

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

ÅRSRAPPORT 2018

Kristiansund kommune

Innhold

<i>Lederkommentarer</i>	4
Ordførerens kommentar	5
Rådmannens kommentar	7
<i>Om Kristiansund</i>	9
Dette er Kristiansund	10
Derfor er det godt å bo i Kristiansund	12
Historiske hendelser	14
Hendelser i 2018	17
Organisering	25
Bystyret	28
Administrativ ledelse	29
<i>Mål og resultater</i>	30
Kristiansunds bærekraftsmål	32
Den varme byen	33
Den kloke byen	35
Den smarte byen	37
Den modige byen	39
<i>Styring og kontroll</i>	41
Styring og kontroll	42
Verdigrunnlag	48
Helhetlig system	49
Fokusområde innbyggere og brukere	56
Fokusområde medarbeidere	60
Fokusområde læring og fornying	68
Samfunnssikkerhet og beredskap	73
Klima og miljø	74
<i>Framtidsutsikter</i>	77
Vurdering av framtidsutsikter	78
<i>Årsregnskap</i>	82
Fokusområde økonomi	85
Statlige rammebetingelser	88
Drift	90
Investering	96
Balanse	103
Finans	110
<i>Rammeområder</i>	114
Rammeområdene	115
Politisk styring	117
Sentraladministrasjon	119
Pedagogisk psykologisk tjeneste	121

Grunnskoler.....	123
Barnehager	125
Kultur	127
Fellestjenester pleie og omsorg	129
Sykehjem	131
Hjemmetjenester	133
Psykisk helse og rus	135
Velferd	137
Barn, familie, helse.....	139
Bo og habilitering	142
Storhaugen helsehus	144
Senter for helseinnovasjon og samhandling	146
Kommunalteknikk.....	148
Plan og byggesak.....	150
Eiendomsdrift	152
Brann og redning.....	154

Lederkommentarer

Ordførereens kommentar

To store inn for landing – Vi er i ferd med å lande de to store prosjektene med nytt høyskolesenter og opera- og kulturhus.

2018 ble året da vi tok et byks fremover med disse to kraftige løftene som vi har brukt mange år på å få til. Som regionsenter vil Kristiansund bli attraktivt som studiested og med kvalitetsløft på kultursiden. For kulturen på hele Nordmøre vil et nytt bygg for opera, museum og bibliotek ta oss videre på flere plan. Store prosjekter tar det tid å løse. Mange har vist tålmodighet.

Vi regner med at den siste søknaden vil bli positivt vurdert av regjeringen, og da skjer det store inngrep i Langveien/Kongens Plass når storstua vil bli reist.

Vi er naturligvis svært fornøyd med å få midler til Helseinnovasjonssenteret over statsbudsjettet.

Det jeg bruker mest tid på som ordfører, er å sikre helsetilbudet nå som farlige krefter legger ned og sentraliserer tilbudene som vi har hatt i lang tid. Dette blir også det viktigste området å slåss for i tiden som kommer. 2019 blir et tøffere år på dette feltet enn det vi møtte i året vi har bak oss.

Det er oppgangstider i havnæringene. Innen marin sektor vokser det frem dyktige teknologiselskaper. Service på mærkanten har nordmøringene taket på.

Positivt er det innen olje og gass også. Felt under utbygging er Dvalin, Trestakk, Njord, Bauge og Fenja. OKEA kjøpte Draugen fra Shell og fikk en flott inntreden på driftskontoret Råket.

Shell flyttet til Vikangården der de har driftsorganisasjonen for Ormen Lange. Neptun Energy har overtatt operatørskapet i Fenja. I driftsmiljøet har Kristiansund styrket sin posisjon. Åpningen av Polarled og gassknutepunkt Nyhamna vil ha stor betydning for større gasseksport til utlandet.

På investeringssiden var åpningen av nye Karihola barnehage en viktig begivenhet. Samtidig ble Nordlandet barnehage vedtatt og kom raskt på plass som byggeprosjekt. Vi satser på de unge. Også fødselsstatistikken var positiv dette året. Det var en liten økning i antall nye verdensborger, med 223 nye kristiansundere som kom til verden på fødestuen. Mer av dette!

Vielsene skjer nå hos oss her på rådhuset. Kanskje er det noe som setter fart på sakene?

Barn og unge er vår fremtid. Mot slutten av 2018 fikk vi på plass ordningen med barnevakt som akutt hjelp i 14 kommuner på Nordmøre og i Romsdal. Det betyr mye. Barnevernet har mange tunge saker.

KBK samler regionen vår. Igjen var det en sesong med tidenes beste posisjon på tabellen. Det er imponerende hva klubben får til. Prestasjonen betyr mye for så mange. Stemningen på kamparenaen er det så flott å være en del av. Fotball setter Kristiansund på kartet. Klubben har skapt et flott miljø. Vi slår dem som har større økonomiske muskler.

I det politiske miljøet har budsjettarbeidet vært vanskelig. Vi fikk økonomiske utfordringer og en vanskelig innspurt. Det kostet oss mye å skyve arbeidet ut i tid og inn i romjula. Slik kan vi ikke holde på. Det ble en uansvarlig og uklar politisk prosess.

Vi må forvente en bedre politisk leveranse neste gang når vi tross alt bruker hele høsten på å vedta økonomi og planer for neste år.

Det utføres svært mye godt arbeid i Kristiansund kommunes organisasjon. Fra min posisjon ser jeg hvor mye arbeid som blir utført, og at det er mange ting som fungerer utmerket til beste for innbyggerne.

Jeg vil rose alle ansatte som bidrar til at kommunen vår er under utvikling. Vi etterspør kompetanse og flinke medarbeidere.

Kjell Neergaard
Ordfører (Ap)

Rådmannens kommentar

2018 avsluttet med kun balanse i regnskapet til tross for omfattende ekstraordinære inntekter i løpet av året. Mens 2017 avsluttet med en betydelig vekst i kommunens tjenesteproduksjon som vi tok med inn i driftsåret 2018, gjorde en formidabel jobb mellom tillitsvalgte, ansatte og politisk ledelse at vi ikke drar med oss ytterligere utfordringer inn i de kommende årene. Foran oss ligger en krevende periode hvor vi skal og må redusere tjenestene.

Nordmøres definitivt største arbeidsplass og samfunnsbygger må ta utfordringene regionen står overfor på alvor. Vi må være en utmerket arbeidsgiver, levere gode økonomiske resultater og en tjenestekvalitet vi kan være stolte av. Vi samarbeider på nye områder med våre nabokommuner, og hemsken kommunereformen var i starten av bystyreperioden er et tilbakelagt stadium. Aure, Smøla, Averøy og Kristiansund gjort vedtak om å slutte seg til Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste. Et steg i riktig retning for oss alle.

Våre måter å løse offentlige utfordringer på vekker interesse, både i Norge og utlandet. Vi har presentert kommuneplanen hos Nordisk ministerråd og bistått nye Ålesund, Namsos og Lindesnes i deres arbeid med å skape nye fremtidsrettede kommuner. Vår Smart-by satsing har vi kalt «påkobla Kristiansund», og vi samarbeider tett med fylket, Molde og Ålesund.

I 2018 begynte flere av prosjektene dette bystyret har vedtatt å ta form – barnehager, skoler, omsorgsboliger, base for omsorgspersonell i Skolegata, Rokilde og nytt avlastningssenter for funksjonshemmede er under planlegging på Sommerro. Prosjektering av 11 dagplasser for funksjonshemmede i Østerveien 4 er påbegynt, ett av de to langhusene i Tollåsenga med 18 omsorgsleiligheter og base er ferdigstilt. Fullføring av ytterligere 14 leiligheter er under arbeid. Vågeveien 4 med samling av publikumsrettede tjenester og servicetorg er ferdigstilt med nytt beredskapsrom. Fargepaletten for den polykrome by er ferdig og etterspørres både av private og borettslag. Tomt for Campus Kristiansund ble besluttet med plan om åpning i 2022/23. Ny brannstasjon på Goma er vedtatt og prosjektet er godt i gang. Det er lagt overføringsledning i Brunsvika, og Meldalsholmen og Kariholta er knyttet til det nye avløpsrenseanlegget, med fint anlagt turvei over ledningstraseen.

Arbeidet med rullering av kommuneplanens arealplan er godt i gang og det kommunale selskapet Bolgneset Utvikling AS er i innspurten med reguleringsplan for sjønært areal for fremtidens store havteknologisatsing.

Havteknologisenteret i Bolga hadde oppstart av sitt planprogram. Innendørs kunstisbane ble åpnet på Atlanten. I samarbeid med fylket og "Byen som regional motor" rustet vi opp Rådhusplassen, Gågata og Carolines plass. Det ble bygget ny hovedtrase for sykkel i Clausens gate og sentrum og Sundbåtkaiene fikk værbestandig sykkelparkering. Prosjektet med ny autonom Sundbåt fikk finansiell støtte fra mange hold og er på plan for sjøsetting i 2022/23. Den lenge etterlengtede opprustingen av Atlanten stadion ble påbegynt, og våre planer for Opera- og kulturhus fikk statsstøtte for å ta ned prosjektomfanget slik at det kan realiseres i et spleiselag mellom stat, fylke og kommune.

Klimaendringer vil påvirke avløp, el-forsyning og infrastruktur, og kommunen har en sentral rolle i det grønne skiftet. Staten bidrar gjennom nasjonal politikk og bevilgninger, men mange av utfordringene må løses lokalt. Det krever nye samarbeidsformer og rolleforståelse for sammen å utvikle og levere bærekraftige tjenester.

I 2018 ble det startet en stor endringsprosess fordi innbyggerne har behov for mer helhet og sammenheng i tjenestene, tilpasset deres individuelle behov. Myndighetene forventer at vi løser oppgavene på nye måter, innenfor rammen av det de folkevalgte har bestemt. Vi vet at de demografiske endringene vil føre til en betydelig større andel eldre. Samtidig får vi færre barnehagebarn og skolebarn.

Som arbeidsgiver fokuserer vi på arbeidsmiljø, helse og sikkerhetsarbeid. Våre ledere har gjennomført del én av et 4-årig lederprogram med fokus på å skape mestringsorienterte ledere som skal gå foran i å bygge en arbeidsplass med mestringsskultur. At alle ansatte føler at man mestrer sitt arbeid og at kompetansen er verdsatt virker direkte inn på arbeidsmiljøet og indirekte inn på nærværet på arbeidsplassen. Dette arbeidet fortsetter med uforandret styrke inn i årene som kommer.

Samspillet med hovedtillitsvalgte og verneombud er godt. Alle enheter har HMS-grupper. Det jobbes målrettet med heltidskultur, kompetanse og arbeidsnærvær. Sykefraværet for 2018 ble på 10,2 %. Sykefraværsarbeidet må prioriteres høyere, gjennom en tredelt strategi: å fremme helsen, å forebygge uhelse og å rehabiliterer på en effektiv måte. Sammen med vernetjenesten håper vi at en fortsatt god internkontroll skal bidra til at vi oppnår trygge arbeidsplasser og gode resultater.

System for avvikshåndtering og varsler er godt forankret i kommunen, og Arbeidsmiljøutvalget håndterer avvik etter definerte kriterier. Vi har ansatt en kvalitetsleder for å styrke vår internkontroll og kvalitetsarbeid. Vi skal bli bedre på virksomhetsstyring og i 2019 får vi et gjennomgripende virksomhetsstyringssystem. Det vil bedre styring og kontroll av bevilgninger, mål og resultat. Vi er vinnere av Farmandprisen for beste årsrapport, og gjør rapporteringen enda bedre gjennom god bruk av virksomhetsstyring. Det styrker den mer tidskritiske rapporteringen mellom administrasjon og politikk. Bedre informasjonsflyt mellom administrasjon og politikk prioriteres i budsjettarbeidet for 2020, med nye verktøy.

I Norskehavets beredskapsby er vi spesielt fornøyd med at Kristiansund i 2017 bygget et beredskapsrom vi kan være stolte av. Vi var valgt som en av få kommuner som skulle være toneangivende i den nasjonale helseøvelsen, «Trident Juncture» i 2018. Den sammenfalt med NATO sin øvelse i Midt-Norge hvor vi hadde en sentral rolle. Vi er langt framme på samfunnssikkerhet og beredskap, og det bekreftet evalueringen av øvelsen.

Mens 2017 hadde involvering og utarbeidelse av ny oppvekstplan på programmet for hele sektoren, ble denne slutført og vedtatt i 2018. Elever, foreldre, frivillige, ungdomsråd og politikere har bidratt med ønsker for fremtidens oppvekst i Kristiansund. Vi har lagt til grunn FN sine bærekraftsmål og de fire byene fra kommuneplanens samfunnsdel i oppvekstplanen. I 2019 skal det arbeides videre med handlingsplaner, og vi vil se om tiltakene i oppvekst gir måloppnåelse i forhold til oppvekstplanen i virksomhetsstyringssystemet.

Gjennomføringen av IKT-strategi for grunnskolene startet i 2018, og er ferdig implementert høsten 2020 med 1:1 dekning på digitale læringsmidler for alle elever. IKT-strategien innebærer også et stort fokus på kompetanseheving for lærerne, ny og endret pedagogikk og samarbeid i nettverk.

Fagfornyelsen og ny rammeplan krever et kontinuerlig utviklingsarbeid på våre skoler og barnehager. En god hjelp i dette arbeidet er vår deltakelse i Læringsmiljøprosjektet, Kristiansund kommune som realfagskommune og vår deltakelse i Nettverk Nordmøre.

I viktige støttetjenester som pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skolehelsetjenesten og barnevernstjenesten har 2018 vært krevende med vakante stillinger grunnet rekrutteringsutfordringer og fravær. Det har bidratt til at tjenesteleveransen ikke har vært av det omfang og/eller den kvalitet vi ønsker. Fylkesmannen åpnet tilsyn med barneverntjenesten høsten 2017 grunnet fristbrudd i undersøkelsesarbeidet og manglende oppfølging av barn i fosterhjem. Barneverntjenesten har jobbet med dette gjennom hele året, og kan vise til nedgang i fristbrudd pr 31.12.18. Fra 1.12.2018 startet Nordmøre og Romsdal interkommunale barnevernvakt opp.

Innen våre pleie- og omsorgstjenester fortsetter vi vår krevende omstilling til mer hjemmebaserte tjenester og flere variasjoner i våre omsorgstilbud. Det er viktig at vi kan tilby flere tjenestenivå enn tidligere. Storhaugen helsehus med fokus på helse og mestring har vist seg å være et viktig steg i riktig retning. Friskliv og mestring ble utnevnt til Utviklingssenter 2017, og i 2019 åpner vi Frisklivhallen. Presset på institusjonsplasser var svært høyt i første kvartal 2018 – Vi tok grep, og fikk bedring mot slutten av året.

Levekårsundersøkelser viser våre utfordringer innen levekår, levevaner og sykdom. Helsefremmende og forebyggende arbeid gagnar innbyggerne, samtidig som vi ønsker å mobilisere våre innbyggere til å ta ansvar for egne liv og handlinger. I samarbeid med frivilligheten kan vi inkludere flere barn og unge i organiserte fritidsaktiviteter, skape en kultur sammen med MOT der alle er inkludert, utvikle et sentrum der møteplasser stimulerer til fellesskap mellom generasjoner og videreutvikle nye friskliv- og mestringstilbud vil på sikt gi bedre folkehelse. Byggingen av Frisklivhallen og en ny frivillighetssentral i Skolegata er sentralt her. StikkUt engasjerer. Vi har flest registreringer av alle kommuner i Nordmøre og Romsdal.

Arbeidsledigheten er redusert i 2018. Det mest bekymringsfulle er at det rapporteres vanskelig å fylle stillinger samtidig som ledigheten ikke går ytterligere ned, samt økt behov for sosialstønad etter masseoppsigelsene i oljerelatert industri fra 2015 gjennom NAV. Bredere tilbud på Campus vil gjøre oss mer rustet til å treffe med riktig kompetanse til våre næringer fremover. Her hviler et stort ansvar på alle aktørene, både innbyggere, akademia, kommuner og næringsliv.

Kommuneledelsen kjenner også for 2018 mer lettelse enn glede i de økonomiske resultatene. Driftsnivået utfordrer oss stadig, budsjettet for 2019 er strammet ytterligere til og samtidig har vi etablert et spareprosjekt som skal munne ut i et permanent nedtrekk i flere tjenester. Vi får fortsatt ikke produsert nok tjenester for hver krone i forhold til kommuner det er naturlig å sammenligne seg med, og den forskjellen må utlignes om vi skal kunne bli et attraktivt regionssenter inn i fremtiden.

Om Kristiansund

Dette er Kristiansund

Vi har et attraktiv, trygt og bærekraftig lokalsamfunn, med gode vilkår for innbyggerne i alle livets faser. Vi har en unik geografi, med et hav av muligheter for næring og utvikling. For innbyggerne gir naturen oss rekreasjon og inspirasjon. Vi har gode kommunale tjenester som er befinner seg i små lokalmiljø og fungerer i samspill med brukere, frivillighet og andre offentlige tjenester.

Slik står det til i kommunen

Næringslivet går bedre og bedre, og nå med en lav arbeidsledighet. Folketallet har gått ned i Kristiansund, men er positivt i flere av kommunene i regionen. Vi har god privatøkonomi, kommuneøkonomien er i balanse og vi kan selv prioritere våre investeringer. Idrettslivet har både bredde og topp, kulturlivet blomstrer, folk investerer i nye boliger og handelsnæringa presenterer stadig nye tilbud.

Bak det positive førsteinntrykket, må det også vites om utfordringer i årene som kommer. Den positive utviklingen i befolkningsveksten har snudd, og Kristiansund og resten av fylket får en redusert andel av landets befolkning. Dette betyr at vi får en mindre andel av den samlede samfunnskaka som fordeles etter folketall.

I 2030 skal Kristiansund ha

- god helse og livskvalitet for alle, uansett alder
- inkluderende, rettferdig og god utdanning, og muligheter for livslang læring for alle
- et inkluderende og bærekraftig arbeidsliv
- etablert Kristiansundskvaliteten ved å gi like muligheter for alle til tross for ulike forutsetninger, med spesielt fokus på barnefattigdom
- en trygg by som er tilgjengelig for alle
- en fremtidsrettet by og region
- møteplasser der kunnskap deles, der tanker utfordres og der spørsmål stilles
- styrket byen som regional motor gjennom handlekraftige og forpliktende partnerskap
- blitt den foretrukne og mest innovative samarbeidspartner for våre naboer
- en mangfoldig frivillig sektor som samarbeider tett med oss om å skape gode lokalsamfunn, tjenester og tilbud til befolkningen
- en plan for bevaring av matjorda og lærer av våre nabokommuner
- en solid infrastruktur
- bevart våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og utvikling
- kontroll på vår gjeld i et langsiktig perspektiv
- en effektiv, attraktiv og moderne by
- arenaer som stimulerer til kulturell skaperkraft og plasserer byen i det internasjonale miljøet
- en gjennomgående entreprenør- og innovasjonskultur
- en sterk delingskultur og har samarbeidsprosjekter mellom offentlig sektor, kunnskapsmiljøer og næringsliv
- etablert et kompetansemiljø for toppidrett
- etabler et senter for kunst og kreative næringer i vår region
- funnet og tatt i bruk gullet i vår egen bakgård
- et miljø- og klimaperspektiv på alt vi gjør
- etablert oss som et attraktivt reit

Nøkkeltall

	2014	2015	2016	2017	2018
Innbyggertall	24 507	24 526	24 442	24 300	24 274
Driftsinntekter (1000 kr)	1 785 140	1 837 404	1 951 535	2 015 958	2 047 948
Driftsutgifter (1 000 kr)	1 802 216	1 816 072	1 865 898	1 997 868	2 076 479

«Hundrelappen» - hva brukes skattepengene til?

	kroner
Hjemmetjenesten	19,8
Grunnskole	19,7
Sykehjem	14,2
Barnehage	11,7
Eiendomsforvaltning og kommunale boliger	6,7
Politisk styring, administrasjon og fellesutgifter	5,5
Sosial	5,3
Kultur	3,4
Barnevern	3,2
Dag- og aktiviseringstilbud (for eldre og personer med funksjonsnedsettelse)	2,4
Behandling, habilitering og rehabilitering	2,2
Forebygging barn og unge	1,3
Samferdsel	1,2
Brann- og ulykkesvern	1,2
Kirke	1,2
Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø	0,9
Næringsforvaltning	0,1

Det er de tradisjonelt store sektorene som har de høyeste andelene av 100-lappen.

Derfor er det godt å bo i Kristiansund

I Kristiansund tenker vi muligheter. Vårt motto er «I medvind uansett vær». Vi lever etter fire verdier som skal kjennetegne Kristiansund; samhandling, nyskaping, optimisme og raushet. Kommunen vår er – og skal fortsatt være - god å bo i både for liten og stor. Vi har mye å by på, i alle faser av livet.

Etablering

Kristiansund tilbyr personer i etableringsfasen attraktive tomter, et bredt utvalg av eiendommer til salgs til overkommelige priser, startlån for unge og etablererstøtte for vanskeligstilte.

Barn

Barn og barnefamilier i Kristiansund har et godt tilbud med full barnehagedekning og gode barnehager. Vi har programmer for språkutvikling og IKT – supplert av en god helsestasjon og skolehelsetjeneste. Undersøkelser viser at foreldre og ansatte er fornøyde med både de private og de kommunale barnehagene.

Utdanning

Vi har eget tilbud om voksenopplæring, og utdanningstilbudet til personer med minoritetsspråklig bakgrunn er godt. I tillegg til allmenn- og yrkesfag har de videregående skolene blant annet gründerlinje, idrettsfag, musikk, dans og drama, helsefag, prosesseteknikk, maritime fag og yrkessjåførutdanning. Det er etablert høyskoletilbud innen petroleumslogistikk, undervannsteknologi, beredskap, offentlig innovasjon og sykepleie, og det arbeides aktivt med utvikling av et bredere høyskoletilbud blant annet gjennom etablering av Campus Kristiansund.

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet i kommunen er godt både for nyansatte, etablerte og spesialister. En stor andel av næringslivet er knyttet til oljerelatert virksomhet og byr på spennende muligheter. Vi tilbyr traineeordninger, lærlingeordninger og stipender til nyutdannede som ønsker å bosette seg i kommunen.

Næringsliv

Kristiansund legger aktivt til rette for at eksisterende og nytt næringsliv skal blomstre og lykkes. Blant annet tilbyr vi etablererstøtte for gründere gjennom næringshage og industriinkubator. Sentrum byr på hyggelige kafeer, små nisjebutikker, kjedebutikkene du ikke kan leve uten, fiskerestauranter med kortreist mat for å nevne noe.

Transport

Med egen havn, bussterminal, flyplass og helikopterbase er det lett å reise både i regionen, i Norge og til utlandet. Internt i kommunen har vi Sundbåten og stadig bedre fremkommelighet for sykkel og universell utforming i sentrum.

Friluftsliv

Både i og rundt Kristiansund er man velsignet med frisk luft og rent vann, eksepsjonelle forhold for vannaktiviteter, toppturer og friluftsliv. For den gjengse turgåer har man alt man trenger i sentrum; grønne plener og kilometervis med turstier.

Kultur og idrett

Kristiansund byr på et blomstrende og mangfoldig kultur- og idrettsliv for alle, uansett alder og behov. Operaen er svært populær, et fantastisk musikk- og dansemiljø, kulturskole og et svært godt idrettstilbud – med ballsport i norgestoppen og et brytemiljø i verdenstoppen. Frivilligheten og dugnadsånden står sterkt. Ny kunstishall i 2018 gir enda større bredde i tilbudet.

Alderdom

Det er godt å bli gammel i Kristiansund. Det er et variert og omfattende tjenestetilbud som spenner fra forebyggende tiltak, tilbud i hjemmet og ulike former for tilbud med heldøgns pleie og omsorg. Vi har også et flott seniorsenter for de over 60.

Trygghet

Kristiansund sykehus er en viktig del av det totale trygghetstilbudet i alle livsfaser. I dette tilbudet inngår også helsestasjon for foreldre og barn, ungdom, gravide, helsetjeneste for flyktninger og skolehelsetjeneste. Våre nødetater samt en velfungerende kriseberedskap ivaretar samfunnssikkerheten for befolkningen.

Historiske hendelser

1742-1899

29. juni 1742 fikk Kristiansund bystatus av den dansk-norske kongen Christian VI. Bystatusen ble gitt ved kongelig resolusjon. Stedet Lille-Fosen fikk da navnet Christiansund. Bynavnet ble senere modernisert til Kristiansund. Bystatusen markerte starten på en betydelig vekst og utvikling av lokalsamfunnet. 29. juni markeres hvert år som byens fødselsdag. Perioden fra 1742 til 1814 preges av britiske innflytteres initiativ og betydelig økonomisk ekspansjon, handelsvirksomhet og eksport av trelast og fiske. I årene 1807-1814 preges byen av krig og nød. Frei kommune ble opprettet i 1837 og omfattet også Bergsøy, Aspøy og deler av Straumsnes. I løpet av perioden ble Frei skole og nye Frei kirke bygd, og det første telefonsambandet med telefonstasjon på Frei og i Kristiansund ble etablert. I tillegg ble det bygd vei mellom Frei og Bolga samt bro over til Flatsetsundet. Grip ble egen kommune i 1897.

1900-1949

Lokalavisen Tidens Krav ble grunnlagt i 1906. De neste årene ferdigstilles Festiviteten, Nordlandet kirke, Storkaia, Gomalandet, Allanengen og Bolgen skoler. I 1910 blir de første kvinnene valgt inn i bystyret og Kitty Williamsen (V) blir den første kvinne i formannskapet. I 1920 etableres Kristiansund Elektrisitetsverk. I 1921 må formannskapet be staten om bistand fordi kommunen ikke greier sine forpliktelser. Ideen om å etablere en opera i byen blir unnfanget i 1927 og den første operaforestillingen settes opp i november. Året etter står aldershjemmet i Clausensgata ferdig og kinohallen blir innvidd. I perioden 1932-1935 var byen satt under offentlig administrasjon. En rekke veiprosjekt åpnes og byen får buss- og fergeforbindelse til omlandet. I tillegg lander det første ruteflyet i Kristiansund. I årene 1939-1945 preges byen av krig og okkupasjon, og i 1946 starter arbeidet med Gjenreisningsbyen. Nordlandet barneskole tas i bruk i 1949.

1950-1974

Byggingen av det nye fylkessykehuset starter i 1952. Det nye rådhuset innvies i 1953. I 1955 bygges Stella Maris barnehage og Frei markerer 1000-års minnet for slaget på Rastarkalv. I årene som følger åpner Frei alders- og kvileheim, Dalabrekka barne- og framhaldsskole tas i bruk og gassverket legges ned. Kirkelandet kirke blir innvidd i 1964 og markerer på sett og vis at gjenreisningen av byen er fullført. Dale og Grip innlemmes i Kristiansund kommune, og Innlandet skole og den nye navigasjonsskolen tas i bruk. Freiøya blir samlet til en kommune da nordsiden blir avgitt til Bremsnes. Kristiansund musikkskole starter opp, Kvernberget flyplass åpnes av Kronprins Harald, byen får eget oljeutvalg, AS Fastlandsfinans opprettes og Røsslyngveien skole tas i bruk. Som den eneste kommunen i Møre og Romsdal sier Kristiansund ja til EF under folkeavstemmingen i 1972.

1975-1999

Stortinget utpeker byen som hovedservicebase for oljeleting nord for 62. breddegrad. Det inngås en samarbeidsavtale mellom kommunen og Den Norske Stats Oljeselskap AS om bygging av forsyningsbasen Vestbase. Byen får helikopterterminal og Vestbase etableres, samtidig som leteaktiviteten starter på Haltenbanken. I 1976 møter 12 000 personer fram på Kongens Plass for å kreve fastlandsforbindelsen realisert snarest, men først ni år etter vedtar Stortinget å bygge ut KRIFAST og i 1992 er prosjektet ferdig. I løpet av perioden tas Barmanhaugen eldresenter, Nordlandet sykehjem og Dale skole i bruk. Gamlehjemmet i Clausensgata gjenåpnes etter å ha blitt restaurert til omsorgsboliger. Byens første kjøpesenter åpner i 1989. Samme året er grunnskolen i Kristiansund 150 år. Byen feirer sitt 250 års jubileum i 1992. Inngangen på året blir tøff for byens befolkning – nyttårsorkanen fører til at byen er uten strøm i flere dager. Sundbåten blir valgt til årets kulturminne i 1998.

2000-2014

I 2003 er det slutt på all skipsbygging ved Sterkoder Mekaniske. I løpet av perioden åpner Kringsjø og Bergan sykehjem, Atlanterhavsbadet, nye Atlanten ungdoms- og kulturskole og en totalrenovert Nordlandet ungdomsskole. Både Tahitifestivalen og Nordic Light fotofestival ser dagens lys. Kommunesammenslåingen av

Kristiansund og Frei trer i kraft fra 1.1.2008 og Per Kristian Øyen (Ap) blir første ordfører i den sammenslåtte kommunen. I september 2006 går første salven av til det som skal bli Atlanterhavstunnelen og Kongen åpner Storkaia etter en omfattende byggeperiode. I 2012 er det slutt på bompengeneinnkreving på KRIFAST. I 2010 blir helseminister Anne Grete Strøm Erichsen møtt av et folkehav som krever at sykehuset i Kristiansund skal få opprettholde akuttilbudet og barne- og fødeavdelingen. Om lag 10 000 innbyggere fra hele Nordmøre deltar i aksjonen. I foretaksmøte desember 2014 beslutter helseminister Bent Høie å lokalisere nytt felles sykehus for Nordmøre og Romsdal på Opdøl.

2015-2018

Vestbase og eier NorSea Group starter 2015 med ny milliardkontrakt for Statoil. Gleden er stor på Vestbase. Allerede i februar melder Tidens Krav at servicenæringen begynner å merke fallet i oljeprisen. I februar starter også diskusjon om regiontilhørighet. Enkelte begynner å orientere seg mot Trøndelag. De første møtene om kommunesammenslåing finner sted. I april 2015 ansettes Arne Ingebrigtsen som rådmann i Kristiansund. I mai åpner Statoil kompresjonshallen på Vestbase. I september blir det klart at Arbeiderpartiet skal ha ordføreren i Kristiansund. Kjell Neergaard kommer inn som ordfører og Ragnhild Helseth fra Venstre overtar varaordførerkontoret.

Olav Thon lanserer planer om hotell på Innlandet i januar 2016. Det representerer en investering på 100 millioner. I mars blir det klart at bypakken blir skrinlagt. Samme måned melder rådmannen at kommunen har økonomien under kontroll. 16. mars er det offisiell åpning på nye Storhaugen helsehus. Kristiansunds første sykkelgate er også et faktum. Det er J. P. Clausens gate. 5. april gir bystyret i Kristiansund klarsignal til oppussing av Vågeveien 4. 26. april blir det klart at virksomheten til Ello skal flyttes til Sverige. 10. mai sier bystyret i Kristiansund ja til tak over isbanen i Folkeparken. Fundamentene til Maria-utbyggingen kommer til Vestbase og er startskuddet til en investering på 12 milliarder i havet utenfor Kristiansund. Ny sentrumsplan lanseres i juni 2016, det samme gjør også havteknologisenteret på Bolgneset.

Kaibakken stenges i ett felt denne sommeren. Nytt renseanlegg for avløpsvann reiser seg på Hagelin. Prosjektet har en kostnadsramme på rundt 300 millioner. Kariholia blir første område som kobles på i august 2016.

Bystyret vedtar ny skolestruktur i november. Ni skoler skal bli til syv, det skal bygges to nye barneskoler, en på Frei og en i Folkeparkenområdet. KBBL melder at de vil starte utbygging av Skorpa i 2018. Senere samme måned kommer det melding om at Amfi vil utvide Futura med nesten 10 000 kvm. Det blir kunngjort at Politiets lønns- og regnskapsenter legges til Kristiansund. Kristiansund Ballklubb rykker opp til Eliteserien. I november kommer det beskjed om at administrerende direktør Espen Remme vil at dagkirurgi skal fortsatt være i Kristiansund. Første byggetrinn er over i Tollåsenga. Beboerne i området er svært godt fornøyd og gleder seg til fortsettelsen. Helseinnovasjonssenteret begynner å se dagens lys. Intensjonsavtaler er skrevet og stillinger utlyst.

Campus Kristiansund blir ettertrykkelig satt på saklisten i januar 2017. I februar markerer kommunen «Exit Robek», de økonomiske målene er nådd. Planer for opprusting av Kristiansund sentrum lanseres i mars.

Formannskapet gir grønt lys for bygging av nytt Atlanten stadion. I mai tildeler vi byggekontrakt på nye Kariholia barnehage. Sommeren 2017 feirer vi 275 års jubileum på rådhusplassen. Foreningen Kysten arrangerer landsstevne i Kristiansund i nydelig sommervær.

I august kommer dommen om at Helseforetaket frikjennes i sykehussaken. 3. oktober vedtar bystyret at byens søppelhåndtering fortsatt skal ligge på Hagelin. I desember blir det satt styringsgruppe for nytt distriktsmedisinsk senter i Kristiansund. Kristiansund kommune, Orkide og Helseforetaket er med.

I januar setter Gjemnes kommune grensejustering og tilhørighet på dagsorden. Den 11. januar arrangeres et folkemøte om tilhørighet, Gjemnes ringer også opp alle innbyggere over 16 år for å spørre om tilhørighet. Utbyggingen av Kranaskjæret ble vedtatt av styret i Kristiansund småbåtlag. Utbyggingen vil også sikre Kristiansund bedre gjestehavn.

I januar 2018 blir Hege Kristin Hovde og Tomas Hånde viet i Kristiansund rådhus, som det første paret noensinne. Dette skjer etter at kommunene tok over borgerlige vielser fra 1.1.2018. Restaureringen av taket ved ærverdige Nordlandet kirke er godt i gang. Oppdragsløser Trio Hus mener det nye taket skal holde i 100 år. I slutten av årets første måned tildeler vi kontrakt for bygging av Nordlandet barnehage til entreprenør. Bygget skal være ferdig til nyåret 2019 og ha plass til 90 barn.

I februar blir det satt fortgang i arbeidet for et distriktsmedisinsk senter (DMS) i Kristiansund. - Ambisjonene for DMS i Kristiansund er skyhøye, både hva gjelder kvalitet og kvantitet, skrev rådmann Arne Ingebrigtsen. Februar var også måneden det ble kjent at Skatteetaten dobler sin tilstedeværelse i Kristiansund, antall ansatte skal fra 20 til 40 og kontoret flyttes til Løkkemyra.

Tidlig i mars starter arbeidet med ny rundkjøring i flyplasskrysset. Omtrent på samme tid åpner den nye skøytehallen offisielt dørene, og Kristiansund kan smykke seg med en ny storstue. Statsminister Erna Solberg besøker Kristiansund. Hun er på besøk på sykehuset og på Atlanten videregående skole. - Det skal bli et utvidet DMS som gir jobb til mange. Mye skal gjøres i Kristiansund, fastslo statsministeren. 12. mars innleder KBK enda en sesong i eliteserien. I sesongens første kamp møter de Vålerenga. Kristiansund kommune setter i gang tilbudet "Sterk og stødig", et program som skal hjelpe eldre til bedre helse ved hjelp av frivillige. Det blir kjent at Norske Shell ønsker å selge seg ut av Draugen, etter 26 år på Råket. Ordfører Kjell Neergaard ber om et møte med Avinor for å bli orientert om nytt terminalbygg på Kvernberget.

I april signerer Kristiansund kommune kontrakt med Strand og Stubø om byggingen av Godhaugen bofellesskap for personer med nedsatt funksjonsevne. Godhaugen skal stå ferdig på våren 2019. Midt i juni 2018 setter vi i gang med renoveringen av Atlanten stadion. Bystyret har satt av i overkant av 100 millioner på å skape en ny arena for befolkningen. Ombyggingen av Rokilde fra sykehjem til omsorgsboliger tar til. Prosjektet er beregnet til å koste om lag 300 millioner kroner. Når Nye Rokilde er ferdig, vil det være 38 omsorgsleiligheter i bygget. I tillegg skal det være dagtilbud for eldre. 21. juni blir det kjent at det lille oljeselskapet Okea skal overta Norske Shell sitt eierskap til Draugen. Selskapet flagger at alle deres operasjoner på norsk sokkel skal driftes fra Kristiansund. Samme måned er fase én av renoveringen av Tollåsenga ferdig. Etter over fire år med arbeid er omtrent 60 boenheter omfattende renovert. Hele området har fått et solid løft, både for beboere, ansatte og naboer.

I august åpner det nye flaggskipet blant barnehagene i Kristiansund. Karihola barnehage blir byens største barnehage, med plass til 140 barn.

Regjeringen bevilger i oktober fem millioner til prosjektering av opera- og kulturhus i Kristiansund. Da har det vært jobbet i 12 år for å få dette på plass. Regjeringen mener planen må tas ned og bevilger altså fem millioner for å gjøre dette. I slutten av oktober slipper vi informasjon om arbeidet med Bolgneset havteknologisenter. Kristiansund kommune jobber med å sikre fremtidens jobber.

November avsluttes med at KBK tar en sensasjonell femteplass i Eliteserien. Laget for lidenskap har for alvor etablert seg på det høyeste nivået i norsk fotball.

19. desember blir det klart at Ole Gunnar Solskjær tar over trenerjobben i Manchester United. Ole Gunnar blir ansatt som vikar frem til permanent trener kommer på plass.

Hendelser i 2018

Januar

I 2018 er det tiårsjubileum for nye Kristiansund kommune. Det er nå ti år siden fakkeltogene fra gamle Frei og Kristiansund kommuner møttes for å forenes som én kommune.

Første torsdag i januar er Kommunal- og forvaltningskomiteen på besøk i Kristiansund. Ordfører Kjell Neergaard orienterte lydhøre stortingspolitikere i det nye servicetorget.

Bystyret vedtar i slutten av januar at campus skal legges til Devoldholmen. I samme bystyremøte vedtar politikerne at Tingvoll skal overta viltforvaltningen til Kristiansund.

Ekstremværet Cora sprer litt frykt i nordmørsbyen, denne gangen heldigvis helt uten grunn.

Styringsgruppa for DMS i Kristiansund har sitt første møte 12. januar. Gruppen ledes av ordfører Kjell Neergaard.

Kristiansund kommune har valgt BetonmastHæhre Røsand som entreprenør for Nordlandet barnehage. Bygget skal være klart til bruk allerede tidlig 2019.

Februar

Garanterer fast jobb! Det er et skrikende behov for vernepleiere i Kristiansund kommune. Nå kommer vernepleierutdanningen som deltidsstudie til Kristiansund, og kommunen lover fast jobb til de som tar studiet.

Reguleringsplan for Ådalsgrenda boligfelt. Kristiansund kommune starter forhandlinger om utbyggingsavtale med Rastarkalv Eiendom AS angående utbygging av Ådalsgrenda boligfelt.

Det er mønssås på nye Kariholta barnehage. Entreprenør og håndverkere er i rute til åpning etter sommerferien. Godt humør og godt samarbeid preger byggeplassen.

Vi starter graving i Strandgata for å sette opp nye gatelys på Goma. Det settes opp nye, smarte gatelys og i samme renn legges det nye strømløsning og fiber.

Kristiansund kommune sitt regnskap for 2017 viser et netto driftsresultat på nærmere 20 millioner kroner.

Kontrollutvalget i Sunndal kommune ber om selskapskontroll i Kristiansund og Nordmøre Havn IKS.

Mars

Den 1. mars 2018 sendte Kristiansund kommune inn ny søknad om statlig medfinansiering av prosjektet Nytt opera- og kulturhus i Kristiansund. Kommunen søker med dette på vegne av byens og regionens innbyggere og kulturliv, Operaen i Kristiansund AS og Stiftelsen Nordmøre Museum.

KNN, Møre og Romsdal fylkeskommune og Kristiansund kommune inviterer atter en gang til den populære møteplassen Marin Arena Nordmøre på Thon Hotel i Kristiansund. Alle som arbeider innen områdene marin/ maritim / sjømat / bioøkonomi eller som ønsker å bli en del av disse spennende bransjene, er hjertelig velkomne.

Helgens Ung Møter Kultur (UKM) i Kristiansund ble en kjempesuksess, med gjennomgående høyt nivå på mønstringen. Hele ungdommer 186 deltakere fra Kristiansund og Averøy deltok. Ungdommene har for lengst visket ut kommunegrensen og opptre i felles band og dansestudio, som Odin og Tea!

Kristiansund kommune lanserte chat på hjemmesiden 1. februar. Siden da har trafikken økt jevnt og trutt. Nå er det i snitt åtte samtaler per dag via denne funksjonen.

Det gnistrer av engasjement når friskliv og mestring diskuterer det nye tilbudet på møterommet på Storhaugen helsehus. Hvordan skal vi løse utfordringene med tidlig innsats de neste årene? Hva må være på plass før tilbudet Sterk og Stødig skal tilbys kristiansundere fra høsten?

- Vi er lidenskapelig opptatt av folkehelse og livskvalitet, sier frisklivskoordinator Anne-Cathrine Grav-Olsen. Nå skal vi inn i et nytt program som skal øke mulighetene for å bo lengre i eget hjem. I denne forbindelsen trenger vi frivillige som kan være med å gjennomføre en times trening i uka. Programmet heter Sterk og Stødig og er utviklet i Trondheim ved NTNU. Derfra spres innholdet utover i Norge og nå er turen kommet til Kristiansund.

En hel uke styrte lærerstudenter fra NTNU i Trondheim Atlanten Ungdomsskole. Samarbeidet med kristiansundskolen ble så bra at det frister til gjentakelse. - Dette har fungert veldig bra. Arbeidet skolen har gjort, gjør at praksisen har blitt svært god. Vi håper virkelig at samarbeidet med Kristiansund videreføres, sier faglig ansvarlig Karen Birgitte Dille fra NTNU.

Norske Shell har i dag kunngjort at de ønsker å selge sin eierandel i Draugen-feltet i havet utenfor Kristiansund. Salget kan åpne for nyskapning, mener ordfører Kjell Neergaard i Kristiansund.

April

De neste årene skal det gjennomføres omfattende gravearbeider på Innlandet. Kommunen inviterer til folkemøte om arbeidet, som vil skape noen utfordringer i trafikken.

Fire nye bedrifter sertifisert som miljøfyrtårn i Kristiansund. - Dette viser at det jobbes godt med klimaarbeidet i Kristiansund, sa Asle Orseth fra Miljøpartiet De Grønne.

Nytt gassfunn i Norskehavet. Rikken Deepsea Bergen har boret på vegne av operatør OMV nær Morvinfeltet i Norskehavet. Der ble det funnet et nytt gass/kondensatfelt 245 kilometer nordvest av Kristiansund.

Fenja-feltet er godkjent av regjeringen. Utbyggingen til 10,2 milliarder kroner er startet. Prosjektet Fenja (som tidligere ble kalt Pil og Bue) har hatt en hurtig fremmarsj. Det er kun fire år siden funnet ble gjort, og nå er det godkjent i Olje- og energidepartementet.

Kristiansund kommune fikk besøk av FrPs stortingspolitikere Morten Wold og Jan Steinar Engeli Johansen den 9. april. De fikk en grundig presentasjon av prosjektet nytt Opera- og kulturhus i Kristiansund.

Våre hav og strender fylles opp med søppel. Nå inviterer politikere og ansatte i Kristiansund byens innbyggere til dugnad. De som blir med på dugnaden, kan vinne flotte premier.

Nå skal Godhaugen bygges: Vi har gitt Strand og Stubø Entreprenører oppdraget med å bygge bofellesskapet Godhaugen. Prosjektet skal være ferdig våren 2019.

Fra signeringsmøtet mellom kommunen og Strand og Stubø Entreprenører.

Mai

Vi inviterer til åpent møte om byutvikling i Vågen. Det er mange byutviklingsprosjekter som pågår i Kristiansund. Det mest tydelige som pågår akkurat nå er nok Kranaskjæret i Vågen som bygges i supertempo.

Lions i Kristiansund har gitt en elsykkel til Storhaugen helsehus. Sykkelen er utformet med «bestemorssete»-slik at pasienten kan sitte foran.

Bystyret i Kristiansund bestemte i november 2017 at Kristiansund parkering skal få delegert myndighet til å håndheve politivedtektene. Nå er tiden kommet og daglig leder Knut Olav Hjelen starter opplæringen av sine folk i disse dager.

Kommunes egen HMS-pris ble tildelt Kristiansund brann- og redningsvesen for godt og systematisk HMS-arbeid.

Den nye leke- og klatreplassen mellom biblioteket og Caroline er ferdig. Den er klar til bruk for gatefesten som arrangeres.

Elevbedrift rydder sitkagran: Sitkagran er det mest utplantede utenlandske treslaget i Norge. Treslaget evner å spre seg ut av plantede områder og til omkringliggende natur. Det brukes årlig store ressurser på å fjerne både plantede og spredde bestander av sitkagran fra verneområder.

Friskliv og mestring har den siste tiden utdannet sju frivillige instruktører til programmet «Sterk og stødig». Instruktørene skal fronte et nytt tilbud for bedret folkehelse på bydelsnivå.

Ann Iren Kjønneøy er ansatt som prosjektleder for DMS i Kristiansund. Hun jobber i dag som seniorrådgiver innen smittevern i helseforetaket, og får ansvaret med å lede utviklingen av fremtidens distriktsmedisinske senter i Kristiansund.

Mandag 28. mai starter vi med oppgradering av "Gamle Kvalvågvei" på Frei. Blant annet skal det asfalteres og settes opp nye gatelys.

Nordmøre tingrett har gitt Kristiansund kommune medhold i en arbeidsrettssak som en av de ansatte hadde anlagt mot kommunen. Påstander om trakassering og uaktsomhet ble blankt avvist etter en grundig prosess i tingretten. Dommen som nå foreligger, frikjenner kommunen på alle punkter.

Juni

Vi inviterer til et åpent møte for å fortelle mer om det nye Opera- og kulturhuset, for å høre om hvordan politikerne våre jobber med å få dette viktige prosjektet på plass og for å snakke om hvordan vi sammen skal få med oss staten på laget.

Årsrapporten for 2017 klar! Vi har tre år på rad med positivt regnskapsresultat og vi ble meldt ut av ROBEK i 2016. Det gir grunnlag for gode tjenester til innbyggerne og at vi kan være enda mer fremoverlent i utviklingen framover.

Hele Nordmøre ser frem til å få på plass den neste byggeklossen i regionbyggingen vår; nå må nytt opera- og kulturhus i Kristiansund på plass. En slik satsing vil utløse et vesentlig nasjonalt og regionalt potensial gjennom å bygge sammen og styrke fire av de viktigste kulturaktørene og samfunnsbyggerne våre; museum, opera, bibliotek og kulturskole.

Okea kjøper Shell sin andel i Draugen og Gjæa. Selskapet legger driftsorganisasjonen til Kristiansund, ikke bare for Draugen, men for alle fremtidige prosjekter. Politisk og administrativ ledelse i Kristiansund møter den nye eieren.

Fogelberg-funnet i Norskehavet seiler opp som Spirit Energys neste opererte utbygging. Det er konklusjonen etter en nylig avsluttet avgrensingsbrønn.

Kristiansund kommune sender kun faktura digitalt. Dette er både miljøvennlig og kostnadsbesparende, samt at det er tryggere og raskere for innbyggere og andre mottakere.

Juli

Rådmannen i Averøy kommune, Knut Mostad, ansettes som ny assisterende rådmann i Kristiansund kommune. Han tiltrer stillingen 12. oktober, og erstatter Per Sverre Ersvik som har sin siste arbeidsmåned, før han blir administrasjonssjef i nye Hustadvika kommune.

Utmerket badevann i Kristiansund, prøvene vi har tatt av de mest brukte badeplassene viser at vannet har utmerket kvalitet. Nå er også finværet kommet til Nordmøre, og da er det bare å bade i vei i julisolen!

Søndag 22. juli klokken 14.00 var det minnemarkering ved monumentet i Vanndammen. Det er syv år siden terroren rammet oss. Varaordfører Ragnhild Helseth holder tale og legger ned blomster fra Kristiansund kommune. Line Hoem fra Arbeiderpartiet deler sine tanker med oss. Hun var tilstede på Utøya da terroren rammet.

Varaordfører Ragnhild Helseth holder tale under minnesmarkering etter terroren 22. juli i 2011.

August

Tradisjonen tro blir Nordmørskommuner og KNN (Kristiansund og Nordmøre Næringsforum) invitert til bransjetreff i forbindelse med fiskerimessen Nor Fishing.

Nordmørskvelden, som falt på onsdag 22. august i 2018, er en hyggelig tradisjon hvor næringslivet møtes og lokale politikere får innblikk i hva som rører seg og hva som opptar aktørene.

September

Anleggsarbeid på Innlandet – trafikkhindring: Fra mandag 3. september måtte vi legge om trafikken på Innlandet. Dette i forbindelse med legging av nye avløpsledninger til Hagelin renseanlegg.

Helseminister Bent Høie besøkte Nasjonal helseinnovasjonskonferanse. En tur innom Helseinnovasjonssenteret ble det også tid til. Der kunne ministeren lekke at senteret ligger inne i statsbudsjettet med 6.6 millioner kroner neste år, noe som ble svært godt mottatt hos de som driver med helseinnovasjon i Kristiansund.

– Dere får penger fordi vi tror på det dere driver med. Dere har vist resultater, og bevilgningen kommer som følge av det og godt arbeid fra lokale politikere, sa Høie ifølge Tidens Krav.

Som forventet, og på overtid etter langvarige samtaler og forhandlinger, er eiergruppene BASF (Wintershall) og LetterOne (DEA) blitt enige om å fusjonere olje- og gasselskapene til det nye Wintershall DEA. Intensjonsavtalen ble signert, men den krever myndighetsgodkjenninger, og det er en prosess om kan pågå i et halvt år fremover.

Tirsdag 25. september startet øvelsen hvor brann, helse og politi skal trene på samarbeid. I området rundt gamle Goma barneskole ble det trafikk med alle tre nødetatene, med blålys, sirener og smell fra øvingsvåpen. Innbyggere og beboere i området ble varslet om at det blir mye utrykningskjøretøy fra alle nødetater og bruk av blålys og sirener. I de to følgende ukene skal brann, helse og politi ha trening i gamle Goma barneskole.

Onsdag 12. september startet arbeidene med å etablere nytt og bedre gatelys over Myraskaret fra Fosna barnehage til Torvhaugen. Det ble i tillegg ryddet en del skog langs gangveien. På grunn av anleggsarbeidene ble deler av gangveien stengt på dagtid og turgåere måtte finne andre ruter.

Ingen annen by i hele verden feirer «oljens bursdag». Kristiansund kommune går ikke av veien for en hyggelig markering og en kakefest. Bursdagsbarnet er 48 år mandag 17. september. Så lang tid har gått siden ideen ble født på et formannskapsmøte i Kristiansund med «baseerklæringen» i 1970.

Oktober

Kristiansund kommune er valgt ut som en av Norges realfagskommuner, et prosjekt i regi av Utdanningsdirektoratet. Satsingen på realfagskommuner er et tiltak som inngår i den nasjonale realfagsstrategien for barnehage- og grunnsopplæring for 2015-2019.

Denne utgaven av Fagbladet ble i sin helhet laget i og om Kristiansund kommune. Fagbladet er landets største tidsskrift i norsk fagbevegelse, med et opplag på 350 000 eksemplarer. Fagbladet kommer ti ganger i året, og denne utgaven er viet til Kristiansund i sin helhet. Hele redaksjonen besøkte nordmørsbyen i august og fulgte mange av våre dyktige ansatte gjennom arbeidshverdagen. Resultatet kan leses i Fagbladet nr. 8 2018.

Det nye ungdomsrådet i Kristiansund hadde sitt første møte. En engasjert gjeng fikk både oppvekstplan og helhetlig plan for helse- og omsorg på bordet allerede på første møte.

Ungdomsrådet skal ivareta saker som angår unges oppvekstsvilkår. Rådet skal medvirke til opplæring i demokratiske holdninger og handlemåter for å skape større engasjement og interesse for lokaldemokratiet. Andreas Wadstensvik er leder for ungdomsrådet, mens Noor Husby ble valgt som nestleder.

For å skape sikkerhet for Norge og trygghet for befolkningen, er vi avhengige av å øve sammen med våre allierte. Derfor ville Norge høsten 2018 være vertsland for NATOs største øvelse, Trident Juncture. Samtidig med dette avvikles en nasjonal helseøvelse i Kristiansund mandag 29. oktober.

November

Torsdag 8. november var det åpent møte om mennesket og velferdsteknologi i bystyresalen. Det var Kristiansund demensforening i samarbeid med Kristiansund kommune som inviterer til samlingen. Her fikk du informasjon og kunnskap om demens og velferdsteknologi. Benedicte Nyborg fra Helseinnovasjonssenteret kom for å fortelle om hva de jobber med for å fremme teknologi i blant annet eldreomsorgen.

Nå var det på overtid å registrere ditt vannforsyningssystem hos Mattilsynet. Det gjaldt også de som er små, for eksempel en brønn som forsyner to hus med drikkevann.

Kristiansund voksenopplæring ble belønnet med kompetansehevingsmidler fra Direktoratet for Internasjonalisering og Kvalitetsutvikling i høyere Utdanning (DIKU). DIKU er et nasjonalt kompetanse- og informasjonssenter som fremmer internasjonalt samarbeid i hele utdanningsløpet, og er organisert som et statlig forvaltingsorgan under Kunnskapsdepartementet.

Hva gjør du hvis strømmen skulle bli borte i flere dager, mobilnettet slutter å virke eller det ikke er vann i springen? Følg disse rådene for å være best mulig forberedt. DSB hadde i samarbeid med Oslo kommune nettopp lansert kampanjen «Du er en del av Norges beredskap» for å styrke bevisstheten og kunnskapen om egenberedskap i befolkningen.

Torsdag 8. november inntok elever fra femte trinn ved Allanengen skole Kristiansund rådhus hvor Gry Fuglset fra Skatteetaten veiledet elevene i opplegget «Vårt Lokalsamfunn». Gjennom Ungt Entreprenørskaps program «Vårt lokalsamfunn» fikk elevene større kunnskap om hvordan lokalsamfunnet fungerer og lærer om demokrati, yrker, lønn, skatt og velferd.

Enhet for psykisk helse- og rus arrangerte fagdag i Caroline med recovery-basert behandling som tema. Recovery er en filosofi og holdning som fremmer muligheter. Faglig ekspertise er fremdeles sentralt, men benyttes til å støtte personer i å håndtere eget liv.

Kristiansund kommune og Friluftsrådet inviterte til Stikk UT! – avslutning på rådhusplassen tirsdag 20. november.

Lørdag 30. november var det både «Jul i Vågen» og tenning av julegrana på Piren. Det ble en hyggelig lørdag i Kristiansund.

Desember

1. desember fikk barn og unge i 14 kommuner i Nordmøre og Romsdal for første gang tilgjengelig barnevernvakt. Barneverntjenesten for Molde, Midsund, Aukra, Eide og Vestnes har drevet barnevernvakt utenom barneverntjenestens ordinære kontortid siden 2016. Barnevernvakta utvidet sitt nedslagsfelt og skal ivareta akutte situasjoner vedrørende barn, unge og deres familier, i totalt 14 kommuner i Nordmøre og Romsdal.

Kristiansund kommune arrangerte næringslivsdag fredag 14. desember, på Thon hotell Kristiansund. Formålet var å sette lokale og regionale bedrifter i stand til å levere konkurransedyktige tilbud til kommunen.

Kommunen har sammen med NTNU gjennomført fire miljø-verksteder den siste måneden. I desember var det verksted på Dale barneskole. Forskerne fra NTNU utfordret 5. trinn til å hjelpe til med å løse plastproblemet. Målet er at Kristiansund skal bli en plastnøytral by i 2030. Byen skal med andre ord resirkulere like mye plast som den forbruker.

I desember 2017 brant det 13 ganger i Kristiansund og Averøy. Det er mer enn noen annen måned dette året. Kristiansund brann- og redningsvesen ønsket å få litt ekstra hjelp av dem som er bekymret for brannssikkerheten hjemme hos andre.

–I desember øker aktiviteten i hjemmet, og da øker risikoen for at det oppstår brann. Det kan for eksempel være levende lys, fyring, komfyrbruk og bruk av elektrisk utstyr som forårsaker brann, sier Gunnar Grimsmo Jensen, leder for forebyggende avdeling i Kristiansund brann- og redningsvesen.

Aftenpostens podcast Aftenpodden fra 6. desember er delvis lagd i Kristiansund. Politisk redaktør Trine Eilertsen var i Kristiansund i forbindelse med desemberkonferansen, og dermed var hun på linje fra nordmørsbyen.

– Her er jeg på en konferanse som heter desemberkonferansen, hvor jeg har holdt et innlegg. De er så hyggelige her! Vet du hva som skjedde i går? Det sludret og var dårlig vær, så varaordføreren fulgte meg hjem, en veldig hyggelig dame. Hun fulgte meg helt frem til hotellet, forteller politisk redaktør Trine Eilertsen.

Kommunens Flyktning- og innvandrertjeneste har i 2017 og 2018 hatt stor aktivitet. Tjenesten har nå oppsummert og vurdert et mangfold av aktiviteter flyktningene har deltatt på. 14. desember arrangerte Flyktning- og innvandrertjenesten en «Åpen dag» for samarbeidspartnere i kommunen, offentlig sektor, næringslivet og frivillig sektor. I arbeidet med bosetting og inkludering har flyktningene hatt bred bistand fra mange deler av kommune/lokalsamfunn.

Som en direkte følge av at Kristiansund kommune ikke har vedtatt budsjett for 2019 og Handlingsplan 2020-2022, blir varslet allmøte 20. desember avlyst. Rådmannen hadde invitert alle ansatte til allmøte i Caroline kinosenter for å orientere om en spareprosess som skal gjelde i tiden 2020 til 2022.

-Vi har planlagt et spareprosjekt gjennomført i 2019 med virkning i perioden 2020-2022. Prosessplanen er til politisk behandling nå i desember. Vi anbefaler alle ansatte om å sette seg inn i budsjettprosessen både sett fra sitt arbeidssted og for kommunen i helhet.

I det ekstraordinære formannskapsmøtet 19. desember var det stor vilje til å finne løsning på budsjett-problemet som oppstod etter gårsdagens bystyremøte. Som kjent ble det vedtatt å utsette budsjettbehandlingen, noe som har ført til stor usikkerhet blant annet blant ansatte i Kristiansund kommune.

-Dagens formannskapsmøte har gitt meg fullmakt til å si at det er stor vilje til å finne en løsning, slik at Kristiansund kommune får vedtatt et budsjett innen fristen 31.12.18, sier ordfører Kjell Neergaard. Det betyr at det skal være ordinær drift i kommunen også på nyåret.

Mellom klokka 12 og 15 lørdag 29. desember arrangerte vi den tradisjonelle romjulsmarsjen – 5-landsmarsjen. Dette er en årlig vandring i romjula og den går rundt indre havn, med Frei kirke som det femte sjekkpunktet.

Kristiansund kommune har sammen med leverandøren Krohn Pyroteknikk kommet frem til at det ikke er forsvarlig med fakkeltog og fellesfyrverkeri på årets siste dag. Årsaken er sterk vind og mye nedbør.

-Det er for sterk vind til at det er forsvarlig for oss å sende opp fyrverkeri i vanndammen klokken 17 og på havna klokken 24, sier daglig leder i Krohn Pyroteknikk, Claus Ivar Krohn. Vi har akkurat fått en oppdatering fra vakthavende meteorolog og meldingene er såpass dårlige at vi velger å avlyse.

Utdrag fra enhetenes gladsaker

SERVICE OG KULTUR

Servicekontoret får nå hjelp av prateroboten «Kari» til å svare på henvendelser og veilede innbyggere og andre som har spørsmål til kommunen. «Kari» tar verken helg eller ferie, og er tilgjengelig 24 timer i døgnet, syv dager i uken.

Ordføreren ble historisk etter at det første paret ble viet i Rådhuset. Vigselsmyndigheten ble lagt til kommunene fra 1. januar i 2018, og det gjorde ikke dagen mindre spesiell på Rådhuset at brudeparet har sitt arbeidssted der også.

Nordmøre Kemnerkontor får flere oppgaver fra andre kommuner. På sommeren ble de samlokalisert med Skatteetaten og dens nye avdeling på Løkkemyra.

Opera- og kulturhuset fikk 5 mill. kroner i bevilgning på statsbudsjettet for 2019 for å planlegge prosjektet. Prosjektet har aldri vært nærmere realisering.

Sentraladministrasjonen lanserte ByBoksen i september, med mye spennende innhold for interesserte innbyggere. Store og små prosjekter som påvirker innbyggerne og kristiansundssamfunnet blir vist fram her, ved hjelp av teknologi som VR-briller, 3D-printer og dronebilder av Kristiansund.

Kultur har hatt ansvaret for etableringen av nye Kristiansund Kirke Kunst Kulturfestival AS i samarbeid med fylkeskommune og fellelsråd, samt for omorganiseringen av Nordic Light Events AS.

OPPVEKST

Barn, familie og helse har fulgt opp 223 fødsler i 2018. Dette er en liten oppgang sammenlignet med året før.

Nye Karihola barnehage stod klar til sommeren. Barna har på sensommeren og i høst hatt glede av moderne og stimulerende oppholdsrom, med gode forhold for lek og læring.

Karihola – En topp moderne barnehage

Ved skolene fikk første-, andre-, femte- og åttendeklassingene splitter nye nettbrett og PCer ved høstens skolestart for å bygge opp under «digitale ferdigheter» som én av de fem grunnleggende ferdighetene elevene skal lære seg.

PPT fullførte to nye prosjekter som inngår i arbeidet med paraplyprosjektet «Ta grep», som har pågått helt siden 2012. «Ta grep» skal gi svar på viktige tema i skolen som spesialundervisning og mobbing.

HELSE OG OMSORG

Storhaugen helsehus har stor suksess med etableringen av treningstilbudet “Sterk og stødig” - et samarbeid med frivilligheten. Dette er et gratis treningstilbud for aldersgruppen 65+ etablert i lokalmiljøet flere steder i byen.

Hjemmetjenesten har deltatt og arbeidet systematisk med helhetlig pasientforløp. Det er en større satsing som går over 3 år. Prosjektet ferdigstilles i 2019, med plan for implementering og videreføring etter 2019.

Sykehjem har opprettet seks nye sykehjemsplasser ved Barmanhaugen 2. etasje og Bergan er nå etablert som et omsorgssenter med fokus på demens. Nytt navn vil bli Bergan omsorgssenter.

Psykisk helse og rus har etablert et «Housing first»-tilbud for å motvirke bostedsløshet for innbyggere med sammensatt problematikk innen rus og psykiske lidelser.

Flyktning og integrering har hatt betydelig nedgang i antallet flyktninger, men de fleste er inne i flerårige løp. Dimensjoneringen av denne tjenesten kan derfor gjøres over tid.

TEKNISK

Kommunalteknikk sin veiavdeling hadde en travel vinter med mye strøing på kalde veier med mye is, og en tilsvarende travel vår og sommer med å rydde veier, fortau, grøfter og sluk for sand og stein.

Plan- og byggesak har jobbet aktivt med restanseprosjektet – nivået er nå lavere enn på mange år. Omtaksering av eiendomsskatten har vært et stort prosjekt å få i land.

Eiendomsdrift utarbeidet i prosjektet «den polykrome by» en fargepalett som baserer seg på fargene som ble benyttet i gjenoppbyggingen av byen etter krigen. Kristiansundsfargene kan nå bidra til inspirasjon i «din lokale malingsforhandler».

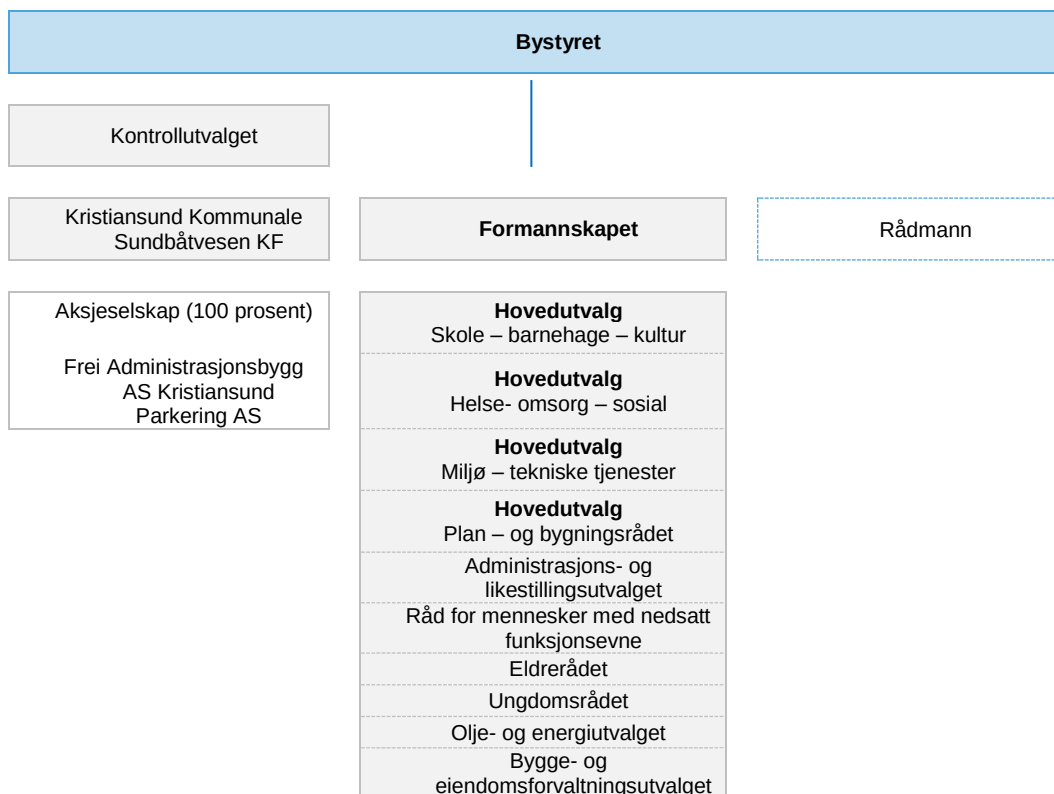
Brann og redning går mot en ny tid i et nytt brannsamarbeid med kommunene Aure, Smøla og Averøy. Det har vært arbeidet over mange år med en løsning for brannsamarbeid på Nordmøre.

Organisering

All delegering av fullmakter i Kristiansund kommune skjer i henhold til vedtatt delegasjonsreglement og reglement for intern videredelegasjon.

Politisk struktur

Kommunens politiske styringsstruktur er organisert etter hovedutvalgsmodellen. Ny politisk struktur ble vedtatt 1.9.2015.

Bystyret har 45 medlemmer og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 11 medlemmer og er kommunens nest øverste politiske organ. Formannskapet behandler og avgjør en rekke saker som er delegert av bystyret. I tillegg behandler formannskapet forslag til handlingsprogram, og gir innstilling i en rekke andre saker som skal til bystyret.

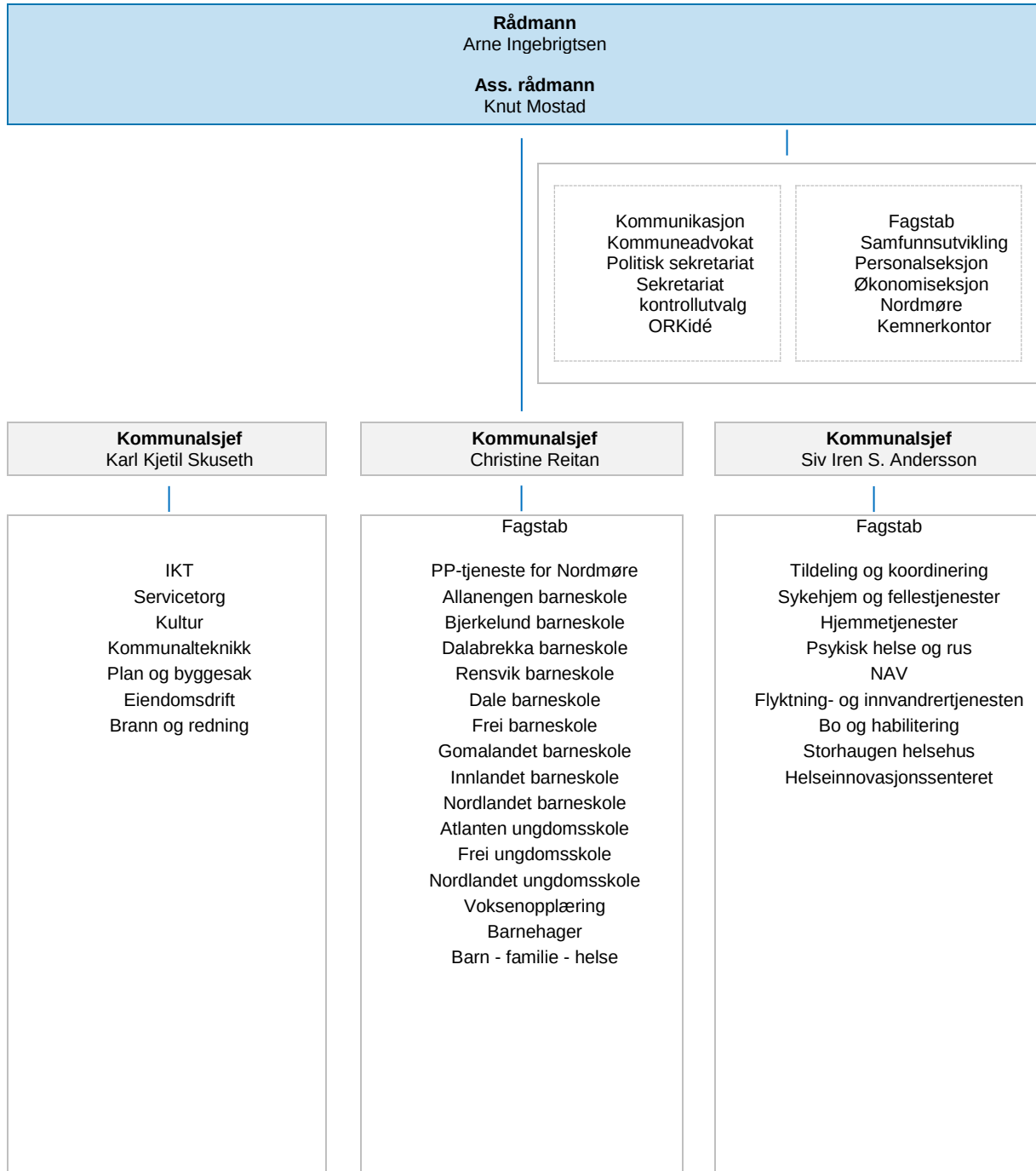
Kommunen har fire **hovedutvalg**, alle med 9 medlemmer. Utvalgene forbereder og innstiller saker som behandles av bystyret. Plan- og bygningsrådet behandler saker i henhold til plan- og bygningsloven.

Formannskapet, Kontrollutvalget og Administrasjons- og likestillingsutvalget er lovpålagte organer. Det samme er Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Administrativ struktur

Kristiansund kommune er administrativt organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon som arbeider vertikalt, og stab/støtte-funksjoner som arbeider horisontalt. Rådmannen har gjennomgående delegasjon av myndighet i forhold til utførelse av definerte oppgaver og ansvar.

Per 31.12.2018

Rådmannens strategiske ledergruppe består av rådmann, assisterende rådmann, tre kommunalsjefer, kommunikasjonsjef, personalsjef og økonomisjef.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, og ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannen er også ansvarlig for den daglige driften av kommunen.

Assisterende rådmann har rådmannens ansvar og fullmakter som stedfortreder. Assisterende rådmann er nærmeste leder til økonomisjef og personalsjef, som har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen.

Kommunalsjefene har linjeansvar og rådmannens fullmakter innenfor sine respektive rammeområder. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg.

Enhetslederne er ansvarlig for sine enheter innenfor rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet til å sikre enhetenes drift både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Avdelingslederne er ansvarlig for avdelingens personalkostnader.

Bystyret

Bystyret består av 45 medlemmer og utgjør kommunens politiske ledelse.
Per 31.12.2018.

Navn	Funksjon	Parti
Kjell Neergaard	Ordfører Leder Formannskapet	Arbeiderpartiet
Kirsti Dyrnes	Leder hovedutvalg Helse, omsorg og sosial	Arbeiderpartiet
Bjarne S. Elde	Medlem Formannskapet Gruppeleder	Arbeiderpartiet
Kjell Terje Fevåg		Arbeiderpartiet
Torhild H. Haugnes		Arbeiderpartiet
Astrid Willa E. Hoem		Arbeiderpartiet
Line H. Hoem	Medlem Formannskapet	Arbeiderpartiet
Terje Larsen		Arbeiderpartiet
Linda Myrset Dønnem		Arbeiderpartiet
Anne Elisabeth Nilssen		Arbeiderpartiet
Sven Erik Olsen		Arbeiderpartiet
Kirsten Irene Skaret		Arbeiderpartiet
Berit Tønnesen	Ikke møtt i 2018.	Arbeiderpartiet
Ronny Myrset		Arbeiderpartiet
Nora Grethe Korsnes Wårle	Medlem Formannskapet	Arbeiderpartiet
John Erik Åndahl	Permisjon fra 01.07.2017 til 01.07.2018. Helge Kruse møtte fast i perioden.	Arbeiderpartiet
Ragnhild Helseth	Varaordfører Nestleder Formannskapet Gruppeleder	Venstre
Asgeir Hansen		Venstre
Anton Monge		Høyre
Dagfinn Ripnes		Høyre
Torbjørn Sagen	Medlem Formannskapet Leder hovedutvalg Plan- og bygningsrådet Leder Olje- og energiutvalget Gruppeleder	Høyre
Laila Annika Indergaard	Gruppeleder	Kristelig Folkeparti
Line Karlsvik	Leder hovedutvalg Skole, barnehage og kultur Gruppeleder	Sosialistisk Venstreparti
Ralph Michael Herter		Miljøpartiet De Grønne
Asle Andre Orseth	Leder hovedutvalg Miljø og tekniske tjenester Gruppeleder	Miljøpartiet De Grønne
Torill Brunsvik		Rødt
Stein Kristiansen	Gruppeleder	Rødt
Mildrid Fiske		Senterpartiet
Ole Kristian Gundersen		Senterpartiet
Elin Wasmuth Hansen		Senterpartiet
Kan Alvin Jenssen		Senterpartiet
Jorunn Karin Kvernen	Medlem Formannskapet	Senterpartiet
Øyvind Frode Lyngås		Senterpartiet
Ida Mildrid D Myren		Senterpartiet
Clas Emil Kjøl		Senterpartiet
Maritta Boxaspen Ohrstrand	Medlem Formannskapet Gruppeleder	Senterpartiet
Henrik Stensønes	Medlem Formannskapet	Senterpartiet
Berit Marie Frey		Senterpartiet
Erik Aukan		Fremskrittspartiet
Ther Junge	Medlem Formannskapet	Uavhengig
Roy-Olav Holten		Uavhengig
Geir Nordli	Medlem Formannskapet	Uavhengig
Robert Nordvik	Gruppeleder	Fremskrittspartiet
Ole Henning Ødegård	Leder av Kontrollutvalget	Fremskrittspartiet
Hans Christian Aandahl		Uavhengig

Administrativ ledelse

Kommunens strategiske ledergruppe

Per 31.12.2018

Rådmann *Arne Ingebrigtsen*

Assisterende rådmann *Knut Mostad*

Kommunalsjef oppvekst *Christine Reitan*

Kommunalsjef helse og omsorg *Siv Iren Stormo Andersson*

Kommunalsjef teknisk, kultur og service *Karl Kjetil Skuseth*

Kommunikasjonssjef *Tore Lyngvær*

Personalsjef *Synnøve Tangen*

Økonomisjef *Martin Gjendem Mortensen*

Mål og resultater

Mål og resultater

Vi har utviklet seg på flere områder, gjennom blant annet digitaliseringsarbeid i Påkobla Kristiansund, Byregionprogrammet og fylkeskommunens prosjekt Byen som regional motor, og arbeid med Campus Kristiansund.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kristiansund kommune skal legge til rette for muligheter for innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten.

I november 2017 vedtok bystyret en ny samfunnsdel til kommuneplanen for 2018 – 2030. Den nye samfunnsplanen er fundert på FNs bærekraftsmål – og presentert som fire beskrivelser av framtidens Kristiansund som en varm, klok, modig og smart by. De fire byene gir visjoner for hvordan Kristiansund kommune skal være i 2030. I årsrapporten rapporteres det på hvordan det i 2018 har blitt arbeidet for å nå de ulike visjonene.

Utfordringer og planer

Kommuneplanens samfunnsdel for 2018 – 2030 ble vedtatt i 2017. I 2018 ble det startet en prosess med å utvikle mål og tiltak til samfunnsdelen i kommunens politiske organer. Dette arbeidet fortsetter i 2019. Implementeringen av nytt system for virksomhetsstyring startet i 2018 og vil fortsette i 2019.

Kristiansunds bærekraftsmål

God helse

Vi skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

God utdanning

Vi skal sikre en inkluderende, rettferdig og god utdanning for fremtidens utfordringer, og fremme muligheter for livslang læring for alle.

Infrastruktur

Vi skal bygge solid infrastruktur.

Mindre ulikhet

Vi skal etablere Kristiansundskvaliteten ved å gi like muligheter for alle til tross for ulike forutsetninger, med spesielt fokus på barnefattigdom.

Bærekraftig by og samfunn

Vi skal gjøre byen og vår region inkluderende, trygg og fremtidsrettet.

Havrommet

Vi skal bevare våre marine ressurser og bruke havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og utvikling.

Samarbeid

Vi skal styrke byen som regional motor gjennom handlekraftige partnerskap.

Lokalt kunnskapspotensial

Vi skal finne og bruke gullet i vår egen bakgård.

Offentlig gjeld

Vi skal ha kontroll på vår gjeld i et langsiktig perspektiv.

Urbanisering

Vi skal være en effektiv, attraktiv og moderne by.

Grønt skifte

Vi skal ha et miljøperspektiv på alt vi gjør.

Bærekraftig arbeidsliv

Vi skal fremme inkluderende og bærekraftig arbeidsliv og bidra til innovasjon.

Den varme byen

Den varme byen er god å bo og leve i, der innbyggerne møtes på tvers av generasjoner. God sentrumsutvikling gjennom Byen som regional motor har bidratt til flere møteplasser og bedre trivsel i våre byrom. Helhetlig oppvekstplan som legger grunnlaget for livene til våre barn og unge har stor betydning for utvikling av den varme byen. Kristiansundsregionen skal ha et allsidig og attraktivt arbeidsmarked. Det har vært en positiv utvikling i havnæringene i 2018. 2018 har også vært preget av omstilling i næringslivet og strategisk jobbing med store prosjekter som Campus Kristiansund og Helseinnovasjonssenteret.

Mål 2030

- Vi har lagt til rette for god helse og livskvalitet for alle, uansett alder.
- Vi har en inkluderende, rettferdig og god utdanning, og muligheter for livslang læring for alle.
- Vi har et inkluderende og bærekraftig arbeidsliv.
- Vi har etablert Kristiansundskvaliteten ved å gi like muligheter for alle til tross for ulike forutsetninger, med spesielt fokus på barnefattigdom.
- Vi har en trygg by som er tilgjengelig for alle.

Resultater

For å **legge til rette for god helse og livskvalitet for alle, uansett alder**, vedtok vi i oktober 2018 en helhetlig oppvekstplan. Hovedmålsettingen er at vi har barn og unge som mestrer livene sine i dag og i fremtiden, og som skaper og lever meningsfylte liv. I 2019 skal det arbeides med å konkretisere strategiene ned i handlingsplaner og tiltak.

Rullering av helse – og omsorgsplan er igangsatt.

Psykisk helse har vært et gjennomgående tema for mange enheter. Det er videreført flere gode programmer som skal sikre god folkehelse. "MOT" i ungdomsskolene, "Kommunen og skolen som samfunnsbygger" og lavterskeltilbudet "Rask psykisk helsehjelp" er noen gode tiltak.

I arbeidet med å sikre god helse blant eldre har kommunen startet med balanse- og styrketreningsprogrammet "Sterk og stødig". Tilbudet er for eldre med risiko for fall og funksjonssvikt.

I 2018 har vi startet opp grunnarbeider ved Atlanten Stadion og åpnet ishallen Arena Nordvest. Dette er store og viktige tiltak for å sikre god helse og livskvalitet for alle, både i kommunen og regionen.

Arbeidet med å kartlegge og verdsette friluftsområder startet opp i 2018, og vil i løpet av våren 2019 ferdigstilles. Dette er et viktig arbeid for å fortsatt sikre tilgang til friluftsområder for alle og kommende generasjoner.

I perioden er det vedtatt ny trafiksikkerhetsplan for å trygge trafikanter.

For å **oppnå en inkluderende, rettferdig og god utdanning** har vi i 2018 vedtatt helhetlig oppvekstplan, opprettholdt Levende Vågen, og etablert et forsterket tilbud på Dale barneskole i et nytt tilbygg. For å gi muligheter for livslang læring for alle har biblioteket vært en viktig arena for debatt og kunnskapsformidling. I tillegg spiller mange lag og organisasjoner en viktig rolle for dette.

Vi har en ressurskrevende skolestruktur som skal effektiviseres i henhold til vedtak om ny skolestruktur. Lokalisering av skolene er første milepæl. Vi har jobbet med utredning av lokalisering av to nye skolebygg i 2018.

Vi åpnet en ny og moderne barnehage i Karihola og startet byggingen av Nordlandet Barnehage.

Varde, flyktning- og innvandrer-tjenesten og Levende Vågen er viktige aktører for å oppnå et **inkluderende arbeidsliv**. Et **bærekraftig arbeidsliv** kjennetegnes av et allsidig og variert arbeidsmarked med muligheter for mange kompetanseområder. Campus Kristiansund vil være en viktig drivkraft. Kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger av næringsareal for å sikre muligheten for å etablere nye bærekraftige næringer i regionen. Det har vært arbeidet for å etablere Bolgneset som et næringsareal for havnæringen.

For å etablere **Kristiansundskvaliteten** har vi vedtatt helhetlig oppvekstplan, utarbeidet kvalitetsplan for SFO, fortsatt utviklingsarbeidet med Nettverk Nordmøre og fått på plass en felles IKT-strategi for skolen.

En trygg by som er tilgjengelig for alle kjennetegnes av gode offentlige møteplasser for aktivitet og opphold. Prosjektet "Byen som regional motor" har vært drivkraft for å oppgradere nye byrom. Rådhusplassen, Carolines plass og Gågata har blitt oppgradert med blant annet nye sitteplasser og belysning som på kveldstid gir et tryggere miljø. Carolines plass har et spesielt fokus på de unge og dette arbeidet vil fortsette i årene framover. I tillegg har flere fortau i sentrum blitt oppgraderte.

Utfordringer og planer

Nåsituasjon og fremtidsbilde for den varme byen er omtalt i kapittel 2 i kommuneplanens samfunnsdel.

Den kloke byen

Under den kloke byen er det flere langsiktige mål vi skal jobbe for frem mot 2030. For å nå slike mål kreves langsiktig utviklingsarbeid. Under resultater for 2018 trekkes det frem hvordan det har blitt jobbet mot disse målene i løpet av året. Vi skal være målrettet og strekke oss etter å være attraktive med nye løsninger innenfor teknologi og digitalisering. Gjennom partnerskap, interkommunale avtaler og andre samarbeidsformer skal vi styrke byen som regional motor. Et tett samarbeid med frivillige lag og organisasjoner og ildsjeler gir oss et lokalsamfunn med møteplasser, aktiviteter og samhold.

Mål

- Vi har en fremtidsrettet by og region.
- Vi har møteplasser der kunnskap deles, der tanker utfordres og der spørsmål stilles.
- Vi har styrket byen som regional motor gjennom handlekraftige og forpliktende partnerskap.
- Vi har blitt den foretrukne og mest innovative samarbeidspartner for våre naboer.
- Vi har en mangfoldig frivillig sektor som samarbeider tett med oss om å skape gode lokalsamfunn, tjenester og tilbud til befolkningen.
- Vi har en plan for bevaring av matjord og lærer av våre nabokommuner.

Resultater

For å være en fremtidsrettet by og region er det viktig at Campus Kristiansund videreutvikles, og planprogram for reguleringsplanlegging av Devoldholmen - området i Kristiansund sentrum ble vedtatt juni 2018.

Samhandling og samskaping er viktige verktøy for at vi skal ha møteplasser der kunnskap deles, der tanker utfordres og der spørsmål stilles. Foredrag ved Biblioteket, folkemøte om Goma sentrum og sentrumsutvikling er gode tiltak i dette arbeidet. For å kunne være det miljøet der vi er først ute med det siste har ulike arenaer som forskningskaffe og kveldsuniversitetet bidratt. Senioruniversitetet er en viktig møteplass for eldre og yngre og samler månedlig flere hundre deltakere på sine foredrag og arrangementer. Vi har siden starten tilrettelagt for at Senioruniversitetet får utvikle seg i våre lokaler.

For å styrke byen som regional motor gjennom handlekraftige og forpliktende partnerskap har vi etablert Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste (NIBR). Andre nettverk og samarbeidsformer er:

- Interkommunal barnevernsvakt for Nordmøre og Romsdal
- Klimanettverk med sju kommuner
- Nettverk Nordmøre
- Sjøområdeplan for Nordmøre
- Et regionalt plansamarbeid innen Orkidé med midler fra Fylkesmannen
- Avslutning av Byregionprogrammet med lansering av oversikt over ledige næringsareal i sju kommuner

For å bli den foretrukne og mest innovative samarbeidspartner for våre naboer arbeides det godt med digitaliseringsstrategier. En traineestilling som digitaliseringskoordinator er en del av dette arbeidet. "Påkobla Kristiansund" er å ta i bruk ny teknologi for å gi bedre tjenester til innbyggerne.

Vi har kommet godt i gang med implementering av velferdsteknologi. Innen 2019 vil elektroniske medisindispensere, digitalt tilsyn og GPS for hjemmeboende være en del av tjenestetilbudet. Kristiansund kommune er med som deltaker i spredningsprosjektet i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet, og mye av det vi gjør, erfaringer og prosedyrer/rutiner, blir delt med våre nabokommuner Averøy, Aure, Gjemnes, Halså, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll.

Vi har et regionalt responscenter som betjener mottak og videreformidling av ca. 1 600 trygghetsalarmer i Nordmøre og Romsdal. Antall tilknyttede kommuner økte fra 5 til 11 i 2018. Eget responsteam og velferdsteknologisk laboratorium er også opprettet.

Det er store ressurser i frivilligheten. En mangfoldig frivillig sektor som samarbeider tett med oss om å skape gode lokalsamfunn, tjenester og tilbud til befolkningen er viktig. Frivillige lag og foreninger, ildsjeler og

frivilligsentralen legger ned store ressurser i etablering av turstier, skilting, drifting av utstyrslageret MAGASINET, treningsinstruktør og besøksvenn. Stilling som frivilligkoordinator er lyst ut, og det arbeides med å få på plass en digital møteplass for aktivitet og frivillighet. Gjennom et godt samarbeid med frivilligheten har vi mottatt en større andel økonomiske tilskudd til tiltak i statlig sikra områder i 2018.

Vi har en samarbeidsavtale om landbrukssjef med Gjemnes kommune, og landbruksplanen skal ferdigstilles i 2019. Viltforvaltning ivaretas av en samarbeidsavtale med Tingvoll kommune.

Utfordringer og planer

Nåsituasjon og fremtidsbilde for den kloke byen er omtalt i kapittel 2 i kommuneplanens samfunnsdel.

Den smarte byen

Under den smarte byen er det flere langsiktige mål som vi skal jobbe for frem mot 2030. For å nå slike mål kreves løpende utviklingsarbeid. Under resultater for 2018 trekkes det frem hvordan det har blitt jobbet mot disse målene i løpet av året.

Sammen med våre naturgitte forutsetninger er god kommunikasjon, både fysisk og digitalt, viktig for utvikling av Kristiansund som en moderne kommune. Dette er en forutsetning for at Kristiansund skal være et naturlig sentrum på Nordmøre. Byens ulike aktiviteter og tilbud innen kultur og næringsliv dekker behov både for kommunen, omlandet og reiselivet. Kommunen arbeider systematisk med å ivareta aktive utviklingsprosesser innenfor de økonomiske rammene som vi styrer etter.

Mål

- Vi har solid infrastruktur.
- Vi har bevart våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og utvikling.
- Vi har kontroll på vår gjeld i et langsiktig perspektiv.
- Vi har en effektiv, attraktiv og moderne by.
- Vi har arenaer som stimulerer til kulturell skaperkraft og plasserer byen i det internasjonale bilde.

Resultater

En effektivisering av infrastruktur er basis for god samfunnsutvikling. I løpet av 2018 har utbedring av riksvegen i flyplasskrysset gitt en raskere og tryggere avvikling av trafikken. Kommunens sykkelplan er vedtatt, og det arbeides nå med tiltak som skal gjøre sykkelalternativet attraktivt.

En tilrettelegging av gang- og sykkelnett vil gi økte muligheter for miljøvennlige og effektive transportvalg for innbyggere med korte avstander mellom hjem, arbeidsplass, barnehage og skole.

Byen er inne i en utviklingsprosess for å bedre skole- og barnehagestrukturen. Åpning av nye Kariholabarnehage er første skritt i denne prosessen, der en også har vektlagt klima og miljøvennlige løsninger i materialbruken.

Vann- og kloaknettet er en viktig del av kommunens infrastruktur, og prosjektet med nytt kloaknett videreføres. Kun ett avløpsanlegg gjenstår før alt er tilknyttet det nye renseanlegget på Hagelin, og vi får et enda reinere havmiljø.

Byen har også bygd ut WiFi infrastruktur i noen av byrommene, spesielt for tilrettelegging for ungdom.

Havet har alltid vært byens viktigste naturgitte ressurs, enten som transportvei, som matfat eller som energikilde fra olje og gass. Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utnyttelse av disse ressursene. Utviklingen av næringsarealet Bolgneset til et senter for marin teknologi er igangsatt. Dette vil styrke vår posisjon for denne viktige delen av vårt næringsliv.

Det arbeides også med et prosjekt med miljøvennlig autonom Sundbåt for å utvikle persontrafikktilbudet mellom de ulike "landene".

Gjeldsgraden har økt de siste årene, og vil fremdeles øke som følge av større investeringer de nærmeste årene. Det er fremdeles nødvendig med tilpasning av driftsnivået for å møte økte finansutgifter.

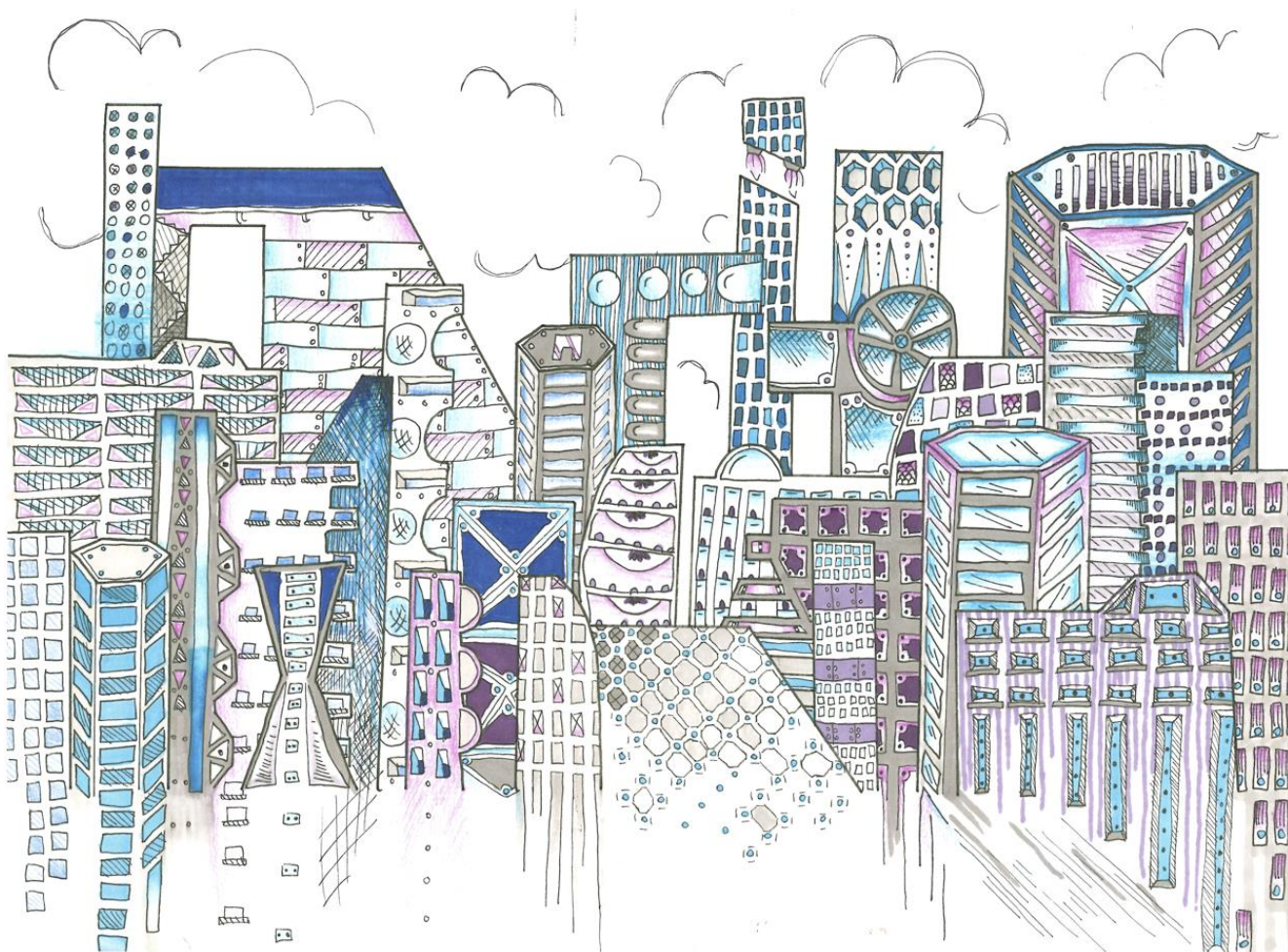
Det er viktig i et bymiljø at det er lett å finne fram, dessuten trivelig og spennende. Gjennom programmet "Byen som regional motor" er flere av byrommene oppgradert og skiltet slik at vi har fått tilgjengelige områder tilrettelagt for økt livsutfoldelse.

Kommuneledelsen har arbeidet iherdig med å få ferdig finansiert nytt Opera- og kulturhus. Ny søknad skal være ferdig i 2019. Nytt Opera- og kulturhus med museum, opera, biblioteket og kulturskole skal etter planen stå klart i 2020.

Byens spydspisser i kulturelle aktiviteter er fortsatt Operaen, Nordic Light og KKKK-festivalen. Sistnevnte har fått ny daglig leder og er i ferd med å etablere tydelige samarbeid på tvers av kulturelle arenaer. I Carolines bakgård er vi i ferd med å etablere en ny arena for ungdom mellom 15 – 25 år. Nordic Light har fått ny organisering og har satsing på prosjektet Fotobyen.

Utfordringer og planer

Nåsituasjon og fremtidsbilde for den smarte byen er omtalt i kapittel 2 i kommuneplanens samfunnsdel.

Den modige byen

Under den modige byen er det flere langsiktige mål vi skal jobbe for frem mot 2030. For å nå slike mål kreves langsiktig utviklingsarbeid. Under resultater for 2018 trekkes det frem hvordan det har blitt jobbet mot disse målene i løpet av året. Den modige byen er skapende, innovativ og har et godt utdanningstilbud. Campus Kristiansund har vært og vil være en avgjørende brikke i dette, og prosjektet har tatt flere steg det siste året.

Mål

- Vi har en gjennomgående entreprenør- og innovasjonskultur.
- Vi har en sterk delingskultur og har samarbeidsprosjekter mellom offentlig sektor, kunnskapsmiljøer og næringsliv.
- Vi har etablert et kompetansemiljø for toppidrett.
- Vi har etablert et senter for kunst og kreative næringer i vår region.
- Vi har funnet og tatt i bruk gullet i vår egen bakgård.
- Vi har et miljø- og klimaperspektiv på alt vi gjør.
- Vi har etablert oss som et attraktivt reisemål.

Resultater

For å oppnå en gjennomgående entreprenør- og innovasjonskultur har vi i 2018 signert en utvidet avtale med Vindel som innebærer fortsatt satsing på Ungt Entreprenørskap og Hopp ID. Dette betyr at barn og unge starter med entreprenørskap allerede i barneskolen og får tilgang til kunnskap og tjenester hos Vindel i mange ulike program. Næringsfondet har gitt ut 950 000 kroner i støtte til 17 ulike etableringer. Innovasjon Norge har etablert en prosjektstilling som rådgiver i Kristiansund.

For å jobbe mot en sterk delingskultur og oppnå samarbeidsprosjekter mellom offentlig sektor, kunnskapsmiljøer og næringsliv, har vi i 2018 jobbet videre med prosjektet Campus Kristiansund. I 2018 har prosjektet kommet et godt stykke videre blant annet gjennom inngått intensjonsavtale med fylkeskommunen, vedtak om flere studieplasser og parallelloppdrag for utvikling av Devoldholmen. Vi har samarbeidet med øvrige kommuner, fylkeskommune og forskningsmiljø om utarbeiding av en egen ringvirkningsanalyse for kulturinstitusjoner spesielt her i Kristiansund.

Vi jobber med å etablere en nasjonal linje for bryting i videregående opplæring, i samarbeid med fylkeskommune og brytemiljø lokalt og nasjonalt for å få **etablert et kompetansemiljø for toppidrett**.

Vi har i 2018 jobbet for å reetablere Nordic Light, med fokus på en utvikling av Fotohuset der vi nå jobber for å samle flere kunst-/kulturaktører under samme tak. Per i dag har blant annet KKKK AS tilhold i bygget. Dette er starten på et **senter for kunst og kreative næringer i vår region**.

For å få tatt i bruk gullet i vår egen bakgård er det viktig å foredle ressurser vi allerede har og som har potensiale til å bli noe større. I 2018 har vi støttet prosjektet om å gjøre den gamle fôrfabrikken i Vågen om til Kulturfabrikken, og gjennomført prosjektet Den polykrome by. [Bilde!](#)

For å innarbeide et miljø- og klimaperspektiv på alt vi gjør er det i 2018 vedtatt å utarbeide et klimabudsjett fra 2020, gjennomført spørreundersøkelse i alle enheter for å samle forslag om klimatiltak, igangsatt arbeid med miljøplan for offentlig innkjøp, installert landstrøm for flere skip i sentrum i regi av Kristiansund og Nordmøre Havn og vedtatt hovedplan for avfall. Vi har også hatt fortsatt fokus på klimautslipp fra egen virksomhet gjennom klimaregnskap.

For å bli et attraktivt reisemål har vi i 2018 etablert halvårlige temamøter for reiselivsaktørene. Vi har gjennomført et vellykket samarbeidsprosjekt med Småbåtlaget om bilparkeringsplasser i Vågen. Servicetorget har bistått turistinformasjon på Piren. Vi har i året som gikk også gått inn med markedsstøtte til Visit Nordmøre og Romsdal for å sikre god markedsføring av regionen vår. Arbeidet fortsetter i 2019.

Utfordringer og planer

Nåsituasjon og framtidsbilde for den modige byen er omtalt i kapittel 2 i kommuneplanens samfunnsdel.

Styring og kontroll

Styring og kontroll

Vi har utarbeidet planer i tråd med planstrategien for inneværende periode. Regnskapet for 2018 endte i balanse. Vi har bygd virksomhetsstyringssystem som bidra til bedre styring og kontroll i 2019. Vi skal videreutvikle og forbedre kvalitetssystemet.

Statlig tilsyn

Staten fører tilsyn for å sikre at kommunen ivaretar innbyggernes rettssikkerhet og øvrige kommunale oppgaver i tråd med nasjonale målsetninger.

Vi har i løpet av 2018 hatt flere tilsyn fra ulike aktører. Ny tilsynsmetodikk vektlegger i større grad læring fra tilsynet, gjennom for- og etterarbeid, oppfølging og erfaringsutveksling. Tabellen under gir en oversikt over gjennomførte tilsyn.

Gjennomførte tilsyn

Tilsynsmyndighet	Enhet	Kommentar
Riksrevisjonen	Nordmøre Kemnerkontor	Utvidet kontorkontroll Ingen pålegg.
Møre og Romsdal Revisjon IKS	Plan og byggesak	Saksbehandling – byggesak Pågår
	Hjemmetjenesten	Kvalitet i hjemmetjenesten i Kr. sund kommune Ingen avvik
	Personalseksjonen	Lønn og rutiner personal Ingen avvik
Fylkesmannen	Barn, familie, helse	Oppfølging av tilsyn Barnevern fra 2017 Pågår
	Atlanten ungdomsskole	Tiltaksplan. §9A Opplæringslova 1 avvik - lukket
	Sykehjem og fellestjenester	Bemanningsnivå/kvalitet. 2 avvik - svar sendt Fylkesmannen
Statens vegvesen	Kommunalteknikk	Stikkprøvekontroll av kjøretøy ved Bilverksted Ingen avvik
Arbeidstilsynet	Kommunalteknikk	Tilsyn ved renovasjonsavdelingen med hovedfokus på risiko og handlingsplaner
		Ingen avvik
Jernbanetilsynet	Atlanten idrettspark/Atlantehavsbadet	Godkjenning av sklier og skiheis Ingen avvik
Mattilsynet	Atlanten idrettspark/Atlantehavsbadet	Tilsyn Ingen avvik
Udir	Atlanten ungdomsskole	Tiltaksplan §9a Opplæringslova Ingen avvik
Fylkeslegen	Sykehjem og fellestjenester	Legemiddelhåndtering 1 avvik - lukket

Egenkontroll

Egenkontroll er den kontroll vi selv har ansvar for å utøve eller sørge for at blir utført. God egenkontroll skal bidra til å gi innbyggerne tillit til at vi utøver myndighet og leverer tjenester på en betryggende måte. Egenkontroll består av en rekke virkemidler og utøves av flere aktører.

Bystyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget er bystyrets kontroll- og tilsynsorgan. Utvalget fører løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret og påser at vi har en forsvarlig revisjonsordning, samt at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Rådmannen er ansvarlig for at kommunen har et hensiktsmessig og helhetlig system for styring og kontroll og at det utøves betryggende kontroll i virksomheten.

Kommunens revisor¹ gjennomfører forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon. Revisjonen kan også bistå kontrollutvalget i å utføre selskapskontroll.

REGNSKAPSREVISJON

Det interkommunale revisjonsselskapet Møre og Romsdal Revisjon IKS står for revisjonen av regnskapet i 2018. Selskapet ble etablert i november 2016 og overtok revisjonsansvaret for kommunen fra 1. februar 2017.

Kommunerevisjonen har i tillegg til revisjon av Kristiansund kommune, gjennomført regnskapsrevisjon av følgende hel-/deleide selskaper for regnskapsåret 2018:

- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF
- Kristiansund Havnekaske

Revisjonsberetningene vil foreligge før sommeren 2019.

FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget vedtok 20.9.2016 å gjennomføre følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter for Kristiansund kommune i perioden 2016–2019:

1. Etikk og habilitet på administrativt og politisk plan
2. Kvalitet i hjemmetjenestene
3. Gjennomfører Kristiansund kommune god eierstyring i sine selskaper?
4. Har Kristiansund kommune god intern kontroll?

Etikk og habilitet på administrativt og politisk plan

Oppstart i 2016 og vedtatt i bystyret i 2017.

Kvalitet i hjemmetjenestene

Gjennomført i 2018. Revisjonen konkluderte med at hjemmetjenesten i Kristiansund kommune har en solid erfaring, kompetanse og engasjement for å oppfylle de revisjonskriterier som er valgt i dette prosjektet.

Gjennomfører Kristiansund kommune god eierstyring i sine selskaper?

Ikke påbegynt.

Har Kristiansund kommune god intern kontroll?

Ikke påbegynt.

SELSKAPSKONTROLL

Eiermeldingens del 1 om overordnede prinsipper for eierpolitikken i gjeldende bystyreperiode, ble vedtatt av bystyret i 2015. Eierberetningen² gir status over kommunens eierinteresser, og ble behandlet i bystyret i desember 2018, i sak 18/95.

Helhetlig system for styring og kontroll

Implementering av Stratsys, webverktøy for virksomhetsstyring, har pågått i hele 2018.

Arbeidet har omhandlet:

- Integrasjoner mot fagsystemer og databaser
- Utvikling av styringsmodeller
- Utarbeidelse av måleindikatorer
- Utvikling av maler for planer og rapporter

Arbeidet med implementeringen av systemet fortsetter i 2019.

PLANSTRATEGI

Gjeldende planstrategi for Kristiansund kommune 2016–2019 ble vedtatt i bystyret 28.6.2016. Den nye planstrategien viser kommunens sentrale styringsdokumenter. Alle disse skal forankres i definerte politiske organer, som både har eierskap til og ansvar for utarbeidelse og gjennomføring av planleggingen.

Tabellen under viser prioriterte planoppgaver med revisjonsstatus i henhold til vedtatt planstrategi 28.6.2016.

¹ Møre og Romsdal revisjon IKS

² Del 2 av kommunens eiermelding. Del 1 omhandler vår eierpolitikk.

Prioriterte planoppgaver

Tabellen under viser oversikt over planer med revisjonsstatus pr mars 2018, jf vedtatt planstrategi 28.6.2016.

Plan	Ansvar	Vedtak	Revisjon								Kommentar
			H16	V17	H17	V18	H18	V19	H19	V20	
Handlingsprogram	FS	Årlig									
Plan for Eierstyring	FS	2016									Vedtas én gang per kommunestyreperiode
Plan for arbeidsgiverstrategi	FS	2017									For 2017 - 2022
Kommuneplanens samfunnsdel	FS	2017									
Kommuneplanens arealdel	PB	2011									Oppstart varslet og planprogram lagt frem for endelig vedtak. Forventet vedtak årsskiftet 2020/21
Kommunedelplan for sentrum	PB	1994									Lagt ut på 2. gangs høring første kvartal 2019
Sjøområdeplan for Nordmøre	PB	2018									Endelig vedtatt vår 2018
Regional areal- og transportplan	PB	ny									Oppstart avhengig av nabokommunene, delvis inkludert i byregionprogrammet.
Beredskapsplan (ROS/kriseledelse)	FS	ny									Kontinuerlig oppdatering pågår. Mål om politisk behandling i løpet av 2019
Hovedplan for vannforsyning	MT	2010									Utredninger for reservevannforsyning pågår, revisjon 2020
Hovedplan for avløp og vannmiljø	MT	2012									Ikke behov for revisjon i planperioden.
Hovedplan for avfall, gjenvinning og avfallshåndtering	MT	2018									Endelig vedtatt høst 2018
Kulturplan	SBK	ny									Varslet oppstart av arbeid med Kulturminneplan. Oppstart av Kultur-planen avventes med bakgrunn i dette, da det vil være et viktig grunnlagsdokument.
Helse- og omsorgsplan	HOS	ny									Oppstart av planarbeidet vår 2018. Tar sikte på politisk behandling før sommer 2020.
Oppvekstplan (SPOR/Småspor)	SBK	2018									Endelig vedtatt høst 2018.
Landbruksplan	FS	ny									Planarbeid er startet, mål om politisk behandling vår 2019.

FS = Formannskapet
PB = Plan- og bygningsrådet
MT = Miljø- og teknisk
SBK = Skole-barnehage-kultur
HOS = Helse-omsorg-sosial

MÅL- OG RESULTATSTYRING

Gjeldende kommuneplan³ ligger til grunn for kommunens mål og strategier. Det er ikke utarbeidet delmål, tiltak og aktiviteter knyttet til planens hovedmål i løpet av 2018. Dette arbeidet vil skje parallelt med implementeringen av Stratsys. Manuelle styringskort er derfor benyttet til oppfølging av kommunens fem gjennomgående fokusområder. Områdene kan vise til resultatforbedring på noen av måleparameterne. Det er ikke rapportert på delmål for rammeområdene.

Mål- og resultatstyring inngår også i kommunens lederavtaler. Resultatkravene er i 2018 fulgt opp gjennom medarbeidersamtaler med den enkelte leder. Korrigerende og forebyggende tiltak er iverksatt fortløpende ved avdekking av avvik eller risiko for avvik knyttet til forvaltning og tjenesteutøvelse.

³ Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030, vedtatt i bystyret 7.11.2017.

INTERNKONTROLL

Kommunens elektroniske kvalitetssystem «Losen» ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, korrigerende tiltak, risiko- og sårbarhetsvurderinger (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Vi har i løpet av 2018 hatt fokus på videreutvikling av både kvalitetsarbeid og kvalitetssystemet:

- Oppbygging og vedlikehold av dokumentbiblioteket
- Utarbeidet brukermanual for systemadministrasjon av kvalitetssystemet
- Ansettelse av kvalitetsrådgiver med sertifisering innen kvalitetsledelse og revisjon
- Omfattende oppdatering av kvalitetssystemet på grunn av endringer i organisasjonsstruktur

Opplæring av ansatte er en kontinuerlig prosess. Deres medvirkning er viktig i internkontrollarbeidet. Kvalitetsrådgiver bistår enheter der det er behov for opplæring og trening i bruk av kvalitetssystemet.

Kvalitetssystemet Losen

	2014	2015	2016	2017	2018
Innlogginger – antall unike brukere	313	839	1 206	1 375	1 591
Avvik – antall meldte avvik	107	1 433	2 353	2 558	3 371
Dokument – antall godkjente dokument	8	229	749	868	622
ROS – antall ferdigstilte analyser		20	6	14	25

Kontinuerlig opplæring og trening i enhetene har bidratt til økende bruk av kvalitetssystemet. De fleste innmeldte avvik skjer innenfor Helse og omsorg, øvrige tjenesteområder har fremdeles et stort potensiale. Dokumentproduksjonen var redusert i 2017 og 2018, mens gjennomførte ROS-analyser økte.

Graden av aktivitet og bruk av kvalitetssystemet varierer noe mellom de ulike tjenesteområdene. Videre progresjon krever økt fokus i enhetene på systematisk arbeid med internkontroll.

Vi har benyttet vårt sak- og arkivsystem «ePhorte» for å sikre korrekt saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak. Oppfølging av politiske vedtak vil bli en egen styringsmodell i Stratsys.

Vi har i løpet av 2018 gjennomført systemrevisjon av fagsystem samt kontinuerlig revisjon av prosedyrer i Losen. Det er ikke gjennomført sikkerhetsrevisjon i forhold til informasjonssikkerhet og personvern.

«Ledelsens gjennomgang» som egen rapportering knyttet til internkontroll i virksomheten ble innført i 2016. En overordnet rapport basert på enhetenes innrapportering ble utarbeidet før sommeren 2017. Rapporten omhandlet områdene HMS, informasjonssikkerhet og faglig tjenesteutøvelse. Ledelsens gjennomgang er ikke utarbeidet for 2018. Rapporteringen vil bli ivaretatt i Stratsys, når systemet er implementert.

REGNSKAPSUTVIKLING OG ØKONOMISK STYRING

Budsjettet for 2018 var det første budsjettet uten statlig kontroll etter en periode i ROBEK⁴. Etter omstillingsprosessen som førte kommunen ut av ROBEK, ble det for både 2017 og 2018 balanse i regnskapet. Den økonomiske situasjonen er likevel ikke uten utfordringer – det er nødvendig å fortsette med omstillingsprosesser for å skape en sunn og bærekraftig økonomi for tjenesteproduksjonen.

Det har vært god oppfølging og kontroll på våre investeringsprosjekter gjennom året. Investeringskostnadene er under budsjett samlet sett. Avviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer. Alle store prosjekter har en utvikling i tråd med budsjett. I 2018 var det lagt ekstra vekt på oppfølging, rapportering og styring av investeringssiden. Konkret resultat er vist i kvartalsrapportene, herunder revidering av investeringsbudsjettet knyttet til tredje kvartal.

Driftsbudsjettet ble betydelig styrket av ekstraordinær skatteinngang på nasjonalt nivå, som Kristiansund kommune tok del igjennom inntektsutjevningen. Det ble også reduksjon av netto finansutgifter sett fra opprinnelig budsjett, et forhold som ble justert gjennom året via kvartalsrapportene. Rammeområdene overholdt ikke de vedtatte økonomiske rammer, selv ikke etter betydelig styrking i budsjettvedtakene gjennom året og lavere pensjonsutgifter i forhold til budsjett. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse og omsorg.

Månedsrapportene fra rammeområdene er en sentral del av økonomioppfølging og -styringen gjennom året. Med bakgrunn i månedsrapportene får de enkelte enhetene tilpasset oppfølging gjennom året. Dette arbeidet gir grunnlaget for kvartalsrapportering på økonomi, sykefravær og verbalforslag til formannskap og bystyre.

⁴ Register om betinget kontroll og godkjenning

Analyseverktøyet «Visma BI⁵» er rullet ut på de gjennomgående områdene økonomi, lønn/personal, innkjøp. Verktøyet muliggjør daglig rapportering på enhets- og avdelingsnivå knyttet til utvalgte indikatorer, og skal bidra til bedre styring og kontroll på vår ressursbruk innen disse områdene. Verktøyet skal være tilgjengelig på både administrativt og politisk nivå.

For å få til et godt utgangspunkt for et meget krevende handlingsprogram for perioden 2019 til 2022, ble den årlige budsjettkonferansen gjennomført for formannskap, gruppeledere og tillitsvalgte både på sommeren og høsten 2018.

Etisk standard

Kommuneloven signaliserer at kommunal virksomhet skal kjennetegnes av tillit og bygge på en høy etisk standard. Å følge lovene er et etisk og moralsk krav. Samtidig går etikken utover jussen. En handling skal være lovlig, men også kunne begrunnes etisk og ses i sammenheng med kommunens øvrige mål og verdier.

Etisk arbeid i kommunen handler om bygging av tillit og er grunnleggende i forvaltningen av fellesskapets verdier. Tillit øker kommunens handlingsrom, både som tjenestetilbyder, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Tillit gir grunnlag for medarbeiderfellesskap, samarbeid innad i kommuneorganisasjonen og for et nødvendig samspill mellom kommune, næringsliv, frivillighet og innbyggere. I Kristiansund kommune har vi etiske retningslinjer som følges av både ansatte og politikere. Kommunens etiske retningslinjer ble vedtatt i 2007.

Kommunen skal forvalte fellesskapets ressurser på en god måte, fastsette innbyggernes rettigheter og plikter og tildele tjenester. Dette har stor betydning for den enkeltes rettssikkerhet og velferd. Lover, regler og interne rutiner regulerer hvordan kommunen forvalter sitt samfunnsansvar. Gjennom å kjenne til og følge reglene kan folkevalgte og ansatte sikre at beslutninger blir så riktige, rettferdige og gjennomtenkte som mulig, og bidra til den allmenne tilliten til kommunen. Kristiansund kommune praktiserer meroffentlighet.

Dårlige holdninger, kameraderi, maktmisbruk, misligheter eller korrupsjon er uheldig for tilliten. Straffeloven definerer korrupsjon som å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag. Korrupsjon kan også være å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel. Hvor grensen for hva som er «utilbørlig» går, kan være vanskelig å si eksakt. Enkeltpersoner, kommunale enheter, ledere og politikere kan foreta seg mindre eller større handlinger som avviker fra idealet om høy etisk standard. Kristiansund kommune har «Retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling i Kristiansund kommune», vedtatt i Arbeidsmiljøutvalget 27. april i 2017.

Vi har ikke mottatt varsel i 2018, men har behandlet mange konfliktsaker. Personalseksjonen gir enhetslederne og avdelingslederne lederstøtte ved behov. Dersom enhetsleder blir påklaget behandler personalsjefen klagesaken.

Utfordringer og planer

Rådmannen er godt i gang med en prosess for å heve kvaliteten på kommunens plandokumenter. Dette skal resultere i en mer integrert og sammenhengende planstruktur i kommunen. Det er i gjeldende planstrategi lagt opp til få, men strategisk styrende plandokumenter. Kommuneplan for Kristiansund – Samfunnsdelen, er på plass som den viktige overbygningen for andre planer som utarbeides. Rådmannen vil sørge for et tett samarbeid med de folkevalgte for å utarbeide planer som står seg i fremtiden. Planarbeid knyttet til kommuneplanens arealdel vil pågå fram til høsten 2020.

Det ble høsten 2017 vedtatt Kommunal digital gestalt. Realisering av kommunens nye digitaliseringsstrategi vil være en prioritert oppgave i 2018 til 2020.

Rådmannen vil ha fokus på å forbedre og effektivisere virksomhetsstyringen gjennom innføring av styringssystemet Stratsys. Vi skal;

- utarbeide delmål, tiltak og aktiviteter knyttet til hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel
- styrke internkontrollen og videreutvikle verktøy som understøtter betryggende kontroll
- ha større fokus på selskapskontroll og eierstyring i fremtidige rapporteringsmaler
- speile oppfølgingen av politiske vedtak for våre innbyggere på kommunens nettside
- ta i bruk Public Portal - synkronisere dokumentbiblioteket i kvalitetssystemet og dokumenter i nettportalen
- implementere nytt sak- og arkivsystem

⁵ BI står for Business Intelligence og er et begrep for rapporteringssystem

Rådmannen vil videreutvikle etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunen, og har utfordret personalsjef i å;

- revidere de etiske retningslinjene
- utarbeide retningslinjer for akanarbeidet i kommunen
- utarbeide prosedyre for håndtering av saker som innebærer konflikt, mobbing, trakassering eller annen utilbørlig oppførsel
- utarbeide prosedyre for varsling (erstatte «Retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling i Kristiansund kommune»)
- utarbeide retningslinjer for forebygging, håndtering og oppfølging av vold og trusler mot ansatte i Kristiansund kommune

Rådmannen ønsker også at det lages plan for implementering av planene. Arbeidet startet opp høsten 2018 og planlegges vedtatt i løpet av våren 2019.

I arbeidet med å lage prosedyrer for varsling skal det etableres et enkelt meldesystem som ivaretar ekstern varsling på kommunens nettside

Det skal være åpenhet og innsyn i kommunens saksbehandling og prioritering. Alle saker som har behov for etisk avklaring vil innstilles til offentlig politisk behandling.

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør vårt verdigrunnlag. Summen av dette skal være vår vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne og andre interessegrupper skal ha tillit til oss. Målet er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege alle i møte med omverdenen, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer.

Visjon

«Kristiansund kommune – i medvind uansett vær»

Grunnverdier

S

SAMHANDLING

Vi skal alltid stå sammen

- Vi er lyttende og inkluderende
- Sammen utvikler vi Nordmøre
- Samhandling skal være vår rettesnor
- Vi er rause både mot nye ideer og mennesker

N

NYSKAPING

Hos oss er alt mulig

- Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune
- Vi skal gi dristige ideer en sjanse
- Du skal ha god grunn for å si nei
- Ja-kommune, nei har bevisbyrden

O

OPTIMISME

Vi har bruk for alle

- I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover
- Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør

R

RAUSHET

Vi har glimt på alle øyer

- Vi skal bli best i landet på positivt mangfold vi er avhengig av for å lykkes
- I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv
- Vi unner alle suksess
- Det som er godt for naboen er godt for oss

Leveregler

«Oss imellom»

Vi holder ord!

Vi gir ros!

Vi griper hverandre i å lykkes!

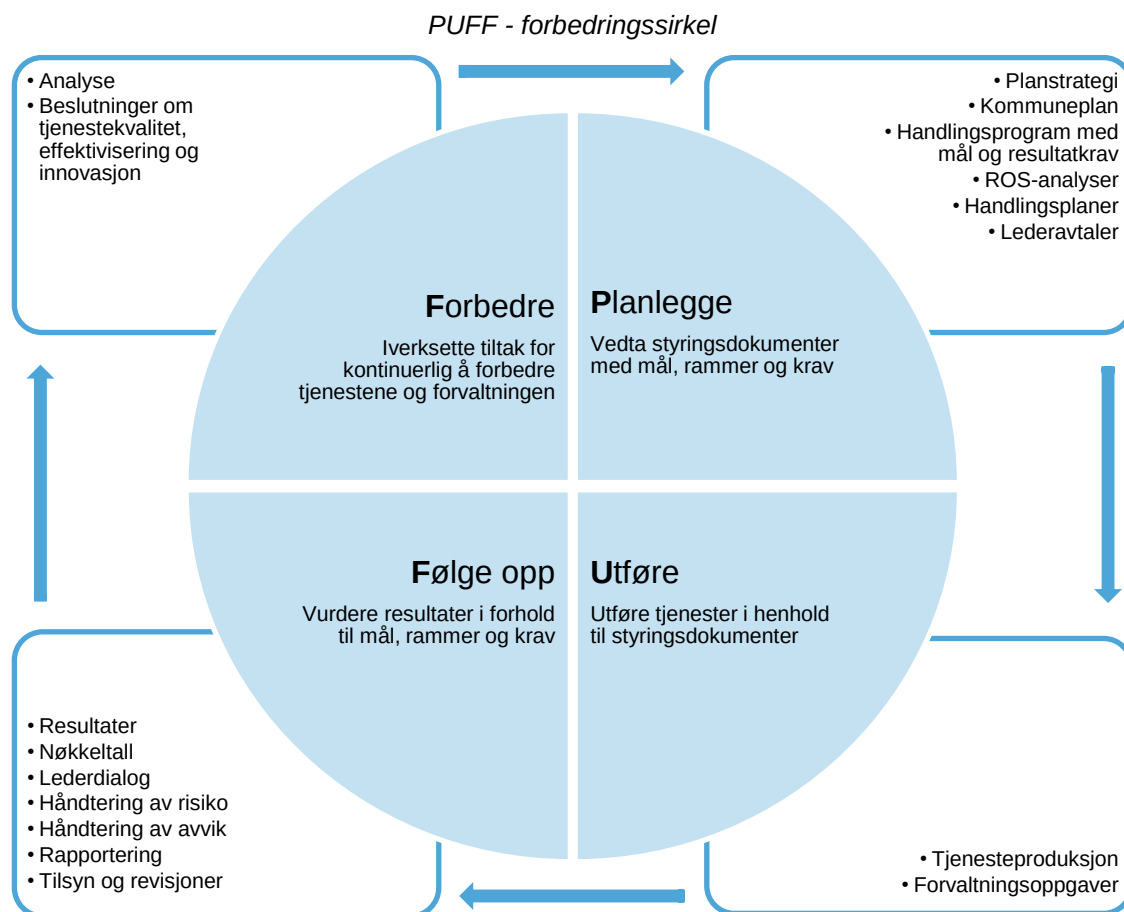
Vi snakker med hverandre, ikke om!

Vi har humør og temperament!

Vi gjør hverandre gode!

Helhetlig system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfatter en rekke plan- og styringsprosesser som fremgår av figuren under. Gjennom god ledelse og gode plan- og styringsprosesser skal vi ivareta rollen som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Kommunen arbeider etter elementene i forbedringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessene planlegges og utføres aktiviteter som skal sikre kvalitet i tjenestene og forvaltningen. Resultatene fra aktivitetene følges opp i henhold til de mål og krav som er satt, og benyttes til å iverksette tiltak for kontinuerlig å forbedre tjenestene og forvaltningen. Alle plan- og styringsprosesser skal gjennomføres med bakgrunn i kommunens verdigrunnlag, og verdiene skal være retningsgivende for den enkeltes adferd.

Plansystem

Plansystemet består av kommunens overordnede og politisk vedtatte planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringer.

Styringssystem

Styringssystemet er rådmannens verktøy for iverksettelse, oppfølging og kontroll av politiske vedtak, mål og prioriteringer.

Ledelse

Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for all ledelsesmessig aktivitet knyttet til våre plan- og styringssystemer. Gode plan- og styringsprosesser forutsetter et lederskap som gir retning, utnytter handlingsrommet og er resultatorientert. Samtidig skal lederne legge til rette for en arbeidskultur som fremmer læring og forbedring i hele organisasjonen. Forslag til innovative løsninger vil følges opp på høyeste beslutningsnivå.

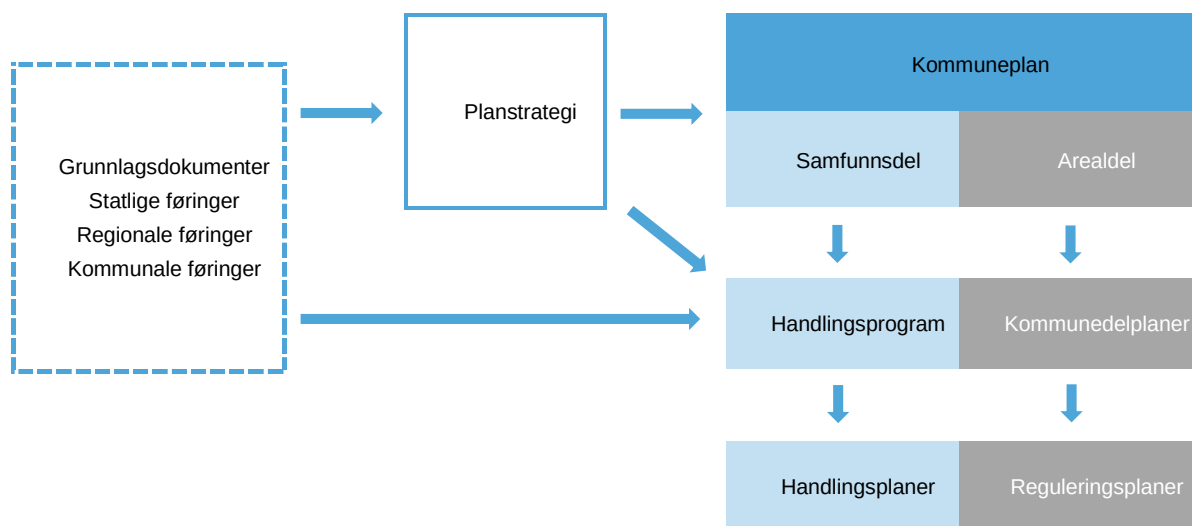
Lederavtaler inngås årlig. I avtalene konkretiserer rådmannen sine krav til resultater og utvikling for den enkelte leder. I løpet av året gjennomføres det dialog om status og evaluering av resultatoppgjør i en-til-en møter. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøter.

Plansystemet

Kommunens oppgaver følger av kommuneloven, plan- og bygningsloven, øvrige lover og forskrifter, nasjonale og regionale føringer og politiske vedtak. Mange av oppgavene blir operasjonalisert og implementert gjennom planer som inngår i vårt plansystem. Alle kommunens overordnede planer vedtas av bystyret. Det skal være konsistens i våre styringsdokumenter ved at styringsdokument på et lavere nivå skal være en operasjonalisering av dokumenter på et høyere nivå.

Figuren under viser kommunens plansystem.

Kommunens plansystem

Planstrategi

Bystyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planoppgaver vi skal prioritere i valgperioden. Dette inkluderer også evaluering av gjeldende planverk.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet utarbeides det et planprogram. Planprogrammet beskriver hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

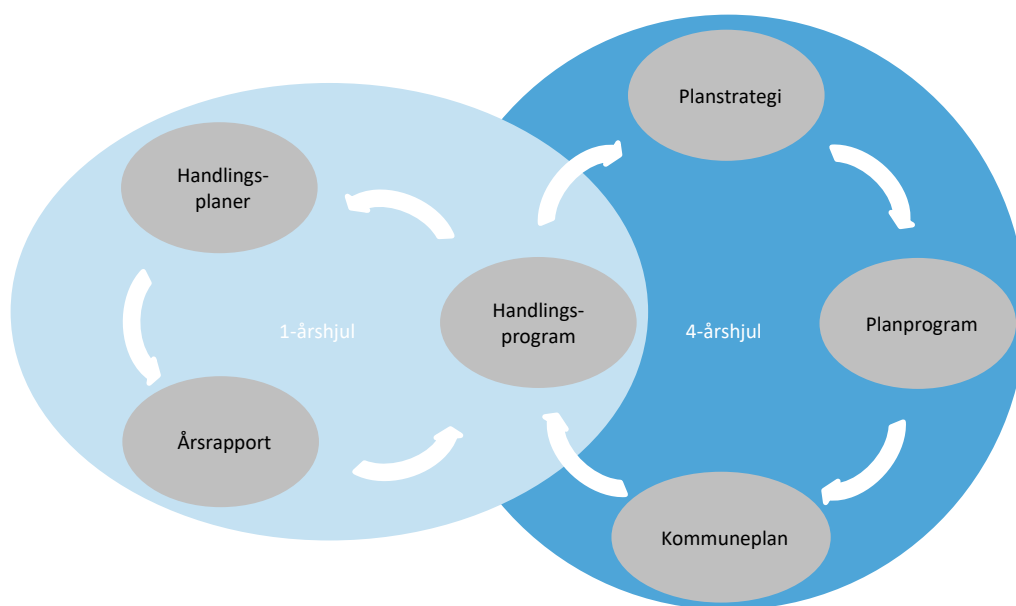
Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategier og ønsket utvikling for Kristiansundsamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, hvor avveining mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindende.

Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel (økonomiplan) som angir hvordan planen skal følges opp i fireårsperioden. I vår kommune innarbeides kommuneplanens handlingsdel i handlingsprogrammet.

Årshjul

Figuren under illustrerer de overordnede strategiske prosessene knyttet til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet skal sikre god sammenheng mellom plan, virkemiddel og gjennomføring. Kommunens årsbudsjett og økonomiplan utgjør handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen utarbeides gjennom en felles prosess og integreres i samme dokument.

Økonomiplanen har et fireårig perspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen rulleres årlig.

Årsbudsjettet er kommunens bevilgningsdokument, det vil si at vedtatt budsjett angir hvilke rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året – rammene er bindende for rammeområdene.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetninger fastsatt i kommuneplanens langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. De økonomiske rammene bygger på ramme faktorer i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvenser knyttet til mål og tiltak i kommunens tema- og sektorplaner, jamfør planstrategien innarbeides også i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kommer en rekke måleindikatorer basert på kommunens mål- og resultatstyring.

Handlingsplaner

Mål og tiltak fra handlingsprogrammet, felles gjennomgående planer og annet relevant planverk som følger av planstrategien, videreføres og følges opp i ulike handlingsplaner. Handlingsplanene er dokument som skal sikre sammenheng mellom organisasjonens mål, tiltak og resultater, samt oppfølging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgående planer

Vi har flere gjennomgående planer som gjelder for hele organisasjonen. Disse revideres normalt hvert fjerde år, og mål og tiltak innarbeides i handlingsprogrammet og/eller handlingsplanene for oppfølging.

De gjennomgående planene er:

- Anskaffelsesstrategi 2017-2019
- Strategisk kompetanseplan 2016-2020
- Arbeidsgiverstrategi 2017-2022

Styringssystemet

Virksomhetsstyring favner all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene. Virksomhetsstyring omfatter fullmaktsnivåene i kommunen og sikrer at styringen skjer likt og samordnet mellom og innen tjenesteområdene.

Styringsformer;

Linjestyring – styring av basisorganisasjon

Prosjektstyring – styring av midlertidig organisasjon som et prosjekt eller program

Kontraktstyring – styring av tjenester som ikke produseres i egen regi

Eierstyring – styring av selskaper som kommunen eier helt eller delvis

Virksomhetsstyringen skal baseres på mål- og resultatstyring som overordnet styringsprinsipp.

Prinsippet⁶ skal;

- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak
- sikre etterlevelse av lover og forskrifter
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre en hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og riktig ressursanvendelse
- sikre læring, forbedring og innovasjon

Systematisk rapportering fra tjenesteområdene til rådmannen, og videre fra rådmannen til politiske organer, er en forutsetning for god politisk og administrativ styring. Vårt rapporteringssystem består av månedsrapporter, kvartalsrapporter og årsrapport, som alle fremmes for politisk behandling. I tillegg er det anskaffet et analyseverktøy som muliggjør daglig rapportering på enhets-/ avdelingsnivå knyttet til utvalgte indikatorer for å følge opp ressursanvendelsen innenfor områdene økonomi, lønn/personal og innkjøp.

Mål- og resultatstyring

Dette innebærer at vi skal planlegge og sette mål, måle og følge opp resultatene for å avdekke avvik og kontinuerlig forbedre og videreutvikle tjenestene. Mål- og resultatstyring skal også sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av styringskort inntil virksomhetsstyringssystemet Stratsys er implementert.

Figuren under illustrerer oppbygningen av de manuelle styringskortene.

Fokusområde	Hovedmål	Delmål	Måle-indikatorer	Resultatkrav ¹⁾	Resultat	Endring fra sist måling
Medvirkning	Innbyggere som aktivt deltar i utviklingen av lokalsamfunnet	Gjennomgående				
Medarbeidere	Motiverte og kompetente medarbeidere	Gjennomgående				
Læring og fornying	Fremtidsrettet og lærende organisasjon	Gjennomgående				
Økonomi	God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom	Gjennomgående				
Brukere	Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning	Gjennomgående				

¹⁾ Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

⁶ Omfatter ikke kommunens prinsipper for eierstyring. Disse framgår av kommunens Eiermelding del1 - eierpolitikk.

Det er definert fem fokusområder med hovedmål. Innenfor hvert hovedmål er det utarbeidet ulike måleindikatorer på utvalgte delmål. Delmålene er gjennomgående for hele organisasjonen. I all hovedsak er det vårt lønns-, økonomi- og personalsystem som gir styringsinformasjon om økonomi og medarbeidere, mens fagsystemene gir styringsinformasjon om brukerne og tjenestene. Til måling av tilfredshet og tjenestekvalitet benyttes blant annet verktøyet «bedrekommune.no» og Google-skjema.

GJENNOMFØRING AV POLITISKE VEDTAK

Dette innebærer at kommunen skal ha systemer som sikrer at politiske vedtak blir fulgt opp og iverksatt.

Vedtaksoppfølging skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte. Egne rapporter viser hvilke saker som skal følges opp og hvilke saker som er ferdig effektivt.

Iverksettelse av politiske vedtak sikres gjennom lederavtaler og ulike handlingsplaner. Dette omfatter også gjennomføring av politiske vedtak som fattes utenom handlingsprogrammet.

Alle ledere skal holde seg orientert om de vedtak som direkte gjelder eget ansvarsområde, samt forhold som berører hele kommunen.

ETTERLEVELSE AV LOVER OG FORSKRIFTER

Dette innebærer riktig saksbehandling og tjenesteutøvelse, samt ivaretagelse av kommunens juridiske interesser som forvaltningsmyndighet, tjenesteprodusent og eier.

Saksbehandling skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte. Utredning av eventuelle juridiske problemstillinger inngår som et ledd i all saksbehandling.

Tjenesteutøvelse skjer etter gjeldende fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgaven.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Kravet til internkontroll fremgår av kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særlige lovpålagte krav til internkontroll. Internkontroll er en del av kommunens daglige ledelse og styring innen og mellom fullmaktsnivåene.

Risikovurdering og internkontroll skjer elektronisk i kommunens kvalitetssystem Losen. Risikovurderingen danner grunnlaget for kommunens risikostyring.

Systemet ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, årshjul, risiko- og sårbarhetsanalyser samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrer at daglige arbeidsoppgaver blir utført, styrt og forbedret i henhold til lovens krav.

Ledelsens gjennomgang ivaretar rapportering knyttet til internkontroll i virksomheten og omfatter områdene hms, informasjonssikkerhet og faglig tjenesteutøvelse.

ORGANISERING, ARBEIDSPROSESSER OG RESSURSANVENDELSE

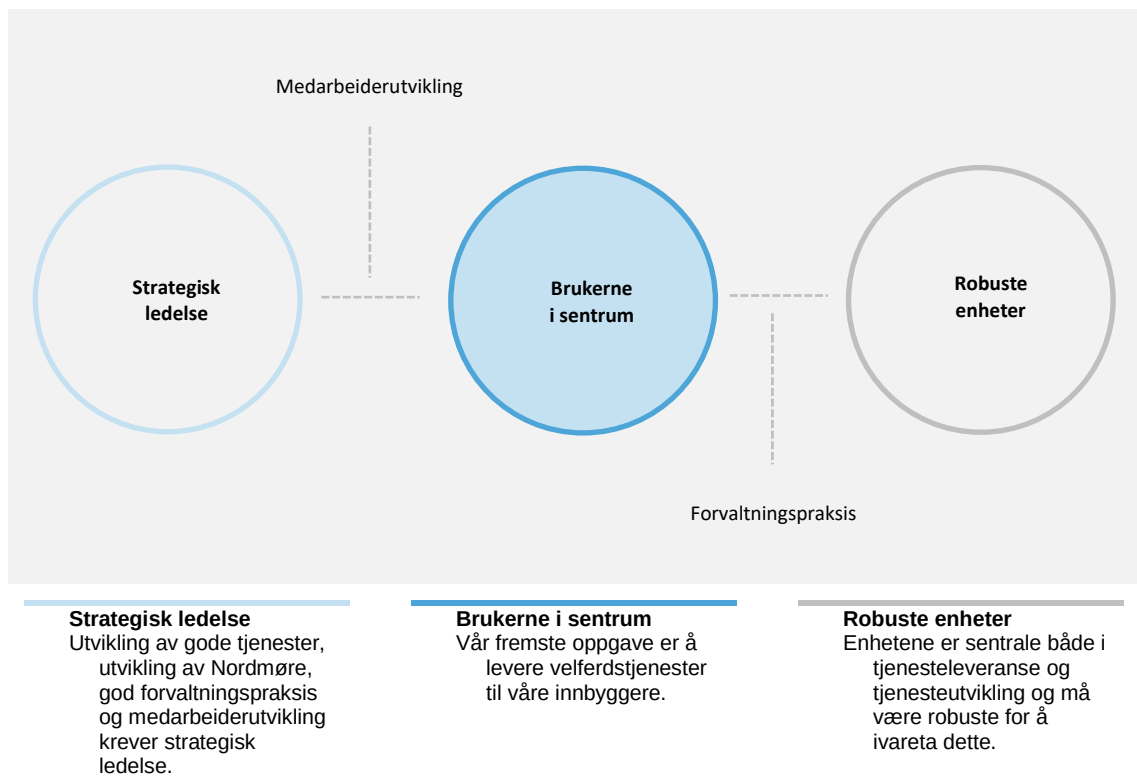
En hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og god ressursanvendelse skal sikre at innbyggerne mottar tjenester av rett kvalitet og til rett tid, og at organisasjonens ressurser benyttes på en effektiv måte og innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Hensiktsmessig organisering skjer ut fra hensynet til samordning, effektiv oppgaveløsning og kvalitet for brukerne. Organiseringen skal ivareta krav til rolledeling og derigjennom sikre en reell internkontroll.

Effektive arbeidsprosesser skjer gjennom optimalisering av prosesser og bedre samhandling i tillegg til en digitalisering av kommunens systemer. Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for utformingen av de enkelte arbeidsprosessene.

God ressursanvendelse skal skje innenfor de mål og budsjettammer som hvert år vedtas av bystyret.

Kommunens tre fokusområder

LÆRING, FORBEDRING OG INNOVASJON

Organisasjonen skal sikre kontinuerlig utvikling av innholdet i sine tjenester og medarbeidernes kompetanse slik at kommunens totale humankapital tilsvarer de krav samfunnet setter til oss.

Kommunens forhold til god forvaltningspraksis skal være gjennomgående i våre planer og daglige virke. Kort sagt skal vi optimalisere økonomi, produktivitet og måloppnåelse slik at våre folkevalgte vedtak og forutsetninger vil ha best mulig virkning på vårt samfunn og våre brukere.

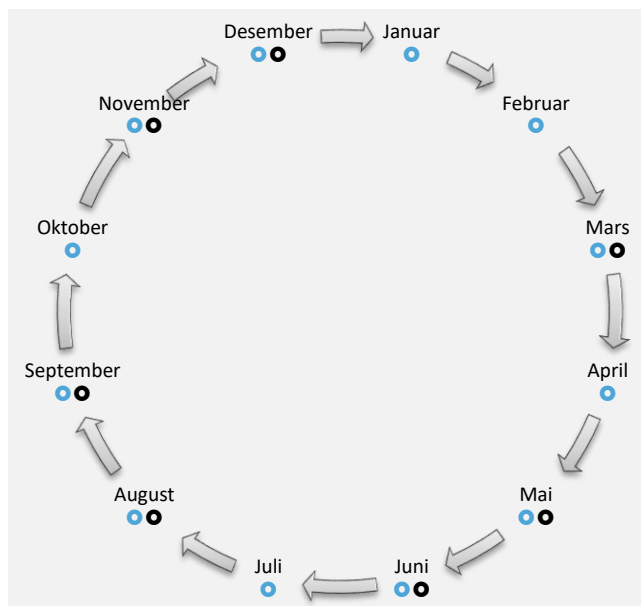
Vi skal jobbe mot å bli en moderne og lærende organisasjon som fremmer utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus uten å ta den betydelige kostnaden det er å ligge i front på andre områder enn de våre folkevalgte har bestemt. Sterke og brede grunntilbud vil danne gode fundament for læring hvor repetisjon og nyanser i tjenesteutførelsen vil gi oss innsikt til gradvis å forbedre oss.

Kommunens forvaltningspraksis evalueres eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringen oppsummerer kommunens styrker, svakheter og utfordringer og danner grunnlag for videre utvikling. I tillegg gjennomføres det forvaltningsrevisjon og tilsyn innenfor ulike områder.

Årshjul

Hvert år gjennomføres det en rekke styringsprosesser. Disse er satt inn i et overordnet årshjul som viser hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser fases inn i forhold til hverandre politisk og administrativt. Årshjulet viser også de aktivitetene som finner sted hvert fjerde år etter valg. I tillegg til det overordnede årshjulet har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosesser/aktiviteter.

Overordnet årshjul 2018

	○ ADMINISTRATIVE PROSESSER	● POLITISKE PROSESSER OG BESLUTNINGER
Januar	○ - Handlingsprogram inneværende periode til Fylkesmannen	
Februar	○ - Folkevalgtopplæring hvert 4. år etter valg - Ferdigstille årsregnskap - Rapportere KOSTRA - Ledelsens gjennomgang - Lederavtaler - Medarbeidersamtaler - Dialogmøte enheter	
Mars	○ - Foreløpig årsregnskap til bystyre - Ferdigstille årsrapport - Dialogmøte tillitsvalgte	● - Orientering om foreløpig årsregnskap bystyre
April	○ - Kvalitetssikre KOSTRA-tall - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Dialogmøte enheter	
Mai	○ - Årsregnskap og årsrapport kontrollutvalg, formannskap/bystyre - Oppstart handlingsprogram	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Juni	○ - Årsregnskap og årsrapport til Fylkesmannen - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter - Konsekvensjustert budsjett ledergruppe	● - Behandling av årsregnskap og årsrapport
Juli	○ - Kvartalsrapport formannskap og bystyre	
August	○ - Oppstart Eiermelding - Dialogmøte enheter	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
September	○ - Enhetene ferdigstiller handlingsprogram og handlingsplaner - Ferdigstille betalingssatser - Lønnsforhandlinger - Dialogmøte tillitsvalgte	● - Budsjettkonferanse formannskap
Oktober	○ - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Eiermelding bystyret - Dialogmøte enheter - Utarbeide detaljbudsjett - Rådmannens utkast til handlingsprogram ferdigstilles	
November	○ - Formannskapets forslag til handlingsprogram til offentlig ettersyn	● - Behandling av handlingsprogram formannskap - Bystyrets eiermøte: - rullering av eierportefølje hvert år - rullering av eierpolitikk hvert 4.år etter valg - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Desember	○ - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter	● - Behandling av handlingsprogram bystyre
Hele året	○ - Månedssrapportering alle enheter - Rullering plandokument - ROS-analyser - Undersøkelser (bruker, medarbeider, innbygger, folkevalgt) ulikt frekvens	● - Månedssrapportering formannskap - Rapportering kommunens eierrepresentanter formannskap/bystyre

Fokusområde innbyggere og brukere

Vi har styrket medvirkningsarenaene våre med spennende nye muligheter for målet om sømløse og tilgjengelige tjenester, med brukertilpasset kvalitet gjennom innbygger- og brukermedvirkning. Nybrottstiltaket “ByBoksen” viser hvordan vi kan nå nye grupper innbyggere i forhold til de tradisjonelle medvirkningstiltakene. Vi har lansert prateroboten “Kari” for tilgjengelighet 24 timer i døgnet, syv dager i uka.

Kommunen har som målsetting å levere gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til våre innbyggere og brukere. Gjennom mål- og resultatstyring arbeides det med å sikre dette. I tillegg til de generelle målene nedenfor, er det innenfor alle rammeområdene definert spesifikke mål som skal sikre riktig utvikling av de enkelte tjenestene.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Endring fra sist måling
God kvalitet	Brukertilfredshet med tjenestetilbudet	6,0 - 4,6	Ikke målt etter felles mal	Ikke målt etter felles mal	Ikke målt etter felles mal	
Tilgjengelige tjenester	Service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet ¹⁾	100-75 poeng	55,6	Ikke målt	49,9	
	Opplevd god service	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	
God brukermedvirkning	Opplevd god brukermedvirkning	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	
Tilrettelegge for involvering og medvirkning	Svar på henvendelser etter forvaltningsloven	100-85 %	-	-	-	
	Møtebøker legges ut på kristiansund.no innen 3 virkedager	≤ 3 dager	-	Innført nytt system	Innført nytt system	
	Etablere nye tiltak som stimulerer til informasjon, dialog og diskusjon		5 nye tiltak	5 nye tiltak	5 nye tiltak	
	Tilfredshet ift. involvering og medvirkning	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Forbrukerrådets «Kommunetesten».

Det er utviklet et nytt gjennomgående målekort for fokusområde Brukere. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

GOD KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Det er i løpet av 2018 gjennomført brukerundersøkelser:

- i henhold til statens krav innenfor NAV og grunnskole
- innenfor barnehageområdet

TILGJENGELIGE TJENESTER

Forbrukerrådet har gjennom kommunetesten målt kommunene på en rekke parameter ved å teste service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet via kommunens nettsider, e-post og telefon. Vi oppnådde 49,5 poeng av 100 mulige, der landsgjennomsnittet var på 51,0. Områdene barn og skole, tekniske tjenester, pleie og omsorg, helse og informasjonstjenester var med i undersøkelsen. Resultatet rangerer oss som nummer 27 av 35 i fylket og 245 av 422 på landsbasis. Av områdene som ble målt fikk helse best score med 70 av 100, mens pleie og omsorg var lavest med 20 av 100.

Servicetorget i Vågeveien 4 fungerer som nav mellom innbyggerne og de interne tjenestene. Målet er å gi et styrket servicetilbud, hvor også kommunens informasjonsarbeid reorganiseres og revitaliseres. Intensjonen om "en dør – ett telefonnummer" er innarbeidet i 2018.

Tilgjengelighet

	2016	2017	2018
Antall telefonhenvendelser på Servicekontoret	64 000	66 821	66 012
Antall besøk på kommunens nettsider	454 652	Ikke målt	Ikke målt
Antall sidevisninger på kommunens nettsider	1 118 653	Ikke målt	Ikke målt
Antall besøk på kommunens nettsider i forhold til innbyggertall	18,6	Ikke målt	Ikke målt
Antall venner på Facebook	4 900	5 491	6 720

Servicetorget utgjør navet i vår servicedialog med innbyggerne, mens nettsidene er hovedkanalen for informasjon om tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Antall besøk på våre nettsider har økt gjennom foregående periode, men på grunn av bytte av hjemmeside i 2017 og at tellingen ikke ble startet opp før utover i 2018, er det ikke rapportert tall for 2018. Antall venner av facebooktjenesten har økt jevnt siden lanseringen i 2011.

Vi tok nye steg i å videreutvikle kommunens digitale infrastruktur og digitale tjenester. Kommunens nettsider skal være hovedkanal for informasjon om kommunens tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Ny portalløsning har gitt et rammeverk og struktur for oversiktlig og effektiv informasjonsflyt og -tilgang. Høy servicegrad er viktig for at vi skal kunne oppnå god bruker- og innbyggertilfredshet. Økt selvbetjening og digitalisering er sentralt i satsningen framover. Målet er at våre brukere og innbyggere i større grad skal kunne betjene seg selv på kristiansund.no, og at antall henvendelser på telefon, e-post og brev skal synke. Når de trenger hjelp skal servicetorget være plassen å henvende seg.

I 2018 har Min Side blitt utviklet og tilnærmet lanseringsklar. Her kan innbyggere, næringsdrivende, ansatte og politikere logge seg inn på en sikker måte med ID-porten og få tilgang til relevante tjenester. Tjenester som blir å finne via Min Side er i første omgang:

- Oversikt over dine kommunale fakturaer
- Du kan se og endre din kontaktinformasjon det offentlige bruker til varsling
- Du kan sende kommunen dokument som er unntatt offentlighet
- Du kan søke, endre barnehageplass, se meldingsbok, fravær, vurderinger
- Du kan se meldinger, krav og betalinger, skattekortet fra Altinn
- Ansatte i kommunen kan åpne sine fagsystem og ta kurs i KS-læring

Min Side skal være porten inn og gi innbyggerne et reelt digitalt førstevalg.

Gjennom 2018 har vi akselerert prosjektet «Skyreisen» og flyttet en rekke av våre applikasjoner opp i sky. Dette forenkler tilgang og gjør skalering enklere. ID-porten er knyttet sammen med Citrix Netscaler og vi har tatt ytterligere steg mot BYOD. Kommunens tjenester skal være tilgjengelige fra den enheten den enkelte ansatt eller innbygger måtte ønske.

Infrastrukturmessig har vi bygget ut åpent WiFi på alle offentlige bygg og vil fortsette å øke både dekning og kapasitet i 2019. Se etter det åpne nettverket «Kristiansund» neste gang du er i eller i nærheten av et offentlig bygg. I 2018 har vi startet en målrettet kartlegging av oppgaveflyten i kommunen med mål om å forbedre vårt tjenestetilbud til innbyggerne. Dette skal knyttes til Min Side og gjøre oppfølging av status på saker og tjenester tydelig og enkelt.

TILRETTELEGGJE FOR INVOLVERING OG MEDVIRKNING

- «Ungdommens halvtime» i bystyret
- Gjennomført ulike møter i forbindelse med ny samfunnsdel og målprosess
- Arrangert næringslivsdag for å markedsføre kommunens planer om innkjøp av varer og tjenester, bygge relasjoner og kunnskap om offentlige tilskuddsordninger samt ha dialog med nåværende og fremtidige leverandører.
- «KommuneTV» - Direkteoverføring og arkivopptak gjør bystyremøter mer tilgjengelig for alle interesserte. Sendingene har om lag 850 følgere.
- Vi har lansert chat-løsningen «Kari» på hjemmesiden, som enkel kommunikasjonskanal for innbyggere og næringsliv til kommunen.
- MinSak.no – en portal for innbyggerinitiativ

- «Min side». Sikker innlogging via ID-porten som gir relevant informasjon og dialog for innbyggere, ansatte og politikere.
- Åpne data – tilrettelegging for medvirkning gjennom innbyggerinformasjon
- InnbyggerPCer ved Servicetorget
- ByBoksen
- Ordførerpraten
- Vi har økt fokus på brukermedvirkning ved tildeling av tjenester innen pleie og omsorg
- Vi har opprettet brukerråd ved Bo og habilitering
- Vi jobber kontinuerlig med informasjon på kommunens hjemmesider og har i tillegg i 2018 etablert en Facebookside for enheten Storhaugen helsehus. Her legges det fortløpende ut informasjon om tjenester og aktivitet i enheten, og vi registrerer så langt at vi når mange.

I september 2018 åpnet den røde containeren på Rådhusplassen. Vi har kalt containeren for ByBoks fordi den skal være byens utstillingsvindu, til byens innbyggere og besøkende. Et besøk i ByBoksen vil gi informasjon om planlagte og utførte prosjekter. Disse får du presentert digitalt med bruk av VR-briller, sensorteknologi, 3D-printing, touch-skjermer og presentasjoner. ByBoksen skal være i kontinuerlig utvikling og vise frem nye konsept ettersom de blir utviklet. Innbyggerne i Kristiansund skal vite hva som skjer, når det skjer, og kanskje aller viktigst; hvorfor det skjer.

Innspill fra innbyggere

«Melde feil i gata mi»	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt antall henvendelser	722	813	705	398	321
Antall henvendelser som har medført forbedring	643	645	628	280	264
Vann	12	1	46	4	22
Avløp	19	2	0	12	10
Renovasjon	0	2	1	0	3
Vei	256	230	227	120	135
Miljø/forurensning	1	0	7	1	1
Gatelys	355	510	346	260	135
Andre henvendelser	79	68	78	0	15

Antall innrapporterte feil og mangler via nettsiden www.fiksgatami.no har vært varierende i perioden. I overkant av 80 % av henvendelsene medførte forbedring i 2018.

Utfordringer og planer

Med bakgrunn i måloppnåelsen for 2018 og politiske føringer videreføres følgende sentrale utfordringer for fokusområdet innbyggere og brukere:

- God kvalitet på tjenestetilbudet
- Tilgjengelige tjenester
- Tilrettelegge for involvering og medvirkning

KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Rådmannen vil benytte resultater fra analyseverktøyet Visma BI, kommunens kvalitetssystem, ulike undersøkelser, nasjonale kvalitetsindikatorer, benchmarking med andre kommuner og deltakelse i ulike nettverk i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på kommunens tjenester.

Det har vært lagt vekt på arbeidet med prosessoptimalisering, for å sikre at oppgaver løses på riktig sted i organisasjonen til riktig tid og med riktig mengde og kvalitet, i 2018. Arbeidet utvikles kontinuerlig i takt med organisatoriske endringer, teknologiske nyvinninger og endringer i brukernes behov.

TILGJENGELIGE TJENESTER

Vi ønsker gjennom en digital forvaltning å gi bedre tjenester til brukerne, med enklere søknadsprosesser og raskere svar. Kommunen har et betydelig innsparepotensial slik at ressurser kan frigjøres og omdisponeres. Med gode digitale tjenester kan vi redusere unødvendige telefonhenvendelser og sikre raskere saksgang.

BRUKERMEDVIRKNING

Rådmannen vil styrke brukerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer. Det er opprettet brukerråd ved flere av kommunens enheter for å ivareta brukerorienteringen. Brukerrådsordningen bidrar til å fremme dialog mellom kommunens tjenesteutøvere og brukerne, og er en sentral administrativ medvirkningsarena. Å innføre brukerråd ved alle kommunale enheter er et mål på sikt. Det må også innføres dialogmøter mellom kommunens ulike hovedutvalg og brukerrådene for å gi de folkevalgte en arena, og hvor innspill fra møtene kan benyttes som grunnlag for handlingsprogramarbeidet.

Fokusområde medarbeidere

Vi ønsker å legge til rette for at ansatte skal oppleve mestring, trivsel og tilhørighet på arbeidsplassen. Vi har arbeidet målrettet, systematisk og langsiktig, spesielt innenfor områdene arbeidsnærvær, heltidskultur, digitalisering og forbedring av arbeidsprosesser.

Arbeidsgiverpolitikken i Kristiansund kommune skal bidra til å videreutvikle tjenestetilbudet i tråd med innbyggernes behov for gode, moderne og digitaliserte tjenester. Vi skal være en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune hvor vi yter vårt beste for våre brukere, ansatte og innbyggere.

Medarbeiderne har høye krav og forventninger til sin arbeidsgiver. Kristiansund kommune er Nordmøres største arbeidsplass. Vi håndterer et stort mangfold av arbeidsoppgaver. Kompleksiteten og variasjonen gjør det til en spennende og identitetsskapende arbeidsplass hvor utviklingsmulighetene og karriereveiene er mange.

Hovedavtalens mål om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse er retningsgivende. Gjennom mestringsorientert ledelse og tillitsbasert medarbeiderskap, skal hver enkelt medarbeider kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor vedtatte rammer. Medarbeidernes kompetanse er kommunens viktigste ressurs, når deres kompetanse benyttes til riktig tid på riktig sted. Inkludering og mangfold står sterkt hos oss.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE MEDARBEIDERE						
Hovedmål - Motiverte og kompetente medarbeidere						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Endring fra sist måling
Ledelse	Lederavtale - alle enhetsledere	100 %	Ikke målt	100 %	100 %	-
	Evalueringsamtale - alle enhetsledere	100 %	100 %	100 %	100 %	↑
Arbeidsmiljø – HMS / IA ¹⁾	Medarbeidertilfredshet	6,0 - 4,6	Ikke målt	4,2	Ikke målt	
	Sykefravær	8,5 %	8,6	9,6	10,2	↓
	Etablere rutine på vurdering av sykefravær i hver enhet	Innført	Ferdig utarbeidet	100 %	I ferd med å implementere rutinene	↑
	Utarbeide overordnet handlingsplan for IA-arbeidet	Ferdig utarbeidet	Ferdig utarbeidet	100 %	100%	↑
Heltidskultur	Antall 100 % for hele kommunen	Alle stillinger over 92 %	52 %	52 %	54 %	↑
Livsfasepolitikk, likestilling og mangfold	Utarbeide livsfaseplan	Ferdig utarbeidet	I arbeid		I arbeids-giver-strategien	-
Lønnspolitikk	Revidert og oppdatert lønnspolitisk plan	Ferdig utarbeidet	I arbeid	Ferdig utarbeidet	Ferdig utarbeidet	-
Medbestemmelse og involvering	Utarbeide plan for ansattes rett til medbestemmelse	Ferdig utarbeidet	I arbeid		En del av alle planer	-

¹⁾ HMS – helse, miljø og sikkerhet, IA – inkluderende arbeidsliv

Fokusområdet Medarbeidere er utviklet for å ivareta mål og satsingsområder i kommunens arbeidsgiverstrategi. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

Ansatte og årsverk

(per 31.12)	Årsverk					Ansatte					Kvinner	Menn
Rammeområder	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2018 (kjønnsfordeling)	
Politisk styring	4,8	3	3,5	3,5	1,6	6	3	4	4	3	2	1
Sentraladministrasjonen	76,9	83,2	83,3	82	86,5	79	87	87	86	88	50	38
PP-tjenesten	18,4	19,2	21,4	17,7	16,2	20	22	23	20	18	17	1
Grunnskoler	377,8	344,6	346,3	356	349	424	383	388	392	389	293	96
Barnehager	133,3	130	119,9	120,6	111,18	160	153	141	139	121	118	3
Kultur og næring	52,4	51,6	48,6	45,8	45	61	60	55	52	54	36	18
Fellestjenester pleie og omsorg	31,4	28,1	29,4	31,4	11	36	33	33	33	11	11	0
Sykehjem	193,4	176	164,9	108,8	131,14	278	240	224	149	167	152	15
Hjemmetjenester	106,6	114,1	117	140,7	139,33	147	152	153	175	138	134	4
Psykisk helse og rus	42	48	51,4	59	58	48	56	60	65	68	52	16
Velferd	30,2	30,8	30,8	35,5	21,5	31	32	32	36	22	20	2
Barn, familie, helse	49,4	79,2	77,3	75,7	29,8	55	89	85	82	31	27	4
Bo- dagtilbud/oppfølging	161,4	163,6	162,1	174	163,38	225	217	212	220	226	196	30
Storhaugen helsehus				75,8	69,41				90	83	77	6
Regionalt senter for helseinnovasjon				11,9	7,9				12	9	5	4
Kommunalteknikk	93,7	93	87,4	97,5	102	95	94	91	99	105	14	91
Plan og byggesak	22,3	21,9	20,4	19,8	12,1	24	23	21	21	17	7	10
Eiendomsdrift	53	51,7	49,7	67,1	75,8	64	61	60	75	83	55	28
Brann og redning	33,3	37,6	36,2	32,1	37,5	35	55	55	46	49	1	48
Totalt	1 480,4	1 475,6	1 449,6	1 554,9	1 468,3	1 788	1 760	1 724	1 793	1 682	1 267	415

Kristiansund kommune har opprettet et hjemmelsregister for å ha oversikt over faste stillinger i kommunen.

Registeret er under utvikling og tatt i bruk for det meste i de største enhetene innen helse og pleie/omsorg.

Uttrekk fra systemet viser at mange ansatte ikke er koblet til hjemmel, og ca. halvparten av hjemlene er ubesatt.

Dette kan ha mange årsaker, som at stillingen pr. tiden er vakant, under utlysning, ansatte har permisjon etc.

Før systemet er helt på plass, er det vanskelig å telle annet enn fast ansatte i faste stillinger, slik tellingen også tidligere har blitt foretatt. Vi teller ikke midlertidig ansatte, oppdragsavtaler og vikarer.

LEDELSE

I 2018 gjennomførte kommunen 4 av totalt 5 ledersamlinger der enhetslederne var målgruppen. Mellom hver samling var det forventet at lederne gjennomførte et hjemmearbeid, både en individuell del og en gruppedel. Samlingene har satt fokus på lederdisiplinene POLK (planlegge, organisere, lede og kontroll) og 10-FAKTOR. Tema for samlingene har vært utvikling av mestringsorientert ledelse og organisering, endringsledelse og digitalisering.

Første del av lederprogrammet avsluttes i januar 2019. Del 2 av programmet vil bli planlagt og starte i løpet av 2019. Innholdet i del 1 av programmet ga lederne en felles plattform med kompetanse innen ledelse. Del 2 vil bli en videreutvikling av del 1, men vil fokusere mer på den enkelte leders utfordringer.

ARBEIDSMILJØ

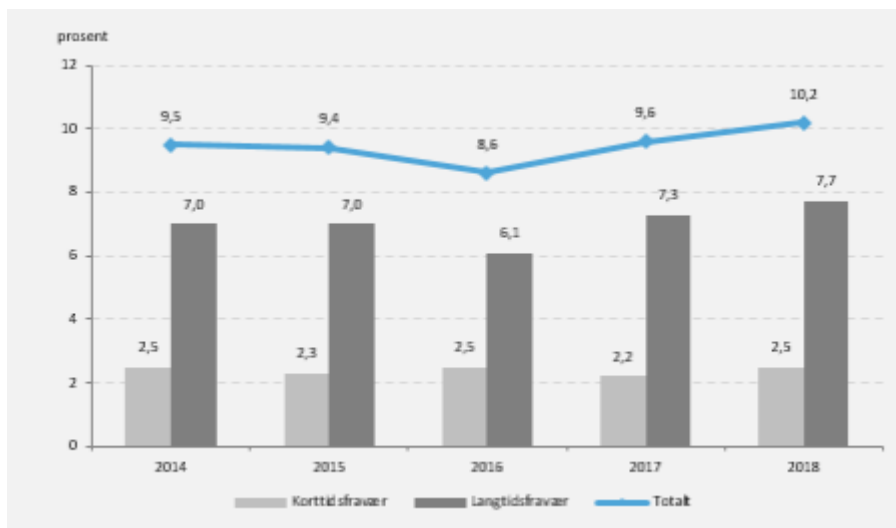
Vi har utarbeidet en overordnet handlingsplan for det systematiske HMS-arbeidet. Den er førende for enhetenes handlingsplaner.

Som en del av IA-avtalen (for perioden 2019-2022) arbeides det med å definere egne IA-mål for den enkelte enhet. Hensikten med IA-arbeidet er å redusere sykefraværet, hindre frafall fra arbeidslivet, vektlegge forebyggende HMS-arbeid og redusere offentlige utgifter. Vi ønsker å ha et positivt fokus på arbeidsnærvær, fremfor sykefravær. Forebygging og et godt arbeidsmiljø er viktige forutsetninger for å oppnå målene i IA-avtalen. Digitalisering av sykefraværsprosessen var et viktig fokus- og satsningsområde i 2018.

Nærværgruppen i Kristiansund kommune består av personalsjefen, en rådgiver fra personaleseksjonen, hovedverneombudet, hovedtillitsvalgt Fagforbundet og to rådgivere fra NAV arbeidslivssenter. Nærvær og reduksjon av sykefraværet er fokusområder. Nærværgruppen har i 2018 fulgt opp utvalgte enheter som viser høyt sykefravær over tid, og har jobbet frem en tiltakspakke for å hjelpe disse enhetene til å redusere sitt

sykefravær. Samtidig er det ønskelig å følge enheter som viser stort nærvær over tid, for å bli kjent med deres suksessfaktorer.

Sykefravær

Sykefraværet har vært relativt stabilt fra år til år, men med enkelte svingninger fra kvartal til kvartal gjennom året. Det er dessuten store variasjoner i sykefraværssnivået mellom sektorene, men også innenfor en og samme sektor.

Det har vært fokus på opplæring og mer aktiv og praktisk bruk av kvalitetssystemet Losen i alle enheter.

Kristiansund kommune markerer årlig FN's "Verdens arbeidsmiljødag" (28. april). I 2018 var "Ytringsfrihet og varslings" valgt som tema for dagen. Enhetene ble oppfordret til å gjennomgå KS sin veileder om temaet, og gjennomføre refleksjon og diskusjon med medarbeiderne. Enhetslederne ble gitt verktøy for å planlegge og gjennomføre aktivitetene. På HMS-dagen ble også kommunens årlige HMS-pris delt ut. Prisen gikk til Brann og redning for godt systematisk HMS-arbeid.

Broen er en digital kanal fra personalseksjonen til enhetslederne i kommunen, som blir brukt for å presentere/løfte frem viktige personalsaker for Rådmannen. Alle ansatte får tilgang til Broen, gjennom Teams i Office 365. Fra og med mars 2018, fikk også medlemmer i bystyret tilgang til Broen.

Rådmannen hadde i 2018 fokus på å revitalisere Akan-arbeidet i kommunen. Mål for arbeidet:

- En utøvende policy for rusmiddelbruk og spill, som beskriver Kristiansund kommunes holdning til rusmiddelbruk og spill.
- Ledere og ansatte som er i stand til å gripe tidlig fatt i risikofylt rusmiddelbruk og spilleatferd.
- Ledere som tar tak i og håndterer personalsaker knyttet til rus- og spilleproblematikk.

Akan kompetansesenter gjennomførte todagens grunnkurs i forebygging og oppfølging av avhengighet i Kristiansund kommune 19.04.18 og 05.09.18. Deltakere på kurset var ledere med personalansvar, verneombud og Akan-kontakter. Hensikten med kurset var å få en god innføring i [Akan-modellen](#), for slik å kunne jobbe videre med rus- og avhengighetsproblematikk på egen enhet i etterkant av kurset.

VERNETJENESTEN

Kommunen har over 80 verneombud, fordelt på de forskjellige enheter og avdelinger.

Det har vært verneombud på HMS grunnkurs (40 timers kurs) i 2018.

Noen av temaene som vernetjenesten har arbeidet med i 2018 er verneombudets oppgaver, roller i AKAN arbeidet, kommunikasjon og arbeidet i HMS gruppene i enhetene. I løpet av de siste årene har vernetjenesten blitt mer og mer brukt som en samarbeidspart av ledere på alle plan. De har blitt mer synlige og fått den medvirkningen som lovverket tilsier.

I løpet av 2018 er det fortsatt fokus på samarbeidet mellom ledelse, verneombud og tillitsvalgte via arbeidet i Nærværsgruppa. Hovedverneombudet har også deltatt på flere personalmøter oa. og holdt innlegg bla. om kommunikasjon, etikk, bruk av Losen og konfliktbehandling.

Hovedverneombudet sitter i flere overordnede HMS grupper i kommunen og er også medlem i flere HMS grupper samt er med i flere byggeprosjektgrupper.

I løpet av 2018 har hovedverneombudet hatt to møter med verneombudene:

Verneombudets dag ble avholdt 25.oktober.

Der var det over 60 aktive verneombud samlet i bystyresalen.

Som hovedtema hadde vi:

- Kommunikasjon og yrkesetikk med John Grimsby

I løpet av våren ble det avholdt verneombudsmøte for hver sektor. (6 møter)

På sektormøtene er de viktigste temaene erfaringsutveksling og informasjon fra hovedverneombudet. Noen av temaene som ble tatt opp var:

- Etske retningslinjer for verneombudet
- Visjoner og målsetting for vernetjenesten
- Ikkevoldskommunikasjon

Den 10. – 11. april var Hovedverneombudet og tre verneombud på verneombudskonferanse på Gardermoen. Tema for disse dagene var: Arbeidslivsutfordringer i forbindelse med teknologiutvikling, digitalisering, og seksuell trakassering i arbeidslivet.

Flere verneombud er også AKAN kontakter og har deltatt på to dagers AKAN opplæring.

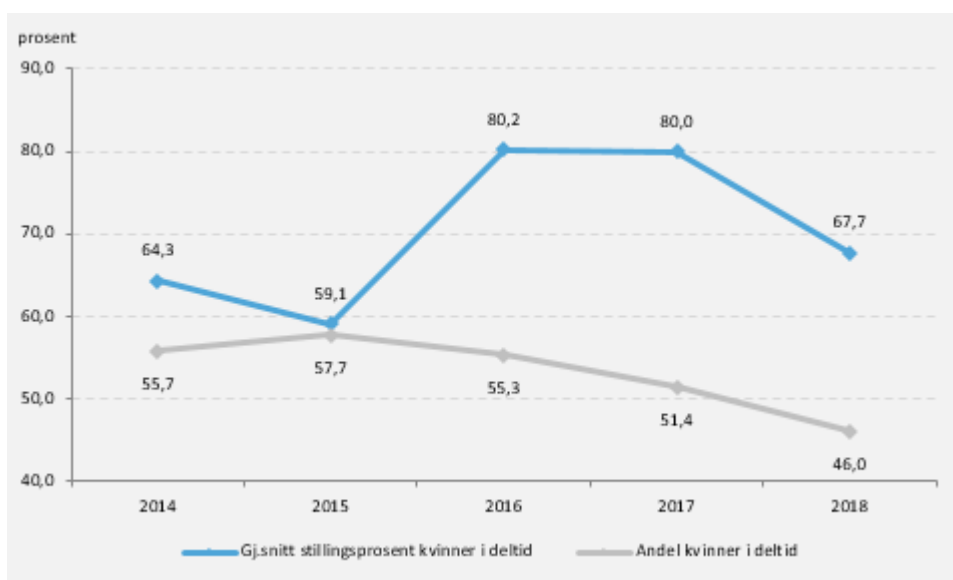
Hovedverneombudet har deltatt på en nettverkssamling for hovedverneombudene på Nordmøre. Samlingen ble avholdt i Kristiansund. Hovedtema på denne samlingen er erfaringsutveksling.

Den 6. – 7. november var det en samling for alle hovedverneombudene i fylket. Tema på disse dagene var bla: Vold, trusler og trakassering samt Personvernombudets rolle.

HELTIDSKULTUR

«Felles prinsipp for heltid»³ er retningsgivende for kommunens arbeid med heltidskultur. Forankring blant de ansatte oppleves som den viktigste nøkkelen for å komme videre i arbeidet med å utvikle heltidskultur. Vi må jobbe målrettet i sektorer hvor de ansatte selv ønsker en endring, og ved å involvere de mest engasjerte lederne. I tillegg til forankring blant de ansatte, er en nøkkel for å komme videre i utvikling av heltidskultur å arbeide mer og bedre på tvers av enheter og sektorer. Dette vil også kreve økt samarbeid ledere imellom, og en bredere forankring i hele kommunen.

Stillingsstørrelser

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittlige stillingsstørrelse og andel kvinner som arbeider deltid.

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

I helse, pleie og omsorg er det i 2018 gjennomført følgende opplærings og/eller utdanningstiltak. Samtidige tiltak er gjort mulig etter tilskudd fra fylkesmannen.

- Videregående skole, fag- og yrkesopplæring innen helse (fagbrev):
 - Helsefagarbeider, 6 personer

- Fagskoleutdanning:
 - Psykisk helsearbeid og rusarbeid, 4 personer
 - Eldreomsorg/demens, 2 personer
- Bachelorutdanning helse- og sosialfag:
 - Sykepleie, 2 personer
 - Vernepleie, 14 personer
- Videreutdanning og mastergradsutdanning (påbygg bachelorutdanning):
 - Psykisk helsearbeid og rusarbeid, 5 personer
 - Lederutdanning, 2 personer
 - Annen videreutdanning og/eller masterutdanning, 19 personer
- ABC-opplæring
 - Demnesomsorgens ABC, 56 personer
 - Velferdsteknologi ABC, 74 personer
 - ABC miljøbehandling, 3 personer

Kompetanseutvikling innen Opplæringskontoret for kommunale fag i 2018:

- 7 lærekontrakter innen helsearbeiderfaget tilknyttet «Vekslingsmodellen». Alle har gjennomført og bestått fagprøve.
- 4 menn på opplæring innen helsearbeiderfaget gjennom prosjektet «Menn i helse». Alle har gjennomført og bestått fagprøve.
- 29 løpende lærekontrakter pr september 2018 i 6 ulike fag.
- 28 lærlinger bestod fagprøven i 2018.
- 2 lærlinger avsluttet læretiden uten bestått fagprøve.
- Medlemsbedrift i KOM Trainee. I 2018 var 10 trainee ansatt i kommunen.
- Lederopplæring – 49 stykker- der målgruppen er rådmannens ledergruppe, enhetsledere og hovedtillitsvalgte

Kompetanseheving innen oppvekst

Skole:

For skoleåret 2018-2019 ble:

- 13 lærere innvilget videreutdanning gjennom statens satsing på videreutdanning av lærere - «Kompetanse for kvalitet». 11 lærere er i gang med dette.
- 1 lærer innvilget videreutdanning som lærerspesialist
- 4 skoleledere innvilget rektorutdanning.
- Kristiansund har i samarbeid med Voksne For Barn deltatt i workshops for «Zippys venner», som er et skoleprogram for 1.-4. trinn innen mestring og læringsmiljø, med fokus på oppvekstvilkår og psykisk helse.
- Kristiansund kommune er realfagskommune i 2018 og ut 2019. I 2018 ble det "ansatt" 4 ressurspersoner som skal bistå skole og barnehageeier i arbeidet med realfag. Det ble arrangert et Kick-off for realfagsarbeidet, der ansatte fra barnehage og skole deltok. Foreldre deltok også.
- Språkarbeidet videreføres i klyngene, og knyttes mot realfag.
- Kristiansund deltar i Læringsmiljøprosjektet, pulje 4, som er en nasjonal satsing over to år for kommuner som ønsker å jobbe med læringsmiljø og mobbing, og som ønsker direkte støtte og veiledning fra veiledere som kommer ut til kommunen. Vi deltar med tre av skolene våre: Allanengen skole, Atlanten ungdomsskole og Frei ungdomsskole. Vi har hatt fagsamlinger, fagdager og veiledninger fire ganger i løpet av 2018.
- Vi jobber med å implementere IKT-strategien, og har hatt kompetanseheving i begynneropplæring på iPad med firmaet Kreasjon tre ganger i løpet av høsten 2018.
- Vi har ferdigstilt Kvalitetsplan for SFO. Vi har hatt to halve planleggingsdager med personalet i SFO i løpet av 2018 i dette arbeidet. Kvalitetsplan for SFO ble vedtatt i Hovedutvalget for skole, barnehage og kultur 28. november 2018.
- Det er skolert flere MOT-coacher i 2018.

Barnehage:

- For barnehageåret 2018/2019 ble 3 barnehagelærere innvilget videreutdanning gjennom statens satsing på videreutdanning av barnehagelærere.
- Kristiansund kommune er realfagskommune i 2018 og ut 2019. I 2018 ble det "ansatt" 4 ressurspersoner som skal bistå skole og barnehageeier i arbeidet med realfag. Det ble arrangert et Kick-off for realfagsarbeidet, der ansatte fra barnehage og skole deltok. Foreldre deltok også.
- Språkarbeidet videreføres i klyngene, og knyttes mot realfag.

PPT:

- I 2018 var det i PPT seks ansatte som tok etter-/videreutdanning innenfor spesialpedagogikk, sakkyndighetsarbeid og rådgivning/veiledning. En ansatt fullførte mastergrad i spesialpedagogikk i løpet av året, og de resterende er inne i mastergradsforløp/studerer mastergrads-emner.
- Alle ansatte i PPT har gjennomført opplæring i forbindelse med innføring av nytt fagsystem; Visma Flyt PPT.
- Rådgiverne har deltatt på forskjellige aktuelle kurs og seminar alt etter hvilke områder de har hatt behov for å få kompetanseheving på.

Barn, familie og helse:

- Opplæringstjenesten har 12 stykker på utdanning/kompetansehevende tiltak, per skoleåret 2018-19. Det er kompetansetiltak/utdanning innenfor psykososialt arbeid med familier og barns psykiske helse, ulike masterløp innenfor logopedfaget og spesialpedagogfaget, familieterapi, tegnspråk og audiopedagogikk
- Barneverntjenesten har 2 ansatte på utdanninger/kompetansehevende tiltak. Utdanningene en tar i barnevernet er master i barnevern og Bufdir sin kompetansesatsing jf. Nasjonal strategiplan for økt kompetanse i barneverntjenesten hvor det er en egen utdanning innen relasjonskompetanse i barnevernet.
- Forebyggende helsetjenester har hatt to sykepleiere under videreutdanning for å bli helsesykepleier, en ble ferdig våren 2018, den andre blir ferdig våren 2020. En helsesykepleier tok videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge, ble ferdig våren 2018.
- En sosionom som går på videreutdanning i kognitiv terapi, ferdig våren 2019
- En jordmor og en familieterapeut går på etterutdanning i Psykisk helse i graviditet og barseltid, ferdig våren 2019

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

I løpet av 2018 var fraværet knyttet til barns- og barnepassers sykdom på 1 851 dager. Dagene var fordelt på 351 kvinner og 79 menn, noe som kan ha bakgrunn i kjønns sammensetningen blant ansatte i kommunen. Fraværstallene i gjennomsnitt for kvinnene var på 4,4 dager, mens fraværet i gjennomsnitt var på 4,0 dager for menn. Ut ifra de tallene var kvinner hjemme med sykt barn eller barnepasser 10 % mer enn menn. I løpet av 2018 tok 69 kvinner og 14 menn ut foreldrepermisjon.

I 2018 ble det inngått 137 senioravtaler. 96 personer valgte lønnstilskudd, mens 41 personer valgte stillingsreduksjon. Kostnadene ved lønnstilskudd var på 1,779 mill. kroner. I tillegg kommer utgifter til vikartimer for seniorer med fridager, samt utgifter ved arrangering av seniorsamling. Til sammenligning ble det i 2017 inngått 101 senioravtaler. Samlede utgifter i 2017 utgjorde 1,897 mill. kroner.

Bystyret består av 45 medlemmer, 20 kvinner og 25 menn. Formannskapet består av 11 medlemmer, 6 kvinner og 5 menn. I ledergruppen er det 3 kvinner og 5 menn og blant enhetslederne er det 19 kvinner og 17 menn.

Arbeidstrening og individuell veiledning i forhold til jobbsøking og karrierevalg ble videreført i 2018 gjennom prosjektet «Starter'n». Rådhuskantina er aktivt brukt som jobbtrening for flyktninger og innvandrere.

LØNNSPOLITIKK

Lønnspolitisk plan er rammeverket for kommunens lønnspolitikk.

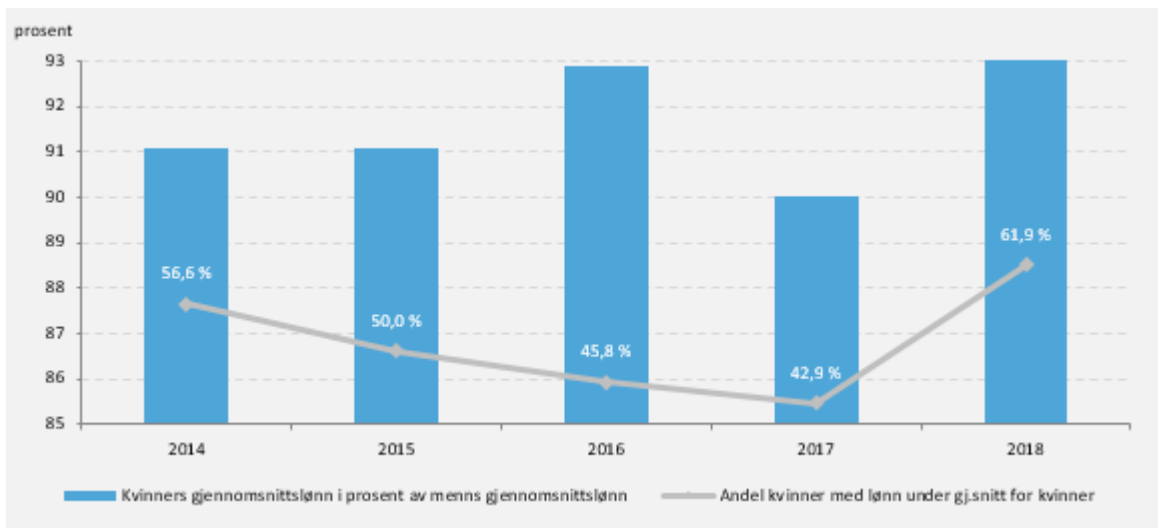
Lederlønn

	2016			2017			2018		
	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle
Antall	24	22	46	28	19	47	21	21	42
Gjennomsnitt årslønn	671 825	723 223	696 407	683 554	759 447	714 234	731 095	764 538	747 816

Omfatter ledergruppe og enhetsledere.

Menn i lederstillinger tjener fortsatt mer enn kvinner i lederstillinger, men forskjellen er blitt redusert i 2018.

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittslønn i forhold til menns.

Forholdet mellom menns og kvinners gjennomsnittslønn er redusert de siste årene og det jobbes systematisk med å minske forskjellene ytterligere. I tillegg viser figuren at andelen kvinner som har lavere lønn enn gjennomsnittet er betydelig redusert. Dette betyr at det er kvinner med lav lønns plassering som har hatt best lønnsutvikling de siste årene, noe som er i tråd med både sentrale og lokale målsetninger. Forskjellene i gjennomsnittslønn gjenspeiler i hovedsak at det er klart flere kvinner i yrkeskategorier med lavere lønns plassering. De fleste ansatte følger lønnsstiger innenfor den kommunale hovedtariffavtalen. Dette er med på å sikre lik lønn for likt arbeid. Målsetningen om likelønn er blant annet å forhindre diskriminering knyttet til kjønn og andre forhold. Likelønn er gjenstand for drøfting i forkant av hvert lokale lønnsoppgjør i henhold til hovedtariffavtalen.

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

Hovedavtalen er utgangspunktet for målet om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse. Avtalen utgjør rammeverket for partssamarbeidet.

Arbeidstakerorganisasjonene/tillitsvalgte har;

- Bistått i lønnsforhandlingene
- Bistått i ansettelsesprosesser
- Deltatt i IA- og HMS-arbeidet gjennom Nærværgruppen
- Deltatt i utarbeidelsen av ny arbeidsgiverstrategi
- Deltatt i drøftinger og forhandlinger

Utfordringer og planer

Kristiansund kommune står overfor et teknologisk veiskille hvor det satses for fullt på nye arbeidsformer gjennom organisasjonsutvikling, tjenstedesign og digitalisering. Denne dreiningen gir arbeidstakerne en unik mulighet til å påvirke sin jobbhverdag ved å jobbe smartere, enklere og i en mye tettere dialog og samhandling med innbyggere og brukere. Gjennom innovasjon, nyskaping og utvikling skal kommunen løse utfordringene vi står overfor på nye måter. Både internt i organisasjonen og i samspill med omgivelsene. Hver ansatt skal kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor overordnede rammer. Å jobbe i Kristiansund kommune er et bidrag til å skape Kristiansund kommune.

Arbeidsgiverstrategi for 2017-2022 er vedtatt.

LEDELSE

Rådmannen vil sørge for at ledelsen i Kristiansund kommune har en felles mestringsorientert ledelsespraksis og en bevisst og strategisk jobbing med å utvikle hver enkelt leder. Det skal;

- gjennomføres et lederutviklingsprogram for alle enhetsledere, i tillegg skal kompetanseheving av avdelings- og mellomledere prioriteres
- sikres at alle enhetsledere har en lederavtale med tydelige forventninger, mål og konsekvenser
- legges til rette for at alle nytilsatte ledere gjennomgår et eget opplæringsprogram

ARBEIDSMILJØ

Rådmannen vil arbeide systematisk og målrettet med sykefraværsarbeidet i kommunen ved bruk av forsknings- og effektbaserte virkemidler. Den overordnede handlingsplanen for IA-arbeidet i kommunen skal være kjent i

enhetene og det skal defineres egne IA-mål for den enkelte enhet. Flere av våre enheter i barnehage- og helsesektoren har deltatt i [Ned-satsingen](#).

Rådmannen vil øke fokuset på medarbeidernes ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø som fremmer kultur for læring og fornyelse. Rådmannen vil utvikle en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som ivaretar kommunens omdømme og identitet.

- Alle nyansatte skal få grundig og god opplæring og oppfølging (nytt verktøy: e-læring).
- Alle faste ansatte skal få årlige medarbeidersamtaler med sin (nærmeste) leder.
- Alle ansatte skal fokusere på å løse enhver oppgave, liten som stor, så godt som mulig (kontinuerlig forbedringsarbeid i alle arbeidslag).

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Vi har store utfordringer knyttet til rekruttering av blant annet helsefagarbeidere, vernepleiere, sykepleiere, lærere, barne- og ungdomsarbeidere og barnehagelærere. Rådmannen vil jobbe systematisk og legge forholdene til rette for å rekruttere, utvikle og beholde den kompetansen kommunen til enhver tid har behov for. Følgende studier er satt i gang eller planlegges med studiested Kristiansund:

- Høsten 2018 startet deltidsstudie for vernepleiere.
- Oppstart av deltidsstudie innen sykepleie planlegges med oppstart høsten 2019.

Hos oss er KS lærling (nasjonal e-læringsportal) vår foretrukne e-læringsportal. Vi bruker ressurser på å utvikle e-læringskurs, og legge til rette for kompetanseheving gjennom portalen.

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kommunen vil som arbeidsgiver tilstrebe å ivareta ulike livsfaser og motvirke diskriminering og særbehandling.

Rådmannen vil legge til rette for at ansattes behov i ulike livsfaser i størst mulig grad blir imøtekommet.

Rammevilkårene for arbeidsliv og familie-/privatliv må sees i sammenheng. Rådmannen vil oppfylle lovens krav til kjønnsfordeling, ivareta mangfold og sørge for like muligheter og likeverdige rettigheter og plikter til deltakelse for alle ansatte uavhengig av kjønn, nasjonalitet, etnisitet, funksjonsevne og bakgrunn for øvrig.

LØNNSPOLITIKK

Rådmannen vil tilpasse den lokale lønnspolitikken for å sikre at det er sammenheng med kommunens mål og at det skapes forutsigbarhet for den ansatte å innrette seg i henhold til lønnspolitikken.

Lønnspolitisk plan for Kristiansund kommune

- Vedtatt av administrasjonsutvalget i sak 8/07 (møte 19.12.07), med endringer vedtatt av administrasjonsutvalget 16.06.10.
- Redaksjonell endring i pkt 4 og 5 den 19.04.12 i medhold av bystyrevedtak 29.11.2011 - PS 11/11
- Revidert våren 2017

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

God medbestemmelse og involvering krever gode kunnskaper og en god samarbeidskultur.

Det er minst to forutsetninger for å få til dette;

- Den formelle medbestemmelsen og involveringen er ivarettatt av arbeidsgiverne og de tilsattes organisasjoner og deres tillitsvalgte. Gjennom HA, HTA har partene laget kjøreregler og rammer for dette samarbeidet. Det er i tillegg vedtatt lover, for eksempel arbeidsmiljøloven, som støtter opp under dette samarbeidet. For at samarbeidet og de tilsattes medbestemmelse og involvering skal fungere, må derfor partene på alle nivåer kjenne dette lov- og avtaleverket og kunne bruke det riktig.
- Det er også en forutsetning at det skapes en samarbeidskultur i enhetene som er preget av respekt for hverandres roller, tillit, åpenhet, vilje til å finne løsninger og til å oppnå resultater.

Fokusområde læring og fornying

Vi har lagt stor vekt på læring og fornying i 2018, med gevinster for innbyggere, brukere og næringsliv. Det er startet en rekke tiltak som gjør at vi leverer tjenestene våre kvalitativt bedre og sikrere, og med mindre ressursinnsats enn før. Gjennom læring og fornying i dag bygger vi fremtidens Kristiansund!

For å kunne ivareta samfunnsoppdraget vårt som tjenesteyter, myndighet, samfunnsutvikler og demokratisk arena kreves det evne til omstilling, endring og fornying. Gjennom å utvikle en kultur for erfaringslæring og styrke evnen til å omsette kunnskap til ny praksis og bedre tjenester har kommunen som ambisjon å være en innovativ og lærende organisasjon.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE LÆRING OG FORNYING						
Hovedmål - Fremtidsrettet og lærende organisasjon						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Endring fra sist måling
Effektive arbeidsprosesser	Optimalisering	5	6 nye tiltak	5 nye tiltak	5 nye tiltak	-
	Samhandling	3	3 nye tiltak	7 nye tiltak	3 nye tiltak	-
	Digitalisering	10	13 nye tiltak	11 nye tiltak	17 nye tiltak	↑
Kunnskapsbasert praksis og forbedringsarbeid	Innføre metodeverk	Innført	I arbeid	Innført	Innført	-
Hensiktsmessig organisering	Innføre ny organisasjonsmodell	Innført	Innført	Innført	Innført	-
Lærende og utviklingsorientert organisasjon	God forvaltningspraksis ¹⁾	800	523	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Kommunekompassets evaluering av kommunens forvaltningspraksis.

Fokusområde Læring og fornying er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

OPTIMALISERING

- Intensivt arbeidet med å optimalisere arbeidsflyten mellom ulike fagsystem i sentraladministrasjonen.
- Kommunen har tatt i bruk KS-læring som opplæringsplattform for nettkurs, arrangement og en kombinasjon av disse. Vi har utviklet egne nettkurs, samt tatt i bruk kurs som er utviklet nasjonalt.
- Videre arbeid med selvhjelpsskjema for at brukerne blir mer selvhjulpne i sine forespørsler.
- Digitalt toppsystem for oversikt og delegering av tilganger til kommunens fagsystemer.
- Digitalisert og automatisert saksgang mellom oss og flere statlige etater, som alle innebærer bedre kvalitet, bedre sikkerhet og mer effektiv saksbehandling og –gang.

Internt får vi kontinuerlig tilbakemelding via vår IKT-ServiceDesk knyttet til drift og via vårt kvalitetssystem ved avvik på prosedyrer og retningslinjer knyttet til HMS, organisasjon og tjeneste/bruker. Det er også gjennomført kartlegging av opplæring, service og tilgjengelighet knyttet til flere av våre fagsystem.

SAMHANDLING

- Responssenter med digital plattform som knytter sammen brukere og riktig kommunal tjeneste 24/7.
- Kristiansund har utviklet et eLæringskurs i bruk av Office 365. Kurset benyttes nasjonalt, og er utviklet i samarbeid med Microsoft og KS-læring.
- Trådløst nett i hele kommunen – åpent og til bruk for alle.

- Utvidet bruk av Office 365 som innebærer en rekke nye applikasjoner:
 - Forms – for spørreskjema og undersøkelser
 - Skype – for telefoni, meldinger og digital samhandling
 - Teams – for lettere samarbeid i grupper og på tvers av organisasjonen
 - Planner – for oversiktlig planlegging og gjennomføring av prosesser og oppgaver
 - Sway – for deling av informasjon og holde presentasjoner
- Lansert chat-boten «Kari» på hjemmesiden for å forenkle dialog mellom innbygger og kommune.
- «Broen» via Sway gir et viktig knutepunkt for informasjon og nyheter.
- Bedre samhandling mellom politikk og administrasjon gjennom «Spørsmål og svar» i budsjettprosessen.

Michael Jacobs, sjef i Atea, på besøk i Kristiansund og lærer mer om hvordan ny teknologi blir tatt i bruk i kommunen av rådmann Arne Ingebrigtsen.

DIGITALISERING

Vi har i 2018 satt i gang en rekke prosjekter for å realisere kommunens digitale strategi, Kommunal Digital Gestalt, heretter omtalt som KDG. KDG setter viktigheten av en god digital infrastruktur i fokus slik at vi enkelt og sikkert kan legge nye eller forbedrede tjenester på toppen. KDG legger vekt på å forenkle nettilgang, tilgjengeliggjøre vår digitale dør inn, forenkle informasjonsflyt, bedre sikkerhet og å forenkle systemtilgangen. KDG har fokus på fire områder:

1. Digital transformasjon. Her inngår opprusting av infrastruktur som ønsker ny teknologi velkommen.
2. Digital samhandling. Flere av våre tjenester skal overvåkes og leveres med digitale hjelpemiddel.
3. Digitalt sammenkoblet samfunn. Vi innfører gode digitale samhandlingsverktøy for å jobbe effektivt i grupper, både tverrfaglig og med innbyggere, næringsliv og frivillighet.
4. Digital oppgaveløsning. Fagsystemer, sensorer og mennesker skal kobles sammen rundt en oppgave og gi kontroll på oppgaveløsningen.

Vi har lansert satsingen «Påkobla Kristiansund». Dette slagordet innlemmer den tradisjonelle SmartBy-tanken, men også så mye mer. Påkobla Kristiansund skal være innovativ, smart og modig når det kommer til å ta i bruk ny teknologi for å gi bedre tjenester til innbyggerne. Kristiansund skal være bevisst og ta et ansvar for utfordringene vi står overfor og være Påkobla verden.

Vi har stillinger som arbeider kontinuerlig med å fremme digitalisering:

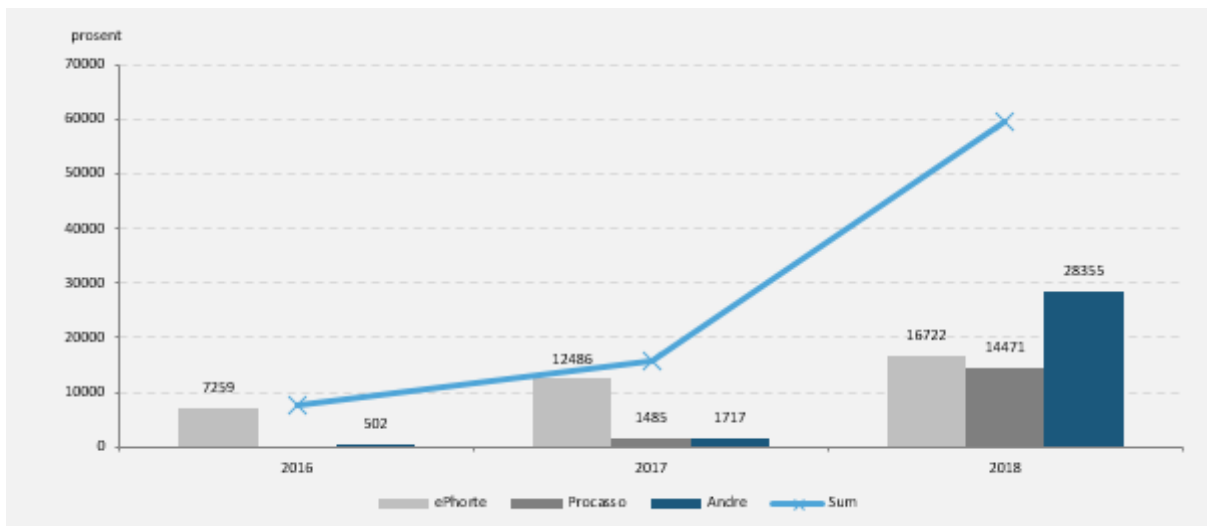
- Systemarkitekt skal jobbe for at datasystemer skal integreres tettere og dele informasjon i størst mulig grad. Overordnet ansvar for at våre IKT-verktøy er moderne, integrerte og tilpasset en moderne kommune.
- Digitaliseringsrådgiver jobber med kommunens digitale kommunikasjon og uttrykk, samt digitalisering av arbeidsprosesser.
- Digitaliseringskoordinator (gjennom Kom Trainee) jobber for en helhetlig optimalisering av digitaliseringsprosjektene. Fokus på sensorikk, verdikjende tjenester til innbyggere og gevinstrealisering innad i kommunen.

Det har i hele 2018 vært jobbet parallelt med flere digitaliseringsprosjekter. Felles for alle er å gjøre oppgaveløsningen enklere og mer effektiv, både internt og eksternt. I løpet av 2018 har vi jobbet med følgende digitaliseringsprosjekter:

- Vi har videreutviklet hjemmesiden, kristiansund.kommune.no
- Vi har lansert Kari, kommunens digitale praterobot som kan svare på tusenvis av relevante spørsmål. Kari jobber døgnet rundt, 24/7 - 365 dager i året og sørger for at kommunen alltid er tilgjengelig for sine innbyggere.
- Vi har forenklet og digitalisert flere skjema, både for internt og eksternt bruk.
- Vi har anskaffet nytt system for behandling av byggesaker, eByggesak 360 fra Tito. Dette systemet skal forenkle og effektivisere saksgangen i byggesaker.
- Vi akselererte bruken av digitale betalingsløsninger, herunder Vipps. **(Statistikk Siri på bruk av Vipps)**
- Vi har fjernet alle frankeringsmaskiner bortsett fra på Servicetorget. Hensikten er at alle skal sende posten digitalt enten ved å benytte SvarUT integrert i fagsystem eller SvarUt-manuell forsendelse dersom dette er mulig. Vi har også tatt i bruk eDialog på kommunens hjemmeside, slik at innbyggerne kan sende sikker digital post til kommunen.
- Vi har opprettet samarbeid med NEAS og satt opp to basestasjoner for LoRaWAN⁷-nettverk, et lavfrekvent sensornettverk tilpasset å sende små datamengder over lengre avstander.
- Vi har testet ulike typer LoRaWAN sensorer:
 - I Vågeveien har vi montert og testet ni parkeringssensorer. Vi har også laget visualiseringer av sensordataene rettet mot innbygger.
 - Vi har startet test av LoRaWAN-sjøppelsensorer
- Vi har utviklet egne søppelsensorer og programvare knyttet til disse
- Vi har rullet ut i overkant av 200 nettbrett i hjemmetjenesten for å effektivisere arbeidsdagen slik at fagpersonellet kan bruke mer tid på fag og pasienter/brukere og mindre tid på kjøring og rapportering.
- Innføring av velferdsteknologilab på Storhaugen. I denne lab'en kan ansatte i helsesektoren prøve og få opplæring i ny velferdsteknologi som kommunen skal innføre eller har innført.
- Vi har tatt i bruk digitale sykemeldinger
- Vi har bygd opp digitalt virksomhetsstyringssystem
- Vi har startet et omfattende digitalt løft i grunnskolen. Alle 1.- og 2. klassinger har fått egen iPad og alle 5.- og 8. klassinger har fått egen PC. I løpet av 2020 vil vi ha full 1-til-1-dekning i grunnskolen i Kristiansund. Dette gir våre grunnskoleelever et likt utgangspunkt for å bli gode digitale borgere.
- Vi har arbeidet med skyreisen: Hovedinnholdet i prosjektet er at alle kommunens egne fagsystemer skal flyttes til en skyløsning for å være tilgjengelig på best mulig måte og at kommunens datarom på Rådhuset ikke lenger skal være nødvendig å drifte. Prosjektet ferdigstilles i løpet av 2019 og har følgende omfang:
 - Alle kommunens fagsystemer skal være flyttet til en skyløsning for så å støtte KDG dokumentet.
 - Det skal settes opp en sentralisert plattform som gjør det mulig å nå alle applikasjoner, sikkert, fra hele internett.
- Vi har pilotert ny printløsning som drastisk forenkler bruk og hvilke enheter man kan printe fra og som også gir bedre kontroll på utskriftene som foretas i kommunen. Med Printix kan man printe fra hvilken som helst kommunal printer med sin foretrukne digitale enhet.
- Vi har utviklet en rekke elektroniske kurs og lagt disse ut på KS sin e-læringsportal.
- Vi har bidratt til ny forskning og utvikling innen autonomi og elektroniske fartøy til vanns gjennom prosjektet Autonom Sundbåt.

⁷ LoRaWAN: Long Range Wide Area Network.

Digitalisering

Bruk av digitalisert postgang har økt mye i perioden som følge av planlagt innsats for å gå vekk i fra papirbasert postgang. De prosjektene som er iverksatt for å øke mengden digital post har hatt veldig god effekt. Vi forventer at etter hvert som flere fagsystemer blir tilrettelagt for digital postgang vil tallene øke ytterligere.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

Vi har åpnet Kariholta barnehage som gir Kristiansundsbarnehagen et løft i form av effektiv ressursutnyttelse både av personell og byggkvaliteter, til beste for våre små barnehagebarn.

Vi har utredet innhold i skolene og tomtevalg for de to skolene som er under planlegging for en pedagogisk og stimulerende læringshverdag for elevene våre.

Vi har startet rehabiliteringen av Rokilde som når det står ferdig vil styrke innsatsen vår for stadig økt behov, kapasitet og kompleksitet i oppgavene i omsorgstjenestene.

Vi har planlagt omorganisering i sentraladministrasjonen mot rammeområdene Politikk og Plan og byggesak for mer hensiktsmessig og effektiv organisering, med igangsetting fra 1. januar 2019.

Vi har fortsatt profesjonaliseringen av vaktmestere og renholdere for å kunne ha spesialister innen fagene og dra nytte av stordriftsfordeler.

Utfordringer og planer

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

Rådmannen har satt i gang tiltak for bedre ressursutnyttelse, mer tid til kjerneoppgavene og større trivsel og arbeidsglede hos de ansatte gjennom digitaliseringsplanen Kommunal Digital Gestalt. Rådmannen vil implementere de teknologiske løsningene på en slik måte at vi får ut ønsket effekt både for organisasjonen og våre innbyggere. Fokus vil være på hvordan IKT kan forenkle tilgangen til informasjon og tjenester og på den måten bidra til at det jobbes smartere. I tillegg skal vår ServiceDesk effektiviseres for å øke den interne brukerstøtten.

Velferdsteknologi skal være en naturlig del, og gjerne et førstevalg, innenfor tildeling av hjemmebaserte tjenester. Som beskrevet over har vi satt opp en lab for velferdsteknologi i 2018 som vil videreutvikles i takt med nye løsninger og arbeid med tjenstedesign og opplæring. Sykehjemmene skal få utnytte teknologi for bedre kvalitativ omsorg, og samtidig frigjøre varme hender til der behovet er.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

Rådmannen har flyttet fokus fra overordnet organiseringen til en effektivisering av tjenesteleveransene og samhandlingen. I dette ligger et omfattende arbeid med optimalisering av de ulike arbeidsprosesser i alle deler av kommunen, til nytte for innbyggerne og aktørene som utgjør samfunnet Kristiansund.

Ny barnehagestruktur er på plass. Arbeidet med ny skolestruktur er godt i gang og klart for tomtevalg. Rehabiliteringen av Rokilde går for fullt. Søknaden for nytt Opera- og kulturhus er revidert. Alle disse vil være med å fornye måten vi organiserer og fasiliterer morgendagens tjenester i Kristiansund.

LÆRENDE OG UTVIKLINGSORIENTERT ORGANISASJON

Rådmannen vil utvikle en tydelig kultur for læring og fornyelse. Viktige instrumenter for videre lærings- og utviklingsarbeid er lederopplæring, implementering av PUFF og 10-faktor undersøkelse.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i. Øvelser gjennom året viser at beredskapen er god og fungerer etter intensjonene.

Mål

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i.

VI SKAL

- Ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet.
- Oppfylle vår lovfestede beredskapsplikt.

Resultat

IVARETA SIKKERHET OG TRYGGHET

Vi har i løpet av 2018:

- Gjennomført årlig nasjonal varslingsøvelse initiert av Justis- og beredskapsdepartementet rettet mot kommunens kriseledelse.
- Deltatt i beredskapsøvelsen «Fåriskål 2018» i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Gjennomført Nasjonal helseøvelse 2018 i samarbeid med hovedaktører som leverer helsetjenester innen spesialisthelsetjenesten og i kommunen og våre samarbeidspartnere. Inklusiv Forsvaret.
- Nytt beredskapsrom for kriseledelsen blir etablert i Vågeveien 4, 5. etasje.

*Forsvaret, brannvesen og politi
i samarbeid under «Trident Junction»
Foto: Julie Hjermsstad, Forsvaret*

Innfasing av ny velferdsteknologi for mottak av trygghetsalarmer har pågått i hele 2018. I tillegg har vi arbeidet aktivt med opplæring og bruk/øvelser av nødetatenes samvirke knyttet til pågående livstruende vold (PLIVO).

OPPFYLLE LOVFESTET BEREDSKAPSPLIKT

Kommunens kriseberedskap er ikke aktivert i 2018, men noen få små hendelser er registrert i kommunens krisehåndteringsverktøy, CIM⁸. Øvelsene dekker lovkravet om beredskapsplikt.

Utfordringer og planer

For å kunne ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet er det viktig å gjennomføre realistiske øvelser. Det er planlagt 2 ulike beredskapsøvelser i løpet av 2018:

- Varslingsøvelse i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Det er planlagt en stor øvelse med NOFO, der det lokale NIUA deltar. Dette vil involvere store ressurser fra stedlige brannvesen på Nordmøre.
- Evalueringen etter den Nasjonale Helseøvelsen 2018 medfører mye etterarbeid og vi har skaffet oss mange "læringspunkter". EPS (evakuert og pårørendesentra) er et viktig tema som det skal arbeides med i 2019. Sivilforsvaret i MR, beredskapslederne i Molde, Kristiansund og Ålesund er interessert i at det blir utarbeidet et felles opplegg for EPS i Møre og Romsdal. Derfor planlegger vi en samling i 2019, der dette temaet skal diskuteres og håpet er at vi får en felles plattform som tar fatt i organisering, etablering og ansvarsforhold.

⁸ Direktoratets elektroniske krisestyringsverktøy

Klima og miljø

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør! Vi har utarbeidet klimaregnskap for kommuneorganisasjonen i 3 år. Kompleksiteten i kommunalt klimaarbeid er kommet tydeligere fram. Det har økt kompetansen og helhetsforståelsen. Det er utarbeidet et felles oversiktsdokument for det videre arbeidet for å styrke samforståelse og samhandling.

Mål og resultater

Kristiansund skal være en deltaker i det globale arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser. Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

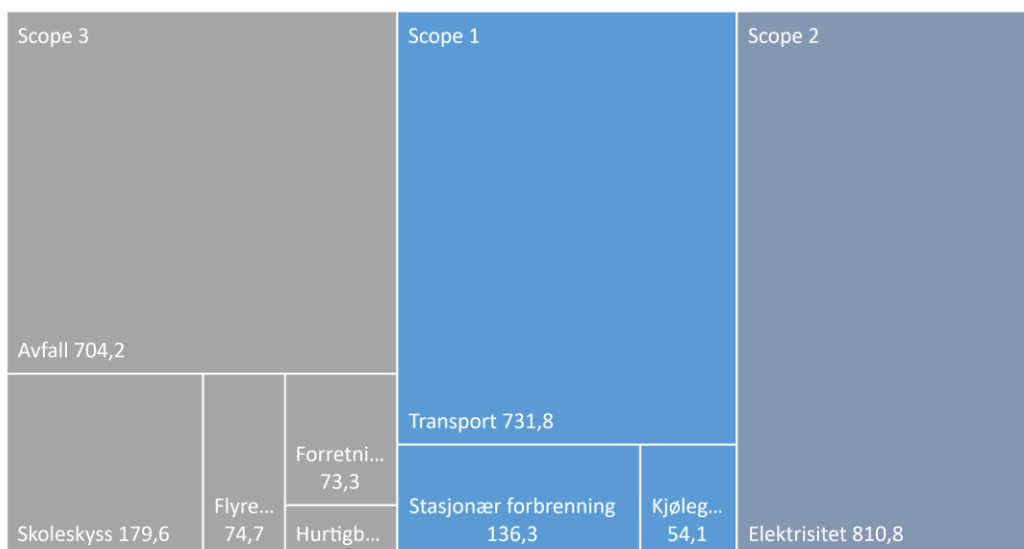
Et overordnet mål for alt klimaarbeid er å skape størst mulige ringvirkninger og effekter av forbedringstiltakene. Det er nettopp dette vi ønsker å oppnå ved å inngå tverrkommunale samarbeid. Klima- og miljøarbeidet skal forbedres gjennom bevisstgjøring og kompetanseheving.

Klimaregnskap for organisasjonen skal være et verktøy som gir oss grunnlag for riktige beslutninger ved valg av klimatiltak. Det har blitt arbeidet med å øke kvalitet og omfang av inputdata til regnskapet. Bystyret har vedtatt at både klimaregnskap og klimabudsjett skal tas inn som en del av den ordinære virksomhetsstyringen fra 2020. Dette skal ansvarliggjøres i alle deler av kommuneorganisasjonen.

Kommunen skal være en pådriver for miljø- og klimaarbeidet i kommunesamfunnet. Samarbeid med næringslivet er avgjørende for å oppnå effektive tiltak.

Alle uønskede miljøtilstander kan ha helsekonsekvenser. Derfor har kommunen kontinuerlig overvåkning av hav-, vann-, land- og luftforurensning. Klima- og miljøkonsekvenser blir vurdert i alt kommunalt planarbeid.

Klimagassutslipp for 2018

Klimagassutslipp blir oppgitt som CO₂-enheter. Scope 1 er direkte utslipp fra egne kilder. Scope 2 er indirekte utslipp fra egne kilder. Scope 3 er utslipp fra kilder som ikke er eid eller kontrollert. I tidligere regnskap er utslipp fra avfall i mindre grad tatt hensyn til. Derfor vil dette gi et uriktig bilde av endringen i utslipp fra avfall. Regnskapet utvikles etter hvert. Regnskapsanalysen vil presenteres i egen klimarapport.

ORGANISASJONEN KRISTIANSUND KOMMUNE

Kommunale enheter har kommet med innspill til klimatiltak. Effektive klimatiltak er avgjørende for arbeidet med å utvikle klimabudsjett. Bystyret har vedtatt at klimaregnskap og klimabudsjett skal taes med som en del av den ordinære virksomhetsstyringen fra 2020.

Kristiansund samarbeider med flere kommuner om klimaarbeid. Kristiansund har her en koordinatorrolle. Dette gjøres for å styrke klimakompetansen ytterligere, og for å styrke det interkommunale samarbeidet.

Mål	Resultat og kommentar
Vi skal ha et klima – og miljøperspektiv i alt vi gjør	Vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel.
Klima og miljø-perspektivet	Tatt inn i trafikksikkerhetsplanen
Økt investeringer i lavutslippsbiler	Kommunen har nå 15 eklektiske biler, Av disse er 11 tatt i bruk i 2018.
Redusert reiseaktivitet ved økt bruk av elektronisk kommunikasjon	Teams og Skype4b er tatt i bruk i hele organisasjonen og har effektivisert kommunikasjon og samhandling i organisasjonen. Mindre behov for reiser.
Økt bruk av sky-løsninger	Utfasing av serversentral i rådhuset Redusert strømforbruk
Redusere energibruken ved bruk av LED-gatelys.	Montert 716 nye ledlys i 2018, tilsvarer årlig 200.000 kwh pr år i bespart strøm.
Overvåkning av deponi på Hagelin Redusert energibruken ved	Kommunen overvåker giftlekkasje fra deponiet til Dalabukta. Effektivisere drift av biooljekjeler og elkjeler , utarbeide planer for utfasing av fossile energikilder. Totalt sett har vi et mål om å spare 5,5 mill kWh, ved å tune allerede installerte SD anlegg og forbedre infrastrukturen og utstyr i byggene våre. Ved alle nye bygg prosjekteres varmepumpeteknologi og andre energiløsninger og automatikk, som i hvert enkelt tilfelle er det mest økonomiske og effektive. 12 Ulike ENØK-investeringsprosjekt er igangsatt i tillegg til energisparefokus i alle driftsprosjekter.
Redusere energibruken ved aktiv lekkasjereduksjon i drikkevannsnettet	Tradisjonelt er lekkasjenivået på drikkevann i Norge høyt, Kristiansund kommune har satset mye på lekkasjesøk og -reducerende tiltak som reduserer energiforbruk knyttet til rensing og transport av vann.
Nytt kloakkanlegg	Resipientundersøkelse er utført, rapport gjenstår. Neste er planlagt i 2023. Strengere regelverk for påslipp på offentlig avløpsnett har vært under utarbeidelse i 2018, og iverksatt tidlig i 2019. Fokus på olje- og fettpåslipp fra næringsdrivende abonnenter.
Forbedret varsling av byluftkvalitet	Modell fra miljødirektoratet og Statens Vegvesen er lansert, og implementert på kommunen sine nettsider. Lokale radiostasjoner er dessuten oppfordret til å formidle kvaliteten sammen med værvarselet.
Miljø- og klimaplan for offentlige anskaffelser	Vi har startet et prosjekt for utarbeidelse av en klima- og miljøplan for offentlige anskaffelser. Klimafotavtrykk fra anskaffelser utgjør den langt største andelen av klimafotavtrykket fra en kommune.
Øke vår klima- og miljøkompetanse. Dele kunnskap og erfaring.	Administrasjonen styrker sin kompetanse gjennom tverrkommunalt og tverrsektorielt samarbeid. Utredninger og vurdering av miljø-, energi- og klimakonsekvenser gjennomføres i alle kommunale planer. Tiltaksplan er under utarbeidelse
Forenklet datainnsamling til klimaregnskapet	Automatisk innhenting av data fra dieselpumpe og NEAS (strømmålere)

KRISTIANSUND SOM SAMFUNN

Mål	Resultat og kommentar
Redusere klimagassutslippene	
Innen 2050: 80-90 % reduksjon i Norge, det vil si 1-2 tonn per innbygger per år. «Fjerne klimaendring som en alvorlig trussel mot global velstand og helse»	Temperaturøkning må stoppes ved redusert utslipp av klimagasser. Norge har underskrevet Parisavtalen (2015). Kommunal samfunnsplan. Alles ansvar, men særdeles ansvar har politikere og statsledere.
Redusere klimautslippene ved å gjøre klimavennlige valg til de enkleste valgene for befolkningen.	Bystyret ønsker at kommuneorganisasjonen skal være en pådriver for å redusere utslipp fra hele kommunesamfunnet.
Arealplanlegginga skal vektlegge behovet for å minimalisere samlet transportarbeid i kommunen.	Det er fokus på transportløsninger som skal bidra til klima- og miljøforbedringer ved utarbeidelse av alle areal- og reguleringsplaner. Med utgangspunkt i kommunens «sykkelplan» fra 2014 arbeides det kontinuerlig med å tilrettelegge for å få en aktiv sykkelby.
Øke vår klima- og energikompetanse Kommunens bedrifter, politikere og innbyggere skal kjenne til miljøkonsekvensene av sin atferd og virksomhetsdeltakelse.	Klima- og miljøkonsekvenser vurderes i alle saker som behandles i politiske fora

Utfordringer og planer

Den største utfordringen er i å sikre god implementering av klimaarbeidet i organisasjonen, og skape engasjement og bevisstgjøring i kommunesamfunnet. Dette får økt fokus i 2019.

Framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Vi har voksende utfordringer foran oss, men fortsatt fantastiske forutsetninger for å håndtere fremtidens utfordringer. Arbeidsmarkedet har normalisert seg og investeringene i oljeindustrien er igjen på titalls milliarder i Norskehavet. Ikke minst er de økende for vår region. Det er en viktig strukturell forbedring i forhold til fjorårets vurdering av framtidsutsiktene. Kommuneplanens samfunnsdel er satt ut i livet med en tydelig retning innenfor definisjonen av de fire byene; den varme, kloke, modige og smarte byen. Etter hvert som de underliggende planene til kommuneplanenes samfunnsdel ferdigstilles, tar de inn over seg denne nye retningen. Vi utfordres fortsatt av å visualisere sammenhengen mellom gode planer og operasjonaliseringen av planverket. I 2019 setter vi i drift et nytt virksomhetsstyringssystem som vil gi oss denne oversikten. Med gode planer, kompetanse, motivasjon og den omstillingsevnen som finnes i Kristiansund vil vi lykkes.

Samfunn

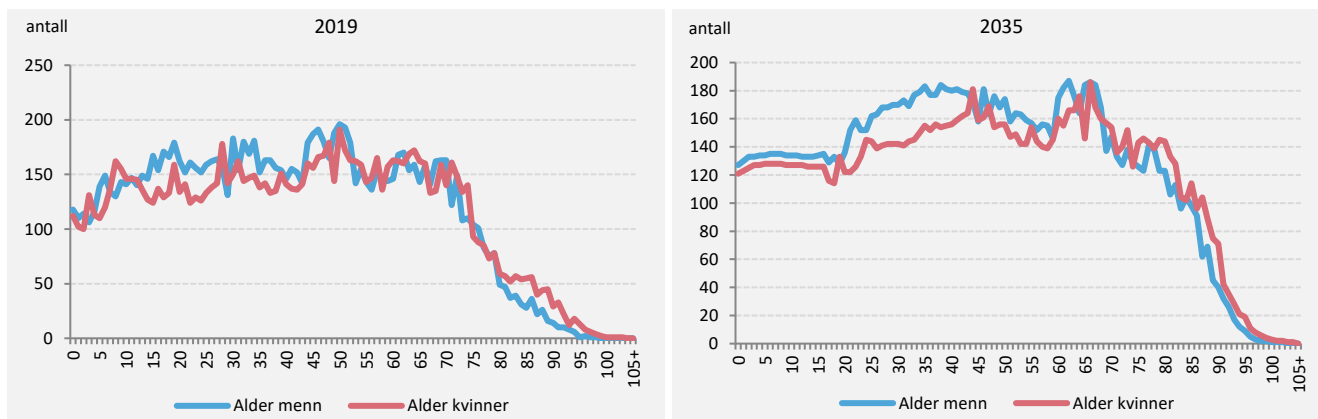
Som samfunnsaktør tar Kristiansund en vesentlig større rolle enn det som er naturlig for en kommune. Dette viser blant annet Kommunekompasset, hvor vi presterer helt i norgestoppen på rollen som samfunnsaktør. Vi leverer byfornyelse, om enn omdiskutert, og iverksetter toneangivende prosjekter som Opera- og kulturhus, Campus Kristiansund og Bolneset Havteknologisenter. Dette er initiativ som vil farge vår by i tiårene som kommer. Arbeidet som regionens største arbeidsgiver fortsetter utrettelig gjennom lederutvikling, IA, NED, naboby-samarbeid, og videre digitalisering og optimalisering av våre arbeidsprosesser. Å være effektiv uten samtidig å være en god arbeidsgiver er ikke bærekraftig.

I Kristiansund samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte. De aller fleste fasetter av kristiansundssamfunnet har nå gode samhandlingsarenaer i tillegg til faglige innhold på høyt nivå. Vi fokuserer satsingen gjennom forskjellige kompetansearenaer, konferanser og vi vil styrke rekrutteringen og utbedre noen av de svake punktene i kommunens økosystem; fra vugge til grav. Dette svares i hovedsak ut gjennom at vi har vedtatt utbygging av Campus Kristiansund i byens sentrum, tar et helhetlig perspektiv i den kommende pleie- og omsorgsplanen og utvikler et nytt 500 mål stort havteknologisenter på Bolneset, for å skape en karrierevei fra campus til arbeidslivet. Med vedtak følger engasjement, og området rundt Campus-tomten er allerede attraktivt. I 2018 åpnet Kranaskjæret, og i 2019 åpner kulturfabrikken og Lerøys nye simulatoranlegg bare et steinkast unna.

Vi har vært gjennom år med vedtak om, og nedbygging av, sentral næringsvirksomhet og statlige arbeidsplasser. I 2016 snudde dette med tildelingen av politiets lønns- og regnskapssenter, og vi har nå fått en egen seksjon på rådhuset med fylkeskommunale kontorplasser. Tett samhandling med overordnede myndigheter blir stadig viktigere, og vi må stadig skaffe oss nytt økonomisk og politisk overskudd for å ha kapasitet til å være på de arenaer beslutninger fattes. At vi for fjerde år på rad leverer økonomisk balanse borger for at vi er i stand til å skaffe oss den kapasiteten, men det krever hardt arbeid, både i forhold til politisk nettverksbygging og fortsatt fokus på å få mer tjeneste ut av hver krone.

Posisjonen som regionhovedstad er forsterket gjennom kommunereformen, til tross for at vårt omland ikke ønsket kommunesammenslåinger. Samtalene om vår deltakelse i denne reformen har igjen skutt fart både i Kristiansund og i vårt omland. At alle kommunene i denne prosessen har måttet gått i dybden for å se hvor avhengige vi er av hverandre, og knyttet nye bånd, har vært viktig for Nordmøres identitet og framtidstro. Fremtiden for Nordmøre er fortsatt lys, selv om mediebildet ikke alltid reflekterer det samme. De første interkommunale samarbeidene er opprettet etter at kommunereformen er konkludert. To år med en avventende holdning til interkommunal utvikling er forbi.

Befolkningsutvikling

Per 1.1.2019 hadde Kristiansund 24 274 innbyggere. Prognoser fra Statistisk sentralbyrå viser at befolkningen i Kristiansund forventes å øke og vil passere 26 000 i 2033. Frem mot 2035 tilsier prognosen en nedgang i antall barn (0-16 år) på 2,1 %, og vil medføre en forholdsvis moderat reduksjon i antall nye plasser i barnehage og grunnskole. Arbeidsstyrken (18-66 år) er estimert å øke med 1,3 % i 2035 i forhold til i dag. Befolkningsveksten vil være størst blant eldre (67 år +) med en økning på 46,4 %. Andelen eldre vil øke fra 17,2 % i 2019 til 23,3 % i 2035.

Medvirkning

I Kristiansund bidrar innbyggerne aktivt i utviklingen av samfunnet. Politiske saker, prosjekter og bygging av infrastruktur er gjenstand for stort engasjement og entusiasme. Oppslutningen fra innbyggerne gjennom arbeid med sentrumsplan, skoler, veier og parker samt egne initiativer med forskjønning av byen gjør oss optimistisk. Det er mange i Kristiansund som ønsker å bidra til sitt lokalsamfunn, og kommunen jobber stadig med å være en koordinerende, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Et fokus på bydelsutvikling har gitt fornyet tro på lokalt engasjement. Vi nå at denne involveringen av innbyggerne må til for å lykkes som kommune i fremtidens Norge. Her ligger Kristiansund et hode foran, og vi må opprettholde denne fordelene i fremtiden. Å få flere til å gå fra engasjert til involvert blir stadig mer viktig.

Medarbeidere

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Kristiansund kommune tar dette på alvor og har gjennomført en mengde kompetanseprogrammer innen våre fagområder. I tillegg fokuserer vi på ledelse som et eget fag. Over fire år skal våre ledere styrkes innenfor de områder som er viktige for deres og ansattes hverdag. To ganger i året møtes alle med lederverv i den kommunale forvaltningen i et storledermøte, mens enhetslederne møtes oftere for å jobbe spesifikt med lederutvikling. Planlegging, organisering, utøvelse av ledelse og kontroll. Vi skal få ansatte og ledere til å føle, og erkjenne, at de er en viktig del av kommunens eksistensgrunnlag og tjenesteproduksjon. Uten våre ansatte stopper den kommunale tjenesteproduksjonen opp. Alle bidrar. Det må vises, og lederne må gå foran.

Kompetanseheving er ferskvare, og nå har kommunen oppdatert kompetanse «i banken» og kan gjøre nye innskudd og uttak av denne over de neste årene. Samtidig erkjenner vi at samfunnet setter stadig nye krav til vår kompetanse og en kontinuerlig utvikling er et fundament for å inneha denne kompetansen i tiden som kommer. På høgskolen vil du treffe mange kommunalt ansatte som lærer seg fremtidens arbeidsmetodikk. Dette reflekteres også i høgskolens lokale tilbud som har gått fra tre til syv studier i denne bystyreperioden!

Den viktigste kompetansehevingen skjer i det daglige virke. God samhandling og kollegaer som tør å utfordre etablerte systemer skaper bedre yrkesutøvelse og innsikt i nye måter å løse oppgavene på. Dette gjør vi gjennomgående i kommunen, men trenger å formalisere denne innsatsen for å oppnå stadig nye mål. Vårt nye program for lederutvikling tar tak i dette. Lederutviklingen utvides nå til å innbefatte våre avdelingsledere. Våre avdelingsledere har i snitt 14 ansatte under sin ledelse. Vår over 100 avdelinger er hver for seg på størrelse med en middels stor nordmørsk bedrift og må få tilstrekkelig fokus.

Læring og fornying

Mens læring de siste årene i hovedsak har foregått på individnivå vil vi i fremtiden se mer holistisk på læringsbegrepet. Vi har satt den organisatoriske læringen på vent mens vi har gjennomført en storstilt omorganisering som ble påbegynt i 2013. Vi stupet nå inn i en mega-trend; digitalisering av kommunal forvaltning. Fordelen med denne mega-trenden er at den har 3 fasetter som Kristiansund har alle forutsetninger for å lykkes godt med; ny og bedre bruk av informasjonsteknologi, mer effektive prosesser og bedre samhandling. Kristiansund kommune har planene klare og har prøvd ut verktøyene for å kunne møte dette fremtidsbildet. Gårsdagens suksesskriterier gjelder ikke lenger. Derfor har vi definert morgendagens. I kommunenorge er Kristiansund en av få kommuner som trekkes fram som pådrivere i denne retningen. Det er Kristiansund som inviteres til å foredra på alle relevante arenaer om fornying og digitalisering. Innen pleie og omsorg tar man nå i bruk ny velferdsteknologi, i oppvekstsektoren introduseres barna tidligere og tydeligere for teknologien gjennom personlige kommunale datamaskiner. Innbyggerne får digital post. Byutviklingen baserer seg på fakta gjennom digitale målinger i mye større grad enn tidligere og forvaltningen har fått nye systemer for sakshåndtering, oppgaveløsning og arkivering. Alle ansatte er nå på et felles samhandlingssystem og våre innbyggere kan få tilpassede tjenester gjennom «Min side». Vi har digitalisert våre telefonsystemer, gitt alle ansatte verktøy for videokonferanser og mulighet til å jobbe uten å være knyttet til kommunens nettverk fra hvor som helst i verden. Vår infrastruktur er nå klar for en mer digital fremtid.

Økonomi

I årene med omstilling fra 2013 har kommunen hatt formidable økonomiske utfordringer. Dette snudde noe i 2015, hvor netto driftsresultat ble forbedret med om lag 43 mill. kroner. Resultatmessig er kommunen i balanse, men vi trenger et mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsrom vi trenger for å møte nye utfordringer og ta en mer aktiv del i samfunnsutviklingen. I 2015-17 hadde vi en økonomisk forbedring, men denne ble utradert av en økning i tjenesteomfanget høsten 2017, noe som medførte et økt driftsnivå ved inngangen til 2018 på over 50 millioner. Vi hadde valgt å ikke dra hardt i håndbrekket og senket tjenestekvaliteten vesentlig over natten, men holde en mer robust kurve i vårt arbeid med de økonomiske utfordringene. Dette ble utfordret ved økningen i tjenesteomfanget i 2017 og medfører at vi ikke bare får stramme budsjetter i 2019, men at vi også må iverksette permanente sparetiltak som vi vil benytte 2019 på å utrede og vedta.

Vi vet at vi trenger formidable økonomiske løft fram mot 2023. Da vil demografiendringen utfordre oss, nye lover om avdrag på lån, statlige effektiviseringskrav og rentebane likeså. Til sammen vil dette kunne utgjøre over 100 millioner, og vi må være klare. Derfor igangsetter vi det største spareprosjektet i kommunens historie.

Demografikostnader

(mill. kroner) Aldersgruppe	2019	2035	Endring	
			kroner	prosent
0-5 år	194	230	37	19
6-15 år	389	371	-18	-5
16-18 år	173	154	-20	-11
19-66 år	269	288	19	7
67-79 år	149	180	31	21
80-89 år	130	313	183	142
90 år eller eldre	58	121	63	109
Sum utgifter	1 362	1 657	295	22
Sum utgifter ekskl. 16-18 år	1 189	1 504	315	27

Siste befolkningsframskriving fra Statistisk sentralbyrå ble publisert i juni 2018.

Tabellen viser demografikostnadene kommunen kan få som følge av forventet befolkningsutvikling. Beregningene må betraktes som anslag og er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen. Utgifter til barn i barnehage- og grunnskolealder øker i takt med befolkningsveksten og vil utgjøre om lag 602 mill. kroner i 2035, tilsvarende en økning på 19 mill. kroner. Innenfor arbeidsstyrken er økningen moderat. For eldreomsorgen øker kostnadene vesentlig, og spesielt for eldre i alderen 80-89 år. Totalt vil kostnaden innenfor eldreomsorgen øke med om lag 278 mill. kroner i perioden 2019 til 2035. Kommunen står overfor store utfordringer, og det er avgjørende at tjenesteproduksjonen er mest mulig kostnadseffektiv og at organisasjonen er omstillingsdyktig for å møte endrede krav og behov fra befolkningen.

Brukere

Tilbakemeldingen fra våre brukere tilsier at vi generelt leverer gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og god brukermidvirkning. Næringslivet er stort sett fornøyd med våre tjenester. Unntakene leser

man stort sett om i avisen. Det skaper et litt skjevt bilde av kommunens prestasjoner. Gjennom omfattende kontakt med andre kommuner har jeg ikke sett at Kristiansund kommune sitt tilbud til våre brukere står tilbake for noen av dem. Dette gjelder også de som er antatt å være de beste i Norge. Mediebildet blir dessverre ofte en selvpoppfyllende profeti hvor arbeidsmoral og innsatsvilje blir offer for opplagstall. Kristiansund kommune gjør derimot som alle kommuner mange feil hver eneste dag og gjør alt vi kan for å lære av dem gjennom oppfølging i vårt avvikssystem.

Fremtidens utfordring er å kunne tilrettelegge for brukermedvirkning uten at man må gjøre for mange enkeltleveranser. Vi er alle mennesker med forskjellige behov. Å kunne løse denne mangfoldigheten gjennom standardisering og så tilrettelegging er viktig. Bare tilrettelegging vil være for kostbart i fremtidens tjenesteproduksjon. Det foregår mye godt arbeid i Kristiansund for å jobbe med denne standardiseringen. Spesielt er dette synlig innenfor våre helse- og omsorgstjenester. I hovedsak fordi dette er et nytt felt for standardisering. Et av de mest krevende områdene for standardisering er i våre tverrfaglige tjenester. Å få profesjoner som selv ønsker en større plass til å respektere andre profesjoners effekt og eksistensgrunnlag er krevende. Brukerne bryr seg ikke om hvem eller hvordan man får hjelp, bare hjelpen virker. Vi må bli bedre til å utnytte tjenestedesign for å finne gode standardleveranser som er tilpasset våre brukergrupper. Den helhetlige Pleie- og omsorgsplanen vil ytterligere tydeliggjøre dette brukerperspektivet.

På samme måte som respekt mellom profesjoner er viktig, er det viktig at vi samarbeider godt med våre nabokommuner. De store oppgavene samfunnet kaster på oss kommer til å kreve det. Hver kommune har sine fortrinn. Våre er blant annet størrelse og kompetanse. Vi har evnen og viljen til å levere de beste tjenestene. Også for vårt omland. Samtidig må vi være ydmyke i forhold til vårt omlands spisskompetanse og Nordmøre har alltid delegert vesentlig myndighet til andre kommuner for å løse oppgaver på våre innbyggers vegne.

Kommunen er største arbeidsgiver i de fleste kommuner. Det som er godt for kommunen er godt for innbyggerne. Det hviler derfor et stort ansvar på den kommunale forvaltningen.

At vi nå er i den posisjonen at vi skal utvikle nye planer og peke ut retningen for regionens utvikling er en fantastisk mulighet for årene som kommer. Fotavtrykket vi har satt de siste årene vil vare i mange år fremover og danne grunnlaget for Kristiansundssamfunnet inn i neste tiår. Vi skal levere en forutsigbar kurs for kommunen, dens innbyggere, næringsliv og naboer. Med over 2 000 ansatte, som leverer tilpassede tjenester til 10 000 innbyggere, og generelle tjenester til over 24 000 innbyggere, er vi sammen med næringslivet hoveddrivkraften bak samfunnsutviklingen. Mange gode beslutninger er tatt politisk i denne bystyreperioden som peker ut en slik tydelig kurs. Å synliggjøre effekten av denne kursen blir viktig i årene som kommer.

Vi må erkjenne vår rolle og utnytte kraften i vårt felles ønske om en enda bedre morgendag.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Årsregnskap

Årsregnskapet

Regnskapet for 2018 endte i balanse. Netto driftsresultat ble negativt med 19,5 mill. kroner, tilsvarende 1,0 prosent av sum driftsinntekter. Regnskapsmessig balanse fremkommer etter at 8,2 mill. kroner av de 11 mill. kronene som var budsjettet i overføring til investeringsregnskapet er strøket. De kommunale tjenesteområdene har samlet et forbruk utover budsjett, som i hovedsak reflekteres i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere. Mer inntekt fra skatteutjevningen og Havbruksfondet bidro til å styrke kommunens finansielle stilling, i forhold til opprinnelig budsjett.

Netto driftsresultat var på -1,0 prosent av driftsinntektene i 2018. Netto driftsresultat viser en nedgang fra 2017, og vi har fortsatt betydelige utfordringer knyttet til merforbruk i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Kommunal drift

Vi ønsker å gi et best mulig tjenestetilbud til innbyggerne innenfor de økonomiske rammene som til enhver tid er til disposisjon. Innbyggerne har høye forventninger til de kommunale tjenestene, både når det gjelder kvalitet og omfang. I tillegg kommer det nye krav og forventninger fra sentrale myndigheter om en videre utbygging av tilbud innenfor de ulike tjenesteområdene. Dette har vist seg utfordrende å håndtere, men merforbruket som har oppstått, reflekteres hovedsakelig i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere.

Det var i 2018 et merforbruk i kommunens interne drift på rammeområdene med netto 11,3 mill. kroner. Tilsvarende tall for 2017 var 28,1 mill. kroner. De ti rammeområdene med merforbruk utgjorde samlet 34,6 mill. kroner, mens de ti rammeområdene med mindreforbruk utgjorde samlet 23,3 mill. kroner. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse og omsorg, hvor sykehjem og tiltak for funksjonshemmede representerer 19,6 mill. kroner.

Sentrale forklaringsfaktorer er;

- Rammeområdene med relativt høyt sykefravær har store utgifter til vikarer og overtid.
- Generelle rekrutteringsutfordringer med bruk av vikarer og overtid, forskyvning av vakter med mer.
- Økt press på kommunale hjemmetjenester, herunder også høyt antall utskrivningsklare pasientdøgn på sykehus samt kjøp av sykehjemsplasser i andre kommuner.
- Økende innslag av ressurskrevende brukere med behov for ekstra oppfølging ut over vanlig bemanning. I særlig grad gjelder dette personer med demens, kroniske lidelser og utviklingshemming som har behov for individuell heldøgns oppfølging.
- I turnus er det vanskelig å holde vaktene ledige, samtidig som en skal opprettholde en forsvarlig drift.

Ti av kommunens rammeområder hadde mindreforbruk eller balanse i forhold til budsjett.

Budsjettkorrigeringer i løpet av året

Det er gjennomført flere korrigeringer av kommunens årsbudsjett gjennom året i forbindelse med behandling av økonomirapportene og andre større saker.

Bo og habilitering ble styrket på grunn av svikt i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenestemottakere. Økt volum på vedtakstimer innen Hjemmetjenester ble kompensert gjennom styrking av budsjetttrammen. Barnehager ble kompensert for økte overføringer til private barnehager.

De økte bevilgningene til rammeområdene ble i hovedsak finansiert gjennom økte inntekter fra inntektsutjevningen innen skatt på inntekt og formue, og ekstra inntekter fra Havbruksfondet. I tillegg var det frigjort midler til drift gjennom lavere finansutgifter, bruk av disposisjonsfond og omdisponering av overføring til dette og høyere inntekter for integreringstilskudd. I tillegg ble budsjettet overføring til investeringsregnskapet strøket.

Investering

Kommunen har hatt et relativt ekspansivt investeringsprogram de siste årene. Det er nødvendig å videreutvikle og bygge opp den kommunale infrastrukturen, slik at vi kan levere effektive og kvalitativt gode tjenester til innbyggerne. Samtidig er det viktig at effektene av gode og effektive investeringer blir gevinstrealisert gjennom inntektssparende tiltak i drift.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et merforbruk på 14,6 mill. kroner. Investeringsregnskapet har felles finansiering av utgiftene. Det innebærer at investeringsregnskapet blir tilført lånemidler etter forbruk og ikke etter budsjett. Ubenyttede lånemidler blir balanseført, og finansieringen vil være likt finansieringsbehov. For 2018 skyldes imidlertid merforbruket i hovedsak kjøp av aksjer og andeler i KLP og Vikan Eiendom AS som ikke kan lånefinansieres, og hvor budsjetterte salgsinntekter og overføring fra driftsregnskapet ikke ble oppnådd.

Investeringsregnskapet er avsluttet med et totalt finansieringsbehov på 665,1 mill. kroner, der investeringer i anleggsmidler utgjør 563,3 mill. kroner og utlån og forskutteringer utgjør 42,1 mill. kroner. Sum finansiering endte på 650,5 millioner kroner, der de største finansieringskildene er bruk av lån med 416,0 mill. kroner og kompensasjon for merverdiavgift med 82,0 millioner kroner. De største investeringsprosjektene i 2018 var ny barnehage på Nordlandet med 76,3 mill. kroner, Kariholma barnehage med 55,6 mill. kroner og Rokilde med 49,2 mill. kroner.

Vurdering

Regnskapet viser at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende og kommunen har ingen udisponerte midler på disposisjonsfond. For å unngå redusert handlefrihet til å opprettholde dagens tjenestetilbud, finansiere nye driftstiltak og egenfinansiere investeringer, er det fortsatt nødvendig med gjennomføring av tilpasninger i det økonomiske opplegget og utvikling av styringssystemet i gjeldende økonomiplanperiode.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsforskriftens § 10 den 15. februar 2019, og gir et dekkende bilde av Kristiansund kommunes økonomiske situasjon og resultater av virksomheten i 2018. Kristiansund kommune revideres av Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Fokusområde økonomi

Netto driftsresultat ble negativt med én prosent av brutto driftsinntekter i 2018. Det er en forverring fra 2017 til 2018. Vi har hatt økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende. Det forsiktige bidraget til disposisjonsfondet i 2017 ble brukt opp i 2018.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. En god og bærekraftig økonomi sikres gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE ØKONOMI						
Hovedmål - God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Endring fra sist måling
Godt økonomisk handlingsrom	Netto driftsresultat	1,75 %	3,43 %	1,0 %	-1,0 %	↓
	Langsiktig gjeld i forhold til brutto driftsinntekter	Reduksjon	Økning	Økning	Økning	-
	Egenfinansiering av investeringer	25 %	19,2 %	14,3 %	10,4 %	↓
	Likviditetsgrad 1	2,0 %	1,42 %	0,90 %	1,03 %	↑
	Egenkapitalprosent	10 %	2,74 %	6,41 %	9,9 %	↓
	Gjeldsgrad	25 %	35,53 %	14,60 %	9,1 %	↓
God økonomistyring	Rammeområdene - avvik i forhold til budsjett	≥ 0 %	- 1,6 %	- 2,2 %	- 0,8 %	↓
	Avsetning disposisjonsfond - avvik i forhold til budsjett	0	0	- 6 356	0	↑
Effektiv tjenesteproduksjon	Andel utvalgte produktivitetsindikatorer (KOSTRA) med bedre resultat enn K13 ¹⁾		-	-	-	

¹⁾ Kommunegruppe 13

Fokusområdet Økonomi er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen. Det er ikke definert egne resultatgrenser for alle måleindikatorene.

ØKONOMISK HANDLINGSRUM

Sentrale finansielle nøkkeltall

(alle nøkkeltall i prosent av sum driftsinntekter)	Kristiansund					K13 2018	Lgj.sn 2018
	2014	2015	2016	2017	2018		
Brutto driftsresultat	-0,9	1,2	4,3	0,9	-1,4	1,6	1,7
Netto driftsresultat	-1,9	0,5	3,4	1,0	-0,9	1,9	2,1
Finansutgifter	4,9	5,0	5,7	4,8	4,9	4,4	4,2
Netto lånegjeld	83,1	95,4	93,2	100,9	113,6	76,6	78,5
Disposisjonsfond	0	0	0	0,2	0,0	9,7	9,5

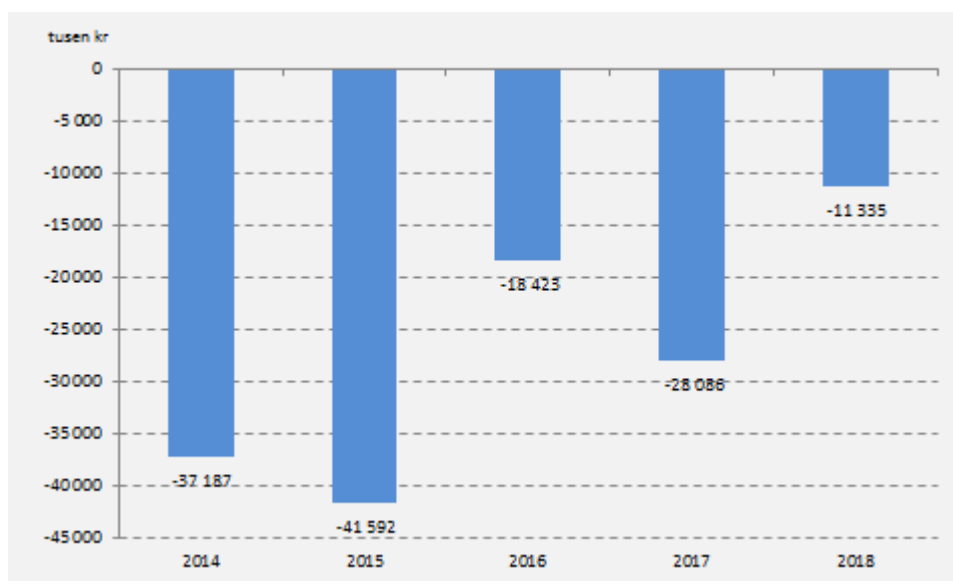
K13 – kommunegruppe 13, Lgj.sn – landsgjennomsnittet

Utviklingen viser at Kristiansund kommune ikke har et godt økonomisk handlingsrom. Tallene på konsernnivå viser at vi ligger lavere på indikatorer vi bør ligge høyt på, og høyere der vi bør være lavere.

Det vises til områdene Drift, Investering og Balanse for en grundigere gjennomgang av regnskapet for 2018.

ØKONOMISTYRING

Kommunal tjenesteproduksjon

Grafen viser avvik fra budsjett for den kommunale tjenesteproduksjonen. Den kommunale tjenesteproduksjonen hadde et netto merforbruk på 11,3 mill. kroner i forhold til budsjett i 2018. Det har vært et samlet merforbruk knyttet til kommunens rammeområder de siste fem årene. Selv om den interne driften totalt sett viser merforbruk er balansen i regnskapet holdt oppe av ekstraordinære inntekter og lavere finansutgifter gjennom året.

Analyseverktøyet Visma BI, Visma Økonomi Rapportering samt egne ble anskaffet høsten 2016 og rullet ut i kommunen i 2017. I 2018 fortsatte arbeidet med å bidra til bedre økonomistyring..

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

For å drive en effektiv tjenesteproduksjon er det produktivetsindikatorer.

Tjenestedata viser at det blir brukt mer ressurser innen de fleste sektorer i forhold til normert nivå. Normert nivå er det objektive utgiftsbehovet som danner grunnlaget for tildeling av rammetilskudd. Økonomidata viser at det er nødvendig, og tjenestedata viser at vi har effektiviseringspotensial til å effektivisere de store sektorene for å lage en robust økonomisk plattform til å drive stabil tjenesteproduksjon.

Utfordringer og planer

ØKONOMISK HANDLINGSROM

Rådmannen vil videreføre et tydelig fokus på å etablere et økonomisk handlingsrom for kommunen og utvikle en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi. Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt av driftsinntektene. Ambisjonsnivået for netto driftsresultat er satt til minimum 0,2 prosent i 2019, men økende utover i økonomiplanperioden.

Egenfinansieringen viser hvor stor andel av investeringene som er finansiert med egenkapital, salg av anleggsmidler, overføringer og tilskudd. Målet er en egenfinansiering på minimum 25 % av investeringskostnadene i løpet av økonomiplanperioden.

Disponible fond viser hva som er tilgjengelig av frie reserver og fondet bør ligge på minimum 2,5 % av brutto budsjett. Det skal i løpet av perioden etableres et disposisjonsfond som setter kommunen i stand til å takle uforutsette hendelser på en god måte. Ved inngangen til 2019 er disposisjonsfondet i kroner 0,-.

Lånegjelden har økt de siste årene og vil fortsette å øke i økonomiplanperioden. Selv om rentenivået er lavt har ikke kommunen nødvendig økonomisk handlingsrom. Målet er å skape en økonomi som gir økonomiske rammer for å drive gunstig finansforvaltning.

ØKONOMISTYRING

Rådmannen vil videreføre arbeidet med å sikre en god og bærekraftig økonomi gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

Det er utviklet gode verktøy for økonomioppfølging og –analyse. For perioden framover vil det være aktuelt å nyttiggjøre verktøyene for å treffe effektive og effektfulle tiltak og mottiltak for kommende budsjetter og budsjettoppfølging.

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Rådmannen vil, på bakgrunn av gjennomgangen av de kommunale tjenestene, vurdere tilpasninger som gir en mer optimal sammenheng mellom ressursinnsats og resultatoppnåelse. Det skal leveres tjenester av et omfang som samsvarer med statens forventning til kommunen, og med en ressursbruk som samsvarer med gjennomsnittet for kommuner i kommunegruppe 13.

Statlige rammebetingelser

Statsbudsjettet la klare føringer for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere krav og forventninger til befolkningsutvikling, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen. Skatteinntektene ble langt høyere enn forventet, og prisutviklingen ble høyere enn forventet.

I statsbudsjettet for 2018 la regjeringen opp til en nominell vekst i kommunesektorens frie inntekter på 2,6 % i forhold til anslag på regnskap for 2017. Realveksten i kommunesektorens frie inntekter for 2018 ble anslått til 3,6 mrd. kroner, og anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) i 2018 var på 3,0 % basert på siste vurdering ved framleggelsen av statsbudsjettet 2019.

Frie inntekter

I statsbudsjettet defineres frie inntekter som summen av skatt, rammetilskudd og løpende inntektsutjevning. I tillegg kan inntekter fra eiendomsskatt, tilskudd til flyktninger og finans på samme linje benyttes fritt etter egne ønsker, behov og prioriteringer.

Inntektene fra skatt og rammetilskudd økte med 41,0 mill. kroner fra 2017 og var på totalt 1 290 mill. kroner i 2018. Det tilsvarer en nominell vekst på 3,2 % fra 2017.

Kommunens skatteinntekter ble 637,9 mill. kroner i 2018, en vekst på 3,8 % fra 2017. For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordeles skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Kristiansund har skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Dermed kompenseres om lag 90 % av differansen mellom eget nivå og landsgjennomsnittet med inntektsutjevning. De frie inntektene ble 14,1 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett, og 5,2 mill. kroner høyere enn revidert budsjett. Hovedsakelig skyldes det at skatteinntektene på nasjonalt nivå ble høyere enn prognosen, og at det også påvirker inntektsutjevningen og tildelt beløp til oss.

Kommunen fikk overført 652,6 mill. kroner i rammetilskudd fra staten, en vekst på 2,6 % fra 2017. Økningen skal være med å dekke økte utgifter på grunn av generell lønns- og prisstigning. I tillegg skal de økte inntektene være med på å finansiere nye oppgaver og tjenester kommunen skal utføre for innbyggerne.

Utgiftsutjevning i rammetilskuddet skal kompensere kommunene for ulik behovsstruktur, som for eksempel demografiske, geografiske og sosiale forskjeller. Fordi Kristiansund kommune er en relativt lettdrevet kommune gir utgiftsutjevningen en reduksjon i rammetilskuddet. Indeks lavere enn 1 indikerer at utgiftsbehovet er lavere enn landsgjennomsnittet, og for Kristiansund var denne på 0,9837 i 2018. Dermed ble kommunen trukket for 19,9 mill. kroner i rammetilskudd i 2018.

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd

	2014	2015	2016	2017	2018
Andel av totale inntekter	63,8	63,3	65,3	62,0	63,0
Skatt og rammetilskudd per innbygger	46 440	47 395	49 777	51 416	53 162
Skatt og rammetilskudd per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet	94,5	93,6	93,6	93,8	94,4
Andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt og rammetilskudd	63,2	64,0	65,2	62,5	61,1

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd per innbygger har vært relativt stabilt, men ble i forhold til landsgjennomsnittet redusert til omlag 5,6 % i 2018. Kristiansunds forholdsvis lave inntektsnivå på skatt og rammetilskudd ses i sammenheng med et lavere beregnet utgiftsnivå og lavere skatteinngang enn landsgjennomsnittet. Andel driftsutgifter som dekkes av skatt og rammetilskudd er endret fra 62,5 % i 2017 til 61,1 % i 2018. Det betyr at driften i mindre grad har vært finansiert av frie inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Nye elementer i statsbudsjettet

Inntektssystemet ble revidert før statsbudsjettet 2017. Av større endringer var at basistilskuddet ble omgjort til en fast del, og en del som ble fastsatt ut fra befolkningstetthet. Videre ble kostnadsnøklerne oppdatert og det ble foretatt en omlegging av de distriktpolitiske tilskuddene. For Kristiansund kommune ble det isolert en reduksjon i basistilskuddet. Det ble likevel mer enn oppveid gjennom at midlene fra basistilskuddet i stor grad ble omfordelt pr innbygger.

Det var flere nye elementer i statsbudsjettet for 2018 som ble finansiert delvis ved økte frie inntekter, delvis ved øremerkede tilskudd og delvis ved reversering av tidligere satsinger.

Dette omfattet blant annet:

- Økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet
- Opptrappingsplan for rusfeltet
- Satsing på helsestasjon og skolehelsetjenesten
- Tilskudd til rekruttering av psykologer
- Dagaktivitetsplasser for demente
- Tidlig innsats i barnehage og skole

Drift

I 2018 ble siste rest av disposisjonsfondet brukt og driften som skal finansieres av de løpende inntektene gikk 0,6 mill. kroner i minus. Netto driftsresultat ble negativt med 1 % av sum driftsinntekter, som foruten de 0,6 mill. kronene fra disposisjonsfond ble dekt opp ved bruk av bundne fond. Regnskapet viser også at vi ikke fikk overført like mye midler til investering som budsjettet, på grunn av strykninger for å oppnå regnskapsmessig balanse.

Driftsregnskapet

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens drift.

(tusen kroner)	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2018
Brukerbetalinger og andre salgsinntekter	-279 667	-289 793	-287 431	-292 792	-298 503	-297 469	1 034
Overføringer og refusjoner	-259 544	-267 666	-297 716	-296 075	-266 507	-184 035	82 472
Rammetilskudd og andre statlige tilskudd	-617 690	-631 386	-677 408	-711 514	-742 760	-727 984	14 776
Inntekts- og formueskatt	-563 921	-582 836	-605 731	-613 661	-637 871	-636 684	1 187
Eiendomsskatt	-64 317	-65 723	-83 249	-101 916	-102 306	-102 110	196
Sum driftsinntekter	-1 785 140	-1 837 404	-1 951 535	-2 015 958	-2 047 947	-1 948 282	99 665
Lønn og sosiale utgifter	1 192 093	1 231 352	1 257 774	1 318 537	1 379 967	1 322 176	-57 791
Kjøp av varer og tjenester	471 782	443 322	446 401	497 630	496 829	424 323	-72 506
Overføringer og fordelte utgifter	68 419	62 561	70 171	83 825	91 111	105 436	14 325
Avskrivninger	69 921	78 838	91 552	97 875	108 573	99 888	-8 685
Sum driftsutgifter	1 802 216	1 816 072	1 865 898	1 997 867	2 076 480	1 951 823	-124 657
Brutto driftsresultat	17 076	-21 331	-85 637	-18 091	28 533	3 541	-24 992
Netto rente og utbytte	37 179	35 911	43 987	31 767	29 185	29 703	518
Netto avdrag	50 600	55 800	66 300	64 700	70 400	71 000	600
Motpost avskrivninger	-69 921	-78 838	-91 552	-97 876	-108 573	-97 416	11 157
Netto driftsresultat	34 934	-8 458	-66 902	-19 500	19 545	6 828	-12 717
Bruk av avsetninger	-34 645	-13 659	-14 275	-24 415	-22 320	-17 828	4 492
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	4 990	11 000	2 777	11 000	8 223
Avsatt til dekning av tidligere års underskudd	0	651	32 739	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond og bundne fond	17 836	21 465	43 448	32 913	0	0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk							
Regnskapsmessig merforbruk	18 126	0	0	0	0	0	0

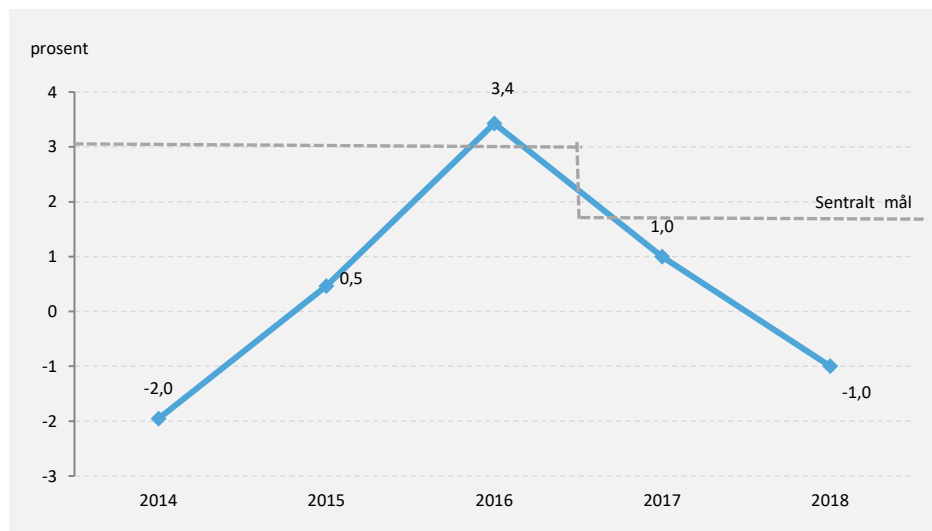
BRUTTO DRIFTSRESULTAT

Brutto driftsresultat viser resultatet av driften før finansposter. I 2018 ble brutto driftsresultat negativt med 28,5 mill. kroner. Dette var 46,6 mill. kroner lavere enn i 2017 og skyldes en relativt sterkere vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene. Veksten i driftsutgiftene tilsvarte 3,9 %, mens veksten i driftsinntektene var 1,6 %. Veksten i skatteinntektene var på 3,8 % fra regnskapet i 2017 til 2018.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. For å opprettholde et stabilt investeringsnivå uten reell økning av gjelden, er det nødvendig at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene holder seg på et relativt høyt nivå.

Netto driftsresultat

Kommunens netto driftsresultat ble negativt med 19,5 mill. kroner i 2018, en forverring på 39,0 mill. kroner sammenlignet med 2017. Netto driftsresultat utgjorde -1,0 % av driftsinntektene i 2018 og er betydelig under måltallet tilsvarende 1 ¾ % av sum driftsinntekter. Selv om kommunens regnskap er gjort opp i balanse, er kommuneøkonomien ikke friskmeldt i henhold til sentrale anbefalinger og våre egne mål.

REGNSKAPSMESSIG RESULTAT

Driftsregnskapet for 2018 er gjort opp i regnskapsmessig balanse. Det er gjennomført strykninger med 8,2 mill. kroner. Det ble overført 2,8 mill. kroner til investeringsregnskapet. Avsetning til disposisjonsfond og overføring til investeringsregnskapet i 2017 var 14,4 mill. kroner. Netto bruk av bundne fond var på 18,9 mill. kroner, som følge av tidligere inntektsførte midler som har stått øremerket til spesielle oppgaver som ble utført og utgiftsført i 2018.

KOMMUNENS INNTEKTER

Kommunens samlede inntekter var på 2,05 mrd. kroner i 2018. Dette er en økning på 1,6 % sammenlignet med 2017. Fordelingen mellom de ulike inntektstypene er relativt lik fra år til år. Større endringer i sammensetningen av inntektene kan for eksempel forekomme dersom det skjer endringer i inntektssystemet for kommunene. Oppgaver kan enten bli flyttet fra eller overført til kommunene, noe som medfører endringer i rammetilskuddet.

Skatt og rammetilskudd er kommunens største inntektskilde og utgjorde 63,0 % av kommunens inntekter. Dette er nærmere omtalt under «Statlige rammebetingelser».

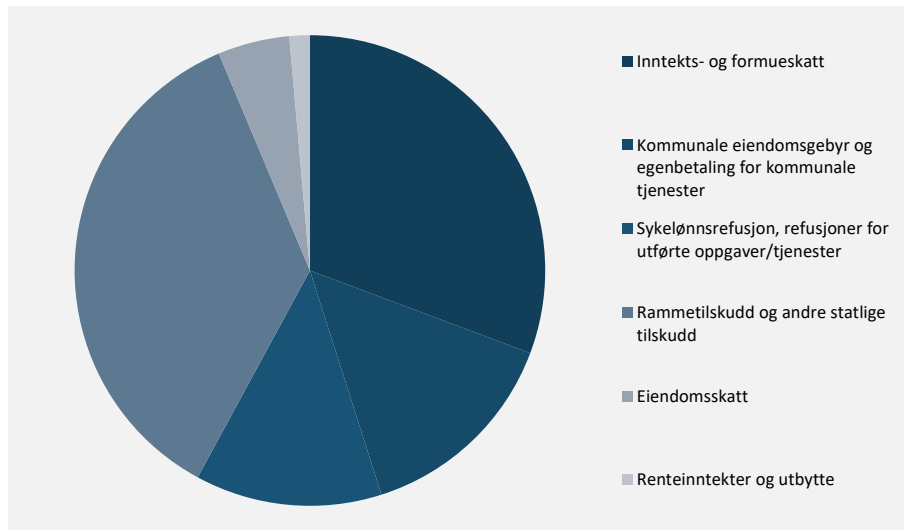
Mange av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både som selvkost og delfinansiering. Utgangspunktet for all forvaltning er at innbyggere ikke kan pålegges å yte til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. Der kommunen er forvalter eller eier av varer eller tjenester som innbyggerne er forpliktet til å benytte seg av, kreves det følgelig lovhjemmel for å kunne kreve betaling. Kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester utgjorde 14,6 % av kommunens inntekter, tilsvarende i 2016 var 14,5 %. Samlet økte inntektene fra kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester med 0,3 % fra 2017.

Sykelønnsrefusjon og refusjoner for utførte oppgaver og tjenester utgjorde 13,2 % av de totale inntektene til kommunen.

Eiendomsskatt utgjorde 5,0 % av kommunens inntekter, mot 5,1 % i 2017. Satsen for utskriving av eiendomsskatt var 4,7 ‰ i 2018, likt som i 2017. I 2018 ble det utført omtaksering av alle eiendommer, hvor grunnlag fra Skatteetaten blir benyttet hovedsakelig på boliger, mens resterende eiendommer takseres.

Renteinntekter fra bankinnskudd og utlån og aksjeutbytte utgjorde 0,9 % av kommunens inntekter, på samme nivå som i 2017.

Prosentvis fordeling av kommunens inntekter

KOMMUNENS UTGIFTER

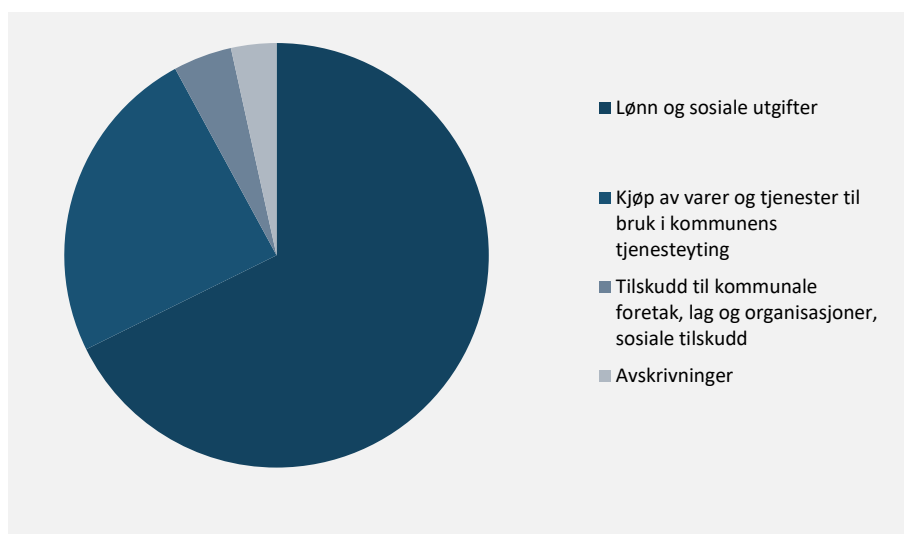
Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgiftspost og utgjorde hele 66,5 % av kommunens utgifter. Tilsvarende tall i 2017 var 66,0 %. Samlet økte lønn og sosiale utgifter med 3,1 % fra 2017. Økningen skyldes i hovedsak generell lønnsvekst, men i tillegg gir økt tjenestetilbud innenfor enkelte områder høyere lønnskostnader. Høyt sykefravær og generelle rekrutteringsutfordringer er også med å øke lønnsutgiftene.

Kjøp av varer og tjenester til bruk i kommunal tjenesteproduksjon utgjorde 23,9 % av de totale utgiftene til kommunen. Tilsvarende i 2017 var 24,9 %.

Tilskudd til private barnehager på 109,2 mill. kroner, utgjorde den største andelen innenfor utgiftsgruppen. I 2017 var tilskuddet på 98,1 mill. kroner.

Netto renter og avdrag utgjorde 4,8 % av kommunens driftsutgifter, likt som i 2017.

Prosentvis fordeling av kommunens utgifter

RAMMEOMRÅDENE

Den kommunale tjenesteproduksjonen inkludert eksterne enheter hadde et netto merforbruk på 12,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett i 2018. Budsjettet ble revidert ved flere anledninger i løpet av året. Dersom det ikke

hadde vært ekstraordinære inntekter fra Havbruksfondet og fra ekstra skatteinngang, ville det vært midler til budsjettjusteringer, med større merforbruk som følge.

Det er store forskjeller mellom de enkelte rammeområdene. Rammeområdet med størst merforbruk var Hjemmetjenester som hadde et merforbruk på 10,6 mill. kroner i forhold til endelig budsjett. Rammeområdet med størst mindreforbruk var Grunnskoler. Området hadde et mindreforbruk på 10,7 mill. kroner. Det økonomiske resultat i de kommunale driftsenhetene vil bli vurdert i en egen sak til bystyret, jf "overskudds-/underskuddsmodellen" som er nedfelt i økonomireglementet.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår å følge prognosemodellen for skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning fullt ut i hele økonomiplanperioden fra 2019 til 2022.

Rådmannen har gjennomført en omlegging i prinsippene for budsjettering, slik at midler til lønn og drift skilles. Målet er å oppnå en mer realistisk budsjettering av driftsutgiftene, og bedre kontroll på utviklingen i lønnskostnadene. Siden 2016 var første år dette ble gjennomført, er det ønskelig å avvente effekten fra 2017 før evaluering gjennomføres.

Rådmannen vil omorganisere arbeidet med offentlige anskaffelser til færre bestillere og mer systematisk kontroll og oppfølging. Dette forventes å resultere i lavere anskaffelsesutgifter til sentrale innsatsfaktorer i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Rådmannen foreslår å legge handlingsregelen om «minste tillatte avdrag» til grunn i hele planperioden, samt å innarbeide Kommunelovutvalgets forslag om endrede regler som medfører økte avdrag.

Regnskapsresultat per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett-	Kommentar
	2014	2015	2016	2017	2018	2018	avvik	
Politisk styring	12 946	12 707	12 289	17 195	12 703	12 078	-625	Merforbruket skyldes høyere møteaktivitet og - frekvens enn det som budsjettet gir rom for.
Sentraladministrasjonen	83 603	82 687	80 444	86 194	83 407	81 713	-1 694	Merforbruket kommer fra IT og Fellesutgifter. Sistnevnte er for lavt budsjettert i forhold til påregnelige utgifter og det må settes inn mottiltak. IT har overforbruk på en rekke poster der forbruk må reduseres.
PP-tjenesten	8 465	8 445	9 137	9 283	8 860	9 090	230	PPT følger budsjett og har ikke nevneverdige avvik.
Grunnskoler	265 951	259 667	237 014	248 282	253 398	264 091	10 693	Grunnskolene hadde et stort mindreforbruk. De største faktorene er lavere pensjonsutgifter enn budsjett på 3,3 mill. kroner, lavere kjøp fra andre kommuner på 2 mill. kroner og merinntekter, herunder norsktilskudd knyttet til integreringsarbeidet.
Barnehager	168 082	167 786	159 718	165 034	169 079	165 393	-3 686	Barnehager hadde et merforbruk på posten overføring til private barnehager på om lag 6,8 mill. kroner. Generelt mindreforbruk og innsparing på de kommunale barnehagene motvirket det samlede merforbruket for rammeområdet.
Kultur	43 811	41 840	39 141	45 388	43 437	43 247	-190	Kultur fikk et mindre merforbruk i 2018. Det er mindre merforbruk innen flere områder, som ble motvirket av et relativt større mindreforbruk på tilskudd til andre.
Fellestjenester pleie og omsorg	31 159	26 881	11 207	10 427	9 903	11 272	1 369	Mindreforbruket skyldes sykelønnsrefusjon der det ikke har blitt satt inn vikar, samt merinntekter fra brukerbetaling.
Sykehjem	154 658	136 194	179 990	118 680	117 195	116 720	-475	Sykehjem gikk i tilnærmet balanse. Det var økonomiske utfordringer ved flere sykehjem, men innsparinger og kostnadskontroll gjorde at dette ble motvirket.
Hjemmetjenester	103 687	110 039	111 127	124 212	136 966	126 329	-10 637	Hjemmetjenester fikk et stort merforbruk. De store faktorene til det er sykefravær, med tilhørende innleie av vikarer, og økt antall vedtakstimer.
Psykisk helse og rus	32 340	33 657	38 603	44 083	46 769	47 834	1 065	Mindreforbruket skyldes noe høyere refusjon gjennom Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere enn beregnet ved budsjettjusteringen ved 3. kvartal.
Velferd	50 404	53 632	59 327	60 751	67 861	63 060	-4 801	Velferd gikk samlet med et merforbruk, herunder gikk Flyktning- og innvandrertjenesten i balanse, mens NAV gikk med merforbruk. I hovedsak er det sosiale ytelser som gikk over budsjett.
Barn, familie, helse	78 243	84 662	72 734	78 552	82 027	79 061	-2 966	Merforbruket skyldes økte utgifter til barn med tiltak.
Bo og habilitering	114 553	123 645	138 341	152 553	168 791	159 860	-8 931	Merforbruket skyldes i hovedsak sykefravær med tilhørende innleie av vikarer.
Storhaugen helsehus				84 435	89 520	91 754	2 234	Storhaugen helsehus gikk i mindreforbruk grunnet generelle innsparingen.
Helseinnovasjonssenter				1 610	4 182	6 300	2 118	Mindreforbruket skyldes generell innsparinger og senere oppstart av prosjekter.
Eksterne enheter	22 332	22 724	22 206	23 374	24 587	23 469	-1 118	Merforbruket skyldes for lavt tilskudd til Kristiansund Havnekaske.

Kommunalteknikk	-4 351	-11 325	14 359	11 412	10 772	12 694	1 922	Kommunalteknikk gikk med et mindreforbruk grunnet lavere utgifter til kommunale veier og gatelys.
Plan og byggesak	12 209	8 602	6 624	8 615	8 895	10 772	1 877	Mindreforbruket kommer av innsparinger generelt og lavere utgifter til omtaksering av eiendomsskatt, samt god gebyrinngang mot slutten av året.
Eiendomsdrift	35 580	35 994	26 206	31 109	25 409	24 782	-627	Eiendomsdrift hadde et merforbruk som følge av noe høyere utgifter til strøm.
Brann og redning	22 052	21 184	20 679	21 258	21 952	22 282	330	Mindreforbruket gjelder generelt noe lavere ressursbruk enn budsjett.

Investering

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 14,6 mill. kroner. Vi investerte foruten finanstransaksjoner for 563 mill. kroner i 2018. Av dette utgjorde Kommunalteknikk sine prosjekter 170 mill. kroner, 168 mill. kroner vedrørte Grunnskoler og Barnehager, og 49 mill. kroner vedrørte Rokilde – ombygging til omsorgsboliger. 12 av 14 rammeområder med investeringstiltak hadde mindreforbruk i 2018.

Investeringsregnskap

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens investeringer.

(tusen kroner)	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Budsjett- avvik
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-71 849	-15 408	-14 046	-17 492	-10 770	-113 990	-103 220
Andre salgsinntekter	-1 677	-3 031	-2 520	-802	-874	0	874
Refusjoner og statlige overføringer	-48 366	-100 974	-37 196	-76 047	-154 850	-175 858	-21 008
Andre overføringer	0	0	-17 126	0	-34 066	0	34 066
Renteinntekter og utbytte	-46	-169	-34	-24	-14	0	14
Sum inntekter	-121 938	-119 582	-70 922	-94 365	-200 574	-289 848	-89 274
Lønn og sosiale utgifter	5 493	2 283	1 693	3 599	9 630	0	-9 630
Kjøp av varer og tjenester	285 449	315 149	211 237	309 707	466 277	683 439	217 162
Renteutgifter og overføringer	42 420	54 945	22 591	52 715	87 379	0	-87 379
Fordelte utgifter	0	-48	0	-233	0	0	0
Sum utgifter	333 363	372 330	235 521	365 788	563 286	683 439	120 153
Avdrag på lån	18 402	18 901	24 763	30 648	20 791	0	-20 761
Utlån og aksjekjøp	184 682	69 376	80 716	71 431	71 063	46 000	-25 063
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	10 245	0	13 664	13 664
Avsatt til ubundne kapitalfond		0	0	0	0	9 006	9 006
Avsatt til bundne fond	9 464	11 499	12 775	8 360	9 954	0	-9 954
Sum finanstransaksjoner	212 547	99 775	118 254	120 684	101 778	68 670	-33 108
Finansieringsbehov	423 972	352 522	282 851	392 105	464 488	462 261	-2 227
Overført fra driftsregnskapet	0	0	-4 990	-11 000	-2 777	-11 000	-8 223
Bruk av lån	-296 739	-320 880	-228 645	-336 057	-415 970	-442 261	-26 291
Aksjesalg og mottatte avdrag	-108 570	-21 900	-27 106	-21 540	-22 359	-9 000	13 359
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-18 664	-9 743	-11 865	-14 503	-8 811	0	8 811
Bruk av likviditetsreserve		0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-423 972	-352 522	-272 606	-383 100	-449 917	-462 261	-12 344
Udisponert							
Udekket	0	0	10 245	9 006	14 572	0	-14 572

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 14,6 mill. kroner. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehovet. Dog har kommunelovens § 50 begrensninger i hva kommunene har mulighet til å lånefinansiere, og det er dette som har gjort at kommunen har et udekket beløp i 2018. Det er handlet aksjer og andeler for et høyere beløp enn de frie inntekter utgjør, noe som har medført udekket i investeringsregnskapet. Dette skal dekkes inn i 2019.

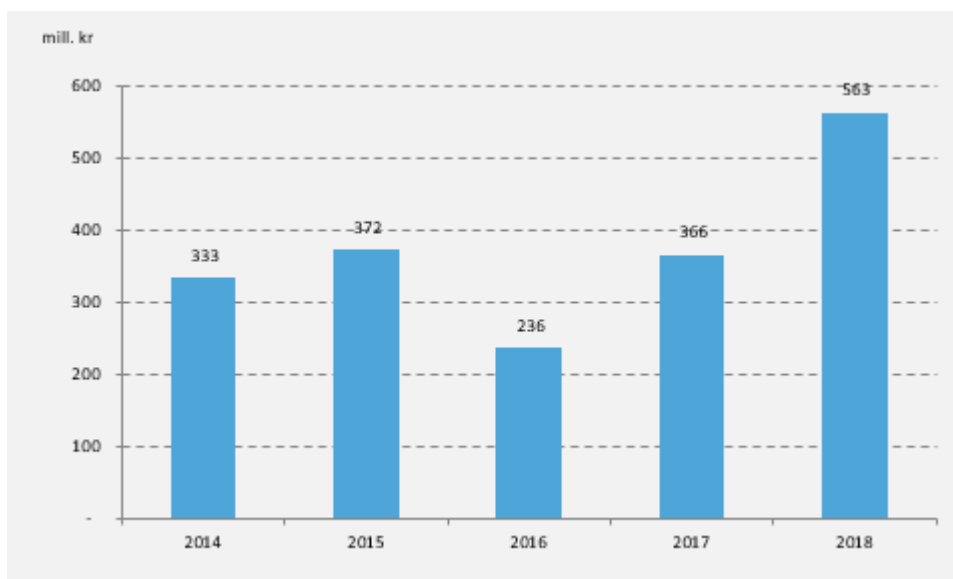
Kommunen hadde også noe udekket i investeringsregnskapet fra 2017. Totalt udekket per 31.12.2018 utgjør 23,6 mill. kroner.

Kommunen hadde i 2018 en samlet investeringskostnad på 665 mill. kroner. Dette er 87 mill. kroner lavere enn budsjettet, og 178,6 mill. kroner høyere enn samlede investeringskostnader i 2017. Budsjettavviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Ved utgangen av 2018 var det tatt opp 26,8 mill. kroner i lån til investeringstiltak som ikke er gjennomført, helt eller delvis.

På grunn av noe lavere påløpte investeringskostnader enn antatt, ble finansieringsbehovet i 2018 lavere enn budsjettert. Investeringsregnskapet hadde en samlet finansiering på 650,5 mill. kroner, med følgende inndecking:

- bruk av lånemidler 416 mill. kroner
- salg anleggsmidler 10,8 mill. kroner
- mottatte avdrag på utlån 22,4 mill. kroner
- overføringer med krav til motytelse 72,8 mill. kroner
- bruk av fond og avsetninger 8,8 mill. kroner
- andre inntekter 0,89 mill. kroner
- kompensasjon for merverdiavgift 82 mill. kroner
- Andre overføringer/husbanktilskudd 34 mill. kroner
- overføring fra drift 2,8 mill. kroner

Totale investeringer siste fem år

Vi ønsker å gi best mulige tjenester og er avhengig av både å bygge ut og oppgradere kommunale bygg og anlegg for å oppfylle dette. Etter flere år på ROBEK fikk totale investeringer en betydelig økning i 2014 og 2015 som følge av renoveringen av Nordlandet ungdomsskole og Storhaugen helsehus, samt byggingen av det nye renseanlegget på Hagelin. I 2016 er man nede på et noe lavere nivå. Dette skyldes at kommunen igjen er på ROBEK og mange store prosjekter har derfor vært inne i en planleggings- og prosjekteringsfase. I 2017 er man igjen opp på nivå med 2015 i totale investeringer. I 2018 er mange av prosjektene som i en periode har vært under prosjektering, kommet til utførelse, og investeringsnivået er høynet ytterligere. Dette gjelder blant annet bygging av to nye barnehager, Atlanten stadion, ombygging av Rokilde til omsorgsboliger, samt totalrenovering av kommunale boliger i Tollåsenga.

RAMMEOMRÅDENE

12 av 14 rammeområder med investeringsmidler hadde samlet sett et mindreforbruk i forhold til budsjett. Mindreforbruket varierer fra 0,1 mill. kroner til 81 mill. kroner, og skyldes en kombinasjon av manglende planleggings- og gjennomføringskapasitet og utsettelse av endelig gjennomføringsbeslutning. To av rammeområdene hadde merforbruk i investeringene. Merforbruket utgjorde 5,5 mill. kroner til sammen. Av kommunens samlede brutto investeringer på 563 mill. kroner gjennomført i 2018, var 72,5 mill. kroner knyttet til de kommunale selvkostområdene.

Store prosjekter

(tusen kroner)	Vedtatt kostnads-ramme	Forbruk tidligere år	Forbruk i 2018	Forbruk totalt	Gjenstående budsjett/merforbruk	Kommentar
Prosjekt navn						
Rokilde – ombygging til omsorgsboliger (inkl sansehage)	307 750	7 142	49 152	56 294	251 456	Bygging av 38 nye omsorgsboliger, samt dagsenter for demente, felles kontor for sykehjemsadministrasjon, sammenbygging av de tre helsebyggene og sansehage. Prosjektet vil få Husbanktilskudd på om lag 77 mill. kroner.
Storhaugen helsehus	162 500	162 597	68	162 665	-65	Nytt kompetansesenter for spesialiserte korttidsplasser. Bygget er ferdigstilt og tatt i bruk.
Barmanhaugen - ny heis og personalgarderober	16 500	769	12 573	13 342	3 158	Barmanhaugen bo- og servicesenter skal utvides med en heis nr. 2 og dessuten tilbygg for større areal i inngangsparti. Det etableres en ny rullestolrampe ved den nye hovedinngangen. I kjelleren utvides garderebekapasiteten for hjemmetjenestene. Det blir etablert nye tøyrom for sykehjemsdriften i 2. etasje. Underetasjen vil i tillegg bli oppgradert med hensyn til brann og adgangskontroll.
P Bendixens gate 39	53 821	31 218	21 182	52 400	1 421	Renovering av boliger i P. Bendixens gate 39. Prosjektet har fått tilsagn på Husbanktilskudd på inntil 20,2 mill. kroner. Bygget ble tatt i bruk oktober 2018.
P Bendixens gate 41	42 000	0	24 584	24 584	17 416	Renovering av boliger i P. Bendixens gate 41. Prosjektet har fått tilsagn på Husbanktilskudd på inntil 16 mill. kroner. Bygget tas i bruk i juni 2019.
Dale barneskole - tilbygg	33 000	5 674	23 682	29 356	3 644	Tilbygg for forsterket skole, samt 3 ekstra klasserom på Dale barneskole. Bygget ble tatt i bruk i august 2018. Prosjektet vil avsluttes med et mindreforbruk.
Karihola barnehage nybygg	117 875	58 415	55 628	114 043	3 832	Eksisterende bygningsmasse i Karihola barnehage er revet. Bygging av en ny og større barnehage med 8 avdelinger og plass til 140 barn er ferdigstilt og tatt i bruk sommeren 2018. Denne erstatter gamle Karihola barnehage inkludert avdeling Lilleputten, Myra barnehage, Stella Maris barnehage samt Fløya barnehage.
Ny barnehage på Nordlandet	94 125	4 583	76 333	80 916	13 209	Det bygges en ny barnehage på Nordlandet, med 6 avdelinger dimensjonert for 105 barn. I planen ligger det en mulighet for senere utvidelse til 8 avdelinger. Barnehagen er klar for å tas i bruk i begynnelsen av 2019. Barnehagen erstatter Juulenga barnehage og Fosna barnehage.
Godhaugen - nye boliger funksjonshemmede	35 440	1 486	7 664	9 150	26 290	Seks nye boliger for sterkt funksjonshemmede på Frei. I tillegg vil det være base, samt fellesarealer. Ferdigstillelse i oktober 2019.
Øvre Enggate 8 b - helseinnovasjonssenter	12 000	0	8 824	8 824	3 176	Prosjektet gjelder nye lokaler til Helseinnovasjonssenteret i "brannstasjonskvartalet". Prosjektet ble ferdigstilt i 2018, med unntak av arbeid med nytt hovedtavlerom i kjelleren.
Atlanten stadion	111 560	1 596	34 374	35 970	75 590	Opparbeidelse av ny gressbane og fullverdig friidrettsstadion ved Atlantenområdet. Det er utfordringer i prosjektet i forhold til kostnadsbildet, da mengden av masse som må leveres til godkjent avfallsmottak langt overstiger det som er tatt med i tilbudsforespørselen.
Overføringsanlegg til renseanlegg	225 073	82 052	33 958	116 010	109 063	Bygging av pumpestasjoner og overføringsledninger for spillvann fra Kirkelandet, Innlandet, Gomalandet og Nordlandet til renseanlegg på Hagelin. Anlegget skal ferdigstilles innen utgangen av 2021. Prosjektet har en prognose på sluttbruk lik 267,5 mill. kroner. Det forventes at resterende midler avsettes i årene fremover.
Hagelin - nytt renseanlegg for avløp	100 000	112 727	519	113 246	-13 246	Bygging av nytt avløpsrenseanlegg på Hagelin. Arbeidet startet i april 2015, og anlegget ble satt i drift i 2017. Det har vært noen mindre reklamasjonssaker i etterfølgende prøveperiode. Det har vært flere utfordringer i forhold til grunn- og byggearbeider. Ekstrakostnader ser ut til å medføre et merforbruk på om lag 13 mill. kroner, tilsvarende 13 %. For et så komplisert og stort anlegg som dette, er ekstrakostnader i en slik størrelsesorden ikke uvanlig.
Gatelys	43 091	21 591	9 521	31 112	11 979	Gradvis oppgradering og modernisering av alle gatelys i Kristiansund fram mot år 2026. Overgang til LED pærer i alle gatelys, samt et styre- og overvåkningssystem, som blant annet automatisk varsler ved vedlikeholdsbehov.
Sanering J.P Clausensgate vann/avløp	16 410	15 346	804	16 150	260	Utskifting av gammelt og dårlig ledningsnett, samt separering av overvann og spillvann i egne ledninger. Prosjektet ble ferdigstilt i 2018.

Tabellen viser investeringsprosjekter med en kostnadsramme over 10 mill. kroner. Rapporteringen er i samsvar med kommunens økonomireglement⁹.

⁹ Vedtatt av bystyret 4.10.2016 med virkning fra 7.9.2016.

Investeringer per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Budsjett- avvik	Kommentar
Politisk styring	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Sentraladministrasjonen	4 034	8 633	52 498	19 021	15 500	-3 521	Budsjettet i 2018 har bestått av 12,5 mill. kroner til digitalisering av Kristiansund kommune, samt 2 mill. kroner til ferdigstillelse av Vågeveien 4, og totalt 1 mill. kroner til diverse ombygging på rådhuset og kemnerkontoret. Merforbruket skyldes i hovedsak IT-investeringer ut over budsjett samt kostnader på prosjekt Skansen, som ikke hadde midler i 2018.
PP-tjenesten	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Grunnskoler	133 294	14 173	24 394	36 053	42 880	6 827	Området har i 2018 en rekke ulike prosjekter på skolene rundt om i kommunen. Totalt er 84 % av midlene benyttet. Det vesentligste prosjektet i 2018 foregår på Dale barneskole. Her er det satt opp et nytt tilbygg, og tilhørende nytt ventilasjonssystem. I 2018 var det totalt 28 mill. kroner i budsjett på disse to prosjektene. Nærmere 24 mill. kroner av dette er brukt opp. Et annet vesentlig prosjekt er IKT i grunnskolen. Her var det i 2018 et budsjett på 5 mill. kroner til kjøp av elev ipader og elev PC'er. Prosjektet hadde i 2018 et merforbruk på 1,2 mill. kroner.
Barnehager	609	6 049	56 588	131 961	139 003	7 042	Av budsjettet på 139 mill. kroner, gjelder 59,5 mill. kroner nybygg ved Karihola barnehage, og 79,5 mill. kroner ny barnehage på Nordlandet. Nybygget ved Karihola barnehage hadde byggestart sommeren 2017, og stod ferdig og ble tatt i bruk i 2018. På Nordlandet har byggingen pågått i 2018, og barnehagen blir tatt i bruk i løpet av mars 2019.
Kultur	3 294	3 517	8 577	41 485	53 068	11 583	Rammeområdet har et budsjett på 53 mill. kroner, fordelt på 9 store og små prosjekter. Dette omfatter blant annet 42,2 mill. kroner til Atlanten stadion. Her er det medgått 34,3 mill. kroner i 2018. Det er avsatt 5,6 mill. kroner til Caroline kino og konferansesenter, nytt ventilasjonssystem. Her er det gått med 1,7 mill. kroner. Det er satt av 1,5 mill. kroner til forprosjekt Opera og kulturhus, her er det medgått 1,1 mill. kroner i 2018.
Fellestj. pleie og omsorg	12 383	2 053	1 562	854	3 449	2 595	Prosjekter på dette området er blant annet HMS innen pleie og omsorg, velferdsteknologiske tiltak og investeringer ved vaskeri og kjøkken. Kostnader er påløpt uten overskridelser i 2018.
Sykehjem	79 256	6 481	3 030	16 271	21 945	5 674	Av budsjettmidlene på 22 mill. kroner, gjelder 16 mill. kroner ny heis og personalgarderober på Barmanhaugen. Her er det medgått 12,6 mill. kroner i 2018. Prosjektet vil bli avsluttet første halvår 2019. 1,5 mill. kroner gjelder ombygging av 2. etasje på Barmanhaugen. Dette prosjektet ble avsluttet med et lite mindreforbruk.
Hjemmetjenester	126	1 718	236	336	400	64	På dette området vedrører hele budsjettet nytt tak i Bedriftsveien 10, som er base for kommunens hjemmetjenester.
Psykisk helse og rus	0	0	1 979	4270	4 321	51	Midlene vedrører i sin helhet nye lokaler for Psykisk Helse. Prosjektet er ferdigstilt, og avsluttet med et lite mindreforbruk i 2018.
Velferd	7 333	3 621	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Barn, familie, helse	0	0	433	1 034	1 067	33	Barn, familie, helse har et budsjett på 1 mill. kroner til kjøp av el-biler, og nytt inventar. Midlene er benyttet, biler og inventar er kjøpt inn som planlagt.
Bo og habilitering	15 359	34 224	49 012	122 883	204 437	81 554	Vesentlige prosjekter under dette området er renovering av kommunale boliger i

							Tollåsenga, med et budsjett i 2018 på 44,6 mill. kroner, Godhaugen - nye boliger for funksjonshemmede, med budsjett på 34 mill. kroner, Rokilde - ombygging til omsorgsboliger, med 48 mill. kroner i budsjett, samlokalisering av avlastningstilbud på Sommero med 5 mill. kroner. Øvre Enggate 8b - Nye lokaler for Helseinnovasjonssenteret med 12 mill. kroner. I tillegg har vi et generelt prosjekt for boligtiltak, som i praksis styres av Eiendomsdrift. Her er det i 2018 et budsjett på 2,5 mill. kroner. Skolegata omsorgsboliger ligger også inne i kommunens investeringsbudsjett. Dette for å sikre borettslaget husbanktilskudd. Her skal imidlertid kommunen kjøpe andelene i borettslaget, for så å selge disse til de enkelte andelseierne. Kommunen vil derfor sitte med disse andelene i kun kort tid. Det er på området medgått totalt 122,8 mill. kroner. Rokildeprosjektet har benyttet ca. 0,9 mill. kroner mer enn budsjett. Dette skyldes større fremdrift i prosjektet enn forventet. Merforbruket avregnes mot midler i prosjektet i 2019. Ellers er det medgått 45,8 mill. kroner på Tollåsengaprojektet, og 8,8 mill. kroner på Helseinnovasjonssenteret.
Kommunalteknikk	107 814	136 230	161 325	170 117	168 093	-2 024	Se egen tabell.
Plan og byggesak	947	3 151	0	1 419	3 210	1 791	Rammeområdet har et budsjett på totalt 3,2 mill. kroner. 2,6 mill. kroner vedrører prosjekt for sikring, rydding og tilgjengeliggjøring av eldre arkiv. I tillegg var det satt av 0,4 mill. kroner til kjøp av en tjenestebil. Bil er innkjøpt innenfor budsjett, og det er medgått 1,1 mill. kroner på arkivprosjektet.
Eiendomsdrift	2 739	14 972	4 247	11 599	17 185	5 586	Av det totale budsjettet på 17,2 mill. kroner, vedrører 8,4 mill. kroner ulike enøkttiltak. 4,8 mill. kroner av dette er benyttet. Mindreforbruket skyldes manglende kapasitet til å planlegge og gjennomføre prosjekter. Det er også satt av 3,8 mill. kroner til kjøp av biler, og 2,8 mill. kroner til anskaffelse av IKT-verktøy for Eiendomsdrift. Bilene er anskaffet, og deler av IKT-verktøyet likeså.
Brann og redning	5 142	700	1 908	5 983	8 381	2 398	Det er i 2018 satt av 8,4 mill. kroner til ulike prosjekter på området. Blant annet til tankbil, arbeids-/brannbåt og utstyr til feiervesenet. 6 mill. kroner av midlene er benyttet. Det vesentligste prosjektet er anskaffelse av tankbil, til 4 mill. kroner. Denne er bestilt, og delvis betalt i 2018. Vil bli levert i 2019. Det er også satt av 1,5 mill. kroner til forprosjektering av ny brannstasjon. Dette er et større prosjekt utover i økonomiplanperioden, med et totalbudsjett på 126,5 mill. kroner frem til 2020. Prosjektet har et merforbruk i 2018 på grunn av oppkjøp av eiendom rundt gamle Goma skole. Dette vil bli avregnet mot midler som ligger i prosjektet i 2019.
Utlån	0	0		0	500	500	Utlån til Sundbåtvesenet vedrørende forprosjekt batteridrevet Sundbåt.
Sum investeringer	372 329	235 521	365 787	563 285	683 439	120 153	

Kommunalteknikk - spesifikasjon

(tusen kroner)	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Budsjett-avvik	Kommentar
Avløp	76 547	59 399	53 200	50 415	-2 785	Avløp er det området i investeringssammenheng hvor det er brukt mest midler i 2018, dersom vi ser bort fra anleggsbidragsavtaler kommunen har med ulike utbyggere. 31 % av medgåtte midler er brukt her. Dette skyldes i hovedsak arbeid med overføringsanlegget til det nye renseanlegget på Hagelin, hvor det er påløpt 34 mill. kroner i 2018. Under avløp ligger også en justeringsavtale med Ørnvika vest på 7,6 mill. kroner. Dette er noe kommunen ikke betaler for, og som ikke ligger inne i budsjettet, men som skal tas inn i kommunens regnskap. Det slår derfor ut som et merforbruk på området, som ikke er reelt.
Boligområder	312	334	5 899	37 808	31 909	Området har i 2018 to vesentlige prosjekt. Et av prosjektene er opparbeidelse av Skorpa boligområde. Prosjektet har en total kostnadsramme på 125 mill. kroner. 29 mill. kroner av beløpet ligger i budsjettet for 2018. Det er budsjettert med tilsvarende beløp i tilskudd og momskompensasjon, slik at dette samlet sett er et nullspill i økonomiplanperioden. Kostnadene i 2018 er fordelt ut på egne prosjekter under områdene vann, avløp og vei. I tillegg er det i 2018 satt av 7,4 mill. kroner til ferdigstilling av Draget. Av dette er 5,2 mill. kroner benyttet.
Næringsområder	8 721	2 256	8 634	16 094	7 460	Det er to større prosjekter under dette området i 2018. Det er satt av 11,8 mill. kroner til erverv av grunn ved Bolgneset. Her er det brukt 5,3 mill. kroner. Dog ble noe grunn ervervet via aksjeselskapet Vadsteinsvika Eiendom AS. Her kjøpte kommunen aksjer for tilsammen 3,4 mill. kroner. Det er satt av 2,8 mill. kroner til Løkkemyra Industriområde. 2,4 mill. kroner av midlene er benyttet.
Renovasjon	3 702	3 671	1 287	4 488	3 201	På dette området er det avsatt 1 mill. kroner til biler/maskiner, og 2,9 mill. kroner til nytt driftsbygg. Totalt er det benyttet 1,3 mill. kroner i 2018.
Vann	12 400	26 228	30 871	22 239	-8 632	På grunn av justeringsavtale ved Ørnvika vest, samt Skorpa boligområde, ser det av tabellen ut som om dette området har et merforbruk. Dersom vi ser bort fra disse to prosjektene, har området et samlet forbruk på 18 mill. kroner, dvs. et mindreforbruk på 4 mill. kroner. Det vesentligste prosjektet er garderobe og tankrom ved Storvatnet, hvor det i 2018 er et budsjett på 8 mill. kroner, og et forbruk på 6,5 mill. kroner.
Vei	27 951	61 461	66 834	26 549	-40 285	Av oversikten kan det se ut som om området har et merforbruk på 40,2 mill. kroner. Dette har sammenheng med veidelen av Skorpautbyggingen. Denne har en kostnad i 2018 på 20,9 mill. kroner. Utbyggingen er ikke en kostnad for kommunen, men en anleggsbidragsavtale. I tillegg ligger det 19,3 mill. kroner på Ørnvika vest - justeringsavtale, som ikke er en kostnad for kommunen. Av reelle kostnader er det medgått 10,2 mill. kroner på gatelys-prosjektet. Her var det for 2018 satt av 9,5 mill. kroner. Det er også medgått 4,8 mill. kroner til nyasfaltering, samt 2 mill. kroner til prosjekt sykkelby.
Slam	817	345	0	0	0	Det er ingen prosjekter på dette området i 2018.
Park og grøntanlegg	5 779	7 632	3 392	10 500	7 108	De to vesentligste prosjektene under dette området i 2018 er byen som regional motor med 7 mill. kroner og Nordlandet gravsted - urnelund med 1,5 mill. kroner. Midlene til urnelund er ikke benyttet, men prosjektet vil bli gjennomført i 2019. Av prosjektet byen som regional motor er det benyttet 1,5 mill. kroner til jubileumstiltak i sentrum. Det er benyttet 0,6 mill. kroner til oppgradering av lekeplasser, samt 0,6 mill. kroner til biler/maskiner parkvesenet.
Sum investeringer	136 229	161 327	170 117	168 093	-2 024	

UTLÅN, KJØP AV AKSJER OG ANDELER

Det ble i 2018 kjøpt aksjer og andeler for til sammen 29 mill. kroner.

8,5 % av aksjene i Vikan Eiendom AS ble kjøpt for 10,9 mill. kroner. Dermed har kommunen majoritet i selskapet med 71,8 % av aksjene. I tillegg ble aksjekapitalen i Bolgneset Utvikling AS, hvor kommunen er eneaksjonær, utvidet med 2 mill. kroner.

Det er betalt inn et egenkapitalinnskudd til KLP på 11,9 mill. kroner. Per 31.12.2018 er kommunens andel totalt på 51 mill. kroner.

I tillegg er 100 % av aksjene i Vadsteinsvik Eiendom AS kjøpt for 3,4 mill. kroner, og det er kjøpt aksjer for 0,8 mill. kroner i Kristiansund Kirke Kunst og Kulturfestival AS.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår et investeringsprogram som innebærer en investeringskostnad på 1,45. mrd. kroner over fire år (2019-2022) inklusiv VAR-investeringer, eller 947 mill. kroner eksklusiv VAR-investeringer. Beløpene fremkommer etter at bystyret tok ut 580 mill. kroner som var lagt inn til to nye barneskoler i perioden.

Investeringene ligger i all hovedsak på ny brannstasjon, digitalisering, bo- og avlastningstilbud, omsorgsboliger, og kulturhus. For vann, avløp og renovasjon foreslås omlag 500 mill. kroner brukt i økonomiplanperioden. Den største satsingen skjer innenfor området avløp med omlag 226 mill. kroner, hvorav nye renseanlegg og overføringslinjer representerer de største kostnadene.

Rådmannen foreslår at det tas opp startlån i Husbanken på inntil 35 mill. kroner per år.

Rådmannen anbefaler en egenfinansiering av øvrige investeringer på 25 %, men det vil ta noe tid å nå denne målsetningen.

Balanse

Kommunens regnskapsførte egenkapital økte med 246,4 mill. kroner i 2018. Den største komponenten som førte til dette var at pensjonsmidlene økte med netto 110,1 mill. kroner mer enn pensjonsforpliktelsene. Aktivisering av utstyr, bygg, investeringsområder m.m. minus avskrivninger utgjorde 447,5 mill. kroner. Kommunens lånegjeld¹⁰ økte med 297,8 mill. kroner. Ubrukte lånemidler ble redusert med 27,0 mill. kroner. Samlet premieavvik ble redusert med 10,7 mill. kroner.

EIENDELER

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital ved utgangen av året.

(tusen kroner)	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Endring 2017-2018
Anleggsmidler	5 988 212	5 341 438	4 831 714	4 614 266	4 211 053	646 774
Faste eiendommer og anlegg	2 862 602	2 577 892	2 314 220	2 187 243	1 907 415	284 710
Utstyr, maskiner og transportmidler	232 366	69 563	59 979	55 950	50 480	162 803
Utlån	354 765	335 081	312 916	292 855	268 423	19 684
Pensjonsmidler	2 237 495	2 087 621	1 900 151	1 868 382	1 791 992	149 874
Aksjer og andeler	300 985	271 281	244 448	209 836	192 744	29 704
Omløpsmidler	420 808	408 057	659 543	614 736	582 983	12 751
Premieavvik	102 591	113 309	148 287	198 590	231 050	-10 718
Kortsiktige fordringer	169 703	156 252	175 890	160 842	155 123	13 451
Aksjer og andeler	0	0		0	0	0
Sertifikater	0	0		0	0	0
Obligasjoner	0	0		0	0	0
Derivater	0	0		0	0	0
Kasse, bankinnskudd	148 514	138 496	335 365	255 304	196 810	10 018
Sum eiendeler	6 409 021	5 749 495	5 491 257	5 229 002	4 794 037	659 526
Egenkapital	-695 774	-449 326	-232 541	-317 658	-107 435	-246 448
Disposisjonsfond	0	-3 377	0	0	0	3 377
Bundne driftsfond	-54 592	-73 535	-68 414	-39 242	-31 760	18 943
Ubundne investeringsfond	-793	-793	-793	-1 193	-1 193	0
Bundne investeringsfond	-10 296	-9 153	-15 296	-13 986	-11 904	-1 143
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	32 739	33 390	0
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	23 578	9 006	10 245	0	0	14 572
Prinsippendringer	15 760	15 760	15 760	15 760	15 760	0
Kapitalkonto	-669 431	-387 234	-174 044	-311 737	-111 729	-282 197
Langsiktig gjeld	-5 353 556	-5 015 949	-4 973 472	-4 654 311	-4 439 613	-337 607
Pensjonsforpliktelser	-2 624 648	-2 584 880	-2 527 557	-2 302 983	-2 351 427	-39 768
Ihendehaverobligasjonslån	-342 000	-342 000	0	0	0	0
Sertifikatlån	-1 889 000	-1 855 000	-2 142 539	-1 645 000	-1 795 000	-34 000
Andre lån	-497 908	-234 069	-303 375	-706 328	-293 186	-263 839
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld	-359 691	-284 220	-285 244	-257 033	-246 989	-75 471
Kassekreditt	-70 000	0	0	0	0	-70 000
Annen kortsiktig gjeld	-289 691	-284 220	-285 244	-257 033	-246 989	-5 471
Premieavvik	0	0	0	0	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-6 409 021	-5 749 495	-5 491 257	-5 229 002	-4 794 037	-659 526
Memoriakonti	0	0	0	0	0	0
Ubrukte lånemidler	34 775	61 744	315 801	351 782	340 288	-26 969
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0	0	0	0	0
Andre memoriakonti	3 436	2 037	1 478	375	2 897	1 399
Motkonto for memoriakontiene	-38 210	-63 781	-317 279	-352 157	-343 185	25 571

¹⁰ Langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidlene viser regnskapsmessig verdi av pensjonsmidler, investeringer, utlån, aksjer og andeler.

Regnskapsført verdi av kommunens anleggsmidler var 5,99 mrd. kroner ved utgangen av 2018. Tilsvarende tall for 2017 var 5,34 mrd. kroner. Økningen på 646,8 mill. kroner skyldes i hovedsak investeringer i ulike bygg samt kommunalteknikk og økte pensjonsmidler. Andre store komponenter er aksjekjøp i Vikan Eiendom AS og Bolgneset Utvikling AS og Vadsteinsvika Eiendom AS, egenkapitalinnskudd i KLP og økte startlån.

Pensjonsmidlene bør ikke ses isolert, men sammen med pensjonsforpliktelsene som regnskapsmessig er definert som langsiktig gjeld. Pensjonsmidlene er lavere enn pensjonsforpliktelsene, slik at det er en netto underdekning. Underdekningen utgjorde 387,2 mill. kroner ved utgangen av 2018. Dette er en reduksjon på 110,1 mill. kroner i løpet av 2018. Underdekningen ble også redusert i 2017, da med 130,1 mill. kroner.

Endring anleggsmidler

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Økte pensjonsmidler	139,8	76,4	31,7	187,5	149,9
Aksjekjøp i Kristiansund Stadion AS	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0
Aksjekjøp/aksjeutvidelse i Vikan Eiendom AS	8,7	0,0	18,6	15,0	10,9
Aksjekjøp i Pilotveien Næringspark AS (nå Kristiansund Næringspark AS)	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utlån til Pilotveien Næringspark AS	12,6	0,0	-1,0	0,0	0,0
Andre aksje- og andelskjøp	0,3	7,5	2,5	3,2	7,5
Salg av aksjer og andeler	-0,1	0,0	-0,7	-0,1	-0,1
Nedskrivning av aksjer	0,0	0,0	0,0	-2,8	-0,5
Egenkapitalinnskudd KLP	0,6	9,6	11,2	11,5	11,9
Nye startlån	27,1	50,7	47,2	43,9	41,6
Mottatte ordinære og ekstraordinære avdrag på startlån	-15,0	-17,6	-22,6	-18,6	-19,4
Mottatte avdrag på andre utlån	-3,3	-3,3	-3,4	-3,2	-2,5
Ettergitte utlån	0,0	-5,4	-0,2	0,0	0,0
Aktivering av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	320,2	364,1	222,7	376,7	-556,6
Korrigerte aktiveringer	-9,8	0,0	0,0	0,0	-0,5
Avskrivning av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	-69,9	-78,8	-91,6	-103,4	-108,6
Totale endringer	456,2	403,2	217,5	509,7	646,8

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene består av kasse, bankinnskudd, kortsiktige fordringer og premieavvik.

Regnskapsført verdi av kommunens omløpsmidler var 420,8 mill. kroner ved utgangen av 2018. Tilsvarende tall for 2017 var 408,1 mill. kroner. Omløpsmidlene vil endres relativt mye i løpet av året.

Endring omløpsmidler

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Kasse og ubundne bankinnskudd	17,1	60,2	77,6	-199,1	11,1
Bundne bankinnskudd inkl. skattetrekkkonto	-2,4	-1,7	2,5	2,2	-1,1
Refusjonskrav og tilgodehavender	43,2	5,7	15,0	-19,6	13,5
Nye premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	47,3	-3,1	-21,4	-9,1	13,6
Amortisering av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-22,6	-29,3	-28,9	-25,9	-24,3
Totale endringer	82,6	31,8	44,8	-251,5	12,8

ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

Arbeidskapitalen, definert som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, angir kommunens betalingsevne på kort sikt. De enkelte deler er stort sett likvide, bortsett fra premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er beløp som er innbetalt til pensjonsselskapene. Hvert års premieavvik skal kostnadsføres lineært i løpet av de påfølgende 15 år, 10 år for nye premieavvik fra og med 2011, 7 år for nye premieavvik fra og med 2014.

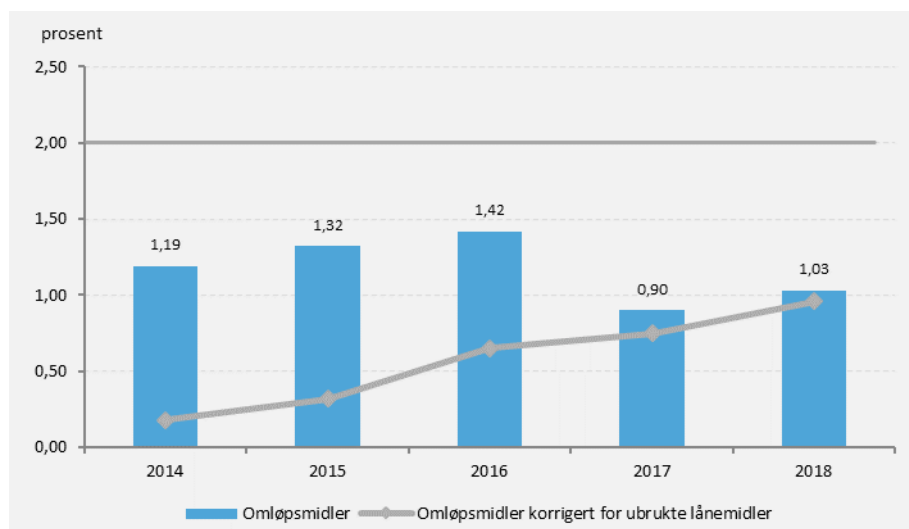
Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift ble redusert med 10,7 mill. kroner i 2018. I 2017 var reduksjonen 35,0 mill. kroner. 2018 var 4. år på rad med til dels betydelige reduksjoner, etter at samtlige av de foregående årene har vist økning siden ordningen ble innført i 2002. Totalt utgjorde premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift

102,6 mill. kroner ved utgangen av 2018. Det er dermed fortsatt «bundet» et så vidt stort beløp i premieavvik at det medfører både likviditetsmessige og driftsmessige utfordringer for kommunen. Men til sammenligning var samlede premieavvik 231,1 mill. kroner ved utgangen av 2014. Det er en reduksjon på 128,5 mill. kroner i løpet av 4 år. Store deler av omløpsmidlene har tidligere vært bundet opp i ubrukte lånemidler, men disse ble redusert med 254,1 mill. kroner i løpet av 2017, og utgjorde 61,7 mill. kroner ved utgangen av 2017. I løpet av 2018 har ubrukte lånemidler blitt ytterligere redusert med 27,0 mill. kroner, og utgjorde 34,8 mill. kroner ved utgangen av året. Dersom en korrigerer den definerte arbeidskapitalen for premieavvik og ubrukte lånemidler, vil en fortsatt se et nivå som illustrerer de likviditetsmessige utfordringene som kommunen må håndtere. Men den positive utviklingen har vært betydelig siden utgangen av 2014. I løpet av 2018 har imidlertid den korrigerte arbeidskapitalen blitt svekket med 25,0 mill. kroner i forhold til 2017. Likviditeten vil svinge mye i løpet av året, spesielt ved utbetalinger av lønn, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, fakturaer fra pensjonsselskaper og terminforfall lån. De største innbetalingene er overføringer fra skatteregnskapet, rammetilskudd og kommunale eiendomsgebyrer.

Arbeidskapital

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidler	583,0	614,7	659,5	408,1	420,8
Kortsiktig gjeld	-247,0	-257,0	-285,2	-284,2	-359,7
Arbeidskapital	336,0	357,7	374,3	123,8	61,1
Premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift	231,0	198,6	148,3	113,3	102,6
Ubrukte lånemidler inklusive startlån	340,3	351,8	315,8	61,7	34,8
Korrigert arbeidskapital	-235,3	-192,7	-89,8	-51,2	-76,2

Likviditetsgrad 1

Nøkkeltallet sier noe om evnen til å betale regninger etter hvert som de forfaller. Man bør ha en viss «reserve» for å dekke svingningene i likviditeten gjennom året. Kommunens likviditetsgrad 1 er langt lavere enn måltallet på 2. Betydelige innskudd som skyldtes ubrukte lånemidler medførte høyere ukorrigert likviditetsgrad 1 i årene til og med 2016, men reduksjon i 2017 pga lavere innskudd som skyldtes kraftig reduksjon i ubrukte lånemidler.

Når en korrigerer omløpsmidlene for ubrukte lånemidler, fremkommer en viss økning i hvert av årene siden 2014. Det er imidlertid et langt stykke igjen til et akseptabelt nivå. Økningen fra 2017 til 2018 blir påvirket av at tidligere års trekkrettighet (til og med 2017) var 75 mill. kroner. I 2018 ble denne vedtatt økt til inntil 250 mill. kroner. Det ble opptatt et likviditetsslån på 70 mill. kroner i desember 2018, men fortsatt var det en ubenyttet del på 180 mill. kroner.

Egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL

Egenkapitalen skal vise hvor mye av eiendelene som er finansiert med kommunens egne midler. Egenkapitalen omfatter i tillegg over-/underskudd i drift og investering, ulike typer fond og prinsippendringer. Bundne fond, som er bygd opp med eksterne midler, og som er gitt under forutsetninger om spesiell bruk, har imidlertid mer

karakter av å være kortsiktig gjeld. Selvkostfond, som er bygd opp av merinntekter fra selvkostområdene VARSF¹¹, har karakter som langsiktig gjeld. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres ikke som fond, da negative fond ikke tillates regnskapsmessig. Slike mindreinntekter kan innkreves fra abonnentene i senere år. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet.

I perioden 2010 – 2014 ble regnskapsført egenkapital redusert med 393,7 mill. kroner, det vil si hele 78,6 %. Trenden var entydig. Reduksjonene skyldtes flere forhold. Den økende differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser var den største enkeltkomponenten.

I 2015 økte egenkapitalen med 210,2 mill. kroner, til 317,6 mill. kroner. Herav utgjorde økning av kapitalkontoen 200,0 mill. kroner. I 2016 ble den regnskapsførte egenkapitalen igjen redusert med 85,1 mill. kroner, til 232,5 mill. kroner. Herav ble kapitalkontoen redusert med 137,7 mill. kroner. I 2017 økte den regnskapsførte egenkapitalen med 216,8 mill. kroner, til 449,3 mill. kroner. Herav økte kapitalkontoen med 213,2 mill. kroner. I 2018 økte den regnskapsførte egenkapitalen med 246,4 mill. kroner, til 695,8 mill. kroner. Herav økte kapitalkontoen med 282,2 mill. kroner.

Avsetninger til fond og dekning av tidligere års underskudd bidrar til økning av kapitalkontoen og dermed egenkapitalen. Andre store komponenter som bidrar til økning av kapitalkontoen er aktivisering av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, utlån (spesielt startlån), avdrag på eksterne lån og økte pensjonsmidler. Samtidig er det også store komponenter som reduserer kapitalkontoen. Dette er blant annet avskrivning av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, mottatte avdrag på utlån, nedskrivning på utlån, bruk av eksterne lån og økte pensjonsforpliktelser. Det vises til regnskapets Note 7 for ytterligere detaljer.

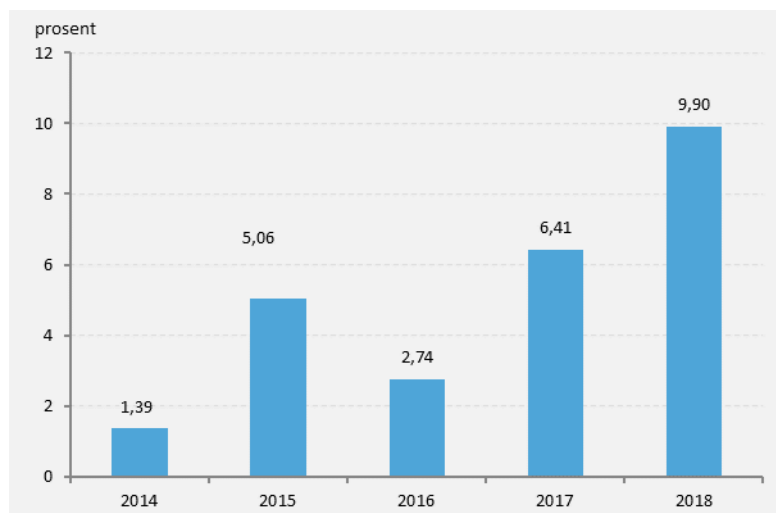
Regnskapsført egenkapital gir ikke nødvendigvis et riktig uttrykk for kommunens reelle egenkapital. Det ligger skjulte reserver i verdien av en del aksjer og andeler samt bygninger, eiendommer og utstyr.

Det var problematisk at kommunen i årene 2014 – 2016 manglet frihetsgraden som ligger i et disposisjonsfond. Dette ble brukt i sin helhet i 2014 (24,8 mill. kroner). I regnskapet for 2017 ble det avsatt knapt 3,4 mill. kroner til disposisjonsfond. Hele disposisjonsfondet ble imidlertid brukt som en del av balanseringen av driften i 2018. Dermed står en ved utgangen av 2018 igjen uten disposisjonsfond.

Endring egenkapital

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Ubundne driftsfond (disposisjonsfond)	-24,8	0,0	0,0	3,4	-3,4
Bundne driftsfond, eks. selvkostfond	-0,1	-4,0	21,0	5,1	-11,4
Selvskostfond	7,9	11,4	8,2	0,0	-7,5
Ubundne investeringsfond	-9,0	0,0	-0,4	0,0	0,0
Bundne investeringsfond	-0,1	2,1	1,3	-6,1	1,1
Underskudd drift 2013	0,0	0,7	14,6	0,0	0,0
Underskudd drift 2014	-18,1	0,0	18,1	0,0	0,0
Udekket i investeringsregnskapet	0,0	0,0	-10,2	1,2	-14,6
Kapitalkonto	29,1	200,0	-137,7	213,2	282,2
Totale endringer	-15,1	210,2	-85,1	216,8	246,4

Egenkapitalprosent

¹¹ Vann - avløp - renovasjon - slam - feiing

Nøkkeltallet viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, jo mer solid er kommunen. Forholdstallet var svært lavt i 2014, men en bedring i 2015. I 2016 ble egenkapitalprosenten redusert, før den i 2017, og enda mer i 2018, har økt til nivåer som er høyere enn de foregående årene. Det mest direkte utslaget i driften av redusert egenkapital på kort sikt er at det økonomiske handlingsrommet begrenses. Utviklingen i egenkapitalprosenten har vært variabel de siste årene. Årsakene til dette er sammensatte. Endringer i forholdet mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser har i stor grad påvirket denne utviklingen.

LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser og langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån.

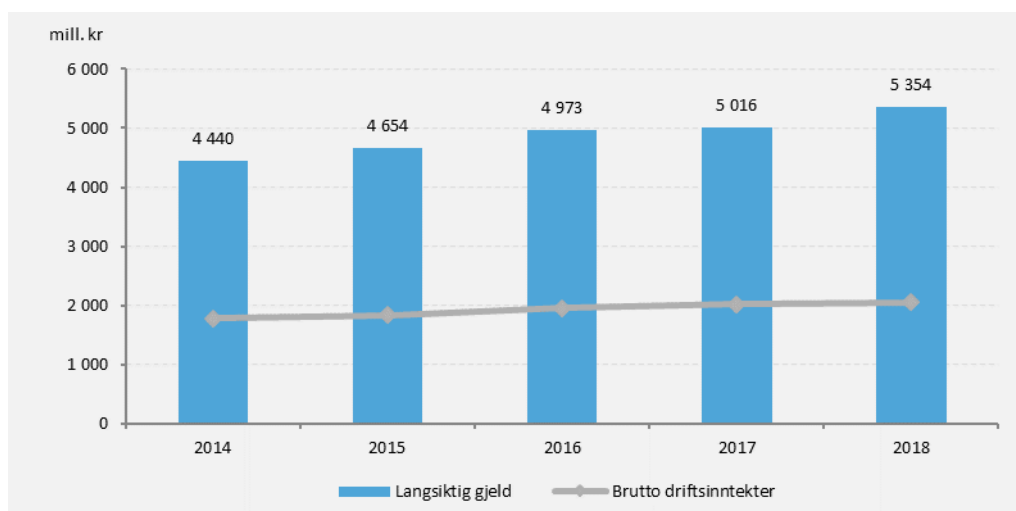
Kommunens langsiktige gjeld økte med 337,6 mill. kroner i 2018, mot 42,5 mill. kroner i 2017. Herav økte pensjonsforpliktelsene inkl. arbeidsgiveravgift i 2018 med 39,8 mill. kroner, mot 57,3 mill. kroner i 2017. Dermed ble lån til finansiering av investeringer og utlån økt med 297,8 mill. kroner i 2018. I 2017 ble disse redusert med 14,8 mill. kroner. Det foretas låneopptak det enkelte år slik bystyret har vedtatt. Lånene blir imidlertid ikke brukt før investeringene blir gjennomført eller midlene blir lånt ut. Differansen mellom opptatte og brukte lån regnskapsføres som ubrukte lånemidler på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet. Det normale vil være at lånerenter er høyere enn innskuddsrenter. Situasjonen har vært motsatt for kommunen siden 2012. Derfor har det vært økonomisk gunstig å foreta låneopptak så tidlig som mulig for å dra nytte av en positiv rentedifferanse. Ved utgangen av 2016 utgjorde ubrukte lånemidler 315,8 mill. kroner. I slutten av 2017 ble disse redusert med 254,1 mill. kroner, til 61,7 mill. kroner. I slutten av 2018 ble disse redusert med ytterligere 27,0 mill. kroner, til 34,8 mill. kroner.

Endring langsiktig gjeld

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Økte pensjonsforpliktelser ¹⁾	199,1	-48,4	224,6	57,3	39,8
Nye låneopptak	393,5	332,3	192,7	82,0	389,0
Avdrag belastet i driftsregnskapet	-50,6	-55,8	-66,3	-64,7	-70,4
Avdrag belastet i investeringsregnskapet	-18,4	-18,9	-24,8	-30,6	-20,8
Nedskrevet lån, justeringsforpliktelse	0,0	0,0	0,0	-1,5	0,0
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag	0,3	5,5	-7,0	0,0	0,0
Totale endringer	523,9	214,7	319,2	42,5	337,6

¹⁾ Reduksjon i 2015

Langsiktig gjeld og brutto driftsinntekter

Grafen viser utviklingen i langsiktig gjeld sammenlignet med utviklingen i brutto driftsinntekter. Den langsiktige gjelden økte en god del mer enn inntektene til og med 2016. I 2017 økte brutto driftsinntekter marginalt mer enn langsiktig gjeld. Med unntak for året 2017, hvor langsiktig gjeld økte marginalt og ubrukte lånemidler ble redusert, underbygges andre nøkkeltall hvor veksten i pensjonsforpliktelser og lånegjeld vil binde opp en stadig større andel av budsjettkraften og dermed medføre utfordringer for kommunen knyttet til å finansiere ordinær tjenesteproduksjon.

KORTSIKTIG GJELD

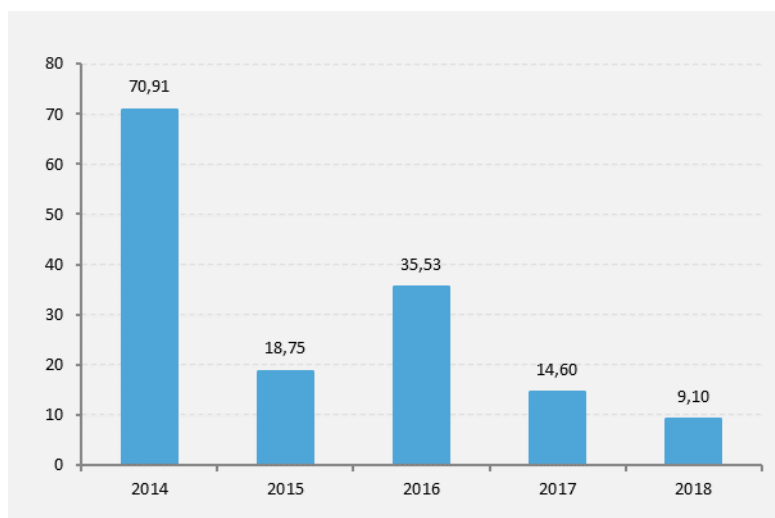
Kortsiktig gjeld viser hva som må betales på relativt kort sikt, maksimalt innen ett år.

Ved utgangen av 2017 var kortsiktig gjeld 284,2 mill. kroner, en reduksjon på 1,0 mill. kroner fra året før. Ved utgangen av 2018 var kortsiktig gjeld 359,7 mill. kroner, en økning på 75,5 mill. kroner fra året før. I desember 2018 ble det tatt opp et kortsiktig sertifikatlån (38 dager) på 70 mill. kroner for å sikre likviditeten rundt årsskiftet. Dette utgjør dermed det aller meste av den økte kortsiktige gjelden i 2018 i forhold til 2017, men det er også flere andre komponenter som inngår. Endring av kortsiktig gjeld henger til vanlig en god del sammen med endring av omløpsmidler, men årsakene til endringene er sammensatte.

Endring kortsiktig gjeld

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Leverandørgjeld	37,0	12,5	-15,6	27,3	5,0
Merverdiavgift	-2,5	0,0	0,0	0,0	-2,4
Skatt næringsavfall	0,3	0,5	0,0	-0,4	0,4
Arbeidsgiveravgift	1,9	-8,3	5,2	2,3	1,3
Skattetrekk	-1,5	-0,6	1,2	2,6	0,6
Feriepenger	1,1	3,9	0,7	5,5	5,2
Anordnet desember lønn utbetalt neste år	16,0	2,4	2,9	4,1	-0,7
Mellomregning mellom år	-24,3	-8,9	5,6	-7,1	-2,5
Likviditetslån	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0
Diff. mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag i forhold til året før	0,3	5,5	31,4	-38,5	0,0
Anordnede renter, belastet i inneværende år, betales påfølgende år	1,6	3,0	-3,2	3,2	-1,4
Totale endringer	29,9	10,0	28,2	-1,0	75,5

Gjeldsgrad

Nøkkeltallet viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med gjeld i forhold til egenkapital. Ideelt sett bør gjeldsgraden være så lav som mulig. Det er vanlig å bruke dette nøkkeltallet for å se på utviklingen over år i kommunen. Gjeldsgraden uttrykker forholdet mellom gjeld og egenkapital, og forteller hvor mange kroner det er i gjeld per krone egenkapital. En økende gjeldsgrad svekker soliditeten. Med unntak for 2016 viser utviklingen i kommunens gjeldsgrad en positiv utvikling i perioden. Spesielt den langsiktige, men også den kortsiktige gjelden økte i 2016. Samtidig ble egenkapitalen redusert. I 2017 var den langsiktige gjeldsøkningen lavere enn for tidligere år. Den kortsiktige gjelden ble marginalt redusert. Summen av disse utgjør telleren i brøken for forholdstallet. Samtidig økte den regnskapsførte egenkapitalen (nevneren i brøken) betydelig i 2017. I 2018 økte også den regnskapsførte egenkapitalen relativt mer enn den samlede gjelden.

LÅNEGJELD (LANGSIKTIG GJELD UTENOM PENSJONSFORPLIKTELSE)

Kommunens lånegjeld ble netto økt med 297,8 mill. kroner i 2018. Nye låneopptak utgjør 389,0 mill. kroner. Differansen er betalte avdrag i driftsregnskapet og investeringsregnskapet med totalt 91,2 mill. kroner. Det vises til regnskaps Note 17 for ytterligere detaljer.

Avdrag belastes regnskapsmessig i driftsregnskapet basert på bestemmelsen om minimum nivå på avdrag i forhold til eiendeler og restgjeld, såkalt "minste tillatte avdrag". Beregning av minste tillatte avdrag viser at disse måtte utgjøre 70,4 mill. kroner i 2018. Tilsvarende i 2017 var 64,7 mill. kroner. Avdrag belastes også i investeringsregnskapet. Dette er betalte avdrag på Husbanklån benyttet til startlån og ekstraordinært mottatte innfrielse av startlån fra foregående år. Avdrag i investeringsregnskapet utgjorde 20,8 mill. kroner i 2018. Tilsvarende i 2017 var 30,6 mill. kroner.

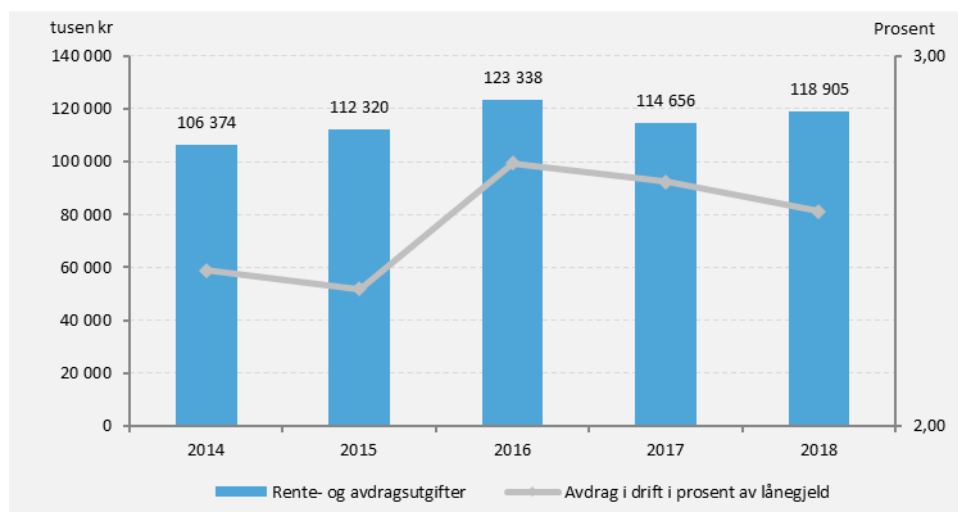
Driftsregnskapet viser renteutgifter på 48,5 mill. kroner i 2018. Dette er 1,5 mill. kroner lavere enn i 2017. Byggelånsrenter belastes investeringsprosjekter og bidrar dermed til redusert rentebelastning i driftsregnskapet. Byggelånsrenter utgjorde 2,9 mill. kroner i 2018, en økning på 1,2 mill. kroner i forhold til 2017. Det forklarer en del av de reduserte renteutgiftene fra 2017 til 2018, men med en markant økning av lånegjelden i løpet av 2018 (på 297,8 mill. kroner) ser en også at det gjennomsnittlige rentenivået ble redusert fra 2017 til 2018.

Lånegjeld

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017	2018
Lånegjeld per 31.12	2 088,2	2 351,3	2 445,9	2 431,1	2 728,9
Verdi VARSF per 31.12 ¹⁾	425,6	493,5	557,6	629,3	653,1
Verdi VARSF i % av lånegjeld per 31.12	20,4 %	21,0 %	22,8 %	25,9 %	23,9 %
Driftsinntekter	1 785,1	1 837,4	1 951,5	2 016,0	2 047,9
Renteutgifter og avdrag i drift	106,4	112,3	123,3	114,7	118,9
Renteutgifter og avdrag i % av driftsinntekter	6,0 %	6,1 %	6,3 %	5,7 %	5,8 %

¹⁾ Regnskapsført verdi i balansen

Rente- og avdragsutgifter

Summen av renter og avdrag i drift økte med 4,2 mill. kroner fra 2017 til 2018. Fra 2016 til 2017 ble dette redusert med 8,7 mill. kroner. Fra 2017 til 2018 økte andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter med 0,1 prosentpoeng. Dette skyldes at renteutgifter og avdrag økte prosentvis mer enn driftsinntektene. Fra 2016 til 2017 ble andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter redusert med 0,6 prosentpoeng. Summen av renteutgifter og avdrag ble da redusert samtidig som driftsinntektene økte.

Utfordringer og planer

Rådmannen er opptatt av utviklingen i kommunens drifts- og likviditetssituasjon, og legger til grunn at effekten av de driftsreduserende tiltak som gjennomføres i planperioden bidrar til å styrke drifts- og likviditetssituasjonen.

Finans

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler eller lån. Det har ikke vært større endringer i vår risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2018.

Rammer og handlingsregler i finansreglementet¹² skal forhindre vesentlig og uønsket finansiell risiko. Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Finansanalyse

Rapporteringen er i samsvar med kommunens finansreglement.

LIKVIDITET OG PLASSERINGER

De bundne midlene er angitt fordi de er rentebærende med samme vilkår som bankavtalen angir, men inngår ikke som kortsiktig likviditet. Opptjente renter på skattetrekkskonto er driftsinntekt. Avkastningen på kommunens innskuddsmidler vurderes som tilfredsstillende. Avkastningen på innskuddsmidlene vil avhenge av rentenivået, ikke bare margin i forhold til referanserenten NIBOR 3 måneder. Årets budsjetterte låneopptak ble gjennomført i januar og februar. Lånebeløpene ble plassert til forrentning i banker for å utnytte en positiv differanse mellom innskudds- og lånerente. Nedgang i innskuddsmidlene i løpet av året skyldes hovedsakelig finansiering av gjennomførte investeringer og ekstraordinære innfrielse av lån i desember. Det har ikke vært noen endring i kommunens risikoeksponering i løpet av 2018. Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler.

Innskuddsmidler i bank og fondsplasseringer

	31.3.2018		30.6.2018		30.9.2018		31.12.2018	
	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent
INNSKUDD HOS HOVEDBANKFORBINDELSE SPAREBANK 1 NORDVEST:								
Ulike driftskonti	191,7	34,5	257,9	42,7	171,2	35,3	40,5	27,3
Andelskapital i pengemarkedsfond	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd i andre banker	336,5	60,6	311,2	51,6	286,2	58,9	66,3	44,6
Direkte eie av verdipapirer	-	-	-	-	-	-	-	-
Samlet kortsiktig likviditet	528,2	95,1	569,1	94,3	457,4	94,2	106,8	71,9
BUNDNE RENTEBÆRENDE BANKINNSKUDD:								
Bundne midler hos hovedbank, eks. skattetrekkskonto	3,0	0,6	3,1	0,5	2,9	0,6	2,6	1,8
Hovedbank, skattetrekkskonto	24,0	4,3	31,4	5,2	25,4	5,2	39,1	26,3
Strømbørskonto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alle innskuddsmidler og fondsplasseringer	555,2	100,0	603,6	100,0	485,7	100,0	148,5	100,0
Avkastning siden 31.12.2017	1,66 mill.		4,02 mill.		5,61 mill.		7,62 mill.	
Avkastning siden 31.12.2017 ¹⁾	1,55 %		1,51 %		1,53 %		1,53 %	
Avkastning benchmark (ST1X) ¹⁾	0,47 %		0,57 %		0,61 %		0,66 %	
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort med ≤ 20 % BIS vekt	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Bekreftelse på enkeltpapir ≤ 12 måneders løpetid	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Største tidsinnskudd	50,0 mill.		50,0 mill.		50,0 mill.		25,0 mill.	
Største enkeltpapirplassering	0 mill.		0 mill.		0 mill.		0 mill.	

1) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2017

¹² Vedtatt av bystyret 31.5.2016.

LÅNEPORTEFØLJE

I løpet av 2018 ble det tatt opp lån i Husbanken med 35,0 mill. kroner til videreutlån som startlån og lån til investeringer og utlån med 517,0 mill. kroner, totalt 552,0 mill. kroner. I desember 2018 ble det foretatt ekstraordinære nedbetalinger på lån med 163,0 mill. kroner. Dermed utgjorde netto nye låneopptak 389,0 mill. kroner i 2018. Det ble betalt avdrag med 70,4 mill. kroner i driftsregnskapet og 20,8 mill. kroner i investeringsregnskapet. Summen av langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån økte med 297,8 mill. kroner i 2018. I 2017 var det en reduksjon med 14,8 mill. kroner. Samlet lånegjeld var 2,73 mrd. kroner ved utgangen av 2018. Antall løpende lån var da 21. Alle vedtatte låneopptak er foretatt.

Rentebytteavtaler benyttes for å foreta lengre rentebinding med basis i lån som har kort rentebinding, fra 3 til 6 måneder. Dette er finansielle avtaler, ikke nye lån. Kommunen hadde 5 løpende rentebytteavtaler ved inngangen til 2018 med total hovedstol 865 mill. kroner. Ingen nye rentebytteavtaler ble etablert i løpet av 2018. 1 rentebytteavtale ble avsluttet i løpet av året. Ved utgangen av 2018 hadde kommunen 4 løpende rentebytteavtaler med total hovedstol 695 mill. kroner.

Andelen lån inklusive rentebytteavtaler med rentebinding i mer enn ett år var 40,8 % per 31.12.2018. Ved utgangen av 2017 var andelen 44,7 %. Den gjennomsnittlige renten på kommunens totale innlån var 1,95 % ved utgangen av 2018, mot 1,99 % ved utgangen av 2017. Kommunens lån med mindre enn ett års gjenstående rentebinding hadde ved utgangen av 2018 en gjennomsnittlig rente på 1,60 %. Tilsvarende for 2017 var 1,52 %. Dette inkluderer lån som har hatt rentebinding i mer enn ett år, men hvor det nå er mindre enn ett år igjen av rentebindingsperioden. I tillegg inngår de kortsiktige deler av rentebytteavtaler og langsiktige deler av rentebytteavtaler med mindre enn ett år igjen av avtaleperioden.

Dersom det generelle rentenivået endres med 1 prosentpoeng, vil virkningen isolert sett medføre at renteutgiftene endres med 27,3 mill. kroner på årsbasis, basert på lånevolumet per 31.12.2018. Dette indikerer imidlertid ikke en øyeblikkelig konsekvens for kommunens netto driftsresultat og regnskapsresultat. Det skyldes at deler av lånegjelden har langsiktig rentebinding inklusive rentebytteavtaler. For slike lån og rentebytteavtaler vil renteendring først slå ut når kontraktperiodene utgår. Deler av lånegjelden er også knyttet opp mot kommunale eiendomsgebyrer, rentebærende utlån og rentekompensasjonsordninger. Disse komponentene vil bidra til å dempe nettoeffekten av renteendringer.

Kommunen har ingen avtaler om finansiell leasing.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån. Kommunens låneportefølje forvaltes i henhold til finansreglementets punkt 7. Det har ikke vært større endringer i kommunens risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2018. Gjenværende bindingstid reduseres selvsagt fortløpende om det ikke foretas nye bindinger.

Lån og rentebytteavtaler

	31.3.2018			30.6.2018			30.9.2018			31.12.2018		
	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.
Lån med pt (flytende) rente	142,3	5,0	0,04	175,6	5,9	0,04	210,9	7,1	0,04	201,1	7,4	0,04
Lån med NIBOR- basert rente og sertifikatlån	2 303,0	80,1	0,16	2 372,0	79,7	0,16	2 122,0	71,4	0,12	1 889,0	69,2	0,16
Lån med fast rente	428,2	14,9	4,15	426,9	14,4	3,90	638,8	21,5	4,41	638,8	23,4	4,12
RENTEBYTTEAVTALER:												
Avtaler med mottatte renter	-865,0	-30,1	0,09	-865,0	-29,1	0,09	-695,0	-23,4	0,10	-695,0	-25,5	0,06
Avtaler med avgitte renter	865,0	30,1	2,24	865,0	29,1	1,98	695,0	23,4	2,21	695,0	25,5	1,91
Finansielle leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	2 873,5	100,0	1,40	2 974,5	100,0	1,24	2 971,7	100,0	1,53	2 728,9	100,0	1,55
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2017 ¹⁾	12,2 mill.			24,8 mill.			35,9 mill.			48,5 mill.		
Effektiv rentesats fra 2017 ²⁾	1,79 %			1,72 %			1,69 %			1,72 %		
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X) ³⁾	1,14 %			1,19 %			1,22 %			1,26 %		
Antall løpende enkeltlån	24			25			26			21		
Største enkeltlån	380 mill.			380 mill.			380 mill.			370 mill.		

¹⁾ Fra driftsregnskapet, fratrukket byggelånsrenter

²⁾ Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2017

³⁾ Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2017

Ved låneopptak må det tas stilling til rentebindingsperiode. For å unngå at kommunen skal ta for stor renterisiko, bør det velges ulike rentebindingsperioder. Dermed kan renterisikoen reduseres, og en unngår at for stor del av kommunens låneportefølje blir påvirket av kortsiktige svingninger eller endringer i rentenivå. Ved å tilpasse at lånene har spredte terminforfall og tidspunkt for renteendring, vil både renterisiko og likviditetsrisiko bli redusert. Ved utgangen av 2018 hadde kommunen en andel lån med kort rentebinding på 76,6 %, mot 83,9 % i 2017. Dette oppveies delvis ved bruk av rentebytteavtaler, men den høye andelen kortsiktige lån bør reduseres fremover. Årsaken til valget av lån med kort rentebinding er at rentenivået for slike lån er lavere enn lån med lang rentebinding.

RENTERISIKO

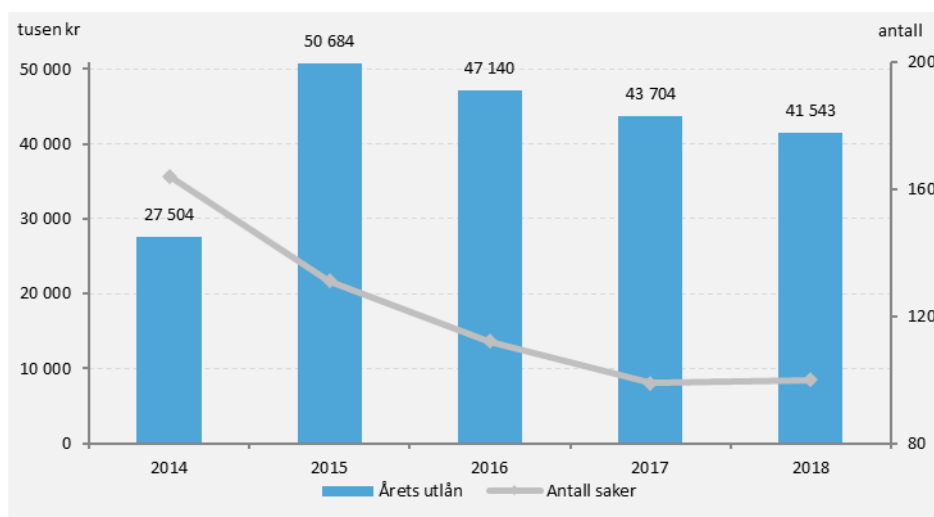
Kommunens innskuddsrenter er i nåværende og forrige bankavtale definert som et påslag til renten NIBOR 3 måneder. Siden 2012 har innskuddsrenten vært høyere enn kortsiktig lånerente. Det har således medført en økonomisk gevinst å foreta tidlige låneopptak, før lånebeløpene er nødvendige til å finansiere investeringer, ved å la lånemidlene stå til forrentning i banker. Det har ikke vært foretatt plasseringer i fond de senere år. Relativt store innskudd medfører en viss renterisiko på innskuddssiden, men samtidig vil opptatte lån til årets investeringer også ha kort rentebinding i 3 til 6 måneder om gangen. Dermed vil samvariasjonen mellom innskudd og innlån være relativt god. Det vil være en relativt stor renterisiko ved utlån til låntakere med startlån.

KREDITTRISIKO

Kommunene er i mindre grad utsatt for kredittrisiko enn de fleste private selskaper. Det skyldes at de største inntektene for kommunene kommer i form av skatt og rammetilskudd. Den norske stat medfører i realiteten ingen kredittrisiko for kommunene. Ettersom kommunens innskuddsmidler de senere år utelukkende er plassert i bank, vil det være en viss kredittrisiko forbundet med dette. Det foretas imidlertid fortløpende kredittvurderinger av norske banker. Deres såkalte rating er jevnt over karakterisert som god. Dermed vil slike innskudd ikke medføre noen spesiell kredittrisiko i dagens situasjon.

Kommunen er utsatt for kredittrisiko i forbindelse med utlån, spesielt startlån. Utlån til privatpersoner har tradisjonelt utgjort en liten del for kommunen, men de senere år har omfanget økt betydelig. Ved inngangen til 2008 utgjorde startlån 34,2 mill. kroner. Dette har økt jevnt i de påfølgende årene til 273,0 mill. kroner ved utgangen av 2018. Kredittrisikoen skyldes spesielt at slike lån i særlig grad skal gis til grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Startlån har i stor grad vært benyttet som del av toppfinansiering, hvor banklån har hatt 1. prioritet, og hvor det ofte har vært lite egenkapital hos låntakerne. De senere år har andelen startlån som fullfinansiering økt betydelig.

Startlån

Antall saker har vært fallende de senere år. Fra 1.4.2014 strammet regjeringen inn ordningen. Dette har medført færre behandlede og innvilgede lån.

Det har vært en god del forespørsler om startlån, men på grunn av nevnte innstramming har mange unnlatt å søke. Trenden de senere år har vært færre saker til behandling, men også mer kompliserte saker og en langt større andel saker med fullfinansiering i form av startlån. Tidligere var samfinansiering med lån i bank det mest vanlige.

Positive tilsagn som ikke er benyttet i det året tilsagnet er gitt, kommer regnskapsmessig til uttrykk som utlån i påfølgende år.

LIKVIDITETSRISIKO

Kommunen har liten likviditetsrisiko på sine plasseringer, som stort sett er rene bankinnskudd. Utlån til startlån vil innebære en viss likviditetsrisiko, men hver for seg består denne porteføljen av mange og relativt begrensede utlån som alle er langsiktige.

Kommunen er imidlertid i en relativt utsatt situasjon ved at kommunens tilsynelatende gode likviditet i stor grad er plasserte lånemidler før disse skal finansiere investeringer. Så lenge det vedtas nye investeringer med låneopptak, og så lenge gjennomføringen av investeringer forsinkes i forhold til opprinnelig plan, vil kommunen ha tilstrekkelig likviditet. Trenden gjennom flere år var at den korrigerte arbeidskapitalen ble stadig svakere til utgangen av 2014. Utviklingen i perioden 2014 - 2017 har imidlertid vært entydig positiv, spesielt 2015 - 2016. Men i 2018 ble denne igjen noe svekket.

Regnskapsmessig premieavvik innebærer også en likviditetsrisiko for kommunen. Samlede premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift økte hvert år fra 2002 til utgangen av 2014, da dette utgjorde 231,1 mill. kroner. I løpet av de 4 siste årene har imidlertid samlede premieavvik blitt redusert med 55,6 %, og utgjorde 102,6 mill. kroner ved utgangen av 2018. Dette er nærmere omtalt under «Balanse».

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre arbeidet med kommunens finansforvaltning i tråd med handlingsreglene i finansreglementet.

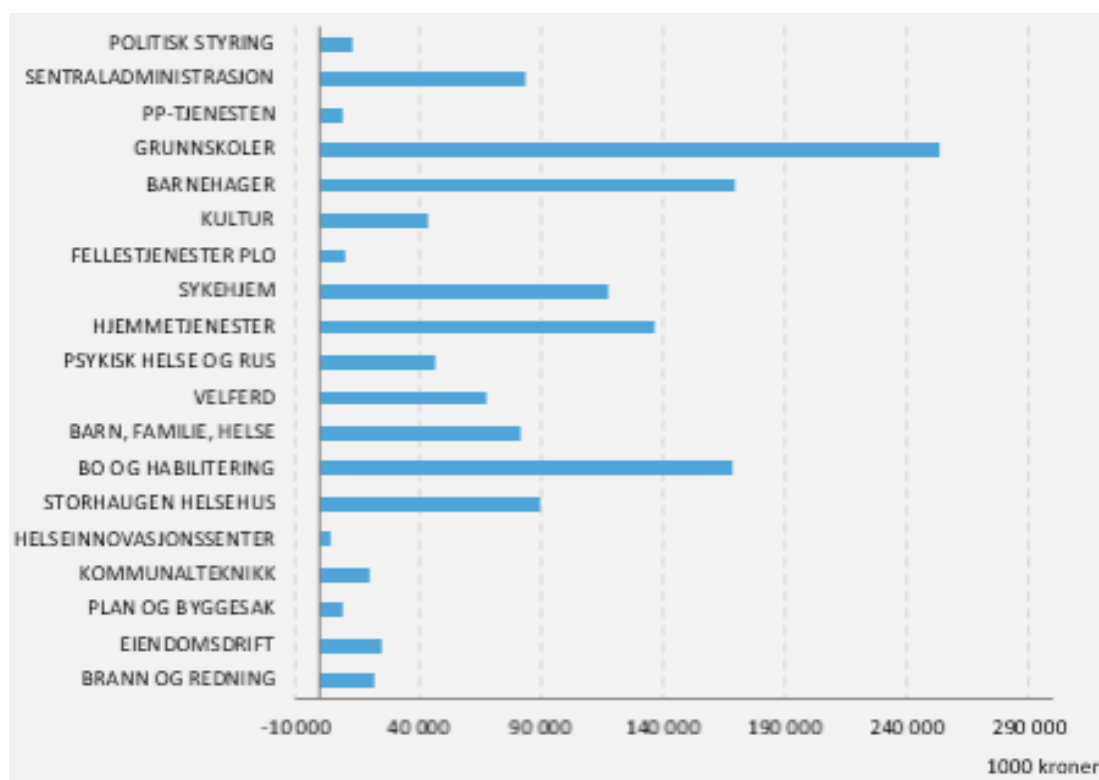
Rammeområder

Rammeområdene

Det har aldri blitt brukt så mange kroner på tjenesteproduksjon i kommunen, med netto driftsutgifter på rammeområdene med 1,38 mrd. kroner – en nominell økning på 63 mill. kroner fra 2017. Vi etablerte nye og forbedret eksisterende tilbud - hele tiden med brukeren i sentrum. Parallelt hadde flere rammeområder negativ resultatutvikling i forhold til 2017. Utviklingen av bedre og mer treffsikre måleindikatorer for vår tjenesteleveranse fortsetter i 2019.

De kommunale tjenestene er organisert i 19 rammeområder. Rammeområdene kan betraktes som en organisatorisk struktur for tjenesteytingen. Denne strukturen ligger også til grunn for bystyrets fordeling av økonomiske ressurser gjennom budsjettet.

Netto driftsutgifter

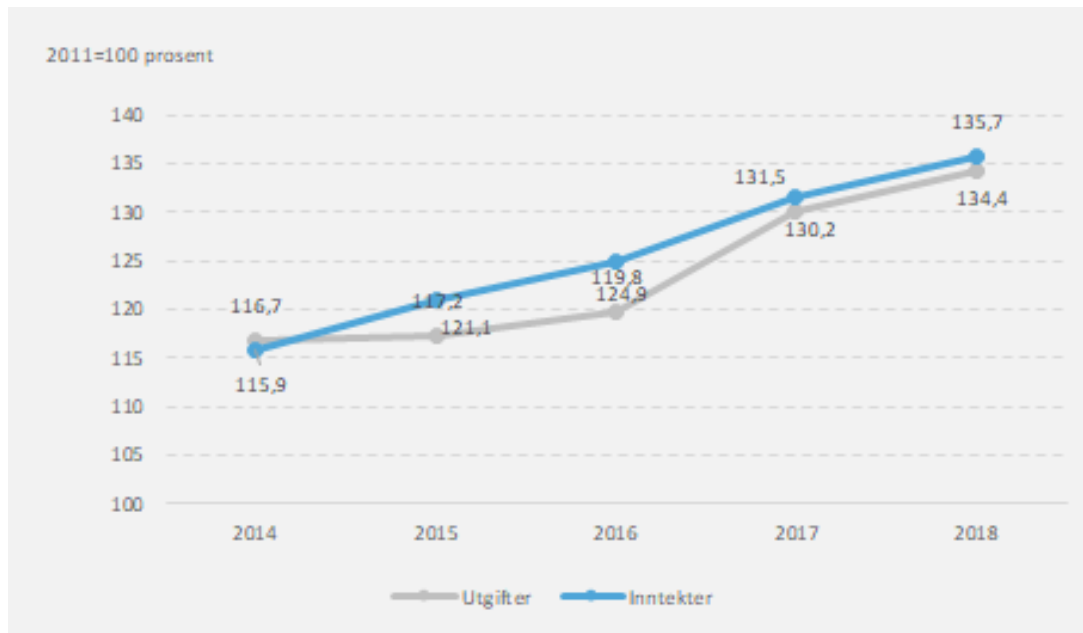

Rammeområdenes netto driftsutgifter ligger i 2018 på totalt 1,38 mrd. kroner. Diagrammet viser rammeområdenes netto driftsutgifter, og derigjennom våre behov, prioriteringer og ønsker innen de ulike områdene.

Utfordringer og planer

Kommuneplanen gir de langsiktige målene og rammeverket for utfordringene og planene til alle rammeområder. Rammeområdene operasjonaliserer målene og rammene kommuneplanen gir i egne sektor og områdeplaner. De årlig rullerende Handlingsprogrammene skal gi tiltak på rammeområdenivå for å realisere målene. Rapportering på målene skjer i årsrapporten.

Inntekter og utgifter på rammeområdene

Figuren viser utvikling av inntekter og utgifter som er knyttet til de ulike rammeområdene. For perioden under ett har inntektene hatt en noe høyere vekst enn utgiftene. Likevel viser absolutte tall at utgiftsveksten har vært på 520 mill. kroner, mens inntektsveksten har vært på 170 mill. kroner.

Politisk styring

Vi har hatt gjennomgående fokus på effektivisering av rutiner knyttet til møtebehandling og service til folkevalgte. I tillegg har kompetanseheving for en mer framtidsrettet praksis stått sentralt, og nye møteplasser for erfaringsutveksling og interkommunale samarbeid er etablert. I tillegg er våre utadrettede tjenester ytterligere tilrettelagt for mer åpne og lokaldemokratiske prosesser med f.eks. folkemøter, streaming og bruk av andre digitale løsninger.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- politisk sekretariat
- kontrollutvalgssekretariat

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske styringsprosesser og sikre at de folkevalgte har gode arbeidsvilkår og gode beslutningsgrunnlag. Kontrollutvalget har i 2018 jobbet med nye retningslinjer med rutiner for saksinnsyn. Disse blir ferdigstilt mars 2019.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har i sekretariatet behandlet 459 saker i 2018. Aktivitetsnivået har vært høyt, men målsettingen er å redusere antall møter i øvrige utvalg. Det har imidlertid vært økning i «øvrige møter».

Tjenesteutvikling

- Noen nye anlegg påbegynt og noen er tatt i bruk. Målet ellers i 2018 har langt på veg vært å sikre eksisterende nivå på tjenesteytingen med å jobbe for bedre økonomisk kontroll. Dette er et omfattende arbeid, som vil fortsette i 2019. Utfordringene er spesielt store grunnet høyt merforbruk innen pleie og omsorg. Utfordringene er bygget opp over lang tid, men vil kunne løses med god administrativ og politisk samhandling i 2019 og 2020.

Organisasjonsutvikling

- Det er ikke gjennomført endringer i politisk organisering i 2018, men det er (i budsjettbehandlingen for budsjett 2019) gitt bestilling fra bystyret til partigruppelederne om å gjennomgå utvalgsstruktur for å effektivisere og forbedre politisk styring.

Politiske møter og saker

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker
Bystyret	12	96	10	86	12	99	10	109	10	109
Formannskapet	20	124	15	97	20	138	16	129	16	129
Hovedutvalg	33	101	29	77	35	89	42	108	42	108
Øvrige utvalg	65	240	49	179	42	145	39	113	39	113
SUM	130	561	103	439	109	471	107	459	107	459

Tiltaket om å ta ned den politiske møteaktivitet (i «øvrige utvalg») opprettholdes som hovedregel, mens en politisk ønsket økning i hovedutvalgsmøter er synlig. Formannskapets nye ansvarsområder er etablert i forventet møteaktivitet.

Oppmøte

(prosent)	2018	
	Oppmøte	Forfall
Bystyret	74,3	25,7
Formannskapet	79,8	20,2
Hovedutvalg	78,7	21,3
Gjennomsnitt	77,6	22,4

Utfordringer og planer

Rådmannen vil opptre med respekt og rettferdighet i administrasjonens møte med politisk ledelse i bystyret og i andre råd og utvalg. Bystyret skal, på sin side, forvalte sin rolle som ombudsmann for folket og som arbeidsgiver overfor administrasjonen på en respektfull og god måte i tråd med bl.a. kommunens arbeidsgiverstrategi og KS sine retningslinjer. Det er bl.a. derfor jobbet med nye etiske retningslinjer i 2018, som ferdigstilles våren 2019.

Det skal

- gjennomføres politiske vurderinger i alle prinsipielle saker
- gjennomføres dialogseminar mellom politikere, enhetsledere og tillitsvalgte
- gjennomføres folkevalgtundersøkelser
- være overføring av politiske møter i elektroniske kanaler

Sentraladministrasjon

Vi har god forvaltningspraksis og en aktiv tilnærming til utvikling og forbedring. Gjennom åpning av det nye servicetorget i Vågeveien 4 oppnår vi bedre samordning og større tilgjengelighet til våre tjenester. Innbyggere og næringsliv vil få "en dør inn" til flere kommunale tjenester.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens administrative ledelse med tilhørende stabsfunksjoner innenfor
 - samfunnsutvikling
 - oppvekst
 - helse, omsorg og sosial
 - samfunnssikkerhet og beredskap
 - informasjon, IKT og arkiv
 - innkjøp, økonomi, lønn og personal
 - virksomhetsstyring
- kommuneadvokat
- servicekontor
- kemnerkontor med skatteoppkreverfunksjon og arbeidsgiverkontroll

Området har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra de øvrige rammeområdene som har et linjeansvar for sine respektive enheter.

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske og administrative beslutningsprosesser, samfunnsutvikling, virksomhetsstyring, analyse og utredningsarbeid, driftsstøtte til enhetene og kommunikasjonstjenester.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har høye ambisjoner om god tjenesteutøvelse, men anstrengt økonomi. Det jobbes systematisk med forbedret kvalitetsutvikling, avvikshåndtering og varsling i kommunens kvalitetssystem. Tilsyn har avdekket mangler i noen tjenesteområder, men disse er brukt til ny læring og kvalitetsutvikling. Jevnt over har Kristiansund et høyt tjenestenivå, men har hatt utfordringer innen Pleie og omsorg for å omstille driften til stenging av Rokilde og mer direkte og rask tjenesteyting så langt ned i «omsorgstrappen» som mulig. Samtidig ble det prosjektert og vedtatt et stort spareprosjekt for perioden 2020-2022. Spareprosjektet er krevende og har berøringspunkter mot ledelse/drift/turnuser, rekruttering og vedtakspraksis i mange enheter. Dette skal gjennomføres våren 2019 for iverksetting 2020. Dette er nødvendig for å få nødvendig økonomisk kontroll for videre tjenesteutøvelse på et forsvarlig eller godt nivå i alle enheter. Dette prosjektet vil gi grunnlag for politiske valg ift. rett bruk og servicenivå fra administrative stab/støttefunksjoner til brukere og politiske bestillinger.

Tjenesteutvikling

- Vi har ferdigstilt flere nye bygg i 2018. I tillegg ble det jobbet mye med Campus Kristiansund, nytt opera og kulturhus, samt helseinnovasjonssenteret. I tillegg er det bygget to nye barnehager og bygget tilbygg til Dale barneskole. Det er ogsårenovert og flyttet på tjenester i omtrent 14 andre kommunale tjenestebbygg. Disse har som mål å høyne den materielle og faglige standarden på tjenestene i disse byggene. De representerer også byutvikling. I tillegg ble anbudsgrunnlaget for Rokilde ferdigstilt og kontrakt for bygging signert på nyåret 2019.

Organisasjonsutvikling

- Vi har jobbet med flere utviklingsprosjekter, som valg av skoletomter (skolestruktur), Byen som regional motor (BRM), ny omsorgsplan, ny oppvekstplan, nytt saksbehandlingssystem for byggesak og plan for arealdel til kommuneplanen.

Utfordringer og planer

Rådmannen foretar løpende evalueringer av lokale særavtaler og andre lokalt fastsatte ordninger, med formål om tilpasning til sentralt lov- og avtaleverk. Bruken av nye IKT-løsninger og fagsystemer skal optimaliseres og det skal etableres et system som sikrer at ledelsen til enhver tid har oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter. Dette systemet er forventet ferdig i 2019.

Stabs- og støttefunksjonene skal bidra til saksbehandling og oppfølging av alle enheter, med utgangspunkt i avklarte ansvars- og myndighetsforhold. Kommunens forvaltningskultur skal forbedres blant annet gjennom bedre kommunikasjon med brukerne. I 2018 er det jobbet mye med lederutvikling, medarbeidertilfredshet (10-faktor) og kompetansebygging ved bruk av læringsplattformen KS Læring (se kapittel 4). Samtidig vil spareprosjektet peke på mulige bemanningsreduksjoner i stabs- og støttefunksjonene. Bystyret får dette forelagt i en egen sak i 2019 der det må tas stilling til plassering av bemanningsreduksjoner, som vil redusere kapasitet både til driftsstyring, utviklingstiltak og politiske bestillinger.

Det skal:

- gjennomføres bruker-, medarbeider- og innbyggerundersøkelser
- tilrettelegges for innovasjon, entreprenørskap og gründerskap

Pedagogisk psykologisk tjeneste

PPT for Ytre Nordmøre har i 2018 ferdigstilt to nye prosjekter, som inngår i utviklingsarbeidet som ble igangsatt i 2012 med prosjektet "Ta Grep".

Prosjekt "Ta Grep" skulle gi et svar til blant annet hvordan skolene kunne redusere behovet for spesialundervisning ved å styrke den ordinære undervisningen og læringsmiljøet, i tråd med hva nyere forskning har vist er viktig.

Fakta

PPT for Ytre Nordmøre er en interkommunal tjeneste med 4 eierkommuner: Kristiansund, Averøy, Aure og Smøla. Tjenesten er gjennomgående, det vil si at vi leverer tjenester på både førskole-, grunnskole-, videregående- samt voksnivå. Rammeområdet omfatter fire team

- førskole
- grunnskole
- videregående skole
- veiledning

PP-Tjenesten er en lovpålagt tjeneste, og er kommunens rådgivende og sakkyndige instans vedrørende spesialpedagogiske tiltak. Tjenesten skal sikre at barn og unge med særskilte behov møter et samfunn, en barnehage eller en skole som er tilpasset deres evner og forutsetninger.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har i 2018 hatt vakanser på grunn av ansatte som gikk over i andre stillinger og et høyt sykefravær. Dette har gitt utfordringer med tanke på den ordinære tjenesteutøvelsen, og medførte lengre saksbehandlingstid på flere av enhetene PPT leverer tjenester til.

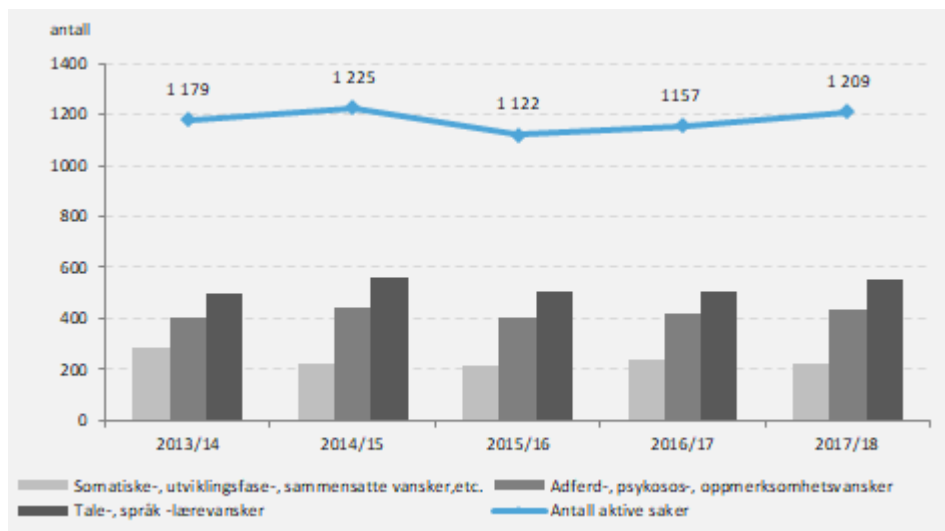
Tjenesteutvikling

- Vi har gjennom hele 2018 hatt en omfattende prosess for innkjøp og oppstart av nytt fagsystem for enheten. Det nye fagsystemet ble tatt i bruk fra 01.11.2018. PPT har i løpet av 2018 gjennomført internt utviklingsarbeid med gjennomgang av alle punkter i varslet gjennomgående tilsyn av grunnskoleområdet fra Fylkesmannen.
- Vi har ferdigstilt temahefte i Ta Grep om skole-hjem samarbeid. Hftet bygger på et pilotprosjekt gjennomført ved Dalabrekka skole, og er en del av PPTs satsning på utvikling av godt læringsmiljø og har sammenheng med utviklingsarbeid og endringsarbeid i barnehage, skole og PPT.
- Vi har ferdigstilt temaheftet "Ta Grep om skolefravær". Det er utarbeidet for å gi en mer samlet informasjon om et økende problem i skolen, og gir en beskrivelse av hvordan skolevegring kan forstås og hvordan det skiller seg fra annet fravær i skolen. PPT ønsker å sette en felles standard for hvordan vi skal jobbe med skolefravær i vårt distrikt, og heftet er utformet med mål om at det skal være et praktisk hjelpemiddel til bruk i skolehverdagen. I forbindelse med utgivelsen av "Ta Grep om skolefravær"- heftet, arrangerte PPT også en fagdag om temaet for alle skolene i eierkommunene, samt for andre samarbeidspartnere i første- og andrelinjetjenestene i distriktet.

Organisasjonsutvikling

- Vi ønsket i utgangspunktet å tilføre førskoleteamet en ekstra stilling i 2018, som et ledd i styrking av eierkommunenes og enhetens satsning på tidlig innsats på førskolenivå. På grunn av sparekrav på 5 % i budsjettet for 2019, ble det i stedet flyttet en rådgiverstilling fra grunnskoleteam over til førskoleteam for å styrke sistnevnte.

Aktive saker

Antall aktive saker omfatter alle kommunene i samarbeidet

Antall aktive saker varierer fra år til år, og sammenlignet med 2017 viser tallene for 2018 en økning på 52 saker, tilsvarende 4,3 %. Det er en nedgang i antall saker vedrørende somatiske-, utviklingsfase-, sammensatte vansker etc., og en økning fordelt på de to andre grupperingene (atferd-, psykosos-, oppmerksomhetsvansker, og tale-, språk-, lærevansker).

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

Oppvekstplan for Kristiansund (2019 – 2027) er en helhetlig strategiplan som skal gjelde for en samlet oppvekstsektor. Planen trer i kraft fra 1.1.2019. Det er jobbet prosessorientert med planen og alle enheter har på en eller annen måte bidratt i arbeidet. I arbeidet med å utarbeide handlingsplaner og implementere disse i drift er det viktig å fortsette det gode arbeidet med medvirkning i og på tvers av enheter og rammeområder. I 2019 vil arbeidet med å lage gode handlingsplaner – både i sektorene, tverrfaglig og i enhetene være det viktigste arbeidet i å gå fra mål og strategier til å starte aktiv handling og tiltak.

Kristiansund har en høy andel barn med spesialpedagogisk hjelp i barnehagene og en høy andel elever med spesialpedagogisk undervisning i skolene. Det betyr at PPT må bruke en stor andel av sine ressurser til sakkyndighetsarbeid på individnivå. Denne høye andelen individsaker bidrar også til at kommunen binder opp en uforholdsmessig stor del av sine ressurser til individrettede tiltak. Det er startet et arbeid der PPT i samarbeid med barnehagene og spesialpedagogene i barnehagene ser på en dreining fra individrettede tiltak til mer kompetanseheving og veiledning i barnehagene. Dette er et arbeid som også må startes i grunnskolen.

Grunnskoler

Det jobbes med å realisere ny skolestruktur. Vi er realfagskommune fra høsten 2018, og ut 2019. Tre av skolene våre deltar i det nasjonale læringsmiljøprosjektet. Det jobbes med å implementere IKT-strategi for grunnskolen. Oppvekstplan ble ferdigstilt og vedtatt i november 2018, og iverksettes fra 1. januar 2019. Kvalitetsplan for SFO ble ferdigstilt og vedtatt i 2018.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 9 barneskoler med skolefritidsordning. En av barneskolene har 3 innføringsgrupper for barn med minoritetsspråklig bakgrunn. En av barneskolene har forsterket skoletilbud.
- 3 ungdomsskoler. En av disse har 2 innføringsgrupper (1 fra høsten 2018) og forsterket skoletilbud.
- Voksenopplæring

Tjenesten skal legge til rette for et godt og tjenlig grunnskoletilbud som sikrer elevene gode basiskunnskaper og grunnleggende ferdigheter.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har årsverk knyttet til ledelse er på samme nivå som i 2017.
- Vi har årsverk til ordinær undervisning er redusert med ca 10 fra 2017 til 2018
- Vi har årsverk til spesialundervisning er økt med ca 6 årsverk fra 2017 til 2018.
- Vi har avsluttet perioden som språkkommune i 2018, og prosjektene knyttet til språkopplæringen anses nå som en del av ordinær drift.
- Vi har følgende resultat på nasjonale prøver:
 - 5. trinn har tilsvarende resultater som i 2017.
 - 8. trinn har en liten forbedring fra 2017 til 2018.
 - 9.trinn har en liten tilbakegang fra 2017 til 2018.
 - Oppsummert ligger vi marginalt over landsgjennomsnittet for 5. og 8. trinn, mens vi ligger under landsgjennomsnittet i 9.trinn.
- Vi har følgende resultat fra elevundersøkelsen:
 - 7. trinn og 10. trinn viser en nedgang i mobbing på skolen fra 2017 til 2018.

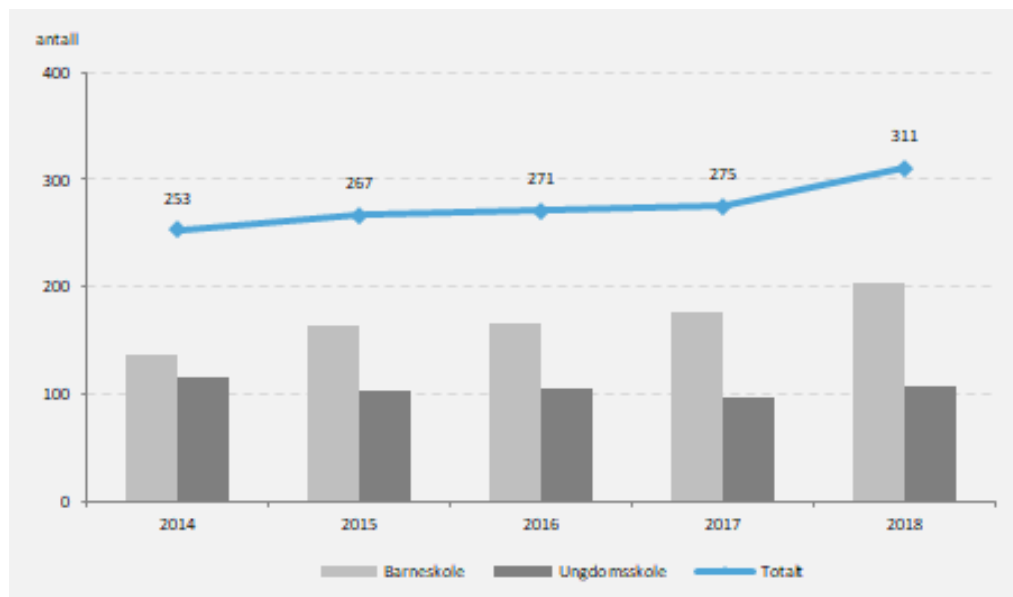
Tjenesteutvikling

- Vi har utredet lokalisering av to nye skolebygg.
- Vi har hatt prosesser knyttet til oppvekstplan, og den er vedtatt.
- Vi har utarbeidet og vedtatt en kvalitetsplan for SFO.
- Vi er i gang med en realfagssatsing.
- Vi er i gang med en satsing på læringsmiljø.
- Vi har iverksatt IKT-strategien for grunnskolen og det er gjennomført kompetansehevingstiltak av ansatte.
- Vi har MOT inne i alle trinn i de tre ungdomsskolene.

Organisasjonsutvikling

- Vi har tatt i bruk nytt bygg for forsterket skoletilbud på Dale barneskole ble tatt i bruk. Tidligere lokaler på Bekkefarete er utfaset.

Spesialundervisning

Antall elever med spesialundervisning varierer fra år til år. I 2014 var antallet 253 elever, mens det i 2018 kan rapporteres 311 elever i Kristiansundsskolen som mottar spesialundervisning. Vi ser at økningen i all hovedsak skjer på barnetrinnet, mens antallet på ungdomstrinnet holder seg mer jevnt. Vi kan konstatere at spesialundervisningen øker, og det er et fokusområde som vi skal jobbe med og følge opp tett framover.

Fordelingen av enkeltvedtak er henholdsvis 138 gutter og 65 jenter på barneskolen, og 79 gutter og 29 jenter på ungdomsskolen i 2018.

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

Oppvekstplan for Kristiansund (2019 – 2027) er en helhetlig strategiplan som skal gjelde for en samlet oppvekstsektor. Planen trer i kraft fra 1.1.2019. Det er jobbet prosessorientert med planen og alle enheter har på en eller annen måte bidratt i arbeidet. I arbeidet med å utarbeide handlingsplaner og implementere disse i drift er det viktig å fortsette det gode arbeidet med medvirkning i og på tvers av enheter og rammeområder. I 2019 vil arbeidet med å lage gode handlingsplaner – både i sektorene, tverrfaglig og i enhetene være det viktigste arbeidet i å gå fra mål og strategier til å starte aktiv handling og tiltak

Vi har i dag en ressurskrevende skolestruktur som skal effektiviseres gjennom gjennomføring av vedtatt skolestruktur. Lokalisering av skolene er første milepæl. Det ligger også muligheter for effektivisering gjennom organisatorisk samarbeid og endrede skolekretsgrenser.

Kristiansund har en høy andel elever med spesialpedagogisk undervisning i skolene. Det må legges opp til et arbeid der grunnskolen i større grad greier å tilrettelegge for alle barn i det ordinære opplæringstilbudet og der PPT bidrar med mer kompetanseheving og veiledning i skolene.

Kristiansundsskolene har mange prosjekter og utviklingsarbeid å forholde seg til. Ny oppvekstplan, fagfornyelsen, realfagskommunearbeid, læringsmiljøprosjekt, samt implementering av ny IKT-strategi. Dette krever at vi alle greier å se satsingsområdene i en sammenheng.

Barnehager

Vi er realfagskommune fra høsten 2018. Barnehagene har jobbet videre med innføring av ny rammeplan for barnehage. Vi har startet arbeidet med et felles digitalt kvalitetsvurderingssystem for de kommunale barnehagene for å sikre lik og høy kvalitet i Kristiansundsbarnehagen og arbeid i tråd med rammeplanens intensjoner. Vi har startet utviklingsarbeid for alle barnehager knyttet til barnehagens læringsmiljø med vekt på relasjonelle og strukturelle faktorer.

Fakta

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehagemyndighet og omfatter

- drift av 7 kommunale barnehager
- tilskudd til 11 private barnehager
- tilsyn med kommunale og ikke-kommunale barnehager etter barnehageloven

Tjenesten skal gi et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder og legge til rette for at barn med spesielle behov får et tilfredsstillende utbytte av barnehageoppholdet. Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, gi veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak, samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har fra 01. august innført ny pedagognorm og bemanningsnorm for barnehageområdet. Barnehagene har samlet sett få dispensjoner fra utdanningskravet grunnet de økte kravene.
- Vi har fortsatt satsingen på ICDP foreldreveiledning, i form av flere foreldreveiledningsgrupper og ansattopplæring.

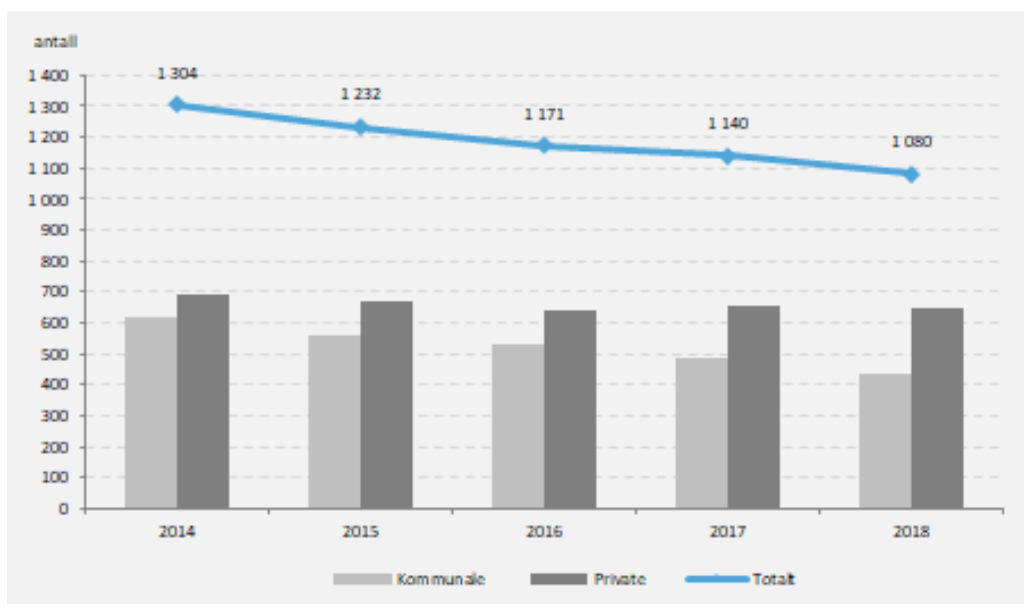
Tjenesteutvikling

- Vi har bemannet barnehagene i tråd med nasjonale føringer
- Vi har startet opp ny barnehage i Kariholia august 2018
- Vi har startet opp ny barnehage på Nordlandet mars 2019
- Vi er i gang med å utarbeide en egen IKT-strategi for barnehageområdet
- Vi jobber med å implementere og iverksette oppvekstplanen

Organisasjonsutvikling

- Vi har endret struktur i de kommunale barnehagene og gått fra flere små enheter til færre større enheter
- Vi har samlet de kommunale barnehagene i én enhet med én felles enhetsleder

Figuren under viser utviklingen i antall barn i barnehage, og fordelingen i antall barn mellom kommunale og private barnehager.

Utviklingen i antall barn i barnehage har gått mye ned i perioden fra 2014 til 2018. Nedgangen har vært på 224 barn, noe som tilsvarer 17 % reduksjon fra utgangspunktet i 2014.

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

Oppvekstplan for Kristiansund (2019 – 2027) er en helhetlig strategiplan som skal gjelde for en samlet oppvekstsektor. Planen trer i kraft fra 1.1.2019. Det er jobbet prosessorientert med planen og alle enheter har på en eller annen måte bidratt i arbeidet. I arbeidet med å utarbeide handlingsplaner og implementere disse i drift er det viktig å fortsette det gode arbeidet med medvirkning i og på tvers av enheter og rammeområder. I 2019 vil arbeidet med å lage gode handlingsplaner – både i sektorene, tverrfaglig og i enhetene være det viktigste arbeidet i å gå fra mål og strategier til å starte aktiv handling og tiltak.

Kristiansund har en større andel barn som lever i lavinntektsfamilier enn kommuner det er nærliggende å sammenligne seg med. Dette gir seg utslag i et økende antall familier med vedtak om redusert foreldrebetaling i barnehage. Dette gjelder foresatte både i kommunale og private barnehager. Kommunens kostnader knyttet til disse ordningene er økende, og høyere enn dagens statlige overføringer. Vi har de siste årene hatt en negativ utvikling i barnetallet, noe som medfører ledig kapasitet i våre barnehager. Det går i dag flere barn i private barnehager enn i kommunale barnehager.

Kristiansund har en høy andel barn med spesialpedagogisk hjelp i barnehagene. Det må legges opp til et arbeid der barnehagene i større grad greier å tilrettelegge for alle barn i det ordinære barnehagetilbudet og der PPT bidrar med mer kompetanseheving og veiledning i barnehagene sammen med spesialpedagogene i opplæringstjenesten. Dette arbeidet er satt i gang og vil fortsette i 2019.

Kristiansundsbarnehagene har mange prosjekter og utviklingsarbeid å forholde seg til. Ny oppvekstplan, rammeplan og realfagskommunearbeid. Dette krever at vi alle greier å se satsingsområdene i en sammenheng.

Den kommunale barnehagestrukturen er endret fra 10 til 7 barnehager i løpet av få år. I 2018 ble ny barnehage i Karihola tatt i bruk og i 2019 tas ny barnehage på Nordlandet i bruk. Kommunen vil da ha 6 barnehager i en ny og effektivisert barnehagestruktur.

Økt bemanningsnorm og økt pedagognorm ble innført fra 1.8.2018.

Desentralisert barnehagelærerutdanning starter opp i Kristiansund fra og med høsten 2019.

Kultur

Vi har hatt ansvaret for nedskalering av prosjektet Nytt Opera- og kulturhus i Kristiansund med tilhørende søknad om statlig medfinansiering. Vi har i 2018 igangsatt byggingen av nye Atlanten stadion, og startet arbeidet med å etablere en ny møteplass for ungdom i sentrum i Kristiansund. Vi har gjennomført en rekke arrangementer, prosjekter og forestillinger i regi av både bibliotek, kulturskole, Atlanten idrettspark og kulturenheten som sådan, herunder storsatsingen Snømannland i november og prosjektet Mysteriebyen Kristiansund med støtte fra Fritt Ord og Gjensidigestiftelsen.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- idrettspark med idrettshall, badeland, kafé og kommunale idrettsanlegg
- kulturskole med tilbud innen musikk, teater, musikkterapi og visuell kunst
- bibliotek med litteraturhus
- oppgaver knyttet til
 - kommunens kulturoppgaver, herunder kunst, ytringskultur, kulturminne, kulturnæring, idrett, friluftsliv m.v.
 - kunst-/kulturproduksjon og -formidling
 - tilskuddsordninger til lag og foreninger, øvrig frivillig virksomhet og profesjonelt kulturliv
 - administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud.

Tjenesten skal sikre et godt fritids- og kulturtilbud til det beste for alle innbyggere lokalt og regionalt, i nært samarbeid med idrettslag, friluftsforslag, friluftsforslag, kultur og frivilligheten, profesjonelle kulturinstitusjoner og frivillig kulturvirksomhet.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

Utover ordinær tjenesteleveranse innen bibliotek, kulturskole, fysisk aktivitet og friluftsliv, kunst og kultur, samt idretts- og kulturanlegg har enheten gjennomført en rekke prosjekter og arrangementer.

- Vi har gjennomført 133 arrangement av biblioteket, herunder flere i samarbeid med fylkeskommune/fylkesbibliotek.
- Vi har gjennomført 15 arrangementer i regi av kulturskolen og fem større prosjekter i 2018.
- Vi har i Atlanten idrettspark gjennomført en rekke åpne arrangementer for publikum i 2018. De har videreført svømmeundervisning for barnehagene, samt ordinær undervisning for skolene.
- Vi har ved Kulturavdelingen gjennomført en rekke faste prosjekter og arrangementer innen kunst, kultur og fysisk aktivitet, herunder 8. og 17. mai, nyttårsmarkering (avlyst grunnet vær), femlandsmarsj, julegrantenning, presentasjonsdagen, Kul Kultur feriecamp, Snømannland i samarbeid med kulturskolen og korpset Tempo og fredningsarrangement Mellemværftet i regi av Riksantikvaren, Stiftelsen Nordmøre museum og oss.

Tjenesteutvikling

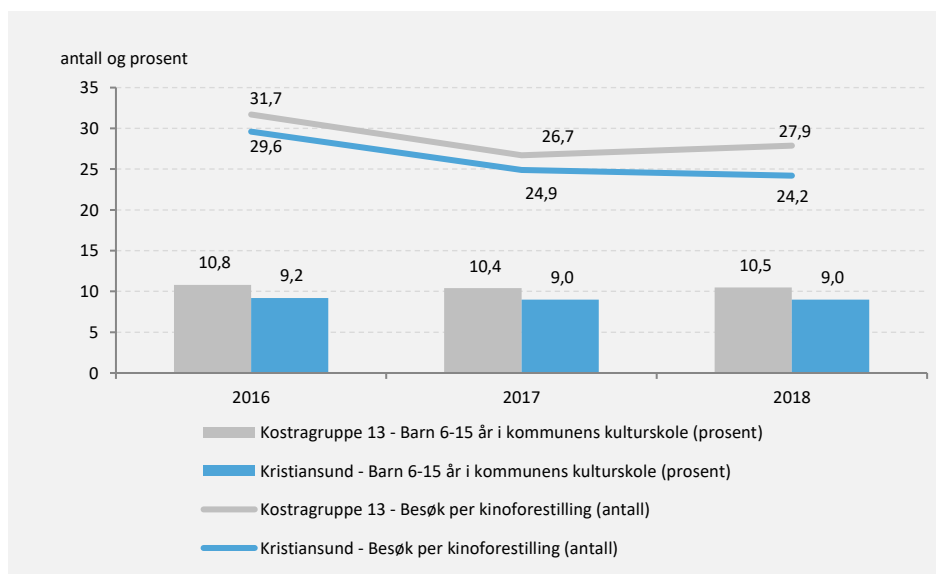
- Vi har spesielt jobbet med utviklingen av nye tiltak for barn og unge, herunder etableringen av ny arena for denne målgruppen, samt igangsetting av et fylkesvis planarbeid og revidering av eksisterende tilbud med sikte på å utvikle og forbedre disse.
- Vi har jobbet med utvikling spesielt av Den kulturelle skolesekken og kulturforumet knyttet til dette, Opplevelseskortet, ungdomsrådet, brukerstyrt ungdomshus, samt igangsatt arbeid med barnas kunsthøst og tiltak for inkludering av barn i lavinntektsfamilier.
- I 2018 har biblioteket hatt spesiell oppmerksomhet rettet mot tre områder: Veiledning i bruk av digitale tjenester til innbyggerne, aktiviteter for barn og samlingsutvikling.

- Vi har også deltatt i utviklingsprosjektet «Biblioteket – ein trygg møteplass?» drevet av Møre og Romsdal fylkesbibliotek med støtte fra Nasjonalbiblioteket.
- Kulturskolen har videreutviklet satsingen på musikkterapi, og jobber med å etablere dette som et tilbud for hele kommunen.
- Vi driver utviklingsarbeid med utgangspunkt i Nasjonal rammeplan for kulturskolen, og søkte i 2018 om deltakelse i et veiledningsprogram over tre semestre i regi av Norsk kulturskoleråd i forbindelse med dette. Vi fikk innvilget deltagelse sammen med Averøy, Smøla, Tingvoll og Sunndal kommuner, og programmet startet opp i januar 2019.
- I tillegg til dette implementerte vi nytt fagsystem for kulturskolen (Speedadmin), som er et moderne, nettbasert system. Her kan både lærere, foresatte og elever logge seg på og finne relevant informasjon og kommunikasjon knyttet til undervisningen og elevforholdet.
- Kulturskolen har fått midler til en IKT-satsing, og fikk i 2018 endelig rullet ut bærbare pc'er til alle lærere, samt Office365 og tilhørende skrivertilganger for å lette samhandling i en fraksjonert arbeidshverdag.
- Vi har gjennomført kurs i mersalg/gjestebehandling for ansatte på badeland.
- Vi har arbeidet med fire investeringsprosjekter dette året; Atlanten Stadion, fjernvarmesentral isbanen, videreutvikling Atlanten idrettspark og ny klormaskin.
- Vi har jobbet med nedskaleringen og tilpassingen av nye lokaler til kulturskolen og biblioteket i samlokalisering med opera og museum i det nye Opera- og kulturhuset.

Organisasjonsutvikling

- I 2018 har vi jobbet videre med konsolideringen av den nye enheten på tvers av de fire avdelingene.
- Vi har ansatt en felles økonomikordinator for hele fagområdet, som skal bidra til en mer kostnadseffektiv drift og bedre oversikt over tilgjengelige friske midler til både kommune og samarbeidsaktørene våre.
- Vi har flyttet en stilling (vaktmester) fra driftsteam i kulturavdelingen over til Eiendomsdrift for å effektivisere driften av kulturbyggene våre.
- Vi er også i ferd med å styrke samarbeidet med Kristiansund frivilligsentral, noe som gjør at vi kan fristille interne ressurser til å jobbe målrettet på et mer overordnet nivå.

Barn i kulturskolen og kinobesøk

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bidra til å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjennom riktig fordeling av midler og sikring av tilgang til anlegg for både topp og bredde. I den forbindelse vil kulturenheten jobbe frem nytt overordnet planverk, samt kommunikasjonsstrategi for hele fagområdet. I tilknytning til dette vil vi foreslå nye retningslinjer for tildeling av midler/ressurser, for å sikre en mer rettferdig og hensiktsmessig fordeling.

Det skal i 2019 arbeides med detaljering av planer knyttet til realisering av Nytt Opera- og kulturhus, samt forprosjektering/videreutvikling av Atlanten idrettspark med klatreanlegg og nytt varmbasseng.

Fellestjenester pleie og omsorg

Under Rammeområdet Fellestjenester pleie og omsorg ligger enheten Tildeling og koordinering, i tillegg forvaltes en del av Pleie og omsorg sine felles datasystemer og velferdsteknologiske tiltak på dette rammeområdet.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Tildeling og koordinering av vedtaksbaserte tjenester innenfor helse og omsorg
- Tildeling av omsorgsboliger og ordinære kommunale boliger
- Koordinerende enhet
- Familiekoordinator
- Vederlagsberegning
- Felles dataløsninger for pleie og omsorg
- Velferdsteknologiske tiltak

Tjenesten skal sikre at kommunens innbyggere får nødvendige tjenester med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldende bestemmelser og lovverk.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har i løpet av 2018 opplevd at ressursene for å løse løpende oppgaver har vært noe begrenset grunnet sykefravær og permisjoner.

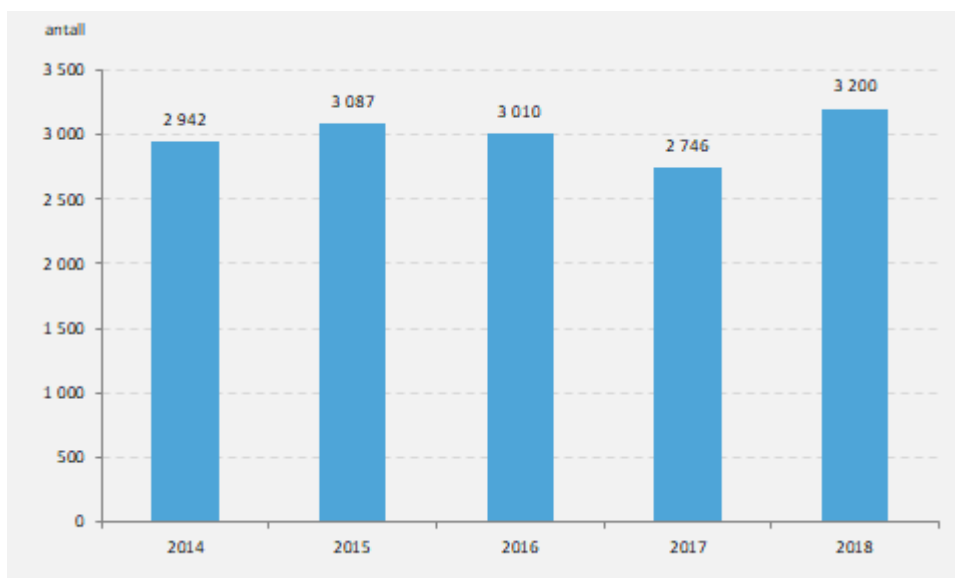
Tjenesteutvikling

- Vi har deltatt aktivt i utvikling av tjenestene innenfor pleie og omsorg med tanke på å oppnå bedre resultater gjennom bedre tverrfaglig og tverretattlig samhandling. Det har spesielt vært arbeidet med å utvikle samhandlingen mellom sykehus og kommune.

Organisasjonsutvikling

- Det har ikke vært arbeidet med organisasjonsutvikling i 2018 utover de endringer og tilpasninger som har skjedd i forbindelse med tjenesteutvikling.

Vedtak

Antall enkeltvedtak ble økt fra 2017 til 2018. Totalt fattet Tildeling og koordinering 3 200 enkeltvedtak i 2018. Økningen skyldes i stor grad en gjennomgang av mange vedtak til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Utfordringer og planer

Rådmannen har vektlagt målrettet og tverrfaglig arbeid for å redusere behovet for langvarig og omfattende tjenester. Det arbeides med å anskaffe teknologiske løsninger innenfor en forsvarlig organisatorisk, kompetansemessig og økonomisk ramme.

Det skal

- Utvikles mer fleksible tjenester nær bruker i samarbeid med utførende enheter
- Tildeles tjenester med fokus på brukermedvirkning
- Suppleres tjenestetilbudet med velferdsteknologi
- Etableres nye botilbud med tilpasset omsorg og service
- Utvikles tjenestetilbud til nye, yngre brukergrupper

Sykehjem

Vi har hatt fokus på forbedringsarbeid og kompetanse til ansatte som står nærmest pasienten som fortsettelse av Helsedirektoratets "Trygghetsstandard i sykehjem". Alle ansatte er opplært i VIPS (personsentrert omsorg) og "Livets siste dager" (palliasjon). Andre fokusområder har vært ernæring og aktivitet. Vi har kontinuerlig opplæring i Demensomsorgens ABC og flere ansatte har gjennomført opplæring i Velferdsteknologi ABC.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 161 årsverk fordelt på 216 faste stillinger
- 4 sykehjem
- støttetjenester til andre enheter og direkte til publikum innenfor
 - kjøkken/kantinedrift
 - vaskeri
 - transport
 - Hjelpemiddelformidling

Tjenesten skal gi et variert pleie- og omsorgstilbud av høy kvalitet innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har økt årsverk ved Bergan omsorgssenter for demens i tråd med bystyrevedtak og budsjett 2018.
- Vi har redusert ett årsverk (sjåfør) ved Interne tjenester, som et ledd i kutt høst 2018.
- Årsverk i administrativ ledelse er redusert med 0,7 årsverk sekretær, som et ledd i kutt høst 2018.
- Vi har styrket vakthavende sykepleierteam med 0,25 årsverk.
- Vi har unngått vikarbyrå på dag og aften i 2018. Vikarbyrå ble benyttet for å dekke vakante sykepleierstillinger på natt ved Bergan, Kringsjø og Barmanhaugen 2. etasje.
- Vi har hatt 102 % belegg, perioder med pasient i gangen ved Bergan demens 3 og på badet ved Frei sykehjem
- Vi har nedgang i sykefraværet, fra 15,5 % i 2017 til 12,7 % i 2018.

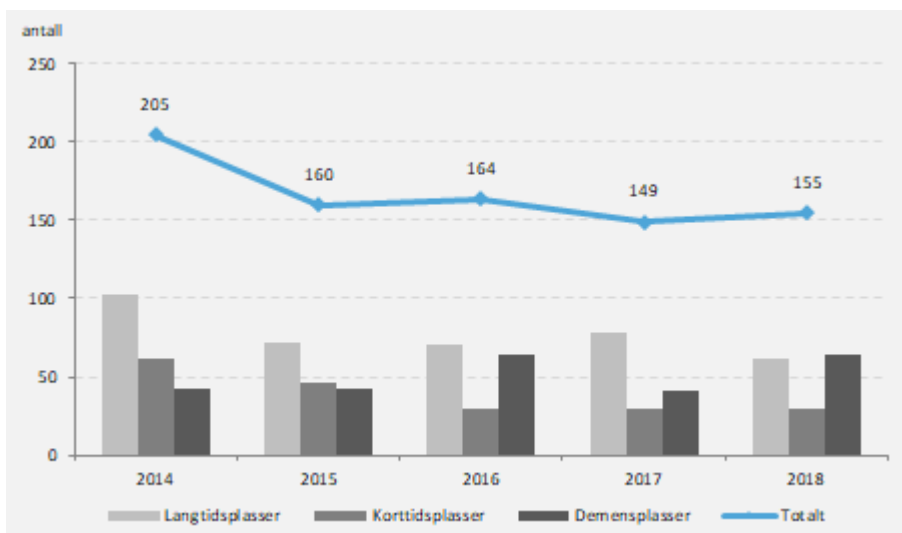
Tjenesteutvikling

- Prosjektet Bergan omsorgssenter avsluttet
- Vi har innført Multidose i tråd med Helsedirektoratets anbefalinger
- Vi har gjennomført Helsedirektoratets pilot Trygghetsstandard, og har implementert det i ordinær drift ved Bergan omsorgssenter
- Vi har satt kurs i Hjerter lunge redning for ansatte i system og driftes av vakthavende sykepleierteam
- Vi har innført VIPS (personsentrert omsorg) i hele enheten. 6 instruktører ivaretar veiledning og videre drift.
- Vi har gjennomført kurs og innført Livets siste dager i alle sykehjemsavdelingene
- Vi har sertifisering i medisinskteknisk utstyr for alle ansatte satt i system og driftes av vakthavende sykepleierteam
- Vi har videreutviklet funksjonen og arbeidsoppgaver til Vakthavende sykepleierteam
- Vi har planlagt og tilrettelagt for lagerstyringssystemet Aktiv forsyning, som blir innført som pilot i 2019 ved Frei sykehjem for effektivisering av innkjøp for medisinsk forbruksmateriell.

Organisasjonsutvikling

- Årsverk for stedlige sykepleiere er redusert med 9.70% (årsverk midlertidig overført til helsefagarbeider. Dette med bakgrunn i rekrutteringsutfordring)
- Ny ledelsesstruktur ved Kringsjø sykehjem: Reduserte til én avdelingsleder ved Kringsjø fra 01.09.18, samtidig opprettet fristilt sykepleier med tillagt fagsykepleierfunksjon i 100 % årsverk

Heldøgns plasser langtid, korttid og øyeblikkelig hjelp

Totalt antall plasser er redusert i perioden, i samspill mellom helse- og omsorgstjenestene for å møte brukernes behov. I tillegg til plassene gitt i illustrasjonen driver vi ved Storhaugen helsehus et interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud med 5 plasser hvorav Kristiansund kommune disponerer 3,5 plasser.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtatte plan for fremtidig bruk av kommunens sykehjem - og heldøgns plasser for pleie- og omsorg;

- fortsette ombyggingen/rehabiliteringen av Rokilde til boliger med differensiert bemanning i 2019
- jobbe aktivt med drift av Bergan som omsorgssenter med fokus på demens / kognitiv svikt

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtak;

- Jobbe aktivt med å forbedre kvaliteten i tjenesten spesielt med fokus på ernæring
- Utrede økt grunnbemanning i institusjon
- Fortgang i å utvikle kvalitetssystem for sykehjem

Hjemmetjenester

Vi har startet innføring av palliativ plan, innført nettbrett i alle avdelinger, hatt oppstart med elektroniske dosetter og innført NOKLUS samarbeid, kvalitetssikret laboratoriearbeid. Vi har hatt fokus på samhandling med interne og eksterne samarbeidspartnere om pasientflyt og oppfølging. Avansert klinisk sykepleiekompetanse får særskilt fokus på risikopasienter for å forebygge innleggelse i sykehus.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 7 hjemmesykepleieroder
- 2 bofelleskap
- BPA

Tjenesten skal bidra til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har innen somatisk hjemmesykepleie hatt 4 957 vedtakstimer pr uke. Dette er ansikt til ansikt tid, og gjelder pleie og omsorg/sykepleie i hjemmet. Økning fra 2017 er på 716 timer i uken. Økningen har vært utfordrende for tjenesteområdet.
- Vi har 613 brukere pr desember 2018, en økning fra 2017 med 41 brukere.
- Vi har om lag 500 brukere med trygghetstelefoner, hjemmetjenesten følger opp utløste alarmer med bistand i 3 roder, samt kveld/natt i alle roder
- Vi har økning i vedtakstimer innen BPA/PA/OMS. To oppdrag overført privat tilbyder
- Vi har kreftkoordinator/Kreftsykepleier har hatt 57 nyhenviste pasienter i 2018. Totalt 51 dødsfall, 28 av disse var nyhenviste i 2018. 13 hjemmedødsfall. Økning i hjemmetid for samtlige før avslutning av livet. Tett samarbeid med SIK og Storhaugen.
- Vi har økende antall henvendelser til kreftkoordinator
- Vi har forebyggende systematisk oppfølging personer med demens gitt til 43 stykker, en økning fra 2017 med 13 stk. Avsluttet oppfølging til de som har fått et heldøgns tilbud gjennom året.
- Vi har økende antall henvendelser til demenskoordinator
- Vi hadde rekordoppslutning på deltagelse til pårørendeskole til personer med demens
- Vi har økende utfordring knyttet til rekruttering av sykepleiere
- Vi hadde forvaltningsrevisjon av kvalitet i hjemmetjenestene våren 2018. Revisjonen ble utført av Møre og Romsdal revisjon IKS. Rapporten ble fremlagt for bystyret høsten 2018.

Tjenesteutvikling

- Vi har innført nettbrett til alle ansatte, effektiviseringstiltak for rapportering og tilgang til nødvendige helseopplysninger for å utføre arbeidet
- Vi har innført og avsluttet prosjekt Livets siste dager. Kreftkoordinator viderefører opplæringen gjennom årlige kurs i KS læring
- Vi har innført palliativ plan i hjemmetjenesten, en regional satsning på fylkesnivå. Her er Kristiansund tidlig ute
- Vi har kjøpt inn INR apparat som halverer tid brukt til oppgaven INR måling
- Vi har innført samarbeid med NOKLUS (kvalitetssikret laboratoriearbeid/test av utstyr)
- Vi har innført bruk av tavlemøter knyttet til systematisk oppfølging gjennom helhetlig pasientforløp, med særskilt oppfølging av punktene "hva er viktig for deg" samtalen, besøk av sykepleier 3. dag og time til lege innen 14 dager.

Organisasjonsutvikling

- Vi har utvidet kompetansen knyttet til kreftsykepleie og brukes på tvers av rodene
- Vi bruker nå kompetansen knyttet til sårsykepleie på tvers av rodene
- Vi bruker nå kompetansen knyttet til akuttsykepleie på tvers av rodene, med fokus på å forebygge innleggelser gjennom plan for oppfølging og tidlig innsats av forebyggende tiltak er under utvikling
- Vi har systematisk samarbeid mellom kreftkoordinator og demenskoordinator med fokus på palliasjon, og utvider ressursgruppene med enhet Bo og habilitering samt Sykehjem
- Vi har startet opp arbeid med målrettet bruk av sykepleieressurs på tvers av rodene, iverksetting medio 2019

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og komplekse omsorgsbehov.

Det skal

- være fokus på tidlig innsats med rehabilitering og mestring i tverrfaglige tilbud for å unngå innleggelse i sykehjem
- være fokus på tidlig innsats av forebyggende tiltak for å forebygge/ redusere innleggelser i sykehus
- gjennomføres kartlegging og analyse på målrettet bruk av kompetansen
- gjennomføres et større arbeid knyttet til tjenesteutmåling gjennom revidering av vedtak
- etableres flere samhandlingsarenaer med helseforetaket

I samhandlingen med helseforetaket fortsetter arbeidet med pasientforløpet for den eldre multisyke pasient.
Store utfordringer med rekruttering av sykepleiere

Psykisk helse og rus

Vi har i mange år hatt en jevn økning i søknader/etterspørsel etter tiltak og tjenester. Mange av enhetens tilbud har derfor opplevd stort press som følge av økende tjenestebehov og flere brukere. God organisering og løpende utvikling av tilbud og tjenester, både når det gjelder kvalitet og kapasitet, har vært en vesentlig for å kunne tilby et tilfredsstillende tjenestetilbud, som samlokalisering av tjenesten til Brannstasjonskvartalet, etablere «Housing First»-tilbud og forberedelse og oppstart av boligfellesskap i tilpassede boliger i Tollåsengaområdet.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Hjemmebaserte tjenester og oppfølging
- Bofellesskap
- Ulike aktiviseringstiltak
- Rustjeneste
- Rask psykisk helsehjelp
- Prosjektet «Housing First»
- Tempokjelleren og basen i Dalegata 52b
- Prosjekt forebyggende team for ungdom

Tjenesten skal sikre et godt omsorgs- og behandlingstilbud til mennesker med alvorlige psykiske lidelser, samt mennesker med alvorlige rusutfordringer.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har økning i antall tjenestemottakere som mottar tjenester fra Psykisk helse og rus. Totalt har 777 personer mottatt tjenester. Økningen på tjenester har vært knyttet til hjemmebaserte tjenester både når det gjelder rus og psykiatri. Dette er en vesentlig økning fra året før. Tjenestemottakerne er og yngre og behovet de har for tjenester er omfattende. Tjenesteutøvelsen fordeler seg som følgende 264 personer mottok hjemmebaserte tjenester i form av psykiatrisk hjemmesykepleie. 143 personer mottok tilbud gjennom aktiviseringstiltak med fokus på arbeidsforberedende trening, og for disse menneskene er GAF arbeidet. 31 personer mottok heldøgns bo og veiledning gjennom tilbudet de har med omsorgsbolig med base. 128 personer mottok tjenester fra rustjenesten i form av rusomsorg og/eller LAR oppfølging. 211 personer mottok behandling gjennom Rask Psykisk Helsehjelp av disse så er 82% av de helt eller delvis i arbeid gjennom eller etter behandlingen, og hele 87% av de som mottok denne behandlingen melder at de opplever vesentlig bedring etter endt behandling.

Tjenesteutvikling

- Vi har etablert et «Housing First» tilbud som et sentralt satsningsområde. I gjennomføringen og etableringen av dette tilbudet har det være nødvendig med omfattende delinnsatser som rekruttering og ansettelser. Avklaring av lokalisering som endte opp med lokalisering i brannstasjonslokalet og arbeidet med en samordning/samarbeide med interne og eksterne tjenester. Likeså opplæring og implementering av metodikk og prinsipper for arbeidet med målgruppen var svært viktig. Samt utarbeidingen av retningslinjer og prosedyrer for innlemming og prioritering av brukere. Tilbudet er rettet mot målgruppen bostedsløse personer med sammensatt problematikk.
- Vi har hatt forberedelse av oppstarten av boligfellesskap i tilpassede boliger i Tollåsenga. Gjennom utarbeidelsen av en konkret plan med prioritering av oppgaver og aktiviteter i arbeidet med forberedelse og gjennomføring/ innflytting i området. I denne planen angis det hvordan man skal arbeide med tiltak for å forbedre tjenestetilbudet og samordne tilbudene i området. Samarbeid og informasjon, både internt og eksternt er viktige problemstillinger som er konkretisert og innarbeidet i dette arbeidet. Utvikling av

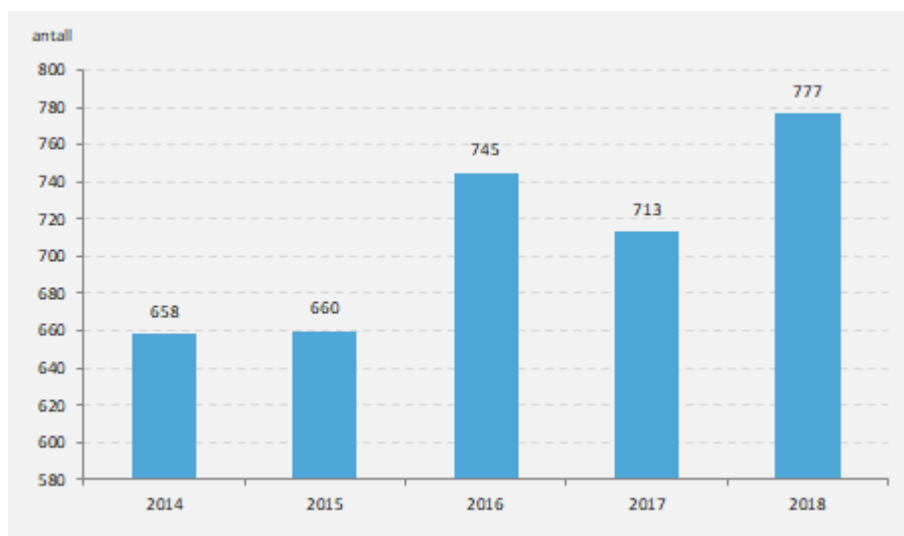
felles filosofi som grunnlag for god praksis/tjenester og holdninger til bolig og bomiljø var en naturlig del av arbeidet.

- Vi har utviklet sentrale tilbud til ungdom ned til 16 år. Forebyggende team rus er det ene prosjektet, og det andre prosjektet er rask psykisk helsehjelp-tilbud til ungdom ned til 16 år, hvor fokuset har vært å utvikle gode digitale selvhjelpsprogram spesielt rettet mot ungdom.

Organisasjonsutvikling

- Vi har samlokalisert sentrale deler av tjenesten til Brannstasjonskvartalet. Gjennomføringen ble vellykket med god samordning, oversikt og god informasjon - samt en konkret og forpliktende flytteplan. Vi har nå flere deler av tjenesten samlet.
- Vi har arbeidet med overgang til turnusarbeid i rustjenesten, samt utvikling av forebyggende team rus som er rettet spesifikt mot ungdom ned til 16 år.

Tjenestemottakere

I 2017 skyldtes reduksjonen av tjenestemottakere tilfriskning og utskrivning av pasienter, en gledelig utvikling etter flere år med økning i antallet pasienter. I 2018 har tilfanget av tjenestemottakere økt slik det fremkommer av tabellen.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bygge opp et godt faglig og effektivt tjenestetilbud som kan møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Forebygging fremfor rehabilitering skal vektlegges.

Velferd

I løpet av 2018 har arbeidsledigheten i Kristiansund blitt redusert med 108 personer. Antallet sosialhjelpsmottakere er omtrent som for 2017, men utbetalingene har økt. Spesielt har vi erfart at mange har behov for bistand til å betale husleie og strøm. Flyktning- og innvandrer tjenesten har i 2018 bosatt totalt 52 flyktninger der de fleste nå er i gang med introduksjonsprogrammet.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- sosialtjeneste
- flyktningetjeneste

Tjenesten skal bedre levekårene for vanskeligstilte og bidra til sosial og økonomisk trygghet.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har prioriterte målgrupper i barnefamilier, ungdom, flyktninger, langtidsledige og ledige med helseutfordringer for NAV.
- Vi har arbeidet for målsettingen om innvandreres muligheter for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet og deres økonomiske selvstendighet i Flyktning og innvandrer tjenesten. Dette gjennom å styrke den enkeltes forutsetninger og synliggjøre deres muligheter.

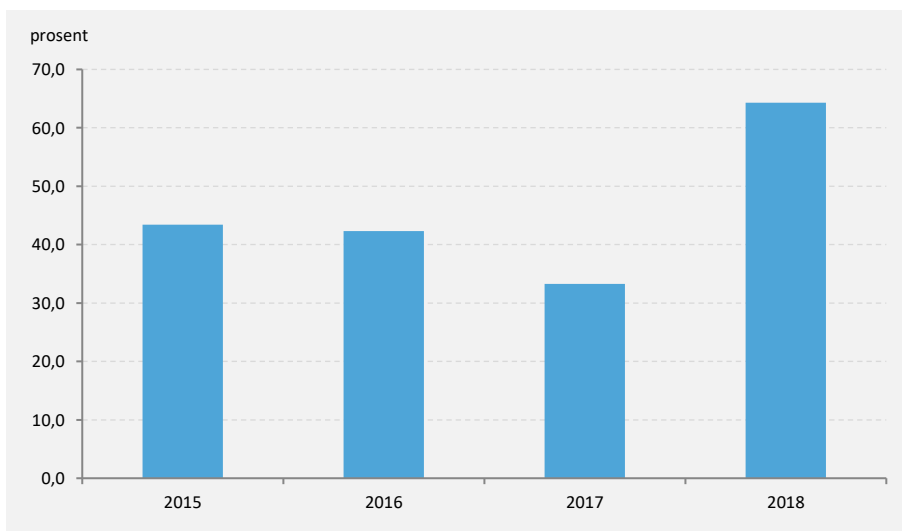
Tjenesteutvikling

- Vi har tatt i bruk flere digitale løsninger for bedre samhandling mellom NAV og bruker. Brukerne kan gjennom sin aktivitetsplan kommunisere direkte med sin veileder. Vi har også innført digitalt arkiv i forhold til Sosiale tjenester.
- Vi har for Flyktning- og innvandrer tjenesten koordinering av det kommunale arbeidet ift flyktninger vært sentralt, samt utstrakt samarbeid med lokalsamfunn, frivilligheten og andre viktige samarbeidspartnere.

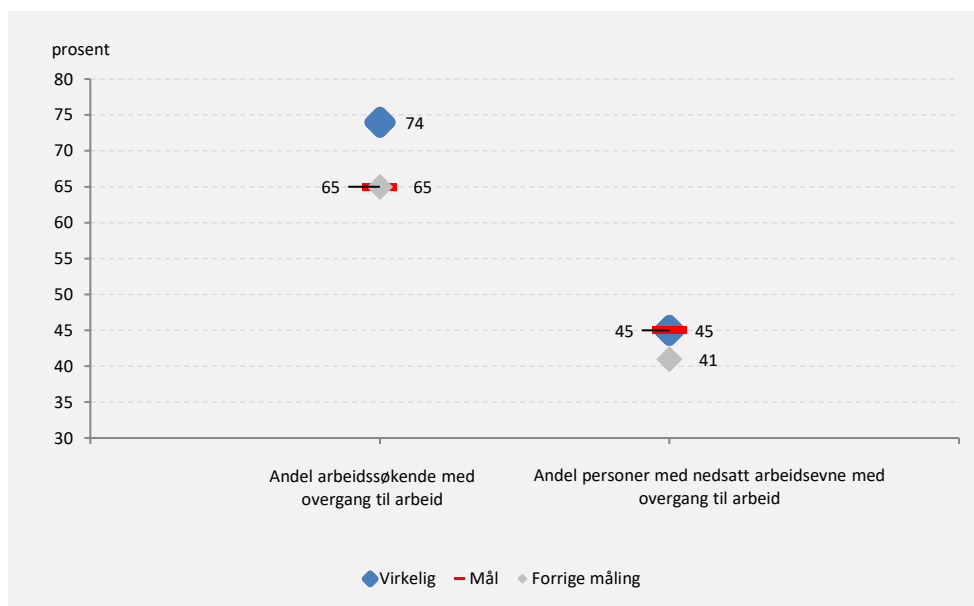
Organisasjonsutvikling

- Vi har organisert Flyktning og innvandrer tjenesten som egen enhet i 2017. Kontoret ble i 2018 organisert og spesialisert etter målsettingen om arbeid og praksis eller skole og utdanning. Kontoret har videre hatt fokus på arbeid med barnefamilier.

Flyktning- og innvandrer tjenesten: Andel overgang til arbeid og utdanning

NAV: Andel overgang til arbeid i 2018

Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid var på 74 % i 2018, opp fra 65 % i 2017. Måltallet er at 65 % arbeidssøkende skal ha overgang til arbeid.

Andel personer med nedsatt arbeidsevne som har overgang til arbeid er var på 41 % i 2018. Det er en nedgang fra 45 % i 2017. Måltallet er at 45 % at andel personer med nedsatt arbeidsevne skal være på minst 45 %.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil videreutvikle samarbeidet mellom kommune, tiltaksarrangører og lokalsamfunn for økt og rask deltakelse i arbeid/samfunn. I tillegg vil vi utvikle et tettere samarbeid med helse og utdanning for at enda flere skal komme i arbeid og bli selvhjulpenhet.

Det skal

- tilrettelegges for at ungdom får tidlig og riktig oppfølging med formål om arbeid eller annen avklaring
- være samhandling på tvers av tjenesteytere der bruker har behov for koordinerte tjenester
- gjennomføres bosetting i tråd med bystyrets vedtak og tilskuddet kommunen mottar for bosetting skal i større grad enn tidligere benyttes til formålet

Barn, familie, helse

Vi har satset på felles kompetanseheving innenfor vold i nære relasjoner og barns psykiske helse. Vi har satset på tverrfaglig helsestasjon med prosjektene barn av barnevernsbarn og barneblikk. Vi har tverrfaglig samarbeid gjennom HOPP (helsefremmende oppvekst) for gode holdninger blant barn og unge. Vi har Ungdomslosen rettet mot ungdom fra 14 til 20 år tett oppfølging av den enkelte ungdom.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Interkommunal barneverntjeneste med vertskommuneansvar for Averøy og Gjemnes
- Forebyggende helsetjenester for barn og unge med
 - helsestasjon for gravide, ungdom, foreldre og barn
 - skolehelsetjeneste
 - helsetjeneste for flyktninger
 - vaksinasjonskontor
 - fysioterapi for barn og unge
 - psykisk helsetjeneste for barn og familier
- Opplæringstjenester med spesialpedagogiske tjenester for førskolebarn logopediske tjenester 0-100 år

Enheten skal sikre at barn og unge får nødvendig hjelp, opplæring og omsorg til rett tid, bidra til trygge oppvekstvilkår, fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdommer og skade. Enheten har ansvar for kommunens psykososiale kriseteam.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har hatt totalt 173 nye undersøkelser innen barnevernet. Av avslutta undersøkelser i 2018 ble 68 stk. av de konkludert med frivillige hjelpetiltak og 2 av sakene ble konkludert med omsorgsovertakelse. 120 undersøkelsessaker ble henlagt.
- Vi har i barneverntjenesten ved utgangen av 2018 oppfølging av 150 barn på frivillige hjelpetiltak § 4-4. Av de barna er 29 stk. på ettervern (18-23 år).
- Vi har i Kristiansund 45 barn og ungdom under omsorg. Det enkelte barn som er plassert i fosterhjem skal ha minimum 4 besøk årlig og barneverntjenesten skal delta i samarbeidsmøter vedrørende barna.
- Vi har ansvar for å godkjenne og føre tilsyn med fosterhjem der andre kommuner har barn i vårt distrikt.
- Vi har 73 barn med vedtak om spesialpedagogisk tiltak i barnehageåret 2017/2018. med i gjennomsnitt 4,05 t spesialpedagog og 14,6 t assistent.
- Vi har færre barn med tiltak, men antall timer i gjennomsnitt er økende.
- Vi mottok gjennom siste halvår 19 henvisninger til logoped fra barnehage, 22 fra grunnskole og 8 voksne har hatt et logopedtilbud i samme periode.
- I siste halvår 2018 mottok vi åtte henvendelser fra barnehager om systemhjelp fra Minoritetsspråklig veileder og fem henvisninger på enkeltbarn i samme periode.

Forebyggende helsetjenester (helsestasjon, skolehelsestasjon, fysioterapi for barn og unge, jordmor og Psykisk helsetjenester for barn og unge):

- Vi har hatt 23 701 konsultasjoner i løpet av 2018.
- Vi har lagt stor vekt på samarbeidsmøter vedrørende barn og unge og antall slike treffpunkt er på 608 samarbeidsmøter.
- Vi har i tverrfaglig helsestasjon lagt vekt på samhandling og tverrfaglig arbeid i sammensatte og komplekse saker. Denne gruppen har hjulpet 38 familier igjennom 2018.
- Vi har i skolehelsetjenesten vår dekket 4 245 elever fordelt på ni barneskoler, tre ungdomsskoler, to videregående skoler samt drift av Helsestasjon for ungdom én dag i uken.

- Vi har hatt 142 nye henvisninger i fysioterapitjenesten fra barn og unge, 25 drop-inn, 203 4 mnd. kontroller og 114 søknad om hjelpemidler.
- Vi har hatt nedgang i avvik.
- Vi har i psykisk helsetjeneste for barn og familier (PHBF) jobbet med 463 barn og ungdom og deres familier. Det har vært 293 nye henvendelser i 2018.
- Vi har i flyktningehelsetjenesten gjennomført helseundersøkelse til flyktninger/familiegjenforening. Til sammen har flyktningehelsetjenesten jobbet med 47 barn/ungdom og deres familier.
- Vi har engasjert kriseteamet i fem hendelser i 2018.

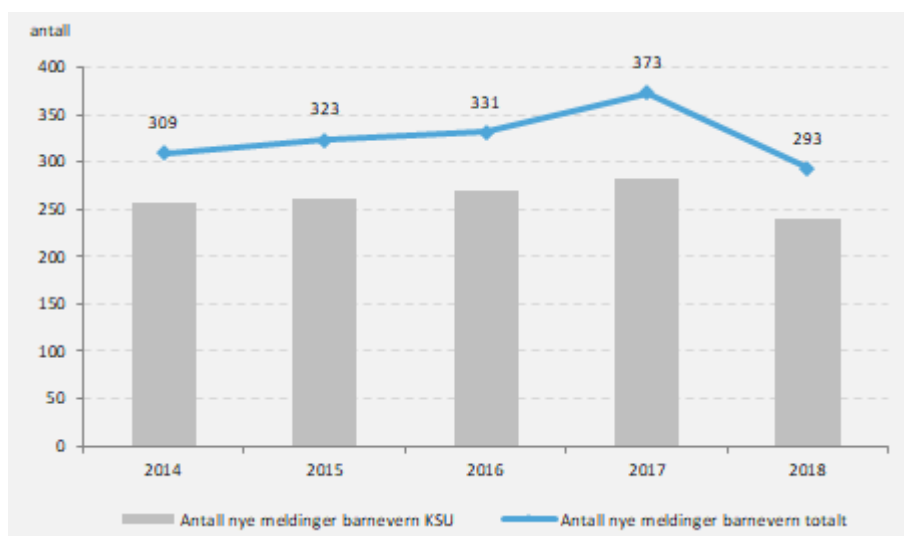
Tjenesteutvikling

- Vi har hatt tilsynssak fra fylkesmannen siden høsten 2017. Tilsynet fra Fylkesmannen handlet primært om barnevernets undersøkelsesarbeid og for høy grad av fristbrudd i undersøkelsesarbeidet. Dette er arbeid som har hatt høyt fokus i 2018, hvor en har hatt fokus på tjenesteutvikling av undersøkelsesarbeidet. Fristbrudd per 31.12.2018 er for Kristiansund på 3 %. Dette er en nedgang fra 36 % fristbrudd pr. 30.06.2018.

Organisasjonsutvikling

- Vi har omorganisert barneverntjenesten fra 1. januar 2018. Barneverntjenesten gikk fra spesialistmodellen til generalistmodellen.
- Vi har inngått interkommunalt samarbeid på barnevernvakt. Formålet er å gi et forsvarlig barnevernvaktilbud i tjenestens 3 kommuner. Molde er vertskommune for barnevernsvakten i Nordmøre og Romsdal.
- Vi hadde oppstart av barnevernsvakten i desember.

Nye meldinger i barnevernstjenesten

Antall nye barnevernssaker har økt jevnlig i perioden 2014-2017. I 2018 har det vært en nedgang i antall bekymringsmeldinger. Antall meldinger vil variere fra år til år, og det kan være en årsaksforklaring at det er en naturlig nedgang etter flere år med en økning i antall meldinger.

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

Oppvekstplan for Kristiansund (2019 – 2027) er en helhetlig strategiplan som skal gjelde for en samlet oppvekstsektor. Planen trer i kraft fra 1.1.2019. Det er jobbet prosessorientert med planen og alle enheter har på en eller annen måte bidratt i arbeidet. I arbeidet med å utarbeide handlingsplaner og implementere disse i drift er det viktig å fortsette det gode arbeidet med medvirkning i og på tvers av enheter og rammeområder. I 2019 vil arbeidet med å lage gode handlingsplaner – både i sektorene, tverrfaglig og i enhetene være det viktigste arbeidet i å gå fra mål og strategier til å starte aktiv handling og tiltak.

De største utfordringene i enheten er i barneverntjenesten. Avdelingen og de ansatte er utsatt for et stort press og uforutsigbare arbeidsdager, noe som medfører høy turnover, og høyt sykefravær. Dette er igjen utfordrende på tjenesteleveransen både i kvantitet og i kvalitet. Fylkesmannen har gjennomført et tilsyn med barneverntjenesten i 2017 og 2018. Det er satt inn tiltak på lønn og arbeidstid for de ansatte, det er gjort en

omfattende omorganisering og det er også satt inn lederstøtte i tjenesten. Fra 2019 er barnevernvaktavtale på plass, noe som også vil bidra til bedre kvalitet i tjenesten og større forutsigbarhet for de ansatte.

Bo og habilitering

Vi har gitt tilrettelagt tilbud til personer med utviklingshemming og/eller funksjonshemming som har behov for bistand i bolig eller ved aktivitets- arbeidstilbud/fritidstilbud. Vi har fulgt opp vedtak om tjenester for den enkelte bruker gjennom våre syv avdelinger, fem for boliger, én for dagtilbud og én for avlastning og barnebolig.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Botilbud med døgnkontinuerlige tjenester.
- Aktivitets- og arbeidstilbud
- Avlastning ved Karitunet, Rensviktunet og gjennom privat avlastning
- Kristiansund barnebolig
- Støttekontaktordning
- Brukerstyrt personlig assistent

Mål og resultater

Vår hovedmålsetting er som følger: Bo og habilitering har engasjerte og kompetente ansatte som til enhver tid gir tjenester med god kvalitet der bruker har styring i eget liv.

Tjenesteutøvelse

- Vi har 101 brukere som har fått oppfølging i bolig. 75 brukere får i dag aktivitets og arbeidstilbud ved Dale aktivitetssenter, Stortua arbeidssenter, Morbærtreet og Rena Bruk.
- Vi har utført 230 vedtak om støttekontakt.

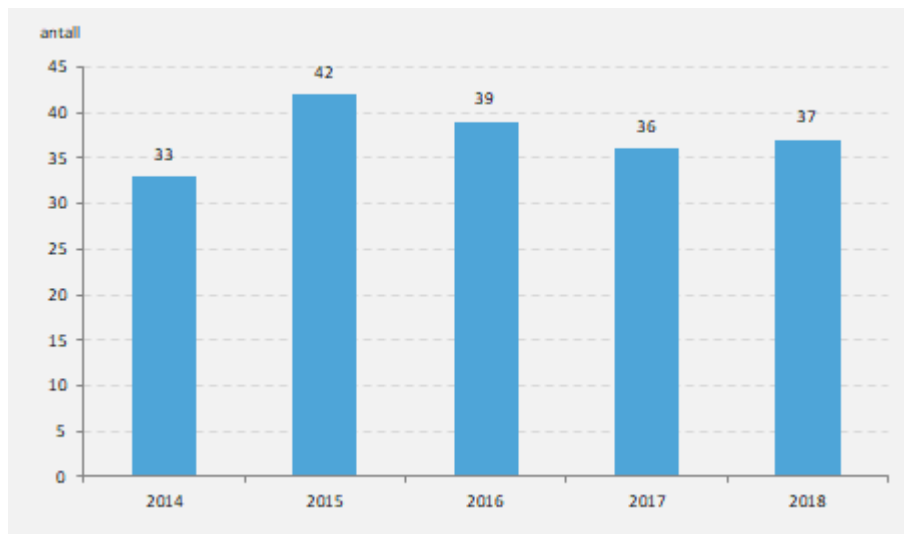
Tjenesteutvikling

- Vi har driftet aktivitets- og arbeidstilbud på fire lokasjoner med fokus på å tilrettelegge tilbudet for den enkelte bruker. Vi tilrettelegger for å endre på tilbud dersom vi opplever at den enkelte bruker har behov for annen tilrettelegging.

Organisasjonsutvikling

- Vi har evaluert ansvarsområdene innen den enkelte avdeling og har en felles opplevelse av at våre avdelinger er i største laget – for mange brukere og ansatte. I 2018 lyste vi ut en ny stilling for avdelingsleder ved Godhaugen. Dette er nye boliger for 6 brukere – denne driftes sammen med boliger i Breilisikten og vi oppnår med det å redusere ansvarsområdet ved avdeling Frei. Vi vil arbeide videre med denne utfordringen ved andre avdelinger i 2019.
- Vi har vært med i investeringen og planlagt drift av Godhaugen, som blir nye boliger for personer med nedsatt funksjonsevne.

Figuren under viser antall brukere i Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenestemottakere.

Kommunene rapporterer ressurskrevende brukere til Helsedirektoratet og får kompensert utgifter er nærmere kriterier i Toppfinansieringsordningen. Antall brukere i ordningen har en svak nedadgående trend siden 2015.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og sammensatte pleie- og hjelpebehov og bygge opp et effektivt avlastningstilbud som ivaretar brukernes behov.

Samtlige vedtak i tjenesten skal revideres for å sikre brukernes rettssikkerhet og bidra til effektiv drift av tjenesten.

Fokus på boligtilbud til brukergruppen fortsetter også i 2019. Arbeidsgruppe er satt ned for kartlegging av behov og planlegging av nye boliger for brukergruppen. Bofellesskap for 6 beboere ved Godhaugen på Frei ferdigstilles høsten 2019.

Storhaugen helsehus

Året 2018 har vært preget av høy aktivitet innen alle tjenesteområder og av stor etterspørsel etter våre tjenester. For å bidra til at vi møter framtidens etterspørsel etter helsetjenester på en god måte, jobber vi kontinuerlig med å videreutvikle tjenestetilbudet. Viktige bidrag er kvalitetsreformen for eldre Leve hele livet, tidlig innsats, Trygg utskriving - med pasienten som likeverdig part og Livets siste dager. Velferdsteknologi blir innført parallelt med styrket kompetanse blant de ansatte gjennom Velferdsteknologiens ABC.

Fakta

Rammeområdet omfatter

Døgntilbud

- korttidsplasser for utredning og behandling
- spesialiserte korttidsplasser innen rehabilitering og palliasjon
- interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud

Legetjeneste

- kommuneoverlege
- legetjenester i helsehus, sykehjem, skole- og helsestasjon
- turnuslege
- fastlegeordning
- interkommunal legevakt

Forebyggende og rehabiliterende tjenester

- regional utviklingssentral for Friskliv og mestring
- ergo- og fysioterapitjenester for voksne
- fysioterapeuter med driftsavtale
- dagtilbud
- miljøarbeidertjeneste

Kommunepsykologer

Mål og resultater

Vi leverer tjenester som understøtter innbyggernes evne til hverdagsmestring og selvstendighet, akuttmedisinske tjenester, og tjenester ved livets slutt.

- Mål om å forhindre helsesvikt hos friske og utsatte personer
- Mål om å kartlegge personer som har tidlige symptomer på sykdom, og iverksette tiltak for å stoppe den videre utviklingen av sykdommen
- Mål om å gi trygge og tilgjengelige akuttmedisinske tjenester
- Mål om å forebygge forverring av sykdom, unngå kroniske tilstander og opprettholde funksjonsevnen hos den syke
- Mål om lindring ved livets slutt

Tjenesteutøvelse

- Vi har gjennom hele året driftet med 7 ekstra korttidsplasser i døgndrift for å kunne ta imot flere utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Utfordringer med sirkulasjon på korttidsplassene beskrevet nedenfor.
- Vi har innen øyeblikkelig hjelp døgntilbud kapasitetsutnyttelse på 60 %, gjennomsnittlig liggetid 5,6 døgn. Liggetid over landsgjennomsnittet reflekterer høyere gjennomsnittlig alder enn landsgjennomsnittet. Økende antall henvendelser fra legevakt og spesialisthelsetjenesten, redusert antall henvendelser fra fastlegene.
- Vi hadde 539 henvendelser til Regional utviklingssentral for Friskliv og mestring. Vi hadde 221 aktive deltagere per uke og hjalp mer enn 200 personer til varig endring av levevaner og bedre helse. Av

arbeidsføre, kommer 67 % tilbake i jobb. Tjenesten har økende pågang og ventelister på de fleste tilbud.

- Vi har gjort 181 vedtak om fysioterapi, 48 vedtak om rehabilitering i institusjon og 29 vedtak om rehabilitering i hjemmet.
- Vi har fysioterapeuter med driftstilskudd som melder om aktivitet tilsvarende 2,6 årsverk utover tilskuddenes størrelse. De gir tjenester fra 0-100 år, hovedtyngden av pasientene er fra 19-67 år.
- Vi ga ergoterapitjenester i institusjon, i hjemmet, individuelt og i gruppe og jobber med fokus på kartlegging av miljø og brukerens ressurser. Faggruppen er viktig i arbeidet med tidlig innsats, i å forebygge sykehusinnleggelser og med å sikre gode overganger mellom tjenestenivåer.
- Vi har stabil og god drift i de kommunale legetjenestene og ved legevakten. Vi opplever også god og stabil drift av fastlegehjemlene, men har økende utfordringer ved rekruttering i ledige hjemler sammenlignet med tidligere.

Tjenesteutvikling

- Vi har jobbet med forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helsetjenesten
- Vi har ut fra krav og føringer i akuttmedisinforskriften anskaffet legevaktbil og gjennomført uniformering av legevakt. Det er også gjennomført lokale akuttmedisinkurs for legevaktleger og hjelpepersonell med stor oppslutning.
- Vi har deltatt i den nasjonale helseøvelsen, er enhetens beredskapsplan og de ansattes fokus på og kunnskap om beredskap økt.
- Vi etablerte kommunepsykologtjenesten høsten 2017 og har gjennom 2018 jobbet med utvikling av tjenesten for å løse oppgaver på systemnivå, enhetsnivå og individnivå. Hovedsaklig tjenester for barn/unge, men også for voksne og eldre over 65 år.

Organisasjonsutvikling

- Vi har innen tjenesteområdet forebyggende eldre planlagt endringer fra 1. januar 2019, som innebærer avvikling av kafe og eldresenter ved Barmanhaugen, endret dagtilbudet ved Barmanhaugen og flytting av dagtilbudet fra Stella Maris.
- Vi har i miljøarbeidertjenesten omgjort et årsverk miljøarbeider til 1 årsverk frivillighetskoordinator for å styrke tjenestetilbudet knyttet til omsorgsboliger.

Utfordringer og planer

Enheten opplever utfordringer rundt drift av dagaktivitetstilbud og tjenesten dagopphold institusjon. Kommunens dreining av tjenester med fokus på å tilrettelegge for at man kan bo lengst mulig hjemme, har ført til økt etterspørsel av disse tjenestene, samtidig som brukerne av tilbudene har et dårligere funksjonsnivå. Tjenestene er per i dag ikke dimensjonert for den økende etterspørselen verken når det gjelder antall brukere eller behov for utvidede åpningstider.

Økonomiplanen legger til grunn at enheten skal redusere driften med 4 kortidsplasser fra 2020.

I døgndriften opplever vi økende problem med redusert sirkulasjon på korttidsplassene, noe som påvirker kapasiteten til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Enheten drifter med overbelegg for avhjelpe dette og jobber tett med de andre enhetene innen helse for kort- og langsiktige tiltak. Vedtak om rehabilitering i hjemmet har falt drastisk fra 2016 til 2017. Enheten vil jobbe med å snu denne trenden.

Senter for helseinnovasjon og samhandling

Regionalt responscenter (RRO) er lokalisert i 1. etasje av Helseinnovasjonssenteret. RRO er kommunens velferdsteknologiske sentrum og er bemannet 24 timer i døgnet, syv dager i uken, hele året. I tillegg til operatører med helsefaglig bakgrunn, er det også tilsatt driftstekniker og responsteam. Responscenteret (RRO) betjener i dag mottak og videreformidling av ca. 1600 trygghetsalarmer fra 11 kommuner på Nordmøre og i Romsdal. RRO har også mottak av automatiske brannalarmer og andre tekniske alarmer fra flere kommunale og private bygninger i Kristiansund. I tillegg er det etablert samarbeid med Neas, Kommunalteknikk og Cowi vaktentral, om overvåkning, mottak av feilmeldinger og formidling fra både kommuner og privat næringsliv.

Fakta

Regionalt responscenter

- 8,5 årsverk
- Nye lokaler med oppdatert teknologisk infrastruktur og nødstrøm 2019
- Døgnbemannet sentral
- Økte fra 5 til 11 medlemskommuner i 2017
- Tilknyttet velferdsteknologisk laboratorium og egen driftstekniker
- Utstrakt samhandlingsaktivitet med medlemskommuner, intern organisasjon i Kristiansund kommune og privat næringsliv

Responsteam

- 3 årsverk - spesialsykepleiere innenfor ulike områder
- Betjener velferdsteknologiske alarmer for 3 roder i Kristiansund kommune
- Assisterer hjemmetjenesten på 3 roder ved komplekse situasjoner og/eller sykepleieveiledning
- Gjennomfører opplæring av andre ansatte på tvers av 1. og 2.linjetjenesten
- Kompetanseheving/veiledning og undervisning av annet helsepersonell, både i Kristiansund kommune og ved sykehuset i Kristiansund
- Følger opp pasienter i "Hjemmesykehus"

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutvikling

- Komplekst fagområde i en økende digital hverdag
- Lang opplæringsperiode av nye ansatte før selvstendig virke
- Etablert plan for nyopplæring av ansatte og egen fadderordning
- Anskaffet og implementert nytt, digitalt system for håndtering av velferdsteknologiske alarmer, samt system for lokaliseringsteknologi
- Tjenesteinnovasjon gjennom etablering av "responsteam"

Organisasjonsutvikling

- Økning på 5,5 årsverk i 2018 med bakgrunn i økt medlemsmasse og etablering av responsteam
- Driftstekniker leder eget "nettverk for driftsteknikere" på Nordmøre. Tjenesteinnovasjon
- Opprettet velferdsteknologisk laboratorium
- Flere ansatte med pågående og relevant videreutdanning

Statsminister Erna Solberg besøker Helseinnovasjonssenteret, sammen med rådmann Arne Ingebrigtsen, ordfører på Smøla Roger Osen, ordfører Kjell Neergaard og rådmann i Gjemnes Birgit Eliassen.

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

Det er få ansatte i regionene med kompetanse på området. Det gjør det krevende å rekruttere personell som kan gå rett inn å heve kvaliteten i tjenesten. Å bygge opp medarbeidere til å lede an i tjenesteutøvelsen og – utviklingen vil være en suksessfaktor fremover.

Kommunalteknikk

Utbyggingen av de nye, store avløpsanleggene ble i 2018 supplert med pumpestasjoner på Innlandet og Nerlandsdalen. Det ble lagt sjøledninger i Sørsundet og Bremsnesfjorden. Nordre Innlandet og hele tettbebyggelsen på Kirkelandet er nå påkoblet renseanlegget på Hagelin. Videre er første del av overførings-systemet for avløp utført på Nordlandet og arbeidene kommet godt i gang med resterende anlegg på Innlandet. Oppgradering på parkanlegg og 2 lekeplasser samt vegetasjonsrydding og oppgradering av turstier. Det ble asfaltert hele 6,5 km vei samt utført gatefeiling i hele kommunen. Dessuten fikk viktige fortaus-strekninger nytt dekke og fremkommelighet for forflytningshemmede ble bedret flere steder.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg som vei, vann, avløp, renovasjon og slam
- forvaltning og drift av parker og grøntanlegg, friluftsområder
- oppgaver etter forurensingslov, utslippstillatelser, forurenset grunn
- oppgaver på trafikkregulering og trafiksikkerhet, veglov
- byggherrefunksjon på utbygging av anlegg på vei, vannforsyning, avløp mv.
- beredskapstjeneste knyttet til
 - vannforsyning
 - avløpssystem og forurensning
 - vei/trafikk, snøbrøyting, strøing
 - avfallshåndtering

Tjenesten skal forvalte og videreutvikle kommunalteknisk infrastruktur og service.

I tillegg har Kommunalteknikk for tiden også styring med og gjennomføring av prosjekt og tiltak i programmet "Byen som regional motor".

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukervedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Tjenestene utenom VAR-sektor, dvs. oppgavene på vei, gatelys og park, lekeplasser og utenomhus, gikk samlet sett med et overskudd på ca. 1,4 mill. kr. Deler av overskuddet skyldes ekstraintekter, men først og fremst effektiv og nøktern drift.
- Tjenestene på VAR (vannforsyning, avløp og rensing og renovasjon) har også blitt utført effektivt. VAR-gebyrene i 2018 kom litt under gjennomsnittet i kommunegruppe 13. Det er ingen selvfølge med driftsutfordringer ved tettbebyggelse spredt på flere øyer.

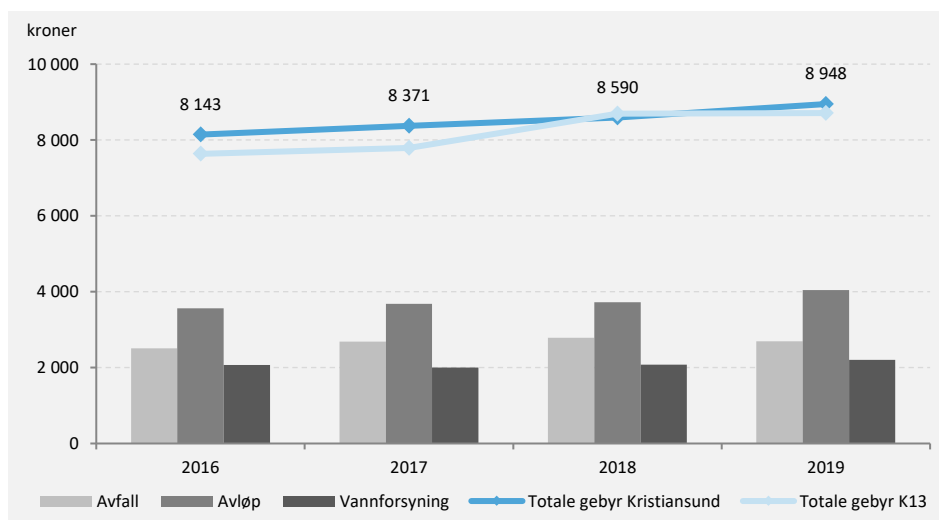
Tjenesteutvikling

- Med mange og forskjellige tjenesteområder, som hver for seg dekker alle innbyggere og næringsliv, blir virksomhets- og aktivitetsplanleggingen omfattende og krevende. Enheten ønsker å yte god service til innbyggerne på også små ting og ikke bare de store oppgavene. Dessuten er det viktig å være fleksibel og raskt omstillbar når det dukker opp uventede forhold, som også må håndteres på en grei måte.
- For å klare overordnede mål og kommunens egne satsinger, har kommunalteknikk i 2018 prioritert å jobbe aktivt med videre utbygging av internkontroll, avviksbehandling og HMS innenfor kommunens kvalitetssystem, Losen.
- Tjenesteutøvelsen og servicen til innbyggerne synes å ha blitt bedret i 2018 ettersom det virker å komme færre klager og flere fornøyde tilbakemeldinger fra innbyggerne.

Organisasjonsutvikling

- Vi har fullført vedtatt ny organisering av enheten i 2017 for å få mer oversiktlige avdelinger og bedre styring. Ny organisering vil gjøre det lettere å jobbe videre med omstilling og effektivisering. Den nye strukturen er fullført, og ser ut til å virke etter hensiktene.

VAR-gebyr

Bolig 120 m²

VAR-gebyrene har økt med om lag 9,9 % i forhold til 2016. Økningen sees i sammenheng med gammelt lednings- og avløpsnett som har medført og vil medføre vesentlige vedlikeholds- og investeringskostnader, herav nytt renseanlegg på Hagelin med tilhørende overføringsanlegg. Økte renovasjonsgebyr sees i sammenheng med opprettelse av etterdriftsfond for avfallsdeponi, samt fremtidig etablering av ny omlastning og miljøstasjon. Totale VAR-gebyrer ligger nå 2,7 % over nivå med sammenlignbare kommuner(K13) i 2019, mot 1,2 % under i 2018.

Med behov for videre satsinger på nye anlegg og til vedlikehold på så vel vannforsyning, avløp og renovasjoner er det likevel ikke til å komme utenom at man i Kristiansund vil ha utfordringer fremover med å oppnå VAR-gebyr rundt snittet til K13 på grunn av økende kapitalutgifter på investeringene.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil prioritere å gjennomføre prosjektene i vedtatt hovedplan for avløp og vannmiljø 2012–2021, for å oppfylle nye og strengere krav til avløpsrensing.

Også handlingsprogrammet og prosjektene i vedtatt hovedplan for vannforsyningen 2010 er fortsatt relevante. Fastsatte kvalitetskrav for vann og avløp skal opprettholdes.

Det skal gjennomføres tilfredsstillende drift og vedlikehold av veianlegg, parker, friområder, kommunale lekeplasser og turområder. Det er viktig at tidligere investeringer i anlegg og infrastruktur (realkapital) blir fulgt opp med tilstrekkelig drift og vedlikehold slik at verdiene i realkapitalen ikke blir unødig forringet.

Plan og byggesak

Digitalisering byggesak ble ferdigstilt. Det gir god effekt i forhold til innsyn og oversikt for publikum, samt mer rasjonell saksbehandling. Hovedfokus i fjor har vært å redusere restansene på byggesak, etablere rutiner og retningslinjer for saksbehandling av alle sakstyper. I 2018 er det gjennomført omtaksering av alle eiendommer i Kristiansund for utmåling av eiendomsskatt.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- regulering
- byggesak
- oppmåling og forvaltning av geodata
- miljøvern
- eiendomsskattekontor
- matrikkel

Tjenesten skal ivareta kommunens rolle som myndighetsutøver etter plan- og bygningsloven, lov om eierseksjoner, matrikkelloven, eiendomsskatteoven og som samfunnsaktør i byutvikling.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukervedvirkning. Rett vedtak til rett tid.

Tjenesteutøvelse

Kart – og oppmålingsavdelingen:

- Vi har gjennomført 80 oppmålingsforretninger.
- Vi har ajourført bygg- og tiltaksbaser fortløpende i Sentral FKB. Øvrige kartdatabaser ajourføres ved behov.
- Vi har i reguleringsavdelingen gjennomført 3 oppstartsmøter, 3 planinitiativbehandlinger, 3 reguleringsplaner er lagt ut til 1. gangs behandling og 3 planer til sluttbehandling. Av dette er det gjennomført klagebehandling av 3 planvedtak.
- Vi har stor deltagelse i ulike prosjekter/utredningsgrupper; skolestruktur, «Byen som regional motor, «sentrum-2018», kartlegging og verdisetting av friluftsområder, utvikling av Atlanten Idrettspark.
- Vi har lagt fram kommunedelplan for sentrum for Plan – og bygningsrådet. Planen ble der etter lagt ut til 2. gangs høring.
- Vi har foretatt omtaksering av alle eiendommer. Alle boliger som manglet formuesgrunnlag/boligverdi, fritidseiendommer, naust og næringsseiendommer ble taksert.
- Vi har gjort 677 vedtak i byggesak. Det er et stort antall brudd på saksbehandlingstiden i 2018. Dette skyldes nedbygging av restanser og at et stort antall «gamle» byggesaker er blitt saksbehandlet.

Tjenesteutvikling

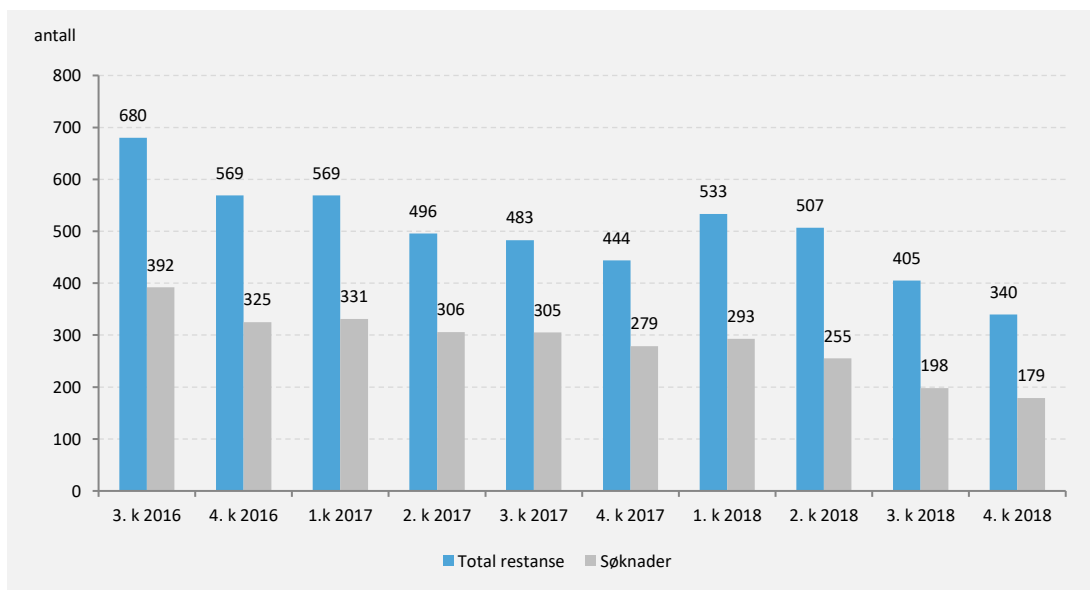
- Vi har saksbehandlet alle reguleringsplaner innen lovpålagte frister
- Vi har i tjenesten kart og oppmåling behandlet saker løpende og har en gjennomsnittlig behandlingstid på 30 dager.
- Vi innførte direkteoppdatering av Sentral felles kartdatabase (FKB).
- Vi har arbeidet med å fullføre endringsarbeidet for byggesak som følge av leanprosess i 2016. Grundige kartlegginger av saksbehandlingstid og mangler i byggesak har blitt gjennomført og danner noe av grunnlaget for målsettingene for 2019.
- Vi har mål om bedre kundebehandling og god service til innbyggerne. Rett vedtak til rett tid.

Organisasjonsutvikling

- Vi har flyttet eiendomsskattekontoret til Økonomiseksjonen ved utgangen av 2018
- Vi har overtatt ansvaret for kommunedelplan for sentrum. I tillegg ble det besluttet at enheten skal ha ansvaret for arbeidet med kommuneplanens arealdel fra januar 2019.

- Vi har styrket Byggesaksavdelingen for å ta unna restansene. Restanseprosjektet har vært vellykket og enheten forventer at alle «gamle» byggesaker er behandlet innen påske 2019. Dette gir nye muligheter.

Resultat av restanseprosjektet

Figuren viser kvartalsvis utvikling i restansene og inkomne søknader fra andre halvår 2016 og ut 2018. Utviklingen har vært nedadgående for perioden sett under ett.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre en optimalisering av alle arbeidsprosesser i enheten for å oppnå effektiv og forutsigbar saksbehandling. Som ledd i dette vil enheten ta i bruk nytt fagsystem, e-byggesak i 2019. Hele enheten skal benytte dette systemet i sin saksbehandling. Systemet vil være et godt styringsverktøy for lederne og gi saksbehandlerne bedre kontroll og støtte i den daglige saksbehandlingen. Systemet er forventet å gi en effektiviseringsgevinst.

Eiendomsdrift

Vi har fullført renoveringen av de kommunale omsorgsboligene i P Bendixens gt 39, fullført totalrenovering av Vågeveien 4 til nytt kommunalt administrasjonsbygg. Ombygging i Øvre Enggt 8B til nytt administrasjonsbygg for Helseinovasjonsenteret. Nye Karihola barnehage ble fullført i juni, og nye Nordlandet Barnehage stod ferdig til jul. Nye lokaler for IKT Orkide og IKT ksu, i Kongens Plass 5, ble ferdigstilt i juli. Nytt bygg for forsterket skole ved Dale Barneskole ble tatt i bruk til skolestart i august. Ny heis og vesentlige ombygginger ved Barmannhaugen eldresenter ble ferdigstilt i desember. Det er rustet opp kommunale kirkebyggbygg, Kirklandet kapell og Nordlandet kirke, ved hjelp av ekstraordinære sysselsettingsmidler.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens byggherrefunksjon
- kjøp og salg av eiendommer
- forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg
- renhold- og vaktmestertjeneste i kommunale formålsbygg

Tjenesten er i stor grad rettet mot interne forhold i kommunen, men innenfor områder som kjøp/salg og entrepriser har tjenesten eksterne kontakter/brukere.

Tjenesten skal forestå strategiske oppkjøp, bygge og drive kommunale bygg samt forvalte, vedlikeholde og utvikle den kommunale bygningsmassen. Tjenesten skal også ivareta innleie av eiendom i det private markedet på vegne av kommunens virksomhet.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi har organisert enheten i fire avdelinger: Prosjekt, Bolig og forvaltning, Drift og vedlikehold, samt Renhold. I stab direkte underlagt enhetsleder er Personal og Kjøp, salg og utleie av eiendom. Enheten har til sammen ca 80 ansatte, med 16 i administrasjon

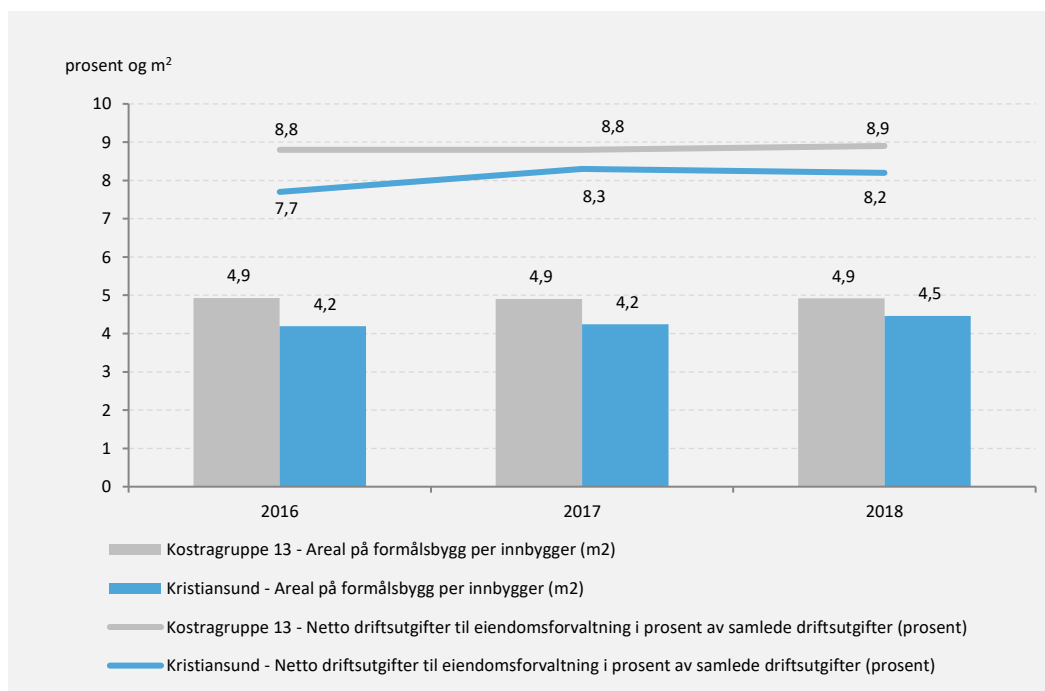
Tjenesteutvikling

- Vi har lagt stor vekt på å utarbeide bemanningsplaner og kompetanseplaner for ansatte. Det er også utarbeidet og innarbeidet nye renholdsplaner, samt ajourførte vedlikeholdsplaner for kommunalt eide bygg.

Organisatoriske endringer

- Enheten gjennomgått omorganisering for å bedre bruk av felles ressurser. Det er derfor opprettet egen avdeling for renhold, som administrerer ca. 60 renholdere. I tillegg er Personal og Eiendomsforvalter lagt i stab, under enhetsleder.

Areal formålsbygg og netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning

Figuren over viser arealer for formålsbygg for oss og kostragruppe 13. Formålsbygg er administrasjonslokaler, barnehager, skoler, institusjonslokaler, kulturbygg og idrettsbygg. Vi har noe lavere m² sett i forhold til gjennomsnittet i kostragruppen.

Vi har netto driftsutgifter i prosent av samlede driftsutgifter under nivået til kostragruppen. Det kan være flere årsaker til det, som at vi har lavere antall m² per innbygger, effektivitet i eiendomsforvaltningen og nivå på vedlikeholdet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge estetikk, energiøkonomisering og miljøtiltak i planlegging av nye offentlige bygg.

Eiendomsstrategien for kommunens formålsbygg skal implementeres og det skal utarbeides en langsiktig forvaltningsplan for å sikre en god eiendomsforvaltning, herunder handlingsplaner for vedlikehold. Det er også under arbeid en boligsosial plan, der den store øking av eldre fra 2014 blir ivarettatt og innarbeidet. I tillegg er planlegging av nytt kulturhus, ny brannstasjon og nytt bygg for funksjonshemmede, nytt skolebygg på Frei, samt nytt krisesenter i prosess.

Brann og redning

I 2018 har vi blitt alarmert og rykket ut ca. 450 ganger. Mange av disse utrykningene gjennomføres sammen med de andre nødetatene. Det forebyggende arbeidet er spesielt rettet mot utsatte grupper som barn, eldre hjemmeboende og steder i kommunen som vi tror har ett stort skadepotensiale og kan medføre store konsekvenser på liv, helse, miljø og materielle verdier. Fokus på sikkerhet i offentlige bygg som sykehjem, barnehager, skoler og ulike boenheter er også høyt prioritert. Vi har også ansvar for brann og redning i Averøy kommune.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- operativ og forebyggende brann- og redningstjeneste
- feiing og boligtilsyn i private boliger
- tilsyn i særskilte objekt som hotell og sykehjem
- vertskommune mot akutt forurensning på sjø og land for 11 kommuner
- Vertskommune for kjemikalieberedskap for 11 kommuner
- beredskap for hendelser på sjø og ferskvann i egen kommune

Tjenesten skal sikre en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen, hvor formålet er å sikre mennesker, dyr og materielle verdier mot brann samt begrense skadevirkningene i branntilfeller og andre ulykkessituasjoner. Tjenesten ivaretar også innbyggernes behov på andre områder på vegne av kommunen, selv om det ikke dekkes av brannlovgivningen.

Mål og resultater

Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

Tjenesteutøvelse

- Vi leverer gode tjenester til innbyggerne som også er i tråd med de krav som stilles i lov og forskrift som gjelder for brann- og redningstjenester i kommunene.

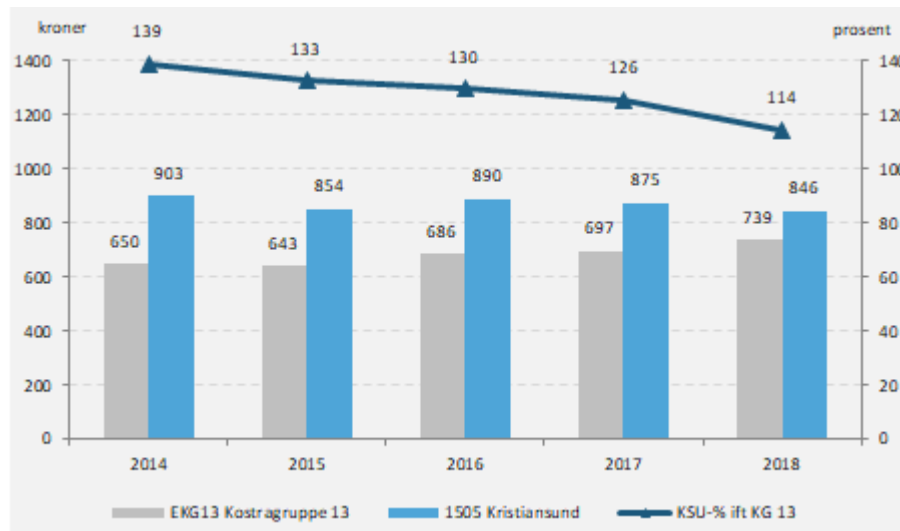
Tjenesteutvikling

- Vi har en økt satsning på forebyggende arbeid, basert på risikovurderinger i 2018.

Organisasjonsutvikling

- Vi har planlagt nytt brannsamarbeid, sammen med kommunene Aure, Averøy og Smøla.
- Vi har planlagt ny brannstasjon med lokalisering.
- Der ikke foretatt organisasjonsendringer i enheten i 2018.

Netto driftsutgifter i kr pr innbygger for beredskap mot branner og andre ulykker.

Brann og redning har arbeidet strukturert over flere år for å yte kvalitativt gode tjenester effektivt. Utviklingen viser lavere forbruk i kr pr innbygger, og at nivået nærmer seg kommunegruppe 13.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil ivareta befolkningens trygghet og sikkerhet blant annet gjennom at forebyggende arbeid og beredskap ved ulykker og krise vektlegges.

Kompetanseutvikling og øvelser på alle områder som tilligger enheten skal intensiveres og dokumenteres.

UTGIVER
Kristiansund kommune
Postboks 178
6501 Kristiansund N

T: 71 57 40 00
E: postmottak@kristiansund.kommune.no
W: www.kristiansund.no

